



ΒΑΣ. ΦΑΒΗ
ΣΥΝΤΑΚΤΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ

Meyer

ΕΞΟΦΩΝΤΟΣ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ

ЕКАСГАІ

B I B A. Δ', E', Σ', Z'.

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Γ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Ι. ΣΙΑΕΡΗ

1927

1927 ΣΕΝ

ΒΑΣ. ΦΑΒΗ
ΣΥΝΤΑΚΤΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ

ΕΚΛΩΓΑΙ

ΒΙΒΛ. Δ', Ε', Ζ', Ζ'.

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Γ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

• Άριν. Πεδίξεως Βηπ. Συμβ. 13-9-27
Σημάται μετά βιβλιοσ. και φύσεος δε. 10,1
Δεξιά βιβλιοθήκηνος 6,35
Δεξιά γραφ. δουκείου = 2,05

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Ι. ΣΙΔΕΡΗ
1927

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ιουνίου 1927

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΓΥΠΟΓΡΓΕΙΟΝ
ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πρόδει τὸν κ. Βασ. Φάβην

Ανακοινοῦμεν ὑμῖν, ὅτι δι' ἡμετέρας πράξεως τῇ 12 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 27 τοῦ αὐτοῦ δημοσιευθείσης ἐν τῇ ὑπ' ἀριθμὸν 41 φύλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐνεκρίθη τὸ βιβλίον ὑμῶν *Κύρου Ἀνάβασις* διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου (κείμενον μετὰ σχολίων) διὰ μίαν δεκαετίαν, λογιζομένην ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1927-28.

Ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ
Ο Διευθυντὴς
Ε. ΚΑΚΟΥΡΟΣ



ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ

BIBLION TETAPTON

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

*Οι "Ελληνες εἰσβάλλουσιν εἰς τὴν χώραν
τῶν Καρδούχων*

[Οι "Ελληνες μετὰ τὴν παρὰ τὰ Κούναξα μάχην, καθ' ἣν ἐφο-
νεύθη ὁ Κῦρος, ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Ἐλλάδα οὐχὶ
διὰ τῆς ὁδοῦ, διὰ τῆς ὁποιας ἔφθασαν ἐκεῖ, ἀλλὰ δι' ἄλλης, διευθυνό-
μενοι πρὸς τὴν κατὰ τὸν Εὔξεινον Πόντον παραλίαν. Ἐπορεύοντο
λοιπὸν πρὸς βορρᾶν ἔχοντες πρὸς τὰ ἀριστερὰ τὸν Τίγρητα ποταμόν.

"Αλλ' ὅτε ἔφθασαν εἰς τὰ ὅρια τῆς χώρας τῶν Καρδούχων δὲν ἦτο
δυνατὸν νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν πορείαν των, διότι ἔμπροσθεν ὑψοῦντο
ὅρη ἀπότομα χωρὶς νὰ ἀφίνουν οὐδὲ στενήν τινα πάροδον παρὰ τὸν
ποταμόν.

Διὰ τοῦτο ἀπεφάσισαν νὰ ὑπερβοῦν τὰ ὅρη τῶν Καρδούχων, ἵνα
τοιουτορρέπως φθάσουν εἰς τὴν θάλασσαν. "Οθεν τὴν ἐσπέραν διέ-
ταξαν τοὺς στρατιώτας, ἀφοῦ δειπνήσουν, νὰ ἐτοιμασθοῦν πρὸς ἀνα-
χώρησιν.]

5. "Ηνίκα δ' ἦν ἀμφὶ τὴν τελευταίαν φυλακὴν καὶ
ἔλεύπετο τῆς νυκτός, δσον σκοταίους διελθεῖν τὸ πεδίον,
τηνικαῦται, ἀναστάντες ἀπὸ παραγγέλσεως, πορευόμενοι
ἀφικνοῦ τις ἀμα τῇ ἡμέρᾳ πρὸς τὸ ὅρος.

6. "Ἐνθα δὴ Χειρίσιοφος μὲν ἥγειτο τοῦ στρατεύμα-
τος λαβὼν τὸ ἀμφ' αὗτὸν καὶ τοὺς γυμνῆτας πάντας, Ξε-

νοφῶν δὲ σὺν τοῖς ὅπισθιοφύλαξιν δηλίταις εἶπετο οὐδένα ἔχων γυμνῆτα· οὐδεὶς γὰρ κίνδυνος ἐδόκει εἶναι μή τις, ἀντὶ πορευομένων, ἐκ τοῦ ὅπισθεν ἐπίσποιτο.

7. Καὶ ἐπὶ μὲν τὸ ἄκρον ἀναβαίνει Χειρίσοφος πρὸν τινας αἰσθέσθαι τῶν πολεμίων· ἔπειτα δὲ ὑφηγεῖτο· ἐφείπετο δὲ ἀεὶ τὸ ὑπερβάλλον τοῦ στρατεύματος εἰς τὰς κώμιας τὰς ἐν τοῖς ἄγκεσί τε καὶ μυχοῖς τῶν ὁρέων.

8-9. "Ἐνθα δὴ οἱ μὲν Καρδοῦχοι ἐκλιπόντες τὰς οἰκίας, ἔχοντες καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας, ἔφευγον ἐπὶ τὰ ὅρη. Τὰ δὲ ἐπιτήδεια πολλὰ ἦν λαμβάνειν, ἥσαν δὲ καὶ χαλκώμασι παμπόλλοις κατεσκευασμέναι εἰς οἰκία, ὃν οὐδὲν ἔφερον οἱ Ἑλληνες, οὐδὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίωκον, ὑποφειδόμενοι, εἴ πως ἐθελήσειαν οἱ Καρδοῦχοι διέναι αὐτοὺς ὡς διὰ φιλίας τῆς χώρας, ἐπείπερ βασιλεῖ πολέμοι ἥσαν· τὰ μέντοι ἐπιτήδεια, ὅπου τις ἐπιτυγχάνοι, ἐλάμβανον· ἀνάγκη γὰρ ἦν. Οἱ δὲ Καρδοῦχοι οὔτε καλούντων ὑπήκουον οὔτε ἄλλο φιλικὸν οὐδὲν ἐποίουν.

10. Ἐπεὶ δὲ οἱ τελευταῖοι τῶν Ἑλλήνων κατέβανον εἰς τὰς κώμιας ἀπὸ τοῦ ἄκρου ἥδη σκοταῖοι (διὰ γὰρ τὸ στενὴν εἶναι τὴν ὅδον ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἀνάβασις αὐτοῖς ἐγένετο καὶ κατάβασις), τότε δὴ συλλεγέντες τινὲς τῶν Καρδούχων τοῖς τελευταίοις ἐπετίθεντο, καὶ ἀπέκτεινάν τινας καὶ λίθοις καὶ τοξεύμασι κατέτρωσαν, ὀλίγοι ὅντες· ἐξ ἀπροσδοκήτου γὰρ αὐτοῖς ἐπέπεσε τὸ Ἑλληνικόν.

11. Εἰ μέντοι τότε πλείους συνελέγησαν, ἐκανδύνευσεν ἀν διαφθαρῆναι πολὺ τοῦ στρατεύματος. Καὶ ταύτην μὲν τὴν νύκτα οὕτως ἐν ταῖς κώμιαις ηὔλισθησαν· οἱ δὲ Καρδοῦχοι πυρὶ πολλὰ ἔκανον κύκλῳ ἐπὶ τῶν ὁρέων καὶ συνεώρων ἀλλήλους.

12-13. Ἄμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ συνελθοῦσι τοῖς στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς τῶν Ἑλλήνων ἔδοξε τῶν τε ὑποζυγίων τὰ ἀναγκαῖα καὶ δυνατότατα ἔχοντας πορεύεσθαι καταλιπόντας τᾶλλα, καὶ, ὅσα ἦν νεωστὶ αἰχμάλωτα ἀνδράποδα ἐν τῇ στρατῷ, πάντα ἀφεῖναι.

14. Σχολαίαν γὰρ ἐποίουν τὴν πορείαν πολλὰ ὄντα τὰ ὑποζύγια καὶ τὰ αἰχμάλωτα, πολλοὶ δὲ οἱ ἐπὶ τούτοις, ὄντες ἀπόμαχοι, ἵσαν, διπλάσιά τε ἐπιτήδεια ἔδει πορεύεσθαι καὶ φέρεσθαι, πολλῶν τῶν ἀνθρώπων ὄντων. Δόξαν δὲ ταῦτα, ἐκῆρυξαν οὕτω ποιεῖν·

[Κ ε φ ἀ λ. 2ον.—Μετὰ ταῦτα ἐπορεύοντο σφραδῶς χειμαζόμενοι καὶ ἐνοχλούμενοι ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἔφθασαν εἰς σημεῖον, διὰ τοῦ δοπούν ξέρεπεν νὰ ὑπερβάλωσι τὸ δρός, δηλ. νὰ περάσουν εἰς τὴν ἀντίθετον πλεύν. Ἀλλὰ τὸ σημεῖον τοῦτο ἦτο κατειλημμένον ὑπὸ τῶν Καρδούχων ἰσχυρῶς, ὥστε ἡ ὑπέρβασις παθίστατο ἀδύνατος. Μαθόντες δὲ παρ² αἰχμαλώτων δτε ὑπῆρχε καὶ ἄλλη ὁδὸς, πορεύονται διὰ νυκτὸς διὰ ταύτης τῆς δρόου δισχίλιοι διπλῆται καὶ τὴν πρωΐαν ενδίσκονται πρὸ τῶν τεταγμένων Καρδούχων. Ὁρμήσαντες δὲ κατ² αὐτῶν τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγήν. Κατερχόμενοι τοῦ δρόους οἱ Ἕλληνες ἔφθασαν εἰς νόμιμα καλάς, ὅπου εῦρον ἄφθονα τὰ τρόφιμα.

Κ ε φ ἀ λ. 3ον.—Διελθόντες τὰ Καρδούχια ὅρη, ἐνοχλούμενοι πάντοτε ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἔφθασαν εἰς τὸν Κεντρίτην ποταμόν, παραπόταμον τοῦ Τίγρητος, δστις δρίζει τὴν δυτικὴν Ἀρμενίαν, σατραπεῖαν τοῦ Τιριβάζου. Πρὸς τοῦτον συνωμολόγησαν στονδάς, δπως διέλθωσι διὰ τῆς χώρας του φιλικῶς· ἀλλ’ διὰ Τιριβάζος παρακολουθῶν τοὺς Ἕλληνας ἐσκόπει νὰ ἐπιτεθῆ κατ² αὐτῶν δολίως, δτε ἔμελλον νὰ διέλθωσι δι² ὑπερβολῆς δρόου τινος· μαθόντες τοῦτο οἱ Ἕλληνες ἐπετέθησαν πρότερον κατ² αὐτοῦ, τὸν δοποῖον καὶ κατεδίωξαν.

Κ ε φ ἀ λ. 5ον.—Τὴν ἐπομένην ἡμέραν διῆλθον τὴν ὑπερβολὴν τοῦ δρόους καὶ μετὰ τρεῖς ἡρήμους σταθμοὺς διέβησαν τὸν Εὐφράτην. ἐντεῦθεν ἀρχεται τετραήμερος πορεία δυσκερεστάτη, καθ² ἦν ἔπαθον τουσαύτας συμφροδάς, δσας δὲν είχον πάθει τοῦδε ἀπὸ τῆς ἐνάρ-

ξεως της ἐκστρατειας· διότι, πλήν της πολλῆς χιόνος η δύοια ἔφθασ-
νεν εἰς βάθος μιᾶς δρυγιᾶς, ἔπειτα κατὰ πρόσωπον ἐπὶ μίαν ήμέραν
βιοδάς παγετώδης, δοτις ἀπέλασε τὰς ρῖνας καὶ τὰ ὄπα· πολλοὶ καὶ
ἄνθρωποι καὶ ὑποξύγια μὴ δινάμενοι νὰ προχωρήσουν ἐπιπτον καθ'
ὅδὸν καὶ ἀπέθηγκον. Τὴν τετάρτην ήμέραν ἔφθασαν εἰς ήλιμας ἔχο-
υσας οἰκίας ὑπογείους εἰς τὰς δύοις κατέβασιν διὰ κλιμάκων, πλήρεις
δὲ πάντων τῶν τροφίμων· ἐνταῦθα ἔμειναν ήμέρας ἐπτά.

Κεφάλι. Βον.—Πορευόμενοι διὰ χιονοσκεποῦς δρεινῆς χώρας ἐπὶ δώδεκα ἡμέρας ἔφθασαν πρὸ μιᾶς δροσειρᾶς, τῆς ὅποιας ἡ ὑπερβολὴ κατείχετο ὑπὸ τῶν Χαλύβων, Ταύχων καὶ Φαισιανῶν. Οἱ "Ελληνες ἐσταμάτησαν τὴν πορειαν τῷν, καὶ κατ' ἀπόφασιν συμβουλίου, μικρὸν ἀπόσπασμα πορεύεται τὴν ωκεανήν διὰ πλαγίας ὁδοῦ καὶ καταλαμβάνει ὑψώματα τοῦ ὄρους προστατεύοντα τὴν δίοδον τῶν *Ελλήνων διὰ τῆς ὑπερβολῆς" τοιοντοτερόπτως οἱ πολέμιοι ἡναγκάσθησαν νὰ τραποῦν εἰς φυγὴν, οἱ δὲ "Ελληνες ὑπερβάντες τὸ ὄρος κατέβησαν εἰς κώμας πλήρεις πολλῶν ἀγαθῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ

Οι Ἑλληνες πορεύονται διὰ τῆς χώρας τῶν Ταόχων, τῶν Χαλύβων καὶ τῶν Σκυθηνῶν. Ἀπὸ τοῦ δρους Θήκου ἰδόντες τὴν θάλασσαν ἐκραύγασαν θάλαττα! θάλαττα!

1. Ἐκ δὲ τούτων ἐπορεύθησαν εἰς Ταόχους σταθμοὺς πέντε παρασάγγας τριάκοντα· καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐπέλιπε· χωρία γὰρ φύουν ἴσχυρὰ οἱ Τάοχοι, ἐν οἷς καὶ τὰ ἐπιτήδεια πάντα εἶχον ἀνακεκομισμένοι.

2. Ἐπεὶ δ' ἀφίκοντο πρὸς χωρίον, ὃ πόλιν μὲν οὐκ εἶχεν οὐδέ τις οἰκίας, (συνεληλυθότες δὲ ἡσαν αὐτόσε καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη πολλά, Χειρίσοφος μὲν πρὸς τοῦτο προσέβαλλεν εὐθὺς ἥκων· ἐπειδὴ δὲ ἡ πρώτη τάξις ἀπέκαμνεν, ἄλλη προσῆι καὶ αὖθις ἄλλῃ· οὐ γὰρ ἦν ἀμφότες περιστῆναι, ἄλλ' ἀπότομον ἦν κύκλῳ.

Ἐπειδὴ δὲ Ξενοφῶν ἤλθε σὺν τοῖς ὀπισθοφύλαξι

καὶ πελτασταῖς καὶ δπλίταις, ἐνταῦθα δὴ λέγει Χειρίσοφος· «εἰς καλὸν ἥκετε· τὸ γὰρ χωρίον αἴρετέον· τῇ γὰρ στρατιῷ οὐκ ἔστι τὰ ἐπιτήδεια, εἰ μὴ ληφθόμεθα τὸ χωρίον».

4. Ἐνταῦθα δὴ κοινῇ ἐβουλεύοντο· καὶ τοῦ Ξενοφῶντος ἐρωτῶντος, τί τὸ κωλῦον εἴη εἰσελθεῖν, εἶπεν ὁ Χειρίσοφος· «μία αὕτη πάροδός ἐστιν, ἥν δρᾶς· ὅταν δέ τις ταύτῃ πειρᾶται παριέναι, κυλίνδουσι λίθους ὑπὲρ ταύτης τῆς ὑπερεχούσης πέτρας· ὃς δ' ἂν καταληφθῇ, οὗτος διατίθεται». "Αμα δ' ἔδειξε συντετριψμένους ἀνθρώπους καὶ σκέλη καὶ πλευράς.

5-6. «"Ἡν δὲ τοὺς λίθους ἀναλώσωσιν», ἔφη ὁ Ξενοφῶν, «ἄλλο τι ἢ οὐδὲν κωλύει παριέναι; οὐ γὰρ ἐκ τοῦ ἐναντίου δρῶμεν, εἰ μὴ δλίγονς τούτους ἀνθρώπους, καὶ τούτων δύο ἢ τρεῖς ώπλισμένους· τὸ δὲ χωρίον, ὡς καὶ σὺ δρᾶς, σχεδὸν τρία ἡμίπλευρά ἐστιν, δεῖ βαλλομένους διελθεῖν· τούτου δὲ δύον πλέθρον δασὺ πίτυσι διαλειπούσαις μεγάλαις, ἀνθ' ὅν ἐστηκότες ἀνδρες τί ἄν πάσχοιεν ἢ ὑπὸ τῶν φερομένων λίθων ἢ ὑπὸ τῶν κυλινδομένων; τὸ λοιπὸν οὖν ἥδη γίγνεται ὡς ἡμίπλευρον, δεῖ, ὅταν λιθοφήσωσιν οἱ λίθοι, παραδραμεῖν».

7. «Αλλὰ εὐθύς», ἔφη ὁ Χειρίσοφος, «έπειδὰν ἀρξόμεθα εἰς τὸ δασὺ προιέναι, φέρονται οἱ λίθοι πολλοί». «Αὔτὸν ἄν», ἔφη «τὸ δέον εἴη· θᾶττον γὰρ ἀναλώσουσι τοὺς λίθους. Αλλὰ πορευώμεθα ἔνθεν ἡμῖν μικρόν τι παραδραμεῖν ἔσται, ἥν δυνώμεθα, καὶ ἀπελθεῖν ὁρδιον, ἥν βουλώμεθα».

8-9. Ἐντεῦθεν ἐπορεύοντο Χειρίσοφος καὶ Ξενοφῶν καὶ Καλλίμαχος Παρράσιος λοχαγός· τούτου γὰρ ἡ ἱγγεμονία ἦν τῶν δπισθοφυλάκων λοχαγῶν ἐκείνη τῇ

ἥμέρᾳ· οἱ δὲ ἄλλοι λοχαγοὶ ἔμενον ἐν τῷ ἀσφαλεῖ. Μετὰ τούτου οὖν ὑπῆλθον ὑπὸ τὰ δένδρα ἀνθρωποι ως ἐβδομήκοντα, οὓς ἀμφόροι, ἀλλὰ καθ' ἓνα, ἔκαστος φυλαττόμενος ως ἐδύνατο. Ἀγασίας δὲ ὁ Στυμφάλιος καὶ Ἀριστώνυμος Μεθυδριεὺς, καὶ οὗτοι τῶν δηισθιοφυλάκων λοχαγοὶ ὅντες, καὶ ἄλλοι δέ, ἐφέστασαν ἔξω τῶν δένδρων· οὐ γὰρ ἦν ἀσφαλὲς ἐν τοῖς δένδροις ἑστάναι πλέον ἢ τὸν ἕνα λόχον.

10 Ἐνθα δὴ Καλλίμαχος μηχανᾶται τι· προύτρεγεν ἀπὸ τοῦ δένδρου, ὡφ' ᾧ ἦν αὐτός, δύο δὲ τρία βήματα ἐπεὶ δὲ οἱ λίθοι φέροιντο, ἀνέχασεν εὔπετῶς· ἐφ' ἐκάστης δὲ προδρομῆς πλέον ἢ δέκα ἄμαξαι πέτρῶν ἀνηλίσκοντο.

11. Ὁ δὲ Ἀγασίας ως δρᾷ τὸν Καλλίμαχον, ἃ ἐποίει, καὶ τὸ στράτευμα πᾶν θεώμενον, δείσας μὴ οὐ πρῶτος παραδράμῃ εἰς τὸ χωρίον, οὕτε τὸν Ἀριστώνυμον πλησίον ὅντα παρακαλέσας οὕτε Εὑρύλοχον τὸν Λουσιέα, ἐταίρους ὅντας, οὕτε ἄλλον οὐδένα, χωρεῖ αὐτός καὶ παρέρχεται πάντας.

12 Ὁ δὲ Καλλίμαχος, ως δρᾷ αὐτὸν παριόντα, ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τῆς ἵτυος· ἐν δὲ τούτῳ παραθεῖ αὐτὸὺς Ἀριστώνυμος Μεθυδριεύς, καὶ μετὰ τοῦτον Εὑρύλοχος Λουσιέυς· πάντες γὰρ οὗτοι ἀντεποιοῦντο ἀρετῆς καὶ ἀντηγωνίζοντο πρὸς ἄλλήλους· καὶ οὕτως ἐρίζοντες αἰροῦσι τὸ χωρίον· ως γὰρ ἄπαξ εἰσέδραμον, οὐδεὶς πέτρος ἀνωθεν ἤνεχθη.

13-14. Ἐνταῦθα δὴ δεινὸν ἦν θέαμα· αἱ γὰρ γυναικεῖς, δίπτουσαι τὰ παιδία, εἴτα ἑαυτὰς ἐπικατερρίπτουν, καὶ οἱ ἄνδρες ωσαύτως. Ἐνταῦθα δὴ καὶ Αἰνείας Στυμφάλιος λοχαγὸς, ἴδων τινα θέοντα ως δίψοντα ἑαυτὸν στολὴν ἔχοντα καλήν, ἐπιλαμβάνεται ως κωλύσων· δὲ

αὐτὸν ἐπισπᾶται, καὶ ἀμφότεροι φέροντο κατὰ τῶν πετρῶν φερόμενοι καὶ ἀπέθανον. Ἐντεῦθεν ἀνθρωποι μὲν πάνυ διάγοι ἐλήφθησαν, βόες δὲ καὶ ὄνοι πολλοὶ καὶ πρόβατα.

15. Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν διὰ Χαλύβων σταθμοὺς ἑπτὰ παρασάγγας πεντήκοντα· οὗτοι ἦσαν, ὡν διῆλθον, ἀλκαιώτατοι, καὶ εἰς χεῖρας ἦσαν. Εἶχον δὲ θώρακας λινοῦς μέχρι τοῦ ἥτου, ἀντὶ δὲ τῶν πτερύγων σπάρτα πυκνὰ ἐστραμμένα.

16. Εἶχον δὲ καὶ κνημῖδας καὶ κράνη καὶ παρὰ τὴν ξώνην μαχαίριον δσον ξυήλην Λακωνικήν, φέσφαττον, ὃν κρατεῖν δύναντο, καὶ ἀποτεμόντες ἀν τὰς κεφαλὰς, ἔχοντες ἐπορεύοντο, καὶ ἥδον καὶ ἔχόρευον, δπότε οἱ πολέμιοι αὐτοὺς ὅψεσθαι ζητεῖσαν. Εἶχον δὲ καὶ δόρυ ώς πεντεκαίδεκα πήχεων μίαν λόγγην ἔχον.

17. Οὗτοι ἐνέμενον ἐν τοῖς πολίσμασιν ἐπεὶ δὲ παρέλθοιεν οἱ Ἕλληνες, εἴποντο ἀεὶ μαχούμενοι. Ὡκουν δὲ ἐν τοῖς ὅχυροῖς, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐν τούτοις ἀνακεκομισμένοι ἦσαν ὥστε μηδὲν λαμβάνειν αὐτόθεν τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ διετράφησαν τοῖς κτήνεσιν, ἢ ἐκ τῶν Ταόχων ἔλαβον.

18. Ἐκ τούτου οἱ Ἕλληνες ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν Ἀρπασὸν ποταμόν, εὔρος τεττάρων πλέθρων. Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν διὰ Σκυθηνῶν σταθμοὺς τέτταρας παρασάγγας εἴκοσι διὰ πεδίου εἰς κώμας· ἐν αἷς ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἐπεσιτίσαντο. Ἐντεῦθεν διῆλθον σταθμοὺς τέτταρας παρασάγγας εἴκοσι πρὸς πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα καὶ οἰκουμένην, ἣ ἐκαλεῖτο Γυμνιάς. Ἐκ ταύτης δὲ τῆς κώρας ἀρχων τοῖς Ἕλλησι ἥγειμόνα πέμπει, δπως διὰ τῆς ἑαυτῶν πολεμίας κώρας ἄγοι αὐτούς.

20-21. Ἐλθὼν δ' ἐκεῖνος λέγει δτι ἀξει αὐτοὺς

πέντε ἡμερῶν εἰς χωρίον ὅθεν ὅφονται θάλατταν· εἰ δὲ μή, τεθνάναι ἐπηγγέλατο. Καὶ ἥγούμενος, ἐπειδὴ ἐνέβαλλεν εἰς τὴν πολεμίαν, παρεκελεύετο αἴθειν καὶ φθείρειν τὴν χώραν, φέντεν δῆλον ἐγένετο ὅτι τούτου ἔνεκεν ἔλθοι, οὐ τῆς τῶν Ἑλλήνων εὔνοίας. Καὶ ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸ ὅρος τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ· ὄνομα δὲ τῷ ὅρει ἦν Θήχης.

22. Ἐπεὶ δὲ οἱ πρῶτοι ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ ὅρους, κραυγὴ πολλὴ ἐγένετο. Ἀκούσας δὲ ὁ Ξενοφῶν καὶ οἱ ὀπισθοφύλακες φήμησαν ἔμπροσθεν ἀλλούς ἐπιτίθεσθαι πολεμίους· εἶποντο γὰρ ὅπισθεν οἵ ἐκ τῆς παομένης χώρας, καὶ αὐτῶν οἱ ὀπισθοφύλακες ἀπέκτεινάν τέ τινας καὶ ἔξωγρησαν, ἐνέδραν ποιησάμενοι, καὶ γέρρα ἔλαβον δασειῶν βιῶν ὀμοβόεια ἀμφὶ τὰ εἴκοσιν.

23-24. Ἐπειδὴ δ' ἡ βοὴ πλείων τε ἐγίγνετο καὶ ἐγγύτερον, καὶ οἱ ἀεὶ ἐπιόντες, ἔθεον δρόμῳ ἐπὶ τοὺς ἀεὶ βιωντας καὶ πολλῷ μεῖζων ἐγίγνετο ἡ βοὴ, δσφ δὴ πλείους ἐγίγνοντο, ἐδόκει δὴ μεῖζόν τι εἶναι τῷ Ξενοφῶντι, καὶ ἀναβὰς ἐφ' ἵππον καὶ Λύκιον καὶ τοὺς ἵππεας ἀναλαβὼν παρεβοήθει· καὶ τάχα δὴ ἀκούουσι βιώντων στρατιωτῶν «θάλαττα, θάλαττα» καὶ παρεγγύώντων. Ἔνθα δὴ ἔθεον πάντες καὶ οἱ ὀπισθοφύλακες, καὶ τὰ ὑποζύγια ἤλαύνετο καὶ οἱ ἵπποι.

25-26. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο πάντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, ἐνταῦθα δὴ περιέβαλλον ἀλλήλους καὶ στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς δακρύοντες. Καὶ ἔξαπίνης, ὃτου δὴ παρεγγυήσαντος, οἱ στρατιῶται φέρουσι λίθους καὶ ποιοῦσι κολωνὸν μέγαν. Ἔνταῦθα ἀνετίθεσαν δερμάτων πλῆθος ὀμοβοείων καὶ βακτηρίας καὶ τὰ αἰχμάλωτα γέρρα, καὶ δῆγμάρων αὐτός τε κατέτεμνε τὰ γέρρα καὶ τοῖς ἄλλοις διεκελεύετο.

27. Μετὰ ταῦτα τὸν ἡγεμόνα οἱ "Ἐλληνες ἀποέμπουσι, δῶρα δόντες ἀπὸ κοινοῦ, ἵππον καὶ φιάλην ἀργυρᾶν καὶ σκευὴν Περσικὴν καὶ δαρεικοὺς δέκα· ἢτει δὲ μάλιστα τοὺς δακτυλίους, καὶ ἔλαβε πολλοὺς παρὰ τῶν στρατιωτῶν. Κόμην δὲ δείξας αὐτοῖς, οὗ σκηνήσουσι, καὶ τὴν ὄδόν, ἵν πορεύσονται εἰς Μάκρωνας, ἐπεὶ ἐσπέρα ἐγένετο, φῆχετο ἀπιών.

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Οἱ "Ἐλληνες πορεύονται διὰ τῆς χώρας τῶν Μακρώνων καὶ φθάνουν εἰς τὴν Τραπεζοῦντα.

1-2. Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν οἱ "Ἐλληνες διὰ Μακρώνων σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας δέκα. Τῇ πρώτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν ποταμόν, ὃς ὥριζε τὴν τῶν Μακρώνων καὶ τὴν τῶν Σκυθηνῶν. Εἶχον δ' ὑπὲρ δεξιῶν χωρίον οἷον χαλεπώτατον καὶ ἐξ ἀριστερᾶς ἄλλον ποταμόν, εἰς ὃν ἐνέβαλλεν ὁ ὁρίζων, δι' οὗ ἔδει διαβῆναι. Ἡν δὲ οὗτος δασὺς δένδρεσι παχέσι μὲν οὖ, πυκνοῖς δέ. Ταῦτ', ἐπεὶ προσῆλθον οἱ "Ἐλληνες, ἐκοπτον, σπεύδοντες ἐκ τοῦ χωρίου ὡς τάχιστα ἐξελθεῖν.

3 Οἱ δὲ Μάκρωνες, ἔχοντες γέρρα καὶ λόγκας καὶ τριχίνους χιτῶνας, κατ' ἀντιπέραν τῆς διαβάσεως παρατεταγμένοι ἦσαν καὶ ἄλλήλοις διεκελεύοντο καὶ λίθους εἰς τὸν ποταμὸν ἔρριπτον· ἐξικνοῦντο γὰρ οὖ, οὐδὲ ἐβλαπτον οὐδέν.

4-5 "Ἐνθα δὴ προσέρχεται Ξενοφῶντι τῶν πελταστῶν ἀνὴρ Ἀθήνησι φάσκων δεδουλευκέναι, λέγων ὅτι γιγνώσκοι τὴν φωνὴν τῶν ἀνθρώπων· «καὶ οἴμαι», ἔφη, «ἐμὴν τα' την πατρίδα εἶναι· καὶ εἰ μή τι κινδύνει ἐθέλω

αὐτοῖς διαλεχθῆναι». «'Αλλ' οὐδὲν κωλύει», ἔφη, «ἀλλὰ διαλέγου καὶ μάθε πρῶτον τίνες εἰσίν». Οἱ δὲ εἶπον, ἐρωτήσαντος, ὅτι Μάκρωνες. «Ἐρώτα τοίνυν», ἔφη, «αὐτοὺς, τί ἀντιτετάχαται καὶ χρῆσονται ἡμῖν πολέμῳ εἶναι».

6-7. Οἱ δὲ ἀπεκρίναντο· «ὅτι καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τὴν ἡμετέραν χώραν ἔρχεσθε». Λέγειν ἐκέλευσον οἱ στρατηγοὶ ὅτι «οὐ κακῶς γε ποιήσοντες, ἀλλὰ βασιλεῖ πολεμήσαντες ἀπερχόμεθα εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐπὶ θάλατταν βουλόμεθα ἀφικέσθαι». Ἡρώτων ἐκεῖνοι, εἰ δοῖεν ἄν τούτων τὰ πιστά. Οἱ δὲ ἔφασαν καὶ δοῦναι καὶ λαβεῖν ἐθέλειν. Ἐντεῦθεν διδόσαν οἱ Μάκρωνες βαρβαρικὴν λόγχην τοῖς "Ἑλλησιν, οἱ δὲ "Ἑλληνες ἐκείνοις "Ἑλληνικήν ταῦτα γὰρ ἔφασαν πιστὰ εἶναι· θεοὺς δὲ ἐπεμαρτύραντο ἀμφοτεροι.

8. Μετὰ δὲ τὰ πιστὰ εὔθυνς οἱ Μάκρωνες τὰ δένδρα συνεξέκοπτον, τήν τε ὁδὸν ὠδοποιίουν ὡς διαβιβῶντες ἐν μέσοις ἀναμεμειγμένοι τοῖς "Ἑλλησι, καὶ ἀγορὰν οἷαν ἐδύναντο παρεῖχον, καὶ παρήγαγον ἐν τρισὶν ἡμέραις, ἔως ἐπὶ τὰ Κόλχων δρια κατέστησαν τοὺς "Ἑλληνας.

9. Ἐνταῦθα ἦν ὅρος μέγας καὶ ἐπὶ τούτου οἱ Κόλχοι παρατεταγμένοι ἦσαν. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἱ "Ἑλληνες ἀντιπαρετάξαντο φάλαγγα, ὡς οὕτως ἀξοντες πρὸς τὸ ὅρος ἔπειτα δὲ ἐδοξε τοῖς στρατηγοῖς βουλεύσασθαι συλλεγεῖσιν, ὅπως ὡς κάλλιστα ἀγωνιοῦνται.

14. Ἐδοξεν οὖν, παύσαντας τὴν φάλαγγα, λόχους ὀρθίους ποιῆσαι καὶ ἐποίουν ὀρθίους τοὺς λόχους. Ξενοφῶν δὲ ἀπιὼν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ἔλεγε τοῖς στρατιώταις· «ἄνδρες, οὗτοί εἰσιν οὓς ὅρᾶτε μόνοι ἔτι ἡμῖν ἐμποδὼν τὸ μὴ ἥδη εἶναι, ἐνθα πάλαι σπεύδο-

μεν τούτους, ἵν πως δυνώμεθα, καὶ ώμοὺς δεῖ καταφαγεῖν.

15. Ἐπεὶ δὲ ἐν ταῖς χώραις ἔκαστοι ἐγένοντο καὶ τοὺς λόχους ὁρθίους ἐποιήσαντο, ἐγένοντο μὲν λόχοι τῶν ὄπλιτῶν ἀμφὶ τοὺς ὅγδούκοντα, ὁ δὲ λόχος ἔκαστος σχεδὸν εἰς τοὺς ἑκατόν· τοὺς δὲ πελταστὰς καὶ τοὺς τοξότας τοιχῇ ἐποιήσαντο, τοὺς μὲν τοῦ εὐωνύμου ἔξω, τοὺς δὲ τοῦ δεξιοῦ, τοὺς δὲ κατὰ μέσον, σχεδὸν ἔξακοσίους ἔκάστους.

16-17. Ἐκ τούτου παρηγγύησαν οἱ στρατηγοὶ εὔχεσθαι εὔξαμενοι δὲ καὶ παιανίσαντες ἐπορεύοντο. Καὶ Χειρίσοφος μὲν καὶ Ξενοφῶν καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς πελτασταὶ, τῆς τῶν πολεμίων φάλαγγος ἔξω γενόμενοι, ἐπορεύοντο· οἱ δὲ πολέμοι, ὡς εἶδον αὐτούς, ἀντιπαραθέοντες οἱ μὲν ἐπὶ τὸ δεξιόν, οἱ δὲ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον διεσπάσθησαν, καὶ πολὺ τῆς αὐτῶν φάλαγγος ἐν τῷ μέσῳ κενὸν ἐποίησαν.

18-19. Οἱ δὲ κατὰ τὸ Ἀρκαδικὸν πελτασταί, ὃν ἦρχεν Αἰσχύνης δὲ Ἀκαρνάν, νομίσαντες φεύγειν ἀνακραγόντες ἔθεον· καὶ οὗτοι πρῶτοι ἐπὶ τὸ ὅρος ἀναβαίνουσι· συνεφείπετο δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ Ἀρκαδικὸν ὄπλιτικόν, ὃν ἦρχε Κλεάνωρ δὲ Ὁρχομένιος. Οἱ δὲ πολέμοι, ὡς ἤρξαντο θεῖν, οὐκέτι ἔστησαν, ἀλλὰ φυγῇ ἄλλος ἄλλῃ ἐτράπετο. Οἱ δὲ Ἑλληνες ἀναβάντες ἔστρατοπεδεύοντο ἐν πολλαῖς κώμαις καὶ τάπιτήδεια πολλὰ ἔχούσαις.

20-21. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα οὐδὲν δέ τι καὶ ἐθαύμασαν· τὰ δὲ συήνη πολλὰ ἥν αὐτόθι, καὶ τῶν κηρίων δσοι ἔφαγον τῶν στρατιωτῶν, πάντες ἀφρονές τε ἐγίγνοντο καὶ ἥμιουν καὶ κάτω διεζώρει αὐτοῖς καὶ ὁρθὸς οὐδεὶς ἐδύνατο ἴστασθαι, ἀλλ’ οἱ μὲν ὀλίγον ἐδηδοκότες σφόδρα μεθύουσιν ἔώκεσαν, οἱ δὲ πολὺ μαινομένοις, οἱ δὲ

καὶ ἀποθνήσκουσιν.” Ἐκειντο δὲ οὗτω πολλοὶ ὥσπερ τροπῆς γεγενημένης, καὶ πολλὴ ἦν ἀθυμία. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἀπέθανε μὲν οὐδείς, ἀμφὶ δὲ τὴν αὐτήν πως ὥραν ἀνεφρόνουν· τρίτη δὲ καὶ τετάρτη ἀνίσταντο ὥσπερ ἐκ φαρμακοποσίας.

22-24. Ἐντεῦθεν δὲ ἐπορεύθησαν δύο σταθμούς, παρασάγγας ἑπτά, καὶ ἥλιθον ἐπὶ θάλατταν εἰς Τραπεζοῦντα, πόλιν Ἑλληνίδα οἰκουμένην ἐν τῷ Εὔξείνῳ Πόντῳ, Σινωπέων ἀποικίαν ἐν τῇ Κόλχῳ χώρᾳ. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας ἀμφὶ τὰς τριάκοντα ἐν ταῖς τῶν Κόλχων κώμαις· κάντεῦθεν ὁρμώμενοι ἐλήγουντο τὴν Κολχίδα. Ἀγορὰν δὲ παρεῖχον τῷ στρατοπέδῳ Τραπεζοῦντιοι, καὶ ἐδέξαντό τε τοὺς Ἑλληνας καὶ ξένια ἔδοσαν, βιοῦς· καὶ ἄλφιτα καὶ οἶνον. Συνδιεπράττοντο δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν πλησίον Κόλχων, τῶν ἐν τῷ πεδίῳ μάλιστα οἰκούντων, καὶ ξένια καὶ παρ᾽ ἔκείνων ἥλιθον βόες.

25. Μετὰ δὲ τοῦτο τὴν θυσίαν, ἦν εὔξαντο, παρεσκευάζοντο· ἥλιθον δὲ αὐτοῖς ἵκανοὶ βόες ἀποθύσαι τῷ Διὶ σωτήριᾳ καὶ τῷ Ἡρακλεῖ ἡγεμόσυνα καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, ἀ εὔξαντο. Ἐποίησαν δὲ καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐν τῷ ὅρει, ἔνθαπερ ἐσκήνουν. Εὗλοντο δὲ Δρακόντιον Σπαρτιάτην, ὃς ἔφυγε παῖς ὃν οἰκούθεν, παῖδα ἄκων κατακανὼν ξυήλῃ πατάξας, δρόμου τ' ἐπιμεληθῆναι καὶ τοῦ ἀγῶνος προστατῆσαι.

26. Ἐπειδὴ δὲ ἡ θυσία ἐγένετο, τὰ δέοματα παρέδοσαν τῷ Δρακοντίῳ, καὶ ἡγεῖσθαι ἐκέλευνον, ὃπου τὸν δρόμον πεποιηκώς εἴη. Ὁ δὲ δεῖξας, οὕτωρ ἐστηκότες ἐτύγχανον, «οὗτος δὲ λόφος», ἔφη, «κάλλιστος τρέχειν, ὃπου ἂν τις βούληται». «Πᾶς οὖν», ἔφασαν, «δυνήσονται παλαίειν ἐν σκληρῷ καὶ δασεῖ οὔτως»; δέ δὲ εἶπε· «μᾶλλον τι ἀνιάσεται δὲ καταπεσών».

27. Ἡγωνίζοντο δὲ παῖδες μὲν στάδιον, τῶν αἰχμαλώτων οἱ πλεῖστοι, δόλιχον δὲ Κρῆτες πλείους ἢ ἔξηκοντα ἔθεον, πάλην δὲ καὶ πυγμὴν καὶ παγκράτιον Ἀρκάδες καὶ καλὴ θέα ἐγένετο· πολλοὶ γὰρ κατέβησαν καί, ἀτε θεωμένων τῶν ἑταίρων, πολλὴ φιλονικία ἐγίγνετο. Ἐθεον δὲ καὶ ἵπποι καὶ ἔδει αὐτούς, κατὰ τοῦ πρανοῦς ἐλάσαντας, ἐν τῇ θαλάττῃ ὑποστρέψαντας, πάλιν ἄνω πρὸς τὸν βωμὸν ἀγειν. Καὶ κάτω μὲν οἱ πολλοὶ ἐκαλινδοῦντο· ἄνω δὲ πρὸς τὸ ἴσχυρῶς ὅρθιον μόλις βάδην ἐπορεύοντο οἱ ἵπποι· ἐνθα πολλὴ κραυγὴ καὶ γέλως καὶ παρακέλευσις ἐγίγνετο.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

·Ο Χειρίσοφος ἀπέρχεται πρὸς ζήτησιν πλοίων.
·Ο Ξενοφῶν προῖσταται τοῦ στρατεύματος.

2. Ἐκ δὲ τούτου συνελθόντες ἐβουλεύοντο περὶ τῆς λοιπῆς πορείας· ἀνέστη δὲ πρῶτος Λέων Θούριος καὶ ἔλεξεν ὃδε· «έγὼ μὲν τοίνυν», ἔφη, «ὦ ἄνδρες, ἀπείρηκα ἥδη συσκευαζόμενος καὶ βαδίζων καὶ τρέχων καὶ τὰ ὅπλα φέρων καὶ ἐν τάξι ιῶν καὶ φυλακὰς φυλάττων καὶ μαχόμενος, ἐπιθυμῶ δὲ ἥδη παυσάμενος τούτων τῶν πόνων, ἐπεὶ θάλατταν ἔχομεν, πλεῖν τὸ λοιπὸν καί, ἐκταθεὶς ὁσπερ Ὁδυσσεύς, ἀφικέσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα.

3-4. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατιῶται ἀνεθορύβησαν, ως εὖ λέγοι· καὶ ἄλλος ταῦτ' ἔλεγε, καὶ πάντες οἱ παριόντες. Ἔπειτα δὲ Χειρίσοφος ἀνέστη καὶ εἶπεν ὃδε· «φίλος μοί ἐστιν, ὦ ἄνδρες, Ἀναξίβιος, ναυαρχῶν δὲ καὶ τυγχάνει. Ἡνοῦν πέμψητε με, οἵμαι ἂν ἐλθεῖν καὶ τριήρεις ἔχων καὶ πλοῖα, τὰ ἡμᾶς ἔξοντα· ὑμεῖς δὲ, εἴπερ πλεῖν βούλεσθε, περιμένετε ἐστ' ἀν ἔγῳ ἔλθω· ἥξω δὲ ταχέως· ἀκούσαντες ταῦτα οἱ στρατιῶται ἡσθησάν τε καὶ ἐψηφίσαντο πλεῖν αὐτὸν ως τάχιστα.

5-7. Μετὰ τοῦτον Ξενοφῶν ἀνέστη καὶ ἔλεξεν ὃδε· «Χειρίσοφος μὲν δὴ ἐπὶ πλοῖα στέλλεται, ἡμεῖς δὲ ἀναμενοῦμεν. Ὅσα μοι οὖν δοκεῖ καιρὸς εἶναι ποιεῖν ἐν τῇ μονῇ, ταῦτα ἐρῶ. Πρῶτον μὲν τὰ ἐπιτήδεια δεῖ πορέεσθαι ἐκ τῆς πολεμίας· οὗτε γάρ ἀγορὰ ἔστιν ἵκανη οὕτε Φηφιοποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

δτου ὡνησόμεθα εὑπορία, εἰ μὴ δλίγοις τισίν· ἥ δὲ χώρα πολεμία· κίνδυνος οὖν πολλοὺς ἀπόλλυσθαι, ἢν ἀμελῶς τε καὶ ἀφυλάκτως πορεύησθε ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια. Ἀλλά μοι δοκεῖ σὺν προνομαῖς λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια, ἄλλως δὲ μὴ πλανᾶσθαι, ὡς σώζησθε, ἡμᾶς δὲ τούτων ἐπιμελεῖσθαι». *»Εδοξε ταῦτα.*

8. «*Ἐτι τοίνυν ἀκούσατε καὶ τάδε· ἐπὶ λείαν γὰρ ὑμῶν ἐκπορεύσονται τινες. Οἱμai οὖν βέλτιστον εἶναι ἡμῖν εἰπεῖν τὸν μέλλοντα ἔξιέναι, φράζειν δὲ καὶ ὅποι, ἵνα καὶ τὸ πλῆθος εἰδῶμεν τῶν ἔξιόντων καὶ τῶν μενόντων καὶ συμπαρασκευάζωμεν, ἐάν τι δέῃ· κἄν βοηθησαί τισι καιρὸς ἦ, εἰδῶμεν, ὅποι δεήσει βοηθεῖν· καὶ ἐάν τις τῶν ἀπειροτέρων ἐγχειρῆ ποι, συμβουλεύωμεν πειρώμενοι εἰδέναι τὴν δύναμιν, ἐφ' οὓς ἀν ἴωσιν.*» *Εδοξε καὶ ταῦτα.*

9. «*Ἐννοεῖτε δὲ καὶ τόδε», ἔφη· «*σχολὴ τοῖς πολεμίοις λῆσσεσθαι, καὶ δικαίως ἡμῖν ἐπιβουλεύουσιν· ἔχομεν γὰρ τὰ ἐκείνων· ὑπεροκάθηται δὲ ἡμῶν. Φυλακὰς δή μοι δοκεῖ δεῖν περὶ τὸ στρατόπεδον εἶναι· ἐάν οὖν κατὰ μέρος φυλάττωμεν καὶ σκοπῶμεν, ἥττον ἀν δύναιντο ἡμᾶς θηρᾶν οἱ πολέμιοι.*»*

10. «*Ἐτι τοίνυν τάδε ὁρᾶτε· εἰ μὲν ἡπιστάμεθα σαφῶς ὅτι ἥξει πλοῖα Χειρίσοφος ἄγων ἵκανά, οὐδὲν ἀν ἔδει, ὃν μέλλω λέγειν· νῦν δ' ἐπεὶ τοῦτο ἄδηλον, δοκεῖ μοι, πειρᾶσθαι πλοῖα συμπαρασκευάζειν καὶ αὐτόθεν. Ἡν μὲν γὰρ ἔλθῃ ἔχων, ὑπαρχόντων ἐνθάδε, ἐν ἀφθονωτέροις πλευσόμεθα· ἥν δὲ μὴ ἄγῃ, τοῖς ἐνθάδε χρησόμεθα».*

11. «*Ορῶ δὲ ἔγῳ πλοῖα πολλάκις παραπλέοντα· εἰ οὖν αἴτησάμενοι παρὰ Τραπεζούντιων μαρὰ πλοῖα κατάγοιμεν καὶ φυλάττοιμεν αὐτά, τὰ πηδάλια παραλύμενοι, ἔως ἀν ἵκανὰ τὰ ἄξοντα γένηται, ἵσως ἀν οὐκ ἀπο-*

ερήσαιμεν κομιδῆς, οἵας δεόμεθα». Ἔδοξε καὶ ταῦτα.

12. «Ἐννοήσατε δέ», ἔφη, «εἰ εἰκὸς καὶ τρέφειν ἀπὸ κοινοῦ, οὓς ἂν καταγάγωμεν, ὅσον ἂν γρόνον ἡμῶν ἔνεκεν μένωσιν, καὶ ναῦσθλον συνθέσθαι, ὅπως ὀφελοῦντες καὶ ὀφελῶνται». Ἔδοξε καὶ ταῦτα.

13. «Δοκεῖ τοίνυν μοι», ἔφη, «ἢν ἄρα καὶ ταῦτα ἡμῖν μὴ ἐκπεραίνηται, ὥστε ἀρκεῖν πλοῖα, τὰς δόδοὺς, ἃς δυσπόρους ἀκούομεν εἶναι, ταῖς παρὰ θάλατταν οἰκούσαις πόλεσιν ἐντείλασθαι ὁδοποιεῖν· πείσονται γὰρ καὶ διὰ τὸ φοβεῖσθαι καὶ διὰ τὸ βούλεσθαι ἡμῶν ἀπαλλαγῆναι».

14. Ἐνταῦθα δὲ ἀνένδογον ὡς οὐδέοι δόδοιπορεῖν. Οἱ δὲ, ὡς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπεψήφισε μὲν οὐδέν, τὰς δὲ πόλεις ἐκούσας ἐπεισεν ὁδοποιεῖν, λέγων διτι θᾶττον ἀπαλλάξονται, ἢν εὔποροι γένωνται αἱ δόδοι.

15. Ἐλαβον δὲ καὶ πεντηκόντορον παρὰ τῶν Τραπεζούντιων, ἣ ἐπέστησαν. Δέξιππον Λάκωνα περίοικον. Οὗτος, ἀμελήσας τοῦ συλλέγειν πλοῖα, ἀποδράς φέρετο ἔξω τοῦ Πόντου, ἔχων τὴν ναῦν. Οὗτος μὲν οὖν δίκαια ἔπαθεν ὑστερον ἐν Θράκῃ γὰρ, παρὰ Σεύθη πολυπραγμονῶν τι, ἀπέθανεν ὑπὸ Νίκανδρου τοῦ Λάκωνος.

16. Ἐλαβον δὲ καὶ τριακόντορον, ἣ ἐπεστάθη Πολυκράτης Ἀθηναῖος, δις, διπόσα λαμβάνοι πλοῖα, κατῆγεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Καὶ τὰ μὲν ἀγώγιμα, εἴ τι ἦγον, ἔξαιρούμενοι φύλακας καθίστασαν, ὅπως σᾶ εἴη, τοῖς δὲ πλοιοῖς ἔχρησαντο εἰς παραγωγήν.

17. Ἐνῷ δὲ ταῦτα ἦν, ἐπὶ λείαν ἔξῆσαν οἱ Ἑλληνες, καὶ οἱ μὲν ἐλάμβανον, οἱ δὲ καὶ οὐ. Κλεαίνετος δέ, ἔξαγαγὼν καὶ τὸν ἑαυτοῦ καὶ ἄλλον λόχον πρὸς χωρίον καλεπὸν, αὐτός τε ἀπέθανε καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Κεφάλ. 2ον.—*Ο Ξενοφῶν μετὰ τοῦ ἡμίσεος στρατεύματος ἐκστρατεύει κατὰ τῆς ὁρευνῆς χώρας τῶν Δριλῶν πρὸς λαφυραγωγίαν. Μετὰ μεγάλης δὲ δυσκολίας κατώρθωσεν νὰ διαφύγουν παντελῆ καταστροφήν, διότι οἱ Δρίλαι ἀντέστησαν μετὰ τέχνης καὶ τόλμης.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Οἱ Ἑλληνες ἀπέρχονται ἐκ Τραπεζοῦντος καὶ φθάνονται εἰς Κερασοῦντα, ὅπου διανέμονται τὰ λάρυγα. Περὶ τοῦ Σκυλλοῦντος.

1-3. Ἐπεὶ δὲ οὕτε Χειρίσοφος ἦκεν οὕτε πλοῖα ἵκανὰ ἦν οὕτε τὰ ἐπιτήδεια ἦν λαμβάνειν ἔτι, ἐδόκει ἀπιτέον εἶναι. Καὶ εἰς μὲν τὰ πλοῖα τούς τε ἀσθενοῦντας ἐνεβίβασαν καὶ τοὺς ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη καὶ παιδας καὶ γυναικας καὶ τῶν σκευῶν, ὅσα μὴ ἀνάγκη ἦν ἔχειν. Καὶ Φιλήσιον καὶ Σοφαίνετον, τοὺς πρεσβυτάτους τῶν στρατηγῶν, εἰσβιβάσαντες, τούτων ἐκέλευνον ἐπιμελεῖσθαι· οἱ δὲ ἄλλοι ἐπορεύοντο· ἥ δὲ ὁδὸς ὠδοποιημένη ἦν. Καὶ ἀφικνοῦνται πορευόμενοι εἰς Κερασοῦντα τριταῖοι, πόλιν Ἑλληνίδα ἐπὶ θαλάττῃ, Σινωπέων ἀποικον ἐν τῇ Κολχίδι χώρᾳ. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας δέκα· καὶ ἔξετασις σὺν τοῖς ὅπλοις ἐγίγνετο καὶ ἀριθμός, καὶ ἐγένοντο ὀκτακισχίλιοι καὶ ἔξακόσιοι. Οὗτοι ἐσώθησαν· οἱ δὲ ἄλλοι ἀπώλοντο ὑπό τε τῶν πολεμίων καὶ χιόνος καὶ εἴ τις νόσῳ.

4. Ἐνταῦθα καὶ διαλαμβάνουσι τὸ ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων ἀργύριον γενόμενον. Καὶ τὴν δεκάτην, ἦν τῷ Ἀπόλλωνι ἔξειλον καὶ τῇ Ἐφεσίᾳ Ἀρτέμιδι, διέλαβον οἱ στρατηγοὶ τὸ μέρος ἔκαστος φυλάττειν τοῖς θεοῖς· ἀντὶ δὲ Χειρισόφου Νέων ὁ Ἀσιναῖος ἔλαβεν.

5. Ξενοφῶν οὖν τὸ μὲν τοῦ Ἀπόλλωνος ἀνάθημα ποιησάμενος ἀνατίθησιν εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς τῶν Ἀθη-

ναίων θησαυρὸν καὶ ἐπέγραψε τό τε αὐτοῦ ὄνομα καὶ τὸ Προξένου, ὃς σὺν Κλεάρχῳ ἀπέθανε· ξένος γὰρ ἦν αὐτοῦ.

* 6. Τὸ δὲ τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Ἐφεσίας, ὃτι ἀπήει σὺν Ἀγησιλάῳ ἐκ τῆς Ἀσίας τὴν εἰς Βοιωτοὺς ὁδόν, καταλείπει παρὰ Μεγαβύζῳ τῷ τῆς Ἀρτέμιδος νεωκόρῳ, ὅτι αὐτὸς κινδυνεύσων ἐδόκει λέναι καὶ ἐπέστειλεν, ἦν μὲν αὐτὸς σωθῆ, αὐτῷ ἀποδοῦναι· ἦν δέ τι πάθη, ἀναθεῖναι ποιησάμενον τῇ Ἀρτέμιδι, ὃτι οἴοιτο γαριεῖσθαι τῇ θεῷ.

7. Ἐπεὶ δὲ ἔφευγε ὁ Ξενοφῶν, κατοικοῦντος ἦδη αὐτοῦ ἐν Σκιλλοῦντι παρὰ τὴν Ὁλυμπίαν, ἀφικνεῖται Μεγάριθος εἰς Ὁλυμπίαν θεωρήσων καὶ ἀποδίδωσι τὴν παρακαταθήκην αὐτῷ. Ξενοφῶν δὲ λαβὼν χωρίον ὠνεῖται τῇ θεῷ, ὅπου ἀνεῖλεν ὁ θεός.

8. Ἐτυχε δὲ διαρρέων διὰ τοῦ χωρίου ποταμὸς Σελινοῦς. Καὶ ἐν Ἐφέσῳ δὲ παρὰ τὸν τῆς Ἀρτέμιδος νεών Σελινοῦς ποταμὸς παραρρεῖ. Καὶ ἰχθύες τε ἐν ἀμφοτέροις ἔνεισι καὶ κόργαι· ἐν δὲ τῷ ἐν Σκιλλοῦντι χωρίῳ καὶ θῆραι πάντων, ὅπόσα ἐστὶν ἀγρευόμενα θηρία.

9. Ἐποίησε δὲ καὶ βωμὸν καὶ ναὸν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀργυρίου, καὶ τὸ λοιπὸν δὲ ἀεὶ, δεκατεύων τὰ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ὠραῖα, θυσίαν ἐποίει τῇ θεῷ, καὶ πάντες οἱ πολῖται οἱ πρόσχωροι, ἀνδρες καὶ γυναικες, μετεῖχον τῆς ἑορτῆς. Παρεῖχε δὲ ἡ θεὸς τοῖς σκηνοῦσιν ἄλφιτα, ἀρτοὺς, οἶνον, τραγήματα καὶ τῶν θυομένων ἀπὸ τῆς ἱερᾶς νομῆς λάχος, καὶ τῶν θηρευομένων δέ.

10. Καὶ γὰρ θήραν ἐποιοῦντο εἰς τὴν ἑορτὴν οἵ τε Ξενοφῶντος παῖδες καὶ οἱ τῶν ἄλλων πολιτῶν, οἱ δὲ βουλόμενοι καὶ ἀνδρες συνεθήρων· καὶ ἥλισκετο τὰ μὲν ἔξ αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ χώρου, τὰ δὲ καὶ ἐκ τῆς Φοιλόης, σύνες καὶ δορκάδες καὶ ἔλαφοι.

11. Ἐστι δὲ ἡ χώρα, ἥ ἐκ Λακεδαιμονος εἰς Ὁλυμ-

πίαν πορεύονται, ώς εἴκοσι στάδιοι ἀπὸ τοῦ ἐν Ὁλυμπίᾳ Διός ἱεροῦ. Ἐνι δὲ ἐν τῷ ἱερῷ χώρῳ καὶ λειμῶν καὶ ὅρη δένδρων μεστά, ἵκανὰ σῦς καὶ αἶγας καὶ βοῦς τρέφειν καὶ ἵππους, ὥστε καὶ τὰ τῶν εἰς τὴν ἑορτὴν ἴόντων ὑποζύγια εὑωχεῖσθαι.

12. Περὶ δὲ αὐτὸν τὸν ναὸν ἄλσος ἡμέρων δένδρων ἔφυτεύθη, ὃσα ἔστι τρωκτὰ ὁραῖα. Ο δὲ ναὸς ὡς μικρὸς μεγάλῳ τῷ ἐν Ἐφέσῳ εἴκασται, καὶ τὸ ἔόναγον ἔοικεν ὡς κυπαρίττινον χρυσῆν ὄντι τῷ ἐν Ἐφέσῳ.

13. Καὶ στήλῃ ἔστηκε παρὰ τὸν ναὸν γράμματα ἔχουσα·
**ΙΕΡΟΣ Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ. ΤΟΝ ΕΧΟΝΤΑ
 ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΥΜΕΝΟΝ ΤΗΝ ΜΕΝ ΔΕΚΑΤΗΝ ΚΑΤΑ-
 ΘΥΕΙΝ ΕΚΑΣΤΟΥ ΕΤΟΥΣ. ΕΚ ΔΕ ΤΟΥ ΠΕΡΙΤΤΟΥ ΤΟΝ
 ΝΑΟΝ ΕΠΙΣΚΕΥΑΖΕΙΝ. ΑΝ ΔΕ ΤΙΣ ΜΗ ΠΟΙΗ ΤΑΓ-
 ΤΑ ΤΗΙ ΘΕΩΙ ΜΕΛΗΣΕΙ.**

Κεφ αλ. 4ον—Ἐκ Κερασοῦντος προχωροῦντες οἱ μὲν κατὰ θάλασσαν, οἱ δὲ κατὰ ξηρὰν ἔφθασαν εἰς τὰ ὅρια τῶν Μοσσυνοίκων. Οὗτοι πεποιθότες εἰς τὸ ὀχυρὸν τῆς χώρας των δὲν ἐπέτρεψαν τὴν δίοδον. Ἐνεκα τούτου οἱ Ἑλληνες συμμαχοῦσι μὲ τοὺς ἔχθρούς των, τοὺς καλούμενους δυτικοὺς Μοσσυνοίκους καὶ οὕτω τικᾶσι τοὺς ἄλλους Μοσσυνίκους καὶ γίνονται κύριοι τῆς μητροπόλεως αὐτῶν. Λαβόντες ἄφθονα τρόφιμα διηλθον τὴν λοιπὴν χώραν ἀμαχητί.

Κεφ αλ. 5ον.—Ἀπὸ τῆς χώρας τῶν Μοσσυνοίκων πορεύονται διὰ τῆς χώρας τῶν Χαλύβων καὶ τῆς τῶν Τιβαρηνῶν καὶ μετὰ δύο ἡμέρας φθάνοντες εἰς τὰ Κοτύωρα, πόλιν παράλιον, ἀποικιον καὶ ὑπήκοον τῶν Σινωπέων.

Κεφ αλ. 6ον.—Ἐπειδὴ ἡ περαιτέρω πρὸς τὴν Ἑλλάδα πορεία δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνη ἄγρεν νέων δυσχερεῖσιν καὶ νέων κινδύνων, διενοφῶν ἐσκέφθη ὅτι φρόνιμον θὰ ἦτο νὰ ίδρυσῃ ἀποικίαν ἐν Πόντῳ, ἢ δυοία ἀμέσως θὰ ἀντεποστάπενεν ισχυρὰν δύναμιν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἦτο ἐπιθυμητὸν εἰς τὸ στράτευμα.

Κεφ αλ. 7ον.—Καὶ δὲ μέν Σινωφῶν ἐγκατέλιπε την γνώμην ταύτην, ἀλλ' ἔχθροι του τινὲς διέβαλλον αὐτὸν ὅτι δῆθεν σκέπτεται νὰ δημηγήσῃ αὐτοὺς δι' ἀπάτης εἰς τὴν Κολχίδα, ἵνα ἐκεῖ παρὰ τὸν Φᾶσιν ποταμὸν ίδρυσῃ ἀποικίαν. Ἐκ τούτου λαβὼν ἀφορμὴν συνεκάλεσε τοὺς στρατιώτας καὶ τὴν μὲν διαβολὴν εὐκόλως διέλυσε, ὑπέδειξε δὲ εἰς αὐτοὺς ὅτι, παρελθόντος τοῦ ἀπὸ τῶν βαρβάρων κινδύνου, δύτις ἐκράτει αὐτοὺς ἡρωμένους, ἡ πειθαρχία τοῦ στρατοῦ ἐξέλιπεν, ἡ δὲ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀναρχία, ἡ δποία ἥδη κυριαρχεῖ, ὥθησε τὸν στρατὸν εἰς ἔργα οὐ πρὶν ἀλλὰ μὴ ἀνθρώπων, διότι εἶναι διφόρος τριῶν γερόντων, οὕτι τε εἰχον σταλῆ τρέσβεις πρὸς τὸν "Ἐλληνας." Ἐκ τῆς αὐτηρᾶς ταύτης διμίλιας τοῦ Ξενοφῶντος συνελθόντες εἰς ἑαυτοὺς οἱ στρατιῶται ἀπεφάσισαν νὰ γίνῃ παθαρμὸς τοῦ στρατεύματος, νὰ δικασθῶσι δὲ πάντες, ἐναντίον τῶν δποίων ὑπάρχει πατηγορία τις, μηδὲ αὐτῶν τῶν στρατηγῶν ἔξαιρουμένων.

Κεφαλὴ 8ον.—Κατηγορηθεὶς δὲ καὶ διὰ Ξενοφῶντος βάναυσος καὶ ὑβριστὴς ἀπελογήθη ὅτι ὑπῆρξεν ὄντως τοιοῦτος, δσάπις τοιαύτη συμπεριφορὰ ἦτο δεδικιολογημένη· σύντοπον δέ τοιούτη σετεντική συμπεριφορὰ παραλλιβῶν οὗτος ἀσθενῆ, ἵνα μεταφέρῃ αὐτὸν ἐπὶ ἡμιόνου, μετ' ὀλίγον συνελήφθη σκάπτων λάκων καὶ ἐτοιμος ὡν νὰ θάψῃ τὸν ἀσθενῆ ζωντανόν. Τέλος παραπονεῖται δέ τι ἐνῷ ἐνθυμοῦνται πτάσαι ἐξ αἰτίας τον δυσαρέσκειαν, οὐδεμίαν ὅμως ὑπηρεσίαν αὐτοῦ μημονεύονταν. Ἡ ἀπολογία τοῦ Ξενοφῶντος ἐγένετο ἀποδεικτὴ καὶ αἱ ὑπηρεσίαι αὐτοῦ ἀνεγνωρισθησαν.

BIBAIJON EKTON

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Συμπόσιον Ἐλλήνων καὶ Παφλαγόνων συνθῆκαι. Ὁ Χειρίσοφος ἐκλέγεται στρατηγὸς αὐτονομάτωρ.

1. Ἐκ τούτου δὲ ἐν τῇ διατριβῇ οἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ἔζων, οἱ δὲ καὶ ληξόμενοι ἐκ τῆς Παφλαγονίας. Ἐκλόπευον δὲ καὶ οἱ Παφλαγόνες εὖ μάλα τοὺς ἀποσκεδαννυμένους, καὶ τῆς νυκτὸς τοὺς πρόσω σκηνοῦντας ἐπειρῶντο κακουργεῖν· καὶ πολεμικώτατα πρὸς ἄλλήλους εἶχον ἐκ τούτων.

3. Ὁ δὲ Κορύλας, ὃς ἐτύγχανε τότε Παφλαγονίας ἄρχων, πέμπει παρὰ τὸν "Ελληνας πρέσβεις ἔχοντας ἵππους καὶ στολὰς καλάς, λέγοντας ὅτι Κορύλας ἔτοιμος εἴη τὸν "Ελληνας μήτε ἀδικεῖν μήτε ἀδικεῖσθαι. Οἱ δὲ στρατιῶν ἀπεκρίναντο ὅτι περὶ μὲν τούτων σὺν τῇ στρατιᾷ βουλεύσοιντο, ἐπὶ δέ τινας δὲ ἐδέχοντο αὐτούς· παρεκάλεσαν δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν οὓς ἐδόκουν δικαιοτάτους εἶναι.

4. Θύσαντες δὲ βοῦς τῶν αἰχμαλώτων καὶ ἄλλα ἰερεῖα εὐωχίαν μὲν ἀρκοῦσαν παρεῖχον, κατακείμενοι δὲ ἐν σκί- μποσιν ἐδείπνουν, καὶ ἔπινον ἐκ κερατίνων ποτηρίων, οἵς ἐνετύγχανον ἐν τῇ χώρᾳ. Ἐπεὶ δὲ σπονδαί τε ἐγένοντο καὶ ἐπιαίνισαν, ἀνέστησαν πρῶτον μὲν Θρᾷκες καὶ πρὸς αὐλὸν ὠρχήσαντο σὺν τοῖς ὅπλοις καὶ ἥλλοντο ὑψηλά τε καὶ πούφως καὶ ταῖς μαχαίραις ἐχρῶντο· τέλος δὲ ὁ ἔτε- δος τὸν ἔτερον πάιει, ὡς πᾶσιν ἐδόκει, ὁ δ' ἔπεισε τεχνι- κῶς πως.

6. Καὶ ἀνέκραγον οἱ Παφλαγόνες. Καὶ ὁ μέν, σκυλεύσας τὰ ὅπλα τοῦ ἑτέρου, ἔξῆλε ἄδων τὸν Σιτάλκαν· ἄλλοι δὲ τῶν Θρακῶν τὸν ἑτερον ἔξεφερον ως τεθνηκότα· ἦν δὲ οὐδὲν πεπονθώς.

7-8 Μετὰ τοῦτο Αἰνιᾶνες καὶ Μάγνητες ἀνέστησαν, οἵ ὡρχοῦντο τὴν καρπαίαν καλουμένην ἐν τοῖς ὅπλοις. Ὁ δὲ τρόπος τῆς ὁρχήσεως ἦν, ὁ μέν, παραθέμενος τὰ ὅπλα, σπείρει καὶ ζευγηλατεῖ, πυκνὰ δὲ στρεφόμενος ως φοβούμενος, ληστὴς δὲ προσέρχεται· δ δ', ἐπειδὴν προϊδηται, ἀπαντᾷ ἀρπάσας τὰ ὅπλα καὶ μάχεται πρὸ τοῦ ζεύγους· καὶ οὗτοι ταῦτ' ἐποίουν ἐν ὁυθμῷ πρὸς τὸν αὐλόν· καὶ τέλος ὁ ληστὴς, δήσας τὸν ἄνδρα, καὶ τὸ ζεῦγος ἀπάγει· ἐνίστε δὲ καὶ ὁ ζευγηλάτης τὸν ληστήν· εἴτα παρὰ τοὺς βοῦς ζεύξας ὀπίσω τῷ χειρὶ δεδεμένον, ἐλαύνει.

9.10. Μετὰ τοῦτο Μυσὸς εἰσῆλθεν ἐν ἑκατέρῳ τῇ χειρὶ ἔχων πέλτην, καὶ τοτὲ μὲν, ως δύο ἀντιτατομένων, μιμούμενος ὡρχεῖτο, τοτὲ δὲ ως πρὸς ἕνα ἐχοῦτο ταῖς πέλταις, τοτὲ δ' ἐδινεῖτο καὶ ἔξεκυβίστα ἔχων τὰς πέλτας, ὥστε ὅψιν καλὴν φαίνεσθαι. Τέλος δὲ τὸ περσικὸν ὡρχεῖτο· κρούών τὰς πέλτας καὶ ὀκλαζε καὶ ἔξανίστατο· καὶ ταῦτα πάντα ἐν ὁυθμῷ ἐποίει πρὸς τὸν αὐλόν.

11. Ἐπὶ δὲ τούτῳ οἱ Μαντινεῖς καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν Ἀρκάδων ἀναστάντες ἔξοπλισάμενοι ως ἐδύναντο κάλλιστα ἥσάν τε ἐν ὁυθμῷ αὐλούμενοι καὶ ἐπαιάνισαν καὶ ὡρχήσαντο, ὥσπερ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς προσόδοις. Ὁρῶντες δὲ οἱ Παφλαγόνες δεινὰ ἐποιοῦντο πάσας τὰς ὁρχήσεις ἐν ὅπλοις εἶναι.

12. Ἐπὶ τούτοις δρῶν ὁ Μυσὸς ἐκπεπληγμένους αὐτούς, πείσας τῶν Ἀρκάδων τινὰ πεπαμένον δραχηστρίδα, εἰσάγει ἐνσκευάσας, ως ἐδύνατο κάλλιστα, καὶ ἀσπίδα δούς κούφην αὐτῇ. Ἡ δὲ ὡρχήσατο πυρρόχην ἐλαφρᾶς.

13. Ἐνταῦθα κρότος ἦν πολύς, καὶ οἱ Παφλαγόνες ἥροντο, εἰ καὶ γυναικες συνεμάχοντο αὐτοῖς. Οἱ δὲ ἔλεγον ὅτι αὗται καὶ αἱ τρεψάμεναι εἶεν βασιλέα ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Τῇ μὲν νυκτὶ ταύτῃ τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο.

14. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ προσῆγον αὐτοὺς εἰς τὸ στράτευμα· καὶ ἐδοξεῖ τοῖς στρατιώταις μήτε ἀδικεῖν Παφλαγόνας μήτε ἀδικεῖσθαι. Μετὰ τοῦτο οἱ μὲν πρέσβεις ὠχοντο· οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπειδὴ πλοῖα ἵκανα ἐδόκει παρεῖναι, ἀναβάντες ἐπλεον ἡμέραν καὶ νύκτα πνεύματι καλῶ, ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντες τὴν Παφλαγονίαν.

15. Τῇ δὲ ἄλλῃ ἀφικνοῦνται εἰς Σινώπην καὶ ωραίσαντο εἰς Ἀρμήνην τῆς Σινώπης. Σινωπεῖς δὲ οἴκοῦσι μὲν ἐν τῇ Παφλαγονικῇ, Μιλησίων δέ ἄποικοι εἰσιν. Οὗτοι δὲ ἔνια πέμπουσι τοῖς Ἑλλησιν ἀλφίτων μὲν μεδίμνους τρισκιλίους, οἷνον δὲ κεράμια χίλια καὶ πεντακόσια. Καὶ Χειρίσοφος ἐνταῦθα ἥλθε τριήρη ἔχων.

16. Καὶ οἱ μὲν στρατιώται προσεδόκων ἄγοντά τι σφίσιν ἤκειν· ὁ δὲ ἦγε μὲν οὐδέν, ἀπήγγελλε δὲ ὅτι ἐπανείη αὐτοὺς καὶ Ἀναξίβιος ὁ ναύαρχος καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ὅτι ὑπισχγεῖτο Ἀναξίβιος, εἰ ἀφίκοιντο ἔξω τοῦ Πόντου, μισθοφορὰν αὐτοῖς ἔσεσθαι.

17. Καὶ ἐν ταύτῃ τῇ Ἀρμήνῃ ἔμειναν οἱ στρατιώται ἡμέρας πέντε. Ως δὲ τῆς Ἑλλάδος ἐδόκουν ἐγγὺς γίγνεσθαι, ἥδη μᾶλλον ἡ πρόσθεν εἰσήγει αὐτούς, ὅπως ἂν καὶ ἔχοντές τι οἴκαδε ἀφίκωνται.

18. Ἡγήσαντο οὖν, εἰ ἔνα ἔλοιντο ἄρχοντα, μᾶλλον ἂν, ἥ πολυναρχίας οὕσης, δύνασθαι τὸν ἔνα χρῆσθαι τῷ στρατεύματι καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ εἰ τι δέοι λανθάνειν, μᾶλλον ἂν κρύπτεσθαι, καὶ εἰ τι αὖ δέοι φθάνειν ἥττον ἂν ὑστερέειν οὐ γὰρ ἂν λόγων δεῖν πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ τὸ δόξαν τῷ ἐνὶ περαίνεσθαι ἂν· τὸν δὲ ἐμ-

προσθεν χρόνον ἐκ τῆς νικώσης ἐπραττον πάντα οἱ στρατηγοί.

19. Ὡς δὲ ταῦτα διενοοῦντο, ἐτράποντο ἐπὶ τὸν Ξενοφῶντα· καὶ οἱ λοχαγοὶ ἔλεγον προσιόντες αὐτῷ ὅτι ἡ στρατιὰ οὗτω γιγνώσκει, καὶ εὔνοιαν ἔνδειν ὑμενος ἕκαστος ἐπειθεν αὐτὸν ὑποστῆναι τὴν ἀρχήν.

20. Ο δὲ Ξενοφῶν τῇ μὲν ἐβούλεται ταῦτα, νομίζων καὶ τὴν τιμὴν μεῖζω οὕτως ἔατο γίγνεσθαι πρὸς τοὺς φίλους καὶ εἰς τὴν πόλιν τοῦ μακρινοῦ μεῖζον ἀφίεσθαι αὐτοῦ, τυχὸν δὲ καὶ ἀγαθοῦ τοῦ ἃν αἴτιος τῇ στρατιᾷ γενέσθαι.

21. Τὰ μὲν δὴ τοιαῦτα ἐνθυμήματα ἐπῆρεν αὐτὸν ἐπιθυμεῖν αὐτοκράτορα γενέσθαι ἀρχοντα. Ὁπότε δ' αὖτις ἐνθυμοῖτο ὅτι ἀδηλον μὲν παντὶ ἀνθρώπῳ, δπῃ τὸ μέλλον ἔξει, διὰ τοῦτο δὲ κίνδυνος εἶη καὶ τὴν προειργασμένην δόξαν ἀποβαλεῖν, ἥπορεῖτο.

22. Απορουμένῳ δὲ αὐτῷ διακρίναι ἔδοξε κράτιστον εἶναι τοῖς θεοῖς ἀνακοινῶσαι· καὶ παραστησάμενος δύο ιερεῖα ἐθύετο τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ.

24. Οὗτος δὴ θυμομένῳ αὐτῷ διαφανῶς ὁ θεὸς σημαίνει μήτε προσδεῖσθαι τῆς ἀρχῆς μήτε, εἰ αἴροιντο, ἀποδέχεσθαι. Τοῦτο μὲν δὴ οὕτως ἐγένετο.

25. Ἡ δὲ στρατιὰ συνῆλθε, καὶ πάντες ἔλεγον ἔνα αἰρεῖσθαι· καὶ ἐπεὶ τοῦτο ἔδοξε, προυβάλλοντο αὐτόν. Ἐπεὶ δὲ ἐδόκει δῆλον εἶναι ὅτι αἰρήσονται αὐτόν, εἴ τις ἐπιψηφίζοι, ἀνέστη καὶ ἔλεξε τάδε.

26. «Ἐγώ, ὦ ἄνδρες, ἥδομαι μὲν ὑφ' ὑμῶν τιμώμενος, εἴπερ ἀνθρωπός είμι, καὶ χάριν ἔχω καὶ εὔχομαι δοῦναί μοι τοὺς θεοὺς αἴτιόν τινος ὑμῖν ἀγαθοῦ γενέσθαι».

31. «Ἄλλο, ὦ ἄνδρες», ἔφη, «ώς πάνυ εἰδῆτε, ὅμνύω Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νῦμιν θεοὺς πάντας καὶ πάσας, ἢ μὴν ἐγώ, ἐπεὶ τὴν ὑμεῖς τέραν γνώμην ἡσθανόμην, ἐθυόμην, εἰ βέλτιον εἴη ὑμῖν τε ἐμοὶ ἐπιτρέψαι ταύτην τὴν ἀρχήν, καὶ ἐμοὶ ὑποστῆναι· καὶ μοι οἱ θεοὶ οὗτοις ἐν τοῖς ιεροῖς ἐσήιηναν, ὅστε καὶ ἴδιώτιην ἄν γνῶναι ὅτι τῆς μοναρχίας ἀπέκεσθαί με δεῖ·.

32-33. Οὗτοι δὴ Χειρίσοφον αἰδοῦνται. Χειρίσοφος δ' ἐπεὶ ἥρεθη, παρελθὼν εἶπεν, «ἄλλ' ὃ ἄνδρες, τοῦτο μὲν ἔστε, ὅτι οὐκ ἄν ἔγωγε ἐστασίαζον, εἰ ἄλλον εἴλεσθε· Ἐπεὶ μέντοι ἐμὲ εἴλεσθε», «ἔφη, «καὶ ἐγὼ πειράσοσι μαί, ὅτι ἄν δύνωμαι, ὑμᾶς ἀγαθὸν ποιεῖν. Καὶ ὑμεῖς οὕτω παρασκευάζεσθε ὡς αὔριον, ἐὰν πλοῦς ἦ, ἀναξόμενοι· ὁ δὲ πλοῦς ἔσται εἰς Ἡράκλειαν· ἅπαντας οὖν δεῖ ἐκεῖσε πειρᾶσθαι κατασχεῖν· τὰ δ' ἄλλα, ἐπειδὴν ἐκεῖσε ἔλθωμεν, βουλευσόμεθα».

Κεφαλ. 2 ον—“Οτε οἱ “Ἐλληνες ἔφθασαν τὴν Ἡράκλειαν, οἱ Ἡρακλεῶται ἔπειμψαν εἰς αὐτοὺς ὡς ἔνεια ἀλευρα, οἶνον, βοῦς καὶ πρόβατα. Ἄλλ' οἱ “Ἐλληνες ἥξισθαν παρ' αὐτῶν καὶ χείματα· καὶ οἱ μὲν οἱ Ἡρακλεῶται ἔκλεισαν τὰς πύλας τοῦ τείχους καὶ ἡτοιμάζοντο πρὸς ἄμυναν, πολλοὶ δὲ τῶν στρατιωτῶν δργισθέντες κατὰ τοῦ Χειρίσοφου καὶ τοῦ Σενοφῶντος, οἱ δοποῖοι δὲν συνεφάνουν μὲ τὴν ἀξίωσιν τῶν στρατιωτῶν, ἔγιναν ἀφορμὴ στάσεως καὶ διχονοιῶν ἐν τῷ στρατεύματι, καὶ ἔνεκα τούτον διηρέθησαν εἰς τρεῖς ὅμαδας· ἡ μία ὅμας ἀπετελέσθη ἐκ τετρακισχιλίων καὶ στεναποσίων ὀπλιτῶν, Ἀρκάδων καὶ Ἀχαιῶν πάντων, οἱ δοποῖοι ἐκλέξαντες δέκα στρατηγοὺς ἔπλευσαν εἰς τὸν λιμένα τῆς Κάλπης, ἡ ἄλλη ὅμας ἐκ δισκιλίων καὶ ἐκατὸν ὑπὸ τὸν Χειρίσοφον, οἱ δοποῖοι διὰ Ἑρῷας ἐπορεύοντο πρὸς τὴν Θράκην, ἡ δὲ τρίτη ὅμας ἐκ δισκιλίων ὀπλιτῶν ὑπὸ τὸν Σενοφῶντα, οἱ δοποῖοι μέχρι τινὸς μὲν ἐπροχώρησαν ἐπὶ πλοίων, κατόπιν δὲ ἀποβιβασθέντες ἐπορεύοντο πεζῇ.

Κεφαλ. 3 ον. Πρῶτοι ἔφθασαν εἰς τὸν Κάλπης λιμένα οἱ Ἀρκάδες οἱ δοποῖοι ἀμέσως ἐπετεθῆσαν κατὰ τῶν κωμῶν πρὸς λαφυραγωγίαν, καὶ ἔλαβον μὲν πολλὰ λάφυρα, ἀλλ' οἱ Θράκης ἐπιτεθέντες αἰφνιδίως περιεκύλωσαν τοὺς “Ἐλληνας εἰς τινα λόφον καὶ περιήγαγον τούτους εἰς τὴν ἐσχάτην δυσχέρειαν· ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ δὲ Σενοφῶν, δόστις μετὰ τοῦ ἰδιοῦ τον τμήματος ἐβάδιζε πρὸς τὴν Κάλπην, ἔμαθε ταῦτα καὶ ἐσπευσε πρὸς βοήθειαν· τοῦτο ἀντιληφθέντες οἱ Θράκης ἔφυγον τὴν νύκτα καὶ οὕτω οἱ Ἀρκάδες, χωρὶς καὶ αὐτοὶ νὰ γνωρί-

ζουν τὶ συμβαίνει, ἀνελπίστως ἡλευθερώθησαν καὶ ἐτράπησαν πρὸς τὴν Κάλπην· ὅτε μετ' ὀλίγον ἔφθασεν εἰς τὸν λόφον δὲ Ξενοφῶν, οὐδένα εἶδε καὶ ἡπόρει περὶ τοῦ πράγματος. Μετ' ὀλίγον συνηντήθησαν πάντες εἰς τὴν Κάλπην, ὅπου ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε φθάσει καὶ δὲ Χειρίσοφος.

Κεφαλαίον 4ον. — Συνετισθέντες ἐκ τοῦ κινδύνου, τὸν διοῖν ύπεστησαν, ἀπεφάσισαν θάνατον κατὰ παντός, διὰς ἥθελε προτείνει χωρίσματον τοῦ στρατεύματος. Μέλλοντες δὲ νὰ ἔξαπολουσθήσουν τὴν πορείαν των διὰ ἔηρᾶς πωλύνονται ἐπανειλημμένως ὑπὸ τῶν ἱερῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ Χειρίσοφος ἀπέθανεν, διάδοχος δὲ αὐτοῦ ἔξελέχθη δὲ Νέων. Οὗτος λοιπὸν ἀνέλαβε νὰ δῆγησῃ τοὺς βιουλομένους πρὸς λαφυραγγίαν, διότι δεινὴ ἔνδεια ἔμαστεις τὸ στράτευμα· ἀλλ’ οἱ Βιθυνοὶ βοηθούμενοι ὑπὸ τοῦ ἵππικοῦ τοῦ Φαρναβάζου ἐτρεψαν αὐτοὺς εἰς φυγὴν καὶ ἐφόνευσαν περὶ τοὺς πεντακοσίους.

Κεφαλαίον 5ον. — Τὴν ἐπομένην ἥλιθε πλοῖον κομίζον τρόφιμα· ἀλλ’ ἣτο ἀνάγκη νὰ τιμωρήσουν τοὺς ἔχθροὺς διὰ τὸ πάθημα τῆς πρότεραιας· ὅθεν ἀφήσαντες εἰς τὸ στρατόπεδον τὸν Νέωνα μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, οἱ λοιποὶ ὑπὸ τῶν Ξενοφῶντα ἥλθον εἰς τὸν τόπον τῆς συμπλοκῆς καὶ ἔθαψαν τοὺς νεκρούς, κατόπιν συναντηθέντες μετὰ τῶν ἔχθρῶν ἐτρεψαν αὐτοὺς εἰς φυγὴν, καθὼς καὶ τοὺς προσδραμόντας ἵππεις τοῦ Φαρναβάζου, στήσαντες δὲ τρόπαιον ἐπανηλθον εἰς τὸ στρατόπεδον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5.

"Ἐρχεται πρὸς τοὺς Ἑλληνας Κλέανδρος δὲ ἀρμοστὴς τοῦ Βυζαντίου. Ὁ στρατὸς προχωρεῖ διὰ τῆς χώρας τῶν Βιθυνῶν καὶ φθάνει εἰς Χρυσόπολιν

1. / "Ἐντεῦθεν οἱ μὲν πολέμιοι εἶχον ἀμφὶ τὰ ἔαυτῶν καὶ ἀπήγαγον καὶ τοὺς οἰκέτας καὶ τὰ χρήματα, ὅποι ἐδύναντο προσωτάτῳ· οἱ δὲ Ἑλληνες προσέμενον μὲν Κλέανδρον καὶ τὰς τριήρεις καὶ τὰ πλοῖα ώς ἥξοντα, ἔξιόντες δι’ ἐκάστης ἡμέρας σὺν τοῖς ὑποζυγίοις καὶ τοῖς ἀνδραπόδοις ἐφέροντο ἀδεῶς πυροὺς καὶ κριθάς, οἶνον, ὄσπρια, μελίνας, σῦκα· ἀπαντα γὰρ ἀγαθὰ εἶχεν ἡ χώρα πλὴν ἐλαίου,

2. Καὶ ὅπότε μὲν καταμένοι τὸ στράτευμα ἀναπαυόμενον, ἔξῆν ἐπὶ λείαν ἵέναι, καὶ ἐλάμβανον οἱ ἔξιόντες· ὅπότε δὲ ἔξιοι πᾶν τὸ στράτευμα, εἴ τις χωρὶς ἀπελθών λάβοι τι, δημόσιον ἔδοξεν εἶναι.

3. Ἡδη δὲ ἦν πολλὴ πάντων ἀφθονία· καὶ γὰρ ἀγοραὶ πάντοθεν ἀφικνοῦντο ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων καὶ οἱ παραπλέοντες ἀσμενοὶ κατῆγον, ἀκούοντες ὡς οἰκίζοιτο πόλις καὶ λιμὴν εἶη.

4. Ἐπειπον δὲ καὶ οἱ πολέμιοι ἥδη, οἱ πλησίον ὕκουν, πρὸς Ξενοφῶντα, ἀκούοντες ὅτι οὗτος πολίζει τὸ χωρίον, ἐρωτῶντες δὲ τι δέοι ποιοῦντας φίλους εἶναι. Ὁ δὲ ἀπεδείκνυεν αὐτοὺς τοῖς στρατιώταις.

5. Καὶ ἐν τούτῳ Κλέανδρος ἀφικνεῖται δύο τριήρεις ἔχων, πλοῖον δὲ οὐδέν. Ἐτύγχανε δὲ τὸ στράτευμα ἔξω ὅν, ὅτε ἀφίκετο· καὶ ἐπὶ λείαν τινὲς οἰχόμενοι ἄλλοσε εἰς τὸ ὅρος εἰλήφεσαν πρόβατα πολλά· ὀκνοῦντες δὲ μὴ ἀφαιρεθεῖν, τῷ Δεξίπτῳ λέγουσιν, δις ἀπέδρα τὴν πεντηκόντορον ἔχων ἐκ Τραπεζοῦντος, καὶ κελεύουσι διασώσαντα αὐτοῖς τὰ πρόβατα τὰ μὲν μὲν αὐτὸν λαβεῖν τὰ δὲ σφίσιν ἀποδοῦναι.

6. Εὐθὺς δὲ ἐκεῖνος ἀπελαύνει τοὺς περιεστῶτας τῶν στρατιωτῶν καὶ λέγοντας ὅτι δημόσια εἶη, καὶ τῷ Κλεάνδρῳ λέγει ἐλθὼν ὅτι ἀρπάζειν ἐπιχειροῦσιν. Ὁ δὲ κελεύει τὸν ἀρπάζοντα ἄγειν πρὸς αὐτόν.

7. Καὶ δέ μέν, λαβὼν ἥγε τινα· περιτυχών δὲ Ἀγασίας ἀφικεῖται· καὶ γὰρ ἦν αὐτῷ δὲ ἀγόμενος λοχίτης. Οἱ δὲ ἄλλοι οἱ παρόντες τῶν στρατιωτῶν ἐπιχειροῦσι βάλλειν τὸν Δέξιπτον, ἀνακαλοῦντες τὸν προδότην. Ἐδεισαν δὲ καὶ τῶν τριηριῶν πολλοὶ καὶ ἔφευγον εἰς τὴν θάλατταν, καὶ Κλέανδρος δὲ ἔφευγε.

8. Ξενοφῶν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ κατεκώλυσόν

τε καὶ τῷ Κλεάνδρῳ ἔλεγον ὅτι οὐδὲν εἶη πρᾶγμα, ἀλλὰ τὸ δόγμα αἰτιον εἶη, τὸ τοῦ στρατεύματος, ταῦτα γενέσθαι.

9. Ὁ δὲ Κλέανδρος ὑπὸ τοῦ Δεξίππου τε ἀνερεθιζόμενος καὶ αὐτὸς ἀχθεσθεὶς ὅτι ἐφοβήθη, ἀποπλεύσεσθαι ἔφη καὶ κηρύξειν μηδεμίαν πόλιν δέχεσθαι αὐτούς, ὡς πολεμίους· ἥρχον δὲ τότε πάντων τῶν Ἑλλήνων οἱ Λακεδαιμόνιοι.

10. Ἐνταῦθα πονηρὸν τὸ πρᾶγμα ἐδόκει εἶναι τοῖς Ἑλλησι, καὶ ἐδέοντο μὴ ποιεῖν ταῦτα· ὁ δὲ οὐκ ἀλλως ἔφη γενέσθαι, εἰ μή τις ἐκδώσει τὸν ἄρχαντα βάλλειν καὶ τὸν ἀφελόμενον.

11. Ἡν δέ, ὃν ἔξήτει, Ἀγασίας, διὰ τέλους φίλος τῷ Ξενοφῶντι· ἔξ οὖ καὶ διέβαλεν αὐτὸν ὁ Δέξιππος. Καὶ ἐντεῦθεν, ἐπειδὴ ἀπορίᾳ ἦν, συνήγαγον τὸ στράτευμα οἱ ἄρχοντες· καὶ ἔνιοι μὲν αὐτῶν παρ' ὀλίγον ἐποιοῦντο τὸν Κλέανδρον, τῷ δὲ Ξενοφῶντι οὐκ ἐδόκει φαῦλον εἶναι, ἀλλ' ἀναστὰς ἔλεξεν.

12. «Ὦ ἄνδρες στρατιῶται, ἐμοὶ δὲ οὐδὲν φαῦλον δοκεῖ εἶναι τὸ πρᾶγμα, εἰ ἡμῖν οὔτως ἔχων τὴν γνώμην Κλέανδρος ἀπεισιν, ὥσπερ λέγει. Εἰσὶν μὲν γὰρ ἐγγὺς αἱ Ἑλληνίδες πόλεις· τῆς δὲ Ἑλλάδος Λακεδαιμόνιοι προεστήκασιν· ίκανοὶ δέ εἰσι καὶ εῖς ἔκαστος Λακεδαιμονίων ἐν ταῖς πόλεσιν, δτι βούλονται, διαπράττεσθαι».

13. «Εἰ οὖν οὗτος πρῶτον μὲν ἡμᾶς Βυζαντίου ἀποκλείσει, ἐπειτα δὲ τοῖς ἄλλοις ἀρμοσταῖς παραγγελεῖ εἰς τὰς πόλεις μὴ δέχεσθαι, ὡς ἀπιστοῦντας Λακεδαιμονίοις καὶ ἀνόμους ὅντας, ἔτι δὲ πρὸς Ἀναξίβιον τὸν ναύαρχον οὗτος ὁ λόγος περὶ ἡμῶν ἥξει, χαλεπὸν ἔσται καὶ μένειν καὶ ἀποπλεῖν· καὶ γὰρ ἐν τῇ γῇ ἄρχουσι Λακεδαιμόνιοι καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ τὸν νῦν χρόνον».

14. Οὕκουν δεῖ οὕτε ἐνδὸς ἀνδρὸς ἔνεκα οὔτε δυοῖν ἡμᾶς τοὺς ἄλλους τῆς Ἑλλάδος ἀπέχεσθαι, ἀλλὰ πει- στέον δ, τι ἀν κελεύωσι· καὶ γὰρ αἱ πόλεις ἡμῶν, ὃντεν ἐσμέν, πειθοῦνται αὐτοῖς».

15. «Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ γὰρ ἀκούω Δέξιππον λέγειν πρὸς Κλέανδρον ως οὐκ ἀν ἐποίησεν Ἀγασίας ταῦτα, εἰ μὴ ἐγὼ αὐτὸν ἐκέλευσα· ἐγὼ μὲν οὖν ἀπολύτῳ καὶ ὑ- μᾶς τῆς αἰτίας καὶ Ἀγασίαν, ἀν αὐτὸς Ἀγασίας φήσῃ ἐμέ τι τούτων αἴτιον εἶναι, καὶ καταδικάζω ἐμαυτοῦ, εἰ ἐγὼ πετροβολίας ἢ ἄλλου τινὸς βιαίου ἐξάρχω, τῆς ἐσχάτης δίκης ἄξιος εἶναι, καὶ ὑφέξω τὴν δίκην».

16. «Φημὶ δέ, καὶ εἴ τινα ἄλλον αἰτιᾶται, χρῆναι ἔαυ- τὸν παρασχεῖν Κλεάνδρῳ κρῖναι· οὕτω γὰρ ἀν ὑμεῖς ἀπολελυμένοι τῆς αἰτίας εἴητε. Ως δὲ νῦν ἔχει, καλεπὸν, εἰ, οιόμενοι ἐν τῷ Ἑλλάδι καὶ ἐπαίνου καὶ τιμῆς τεύξε- σθαι, ἀντὶ δὲ τούτων οὐδὲ δμοιοι τοῖς ἄλλοις ἐσόμεθα, ἀλλ’ εἰρξόμεθα ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων».

17. Μετὰ ταῦτα ἀναστὰς εἶπεν Ἀγασίας· «Ἐγώ, ὃ- ἄνδρες, δόμνυμι θεούς καὶ θεάς, ἢ μὴν μήτε με Ξενοφῶν- τα κελεῦσαι ἀφελέσθαι τὸν ἄνδρα μήτε ἄλλον ὑμῶν μη- δένα· ίδόντι δέ μοι ἄνδρα ἀγαθὸν ἀγόμενον τῶν ἐμῶν λοχιτῶν ὑπὸ Δεξίππου, ὃν ὑμεῖς ἐπίστασθε ὑμᾶς προ- δόντα, δεινὸν ἔδοξεν εἶναι· καὶ ἀφειλόμην, δμολογῶ».

18. «Καὶ ὑμεῖς μὲν μὴ ἐκδῶτέ με· ἐγὼ δὲ ἐμαυτόν, ὃ- σπερ Ξενοφῶν λέγει, παρασχήσω κρίναντι Κλεάνδρῳ δ, τι ἀν βούληται, ποιῆσαι· τούτου ἔνεκα μήτε πολεμεῖτε Λακεδαιμονίοις, σώζοισθέ τε ἀσφαλῶς, δποι θέλει ἔκα- στος. Συμπέμψατε μέντοι μοι ὑμῶν αὐτῶν ἐλόμενοι ξουσιν ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ πράξουσιν».

19. Ἐκ τούτου ἔδωκεν ἡ στρατιά, οὕστινας βούλοιτο,

προελόμενον ιέναι. Ο δὲ προείλετο τοὺς στρατηγούς. Μετὰ ταῦτα ἐπορεύοντο πρὸς Κλέανδρον Ἀγασίας καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ ὁ ἀφαιρεθεὶς ἀνὴρ ὑπὸ Ἀγασίου.

20. Καὶ ἔλεγον οἱ στρατηγοί «ἔπειμψεν ἡμᾶς ἢ στρατιὰ πρὸς σέ, ὃ Κλέανδρε, καὶ ἐκέλευσέ σε, εἴτε πάντας αἰτιῷ, κρίναντα σὲ αὐτὸν χρῆσθαι, ὅτι ἀν βούλῃ, εἴτε ἔνα τινὰ ἢ δύο ἢ καὶ πλείους αἰτιῷ, τούτους ἀξιοῦσι παρασχεῖν σοι ἑαυτοὺς εἰς κρίσιν. Εἴτε οὖν ἡμῶν τινα αἰτιῷ, πάρεσμέν σοι ἡμεῖς· εἴτε καὶ ἄλλον τινά, φράσον· οὐδεὶς γὰρ ἀπέσται, ὅστις ἀν ἡμῖν ἐθέλῃ πείθεσθαι».

21. Μετὰ ταῦτα παρελθών ὁ Ἀγασίας εἶπεν· «ἐγώ εἰμι, ὃ Κλέανδρε, ὁ ἀφελόμενος Δεξιππου ἀγοντος τοῦτον τὸν ἄνδρα καὶ παίειν κελεύσας Δέξιππον».

22. Τοῦτον μὲν γὰρ οἶδα ἄνδρα ἀγαθὸν ὄντα, Δέξιππον δὲ οἶδα αἰρεθέντα ὑπὸ τῆς στρατιᾶς ἀρχειν τῆς πεντηκοντόρου, ἵς ἦτη σάμιεθα παρὰ Τραπεζούντιων, ἐφ' ὅτε πλοῖα συλλέγειν, ὡς σωζούμεθα, καὶ ἀποδράντα καὶ προδόντα τοὺς στρατιώτας, μεθ' ὧν ἐσώθη».

23. «Καὶ τούς τε Τραπεζούντιους ἀπεστερήκαμεν τὴν πεντηκόντορον καὶ ιακοὶ δοκοῦμεν εἶναι διὰ τοῦτον, αὐτοὶ τε τὸ ἐπὶ τούτῳ ἀπολώλαμεν. Ἡκουε γάρ, ὁσπερ ἡμεῖς, ὡς ἀπορον εἴη πεζῇ ἀπιόντας τοὺς ποταμούς τε διαβῆναι καὶ σωθῆναι εἰς τὴν Ἑλλάδα».

24. «Τοῦτον οὖν τοιοῦτον ὄντα ἀφειλόμην. Εἰ δὲ σὺ ἔγεις ἢ ἄλλος τις τῶν παρὰ σοῦ, εῦ ἵσθι ὅτι οὐδὲν ἀν τούτων ἐποίησα. Νόμιζε δ', ἐὰν ἐμὲ νῦν ἀποκτείνης, δι' ἄνδρα δειλόν τε καὶ πονηρὸν ἄνδρα ἀγαθὸν ἀποκτείνων».

25. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κλέανδρος εἶπεν ὅτι Δέξιππον μὲν οὐκ ἐπαινοίη, εἰ ταῦτα πεποιηκὼς εἴη· οὐ μέντοι ἔφη νομίζειν, οὐδὲ εἰ παμπόνηρος ἦν Δέξιππος, βίᾳ

χρῆναι πάσχειν αὐτόν, «ἀλλὰ κριθέντα, ὥσπερ καὶ ὑμεῖς νῦν ἀξιοῦτε, τῆς δίκης τυχεῖν».

26. «Νῦν οὖν ἄπιτε καταλιπόντες τόνδε τὸν ἄνδρα· ὅταν δὲ ἐγὼ κελεύσω, πάρεστε πρὸς τὴν κρίσιν. Αἰτιῶμαι δὲ οὕτε τὴν στρατιὰν οὕτε ἄλλον οὐδένα ἔτι, ἐπεὶ οὗτος αὐτὸς διμολογεῖ ἀφελέσθαι τὸν ἄνδρα».

27. Ὁ δὲ ἀφαιρεθεὶς εἶπεν· «ἐγώ, ὁ Κλέανδρος, εἰ καὶ οἴη με ἀδικοῦντά τι ἀγεσθαι, οὕτε ἔπαιον οὐδένα οὕτε ἔβαλλον, ἀλλ᾽ εἶπον ὅτι δημόσια εἶη τὰ πρόβατα· ἦν γὰρ τῶν στρατιωτῶν δόγμα, εἴ τις, δύπτε ή στρατιὰ ἔξιοι, ίδιᾳ λήζοιτο, δημόσια εἶναι τὰ ληφθέντα».

28. «Ταῦτα εἶπον· ἐκ τούτου με λαβὼν οὗτος ἤγεν, ίνα μὴ φθέγγοιτο μηδείς, ἀλλ᾽ αὐτὸς λαβὼν τὸ μέρος διασώσειε τοῖς λησταῖς παρὰ τὴν ὁρτραν τὰ χρήματα». Πρὸς ταῦτα ὁ Κλέανδρος εἶπεν· «ἔπει τοίνυν συναίτιος εἰ, κατάμενε, ίνα καὶ περὶ σοῦ βουλευσώμεθα».

29. Ἐκ τούτου οἱ μὲν ἀμφὶ Κλέανδρον ἡρίστων τὴν δὲ στρατιὰν συνήγαγε Ξενοφῶν καὶ συνεβούλευε πέμψαι πρὸς Κλέανδρον παραιτησομένους περὶ τῶν ἀνδρῶν.

30. Ἐκ τούτου ἔδοξεν αὐτοῖς πέμψαντας στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς καὶ Δρακόντιον τὸν Σπαρτιάτην καὶ τῶν ἄλλων, οἵ ἐδόκουν ἐπιτήδειοι εἶναι, δεῖσθαι Κλεάνδρου κατὰ πάντα τρόπον ἀφεῖναι τὸ ἄνδρε.

31. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ξενοφῶν λέγει· «ἔχεις μέν ὁ Κλέανδρος, τοὺς ἄνδρας, καὶ ἡ στρατιά σοι ὑφεῖτο ὅτι ἐβούλου ποιῆσαι καὶ περὶ τούτων καὶ αὐτῶν ἀπάντων· νῦν δέ σε αἴτοῦνται καὶ δέονται δοῦναι σφίσι τῷ ἄνδρε καὶ μὴ κατακαίνειν· πολλὰ γὰρ ἐν τῷ ἐμπροθεν χρόνῳ περὶ τὴν στρατιὰν ἐμοχθησάτην».

2. «Ταῦτα δέ σου τυχόντες ὑπισχνοῦνται σοι ἀντὶ τούτων, ἢν βούλῃ ἡγεῖσθαι αὐτῶν καὶ ἢν οἱ θεοὶ Ἰλεωφ

ῶσιν, ἐπιδείξειν σοι καὶ ως κόσμιοί εἰσι καὶ ως ἴκανοι τῷ ἀρχοντὶ πειθόμενοι τὸν πολεμίους σὺν τοῖς θεοῖς μὴ φοβεῖσθαι».

33. «Δέονται δέ σου καὶ τοῦτο, παραγενόμενον καὶ ἀρξαντα ἑαυτῶν, πεῖραν λαβεῖν καὶ Δεξίππου καὶ σφῶν τῶν ἄλλων, οἷος ἔκαστος ἐστι, καὶ τὴν ἀξίαν ἐκάστοις νεῖμαι».

34. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κλέανδρος, «ἄλλὰ ναὶ τὸ σιώ», ἔφη, «ταχύ τοι ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. Καὶ τώ τε ἄνδρες ὑμῖν δίδωμι καὶ αὐτὸς παρέσομαι· καὶ ἦν οἱ θεοὶ παραδιδῶσιν, ἐξηγήσομαι εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ πολὺ οἱ λόγοι οὗτοι ἀντίοι εἰσὶν ἢ οὓς ἐγὼ περὶ ὑμῶν ἐνίσιν ἤκουον, ως τὸ στράτευμα ἀφίστατε ἀπὸ Λακεδαιμονίων».

35. Ἐκ τούτου οἱ μὲν ἐπαινοῦντες ἀπῆλθον, ἔχοντες τὸ ἄνδρες· Κλέανδρος δὲ ἐθύετο ἐπὶ τῇ πορείᾳ καὶ συνῆν Ξενοφῶντι φιλικῶς καὶ ξενίαν συνεβάλλοντο. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἔώρα αὐτοὺς τὸ παραγγελλόμενον εὐτάκτως ποιοῦντας, καὶ μᾶλλον ἔτι ἐπεθύμει ἡγεμών γενέσθαι αὐτῶν.

36. Ἐπεὶ μέντοι θυομένῳ αὐτῷ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ιερά, συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς εἶπεν· «ἔμοὶ μὲν οὐ τελέθει τὰ ιερὰ ἐξάγειν· ὑμεῖς μέντοι μὴ ἀθυμεῖτε τούτου ἔνεκα· ὑμῖν γάρ, ως ἔοικε, δέδοται ἐκκομίσαι τοὺς ἄνδρας· ἀλλὰ πορεύεσθε· Ἡμεῖς δὲ ὑμᾶς, ἐπειδὴν ἐκεῖσε ἥκητε, δεξόμεθα ως ἂν δυνάμεθα κάλλιστα».

37. Ἐκ τούτου ἔδοξε τοῖς στρατιώταις δοῦναι αὐτῷ τὰ δημόσια πρόβατα· ὁ δέ, δεξάμενος, πάλιν αὐτοῖς ἀπέδωκε. Καὶ οὗτος μὲν ἀπέπλει. Οἱ δὲ στρατιῶται διαθέμενοι τὸν σῖτον, ὃν ἦσαν συγκεκομισμένοι, καὶ τάλλα, ἃ εἰλήφεσαν, ἐξεπορεύοντο διὰ τῶν Βιθυνῶν.

38. Ἐπεὶ δὲ οὐδενὶ ἐνέτυχον πορευόμενοι τὴν ὁρὴν δδόν, ὅστε ἔχοντές τι εἰς τὴν φιλίαν ἐλθεῖν, ἔδοξεν

αύτοῖς, τοῦμπαλιν ὑποστρέψαντας, ἐλθεῖν μίαν ἡμέραν καὶ νύκτα. Τοῦτο δὲ ποιήσαντες ἔλαβον πολλὰ καὶ ἀνδράποδα καὶ πρόβατα· καὶ ἀφίκοντο ἑκταῖοι εἰς Χρυσόπολιν τῆς Καλχηδονίας, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν ἡμέρας ἐπτὰ λαφυροπωλοῦντες.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἄναξιβιος δὲ ναύαρχος τῶν Λακεδαιμονίων πειθεῖται τοὺς "Ἐλληνας νὰ διαβῶσιν εἰς τὸ Βυζάντιον. Οἱ "Ἐλληνες ἐξαπατῶνται ὑπὸ τοῦ Ἀναξιβίου.

2-3. Ἐκ τούτου δὲ Φαρνάβαζος φοβούμενος τὸ στράτευμα μὴ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ στρατεύηται, πέμψας πρὸς Ἀναξιβίου τὸν ναύαρχον (δὸς ἔτυχεν ἐν Βυζαντίῳ ὃν) ἐδεῖτο διαβιβάσαι τὸ στράτευμα ἐκ τῆς Ἀσίας, καὶ ὑπισχνεῖτο πάντα ποιήσειν αὐτῷ, δσα δέοι. Καὶ δὲ Ἀναξιβιος μετέπεμψατο τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς εἰς Βυζάντιον, καὶ ὑπισχνεῖτο, εἰ διαβαῖεν, μισθοφορὰν ἔσεσθαι τοῖς στρατιώταις.

4. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι ἔφασαν βουλευσάμενοι ἀπαγγελεῖν, Ξενοφῶν δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ἀπαλλάξοιτο ἥδη ἀπὸ τῆς στρατιᾶς καὶ βούλοιτο ἀποπλεῖν. Ο δὲ Ἀναξιβιος ἐκέλευσεν αὐτὸν συνδιαβάντα ἔπειτα οὕτως ἀπαλλάττεσθαι. "Εφη οὖν ταῦτα ποιήσειν.

5. Σεύθης δὲ ὁ Θρᾷξ πέμπει Μηδοσάδην καὶ κελεύει

Ξενοφῶντα συμπροθυμεῖσθαι, ὅπως διαβῆ τὸ στράτευμα, καὶ ἔφη αὐτῷ ταῦτα συμπροθυμηθέντι ὅτι οὐ μεταμελήσει. Ὁ δὲ εἶπεν· «ἀλλὰ τὸ μὲν στράτευμα διαβήσεται· τούτου ἔνεκα μηδὲν τελείτω μήτε ἐμοὶ μήτε ἄλλῳ μηδενί· ἐπειδὰν δὲ διαβῆ, ἐγὼ μὲν ἀπαλλάξομαι, πρὸς δὲ τοὺς διαμένοντας καὶ ἐπικαιρίους ὅντας προσφερέσθω, ώς ἂν αὐτῷ δοκῇ».

7. Ἐκ τούτου διαβαίνουσι πάντες εἰς τὸ Βυζάντιον οἱ στρατιῶται. Καὶ μισθὸν μὲν οὐκ ἐδίδου ὁ Ἀναξίβιος, ἐκήρυξε δὲ λαβόντας τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκεύη τοὺς στρατιώτας ἔξιέναι, ώς ἀποπέμψων τε ἄμα καὶ ἀριθμὸν ποιήσων. Ἐνταῦθα οἱ στρατιῶται ἥχθοντο, ὅτι οὐκ εἶχον ἀργύριον ἐπισιτίζεσθαι εἰς τὴν πορείαν, καὶ ὀκνηρῶς συνεσκευάζοντο.

8. Καὶ ὁ Ξενοφῶν Κλεάνδρῳ τῷ ἀρμοστῷ ἔνος γεγενημένος προσελύθων ἡσπάζετο αὐτὸν ώς ἀποπλευσόμενος ἦδη. Ὁ δὲ αὐτῷ λέγει· «μὴ ποιήσῃς ταῦτα· εἰ δὲ μή», ἔφη, «αἴτιαν ἔξεις, ἐπεὶ καὶ νῦν τινές ἦδη σὲ αἴτιῶνται ὅτι οὐ ταχὺ ἔξέρπει τὸ στράτευμα».

9. Ὁ δὲ εἶπεν· «ἀλλ’ αἴτιος μὲν ἔγωγε οὐκ εἰμὶ τούτου, οἱ δὲ στρατιῶται αὐτοὶ ἐπισιτισμοῦ δεόμενοι διὰ τοῦτο ἀθυμοῦσι πρὸς τὴν ἔξοδον».

10. «Ἀλλ’ ὅμως», ἔφη, «ἐγώ σοι συμβούλεύω ἔξελθεῖν μὲν ώς συμπροθυμενον, ἐπειδὰν δ’ ἔξω γένηται τὸ στράτευμα, τότε ἀπαλλάττεσθαι». «Ταῦτα τοίνυν», ἔφη ὁ Ξενοφῶν, «ἔλθοντες πρὸς Ἀναξίβιον διαπραξόμεθα». Οὕτως ἔλθοντες ἔλεγον ταῦτα.

11. Ὁ δὲ ἐκέλευεν οὗτον ποιεῖν καὶ ἔξιέναι τὴν ταχίστην συσκευασμένους, καὶ προσανειπεῖν, ὃς ἂν μὴ παρῇ εἰς τὴν ἔξέτασιν καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν, ὅτι αὐτὸς αὐτὸν αἴτιάστει.

12. Εντεῦθεν ἐξῆσαν οἵ τε στρατηγοὶ πρῶτοι καὶ οἱ ἄλλοι. Καὶ ἀρδην πάντες πλὴν δὲλίγων ἔξω ἦσαν, καὶ Ἐτεόνικος είστηκε παρὰ τὰς πύλας, ώς, διπότε ἔξω γένοιντο πάντες, συγκλείσων τὰς πύλας καὶ τὸν μοχλὸν ἐμβαλῶν.

13. Ὁ δὲ Ἀναξίβιος συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς λοχαγοὺς ἔλεξε· «τὰ μὲν ἐπιτήδεια», ἔφη, «λαμβάνετε ἐκ τῶν Θρακίων κωμῶν· εἰσὶ δὲ αὐτόθι πολλαὶ κριθαὶ καὶ πυροὶ καὶ τᾶλλα ἐπιτήδεια· λαβόντες δὲ πορεύεσθε εἰς Χερρόνησον, ἐκεῖ δὲ Κυνίσκος ὑμῖν μισθοδοτήσει».

14. Ἐπικούσαντες δέ τινες τῶν στρατιωτῶν ταῦτα, ἦ καὶ τῶν λοχαγῶν τις διαγγέλλει εἰς τὸ στράτευμα. Καὶ οἱ μὲν στρατηγοὶ ἐπυνθάνοντο περὶ τοῦ Σεύθου, πότερα, πόλεμος εἴη ἢ φίλος, καὶ πότερα, διὰ τοῦ ἵεροῦ ὅρους δέοι πορεύεσθαι ἢ κύκλῳ διὰ μέσης τῆς Θράκης.

15. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα διελέγοντο οἱ στρατιῶται ἀναρπάσαντες τὰ δπλα θέουσι δρόμῳ πρὸς τὰς πύλας, ώς πάλιν εἰς τὸ τεῖχος εἰσιόντες. Ὁ δὲ Ἐτεόνικος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ώς εἶδον προσθέοντας τοὺς δπλίτας, συκλείσουσι τὰς πύλας καὶ τὸν μοχλὸν ἐμβάλλουσιν.

16. Οἱ δὲ στρατιῶται ἔκοπτον τὰς πύλας καὶ ἔλεγον ὅτι ἀδικώτατα πάσχοιεν ἐκβαλλόμενοι εἰς τοὺς πολεμίους· κατασχίσειν τε τὰς πύλας ἔφασαν, εἰ μὴ ἐκόντες ἀνοίξουσιν.

17. Ἄλλοι δὲ ἔθεον ἐπὶ θάλατταν καὶ παρὰ τὴν Χηλὴν ἱπερβαίνουσιν εἰς τὴν πόλιν, ἄλλοι δέ, οἱ ἐτύγχανον ἔνδον ὅντες τῶν στρατιωτῶν, ώς δρῶσι τὰ ἐπὶ ταῖς πύλαις πράγματα, διακόπτοντες ταῖς ἀξίναις τὰ κλεῖθρα ἀναπεταννύασι τὰς πύλας, οἱ δὲ εἰσπίπτουσιν.

18. Ὁ δὲ Ξενοφῶν, ώς εἶδε τὰ γιγνόμενα, δείσας μὴ ἐφ' ἀρπαγὴν τραπέσθαι τὸ στράτευμα καὶ ἀνήκεστα κακὰ

γένοιτο τῇ πόλει καὶ ἑαυτῷ καὶ τοῖς στρατιώταις, ἔθει καὶ συνεισπίπτει εἰσω τῶν πυλῶν σὺν τῷ ὅχλῳ.

19. Οἱ δὲ Βυζάντιοι, ὡς εἶδον τὸ στράτευμα βίᾳ εἰσπῖπτον, φεύγουσιν ἐκ τῆς ἀγορᾶς, οἵ μὲν εἰς τὰ πλοῖα, οἵ δὲ οἰκαδε, ὅσοι δὲ ἐνδον ἐτύγχανον ὄντες, ἔξω, οἵ δὲ καθεῖλκον τὰς τριήρεις, ὡς ἐν ταῖς τριήρεσι σώζοιντο, πάντες δὲ φόντο ἀπολωλέναι, ὡς ἑαλωκυίας τῆς πόλεως. Ό δὲ Ἐτεόνικος εἰς τὴν ἄκραν ἀποφεύγει.

20. Ό δὲ Ἀναξίβιος καταδραμὼν ἐπὶ θάλατταν ἐν ἀλιευτικῷ πλοίῳ περιέπλει εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ εὐθὺς μεταπέμπεται ἐκ Καλχηδόνος φρουρούς· οὐ γὰρ ἴκανοί ἐδόκουν εἶναι οἵ ἐν τῇ ἀκροπόλει σχεῖν τοὺς ἄνδρας.

21. Οἱ δὲ στρατιῶται, ὡς εἶδον Ξενοφῶντα, προσπίπτουσιν πολλοὶ αὐτῷ καὶ λέγουσι· «νῦν σοι ἔξεστιν, ὃ Ξενοφῶν, ἀνδρὶ γενέσθαι. Ἐχεις πόλιν, ἔχεις τριήρεις, ἔχεις χρήματα, ἔχεις ἄνδρας τοσούτους. Νῦν ἂν, εἰ βούλοιο, σύ τε ἡμᾶς ὀνήσαις καὶ ἡμεῖς σὲ μέγαν ποιήσαιμεν».

22. Ό δ' ἀπεκρίνατο· «ἄλλ' εὖ γε λέγετε καὶ ποιήσω ταῦτα· εἰ δὲ τούτων ἐπιθυμεῖτε, θέσθε τὰ ὅπλα ἐν τάξει ὡς τάχιστα». Καὶ αὐτός τε παρηγγύα ταῦτα καὶ τοὺς ἄλλους ἐκέλευε παρεγγυᾶν.

23. Οἱ δὲ αὐτοὶ ὑφ' ἑαυτῶν ταττόμενοι οἵ τε ὄπλιται ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ εἰς ὁπτὸν ἐγένοντο καὶ οἱ πελτασταὶ ἐπὶ τὸ κέρας ἐκάτερον παρεδραμήκεσαν.

24. Τὸ δὲ χωρίον οὗτον κάλλιστον ἐκτάξασθαι ἐστι τὸ Θράκιον καλούμενον, ἔρημον οἰκιῶν καὶ πεδινόν. Ἐπεὶ δὲ ἔκειτο τὰ ὅπλα καὶ κατηρεμίσθησαν, συγκαλεῖ ὁ Ξενοφῶν τὴν στρατιὰν καὶ λέγει τάδε.

25. «Ὦτι μὲν ὁργίζεσθε, ὃ ἄνδρες στρατιῶται, καὶ νομίζετε δεινὰ πάσχειν ἔξαπατώμενοι, οὐ θαυμάζω. Ἡν δὲ τῷ θυμῷ χαριζόμεθα καὶ Λακεδαιμονίους τε τοὺς Ψηφιοποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

παρόντας τῆς ἔξαπάτης τιμωρησώμεθα καὶ τὴν πόλιν τὴν οὐδὲν αἰτίαν διαρπάσωμεν, ἐνθυμεῖσθε, ἢ ἔσται ἐντεῦθεν».

26. Πολέμιοι μὲν ἐσόμεθα ἀποδεδειγμένοι Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς συμμάχοις. Οὗτος δ' ὁ πόλεμος ἀν γένοιτο, εἰκάζειν δὴ πάρεστιν, ἑορακτας καὶ ἀναμνησθέντας τὰ νῦν δὴ γεγενημένα».

27. «Ἡμεῖς γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἡλθομεν εἰς τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς συμμάχους ἔχοντες τριήρεις τὰς μὲν ἐν θαλάττῃ τὰς δ' ἐν τοῖς νεωροίσι οὐκ ἔλάττους τριακοσίων, ὑπαρχόντων δὲ πολλῶν χοημάτων ἐν τῇ πόλει καὶ προσόδου οὕστης κατ' ἐνιαυτὸν ἀπό τε τῶν ἐνδήμων καὶ τῆς ὑπερορίας οὐ μεῖον χιλίων ταλάντων ἄρχοντες δὲ τῶν νήσων ἀπασῶν καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ πολλὰς ἔχοντες πόλεις καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἄλλας τε πολλὰς καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ Βυζάντιον, ὃπου νῦν ἐσμεν, ἔχοντες κατεπολεμήθημεν οὕτως, ὡς πάντες ὑμεῖς ἐπίστασθε».

28. «Νῦν δὲ δὴ τί ἀν οἰόμεθα παθεῖν, Λακεδαιμονίοις μὲν καὶ τῶν ἀρχαίων συμμάχων ὑπαρχόντων, Ἀθηναίων δὲ καὶ οἱ ἐκείνοις τότε ἥσαν σύμμαχοι πάντων προσγεγνημένων, Τισσαφέροντος δὲ καὶ τῶν ἐπὶ θαλάττῃ ἄλλων βαρβάρων πάντων πολεμίων ἡμῖν ὅντων, πολεμιώτατου δὲ αὐτοῦ τοῦ ἄνω βασιλέως, ὃν ἡλθομεν ἀφαιρησόμενοι τὴν ἀρχὴν καὶ ἀποκτενοῦντες, εἰ δυναίμεθα; Τούτων δὴ πάντων ὅμοιοι ὅντων ἔστι τις οὕτως ἀφρων, ὅστις οἴεται ἀν ἡμᾶς περιγενέσθαι»;

29. «Μὴ πρὸς θεῶν μαινόμεθα, μηδ' αἰσχρῶς ἀπολύμεθα πολέμιοι ὄντες καὶ ταῖς πατρίσιαι καὶ τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν φίλοις τε καὶ οἰκείοις. Ἐν γὰρ ταῖς πόλεσίν εἰσι πάντες, ταῖς ἐφ' ἡμᾶς στρατευσομέναις καὶ δικαίως,

εἰ βάρβαρον μὲν πόλιν οὐδεμίαν ἡθελήσαμεν κατασχεῖν, καὶ ταῦτα κρατοῦντες, Ἐλληνίδα δέ, εἰς ἣν πρώτην πόλιν ἥλθομεν, ταύτην ἔξαλαπάξομεν».

30. «Ἐγὼ μὲν τοίνυν εὔχομαι, πρὸν ταῦτα ἐπιδεῖν ὑφ' ὑμῶν γενόμενα, μυρίας ἐμέ γε κατὰ τῆς γῆς ὀργυιὰς γενέσθαι. Καὶ ὑμῖν δὲ συμβουλεύω Ἐλληνας ὅντας τοῖς τῶν Ἐλλήνων προεστηκόσι πειθομένους πειρᾶσθαι τῶν δικαίων τυγχάνειν. Ἐὰν δὲ μὴ δύνησθε ταῦτα, ἡμῖς δεῖ ἀδικουμένους τῆς γοῦν Ἐλλάδος μὴ στέρεσθαι».

31. «Καὶ νῦν μοι δοκεῖ πέμψαντας Ἀναξιβίῳ εἰπεῖν ὅτι ἡμεῖς οὐδὲν βίαιον ποιήσαντες παρεληλύθαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἣν μὲν δυνάμεθα παρ' ὑμῶν ἀγαθόν τι εὑρίσκεσθαι· εἰ δὲ μή, ἀλλὰ δηλώσοντες ὅτι οὐκ ἔξαπατώμενοι, ἀλλὰ πειθόμενοι ἔξερχόμεθα».

32. Ταῦτα ἔδοξε, καὶ πέμπουσιν Ἰερώνυμόν τε Ἡλεῖον ἔροῦντα ταῦτα καὶ Εὐρύλοχον Ἀρκάδα καὶ Φιλήσιον Ἀχαιόν. Οἱ μὲν ταῦτα φέροντο ἔροῦντες.

33. Ἐτι δὲ καθημένων τῶν στρατιωτῶν προσέρχεται Κοιρατάδας Θηβαῖος, ὃς οὐ φεύγων τὴν Ἐλλάδα περιήει, ἀλλὰ στρατηγιῶν καὶ ἐπαγγελλόμενος, εἴ τις ἡ πόλις ἦ ἔθνος στρατηγοῦ δέοιτο· καὶ τότε προσελθὼν ἔλεγεν ὅτι ἔτοιμος εἴη ἡγεῖσθαι αὐτοῖς εἰς τὸ Δέλτα καλούμενον τῆς Θράκης, ἐνθα πολλὰ κάγαθὰ λήψοιντο· ἔστε δ' ἀν μόλωσιν, εἰς ἀφθονίαν παρέξειν ἔφη καὶ σιτία καὶ ποτά.

34-35. Ἀκούουσι ταῦτα τοῖς στρατιώταις καὶ τὰ παρὰ Ἀναξιβίου ἄμα ἐπαγγελλόμενα· ἀπεκρίνατο γὰρ ὅτι πειθομένοις αὐτοῖς οὐ μεταμελήσει, ἀλλὰ τοῖς τε οἷκοι τέλεσι ταῦτα ἀπαγγελεῖ καὶ αὐτὸς βουλεύσοιτο περὶ αὐτῶν ὅτι δύναιτο ἀγαθόν· ἐκ τούτου οἱ στρατιῶται τόν τε Κοιρατάδαν δέχονται στρατηγὸν καὶ ἔξω τοῦ

τείχους ἀπῆλθον. Ὁ δὲ Κοιρατάδας συντίθεται αὐτοῖς εἰς τὴν ὑστεραίαν παρέσεσθαι ἐπὶ τὸ στρατευμα ἔχων καὶ ἴερεῖα καὶ μάντιν καὶ σιτία καὶ ποτὰ τῇ στρατιᾷ.

36. Ἐπεὶ δὲ ἔξηλθον, δ 'Αναξίβιος ἔκλεισε τὰς πύλας καὶ ἐκήρυξεν, ὃς ἂν ἀλῷ ἔνδον ὥν τῶν στρατιωτῶν ὅτι πεπράστεται.

37. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ Κοιρατάδας μὲν ἔχων τὰ ἴερεῖα καὶ τὸν μάντιν ἦκε, καὶ ἄλφιτα φέροντες εἴποντο αὐτῷ εἴκοσιν ἄνδρες καὶ οἶνον ἄλλοι εἴκοσι καὶ ἑλαιῶν τρεῖς καὶ σκορόδων ἀνήρ ὃσον ἐδύνατο μέγιστον φροτίον καὶ κρομμύων. Ταῦτα δὲ καταθέμενος ὃς ἐπὶ δάσμευσιν ἐθύνετο.

38. Ξενοφῶν δὲ μεταπεμψάμενος Κλέανδρον ἐκέλευε διαπρᾶξαι, ὅπως εἰς τὸ τεῖχος εἰσέλθοι καὶ ἀποπλεύσαι ἐκ Βυζαντίου

39. Ἐλθὼν δ' ὁ Κλέανδρος μάλα μόλις ἔφη διαπρᾶξάμενος ἦκειν λέγειν γὰρ Ἀναξίβιον ὅτι οὐκ ἐπιτήξαμενος ἦκειν. Λέγειν γὰρ Ἀναξίβιον ὅτι οὐκ ἐπιτήξαμενος ἦκειν γάρ τοις μὲν στρατιώτας πλησίον εἶναι τοῦ τείδειον εἴη τοὺς μὲν στρατιώτας πλησίον εἶναι τοῦ τείχους, Ξενοφῶντα δὲ ἔνδον τοὺς Βυζαντίους δὲ στασιάζειν καὶ πονηροὺς εἶναι πρὸς ἄλλήλους. «ὅμως δὲ εἰσιέναι», ἔφη, «ἐκέλευεν, εἰ μέλλοις σὺν αὐτῷ ἐκπλεῖν».

40-41. Ὁ μὲν δὴ Ξενοφῶν ἀσπασάμενος τοὺς στρατιώτας εἴσω τοῦ τείχους ἀπῆγει σὺν Κλεάνδρῳ. Ὁ δὲ Κοιρατάδας τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ οὐκ ἐκαλλιέρει οὐδὲ διεμέτρησεν οὐδὲν τοῖς στρατιώταις· τῇ δ' ὑστεραίᾳ τὰ μὲν ἴερεῖα είστηκε παρά τὸν βωμὸν καὶ Κοιρατάδας μὲν ἴερεῖα είστηκε παρά τὸν βωμὸν καὶ Κοιρατάδας ἐστεφανωμένος ὡς θύσων προσελθὼν δὲ Τιμασίων ὁ Λαρδανεὺς καὶ Νέων δ 'Ασιναῖος καὶ Κλεάνωρ δ 'Ορχομένιος ἔλεγον Κοιρατάδα μὴ θύειν, ως οὐκ ἡγήσομενον τῇ στρατιᾷ, εἰ μὴ δώσει τὰ ἐπιτήδεια. Ὁ δὲ κελεύει διαμετρεῖσθαι. Ἐπεὶ δὲ πολλῶν ἐνέδει αὐτῷ, ὥστε ἡμέρας

σῖτον ἐκάστῳ γενέσθαι τῶν στρατιωτῶν, ἀναλαβὼν τὰ
ἰερεῖα ἀπήγει τὴν στρατηγίαν ἀπειπών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Οἱ στρατηγοὶ διαφωνοῦσι περὶ τῆς πορείας.

*὾ Ξενοφῶν διαπραγματεύεται πρὸς
τὸν Σεύθην, ὅπως οἱ Ἑλληνες
ὑπηρετήσωσι παρ' αὐτῷ.*

1. Νέων δὲ ὁ Ἀσιναῖος καὶ Φρυνίσκος ὁ Ἀχαιὸς
καὶ Φιλήσιος ὁ Ἀχαιὸς καὶ Ξανθικλῆς ὁ Ἀχαιὸς καὶ
Τιμασίων ὁ Δαρδανεὺς ἐπέμενον ἐπὶ τῇ στρατιᾷ, καὶ
εἰς κώμας τῶν Θρᾳκῶν προελθόντες, τὰς κατὰ Βυζάν-
τιον, ἐστρατοπεδεύοντο.

2. Καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐστασίαζον, Κλεάνωρ μὲν καὶ
Φρυνίσκος πρὸς Σεύθην βουλόμενοι ἄγειν· ἔπειθε γὰρ
αὐτούς, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς δῶρα· Νέων δὲ εἰς Χερρόνη-
σον, οἰόμενος, εἰ ὑπὸ Λακεδαιμονίοις γένοιντο, παντὸς
ἄν προεστάναι τοῦ στρατεύματος· Τιμασίων δὲ προυμυ-
μῆτο πέραν εἰς τὴν Ἀσίαν πάλιν διαβῆναι, οἰόμενος ἄν
οἶκαδε κατελθεῖν. Καὶ οἱ στρατιῶται ταῦτα ἐβούλοντο.

3-4. Διατριβομένου δὲ τοῦ χρόνου, πολλοὶ τῶν
στρατιωτῶν, οἱ μὲν τὰ ὅπλα ἀποδιδόμενοι παρὰ τοὺς
χώρους ἀπέπλεον ὡς ἐδύναντο, οἱ δὲ καὶ εἰς τὰς πόλεις
κατεμείγνυντο. Ἀναξίβιος δ' ἔχαιρε ταῦτα ἀκούων, δια-
φειρόμενον τὸ στράτευμα· τούτων γὰρ γιγνομένων,
ἔτεο μάλιστα χαρίζεσθαι Φαρναβάζῳ.

5-6. Ἀποπλέοντι δὲ Ἀναξίβιῳ ἐκ Βυζαντίου συ-
ναντῷ Ἀρίσταρχος ἐν Κυζίκῳ διάδοχος Κλεάνδρῳ Βυ-
ζαντίου ἀρμοστής ἐλέγετο δὲ ὅτι καὶ ναύαρχος διάδοχος

Πῶλος ὅσον οὐ παρείη ἥδη εἰς Ἑλλήσποντον. Καὶ Ἀναξίβιος τῷ μὲν Ἀριστάρχῳ ἐπιστέλλει, ὅπόσους ἀν εὗρη ἐν Βυζαντίῳ τῶν Κύρου στρατιωτῶν ὑπολελειμμένους, ἀποδόσθαι· δὲ Κλέανδρος οὐδένα ἐπεπράκει ἄλλὰ καὶ τοὺς κάμνοντας ἐθεράπευεν, οἰκτίρων καὶ ἀναγκάζων οἰκίᾳ δέχεσθαι· Ἀρίσταρχος δὲ ἐπεὶ ἦλθε τάχιστα, οὐκ ἐλάττους τετρακοσίων ἀπέδοτο.

7. Ἀναξίβιος δὲ παραπλεύσας εἰς Πάριον πέμπει παρὰ Φαρνάβαζον κατὰ τὰ συγκείμενα· Ο δὲ ἐπεὶ ἥσθετο Ἀρίσταρχὸν τε ἥκοντα εἰς Βυζάντιον ἀρμοστὴν καὶ Ἀναξίβιον οὐκέτι ναυαρχοῦντα, Ἀναξίβιον μὲν ἡμέλησε, πρὸς Ἀρίσταρχον δὲ διεπράττετο τὰ αὐτὰ περὶ τοῦ Κυρείου στρατεύματος, ἅπερ πρὸς Ἀναξίβιον.

8. Ἐκ τούτου δὲ Ἀναξίβιος καλέσας Ξενοφῶντα κελεύει πάσῃ τεχνῇ καὶ μηχανῇ πλεῦσαι ἐπὶ τὸ στράτευμα ὃς τάχιστα, καὶ συνέχειν τε αὐτὸν καὶ συναθροῖσειν τῶν διεσπαρμένων ὃς ἀν πλείστους δύνηται, καὶ παραγαγόντα εἰς τὴν Πέρινθον διαβιβάζειν εἰς τὴν Ἀσίαν ὅτι τάχιστα καὶ δίδωσιν αὐτῷ τριακόντορον καὶ ἐπιστολήν, καὶ ἄνδρα συμπέμπει κελεύσοντα τοὺς Περινθίους ὃς τάχιστα Ξενοφῶντα προπέμψαι τοῖς ἵπποις ἐπὶ τὸ στράτευμα.

9. Καὶ δὲ μὲν Ξενοφῶν διαπλεύσας ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸ στράτευμα· οἱ δὲ στρατιῶται ἐδέξαντο ἥδεως καὶ εὐθὺς εἶποντο ἀσμενοὶ ὃς διαβησόμενοι ἐκ τῆς Θράκης εἰς τὴν Ἀσίαν.

10. Ο δὲ Σεύθης ἀκούσας ἥκοντα πάλιν, πέμψας πρὸς αὐτὸν κατὰ θάλατταν Μηδοσάδην ἐδεῖτο τὴν στρατιὰν ἀγειν πρὸς ἑαυτόν, ὑπισχνούμενος αὐτῷ δὲ, τι φέτο λέγων πείσειν. Ο δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι οὐδὲν οἶόν τε εἴη τούτων γενέσθαι. Καὶ δὲ μὲν ταῦτα ἀκούσας ὤχετο.

11. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπεὶ ἀφίκοντο εἰς Πέρινθον, Νέων μὲν ἀποσπάσας ἐστρατοπεδεύσατο χωρὶς ἔχων ὡς δύτακοσίους ἀνθρώπους· τὸ δὲ ἄλλο στράτευμα πᾶν ἐν τῷ αὐτῷ παρὰ τὸ τεῖχος τὸ Περινθίων ἦν.

12. Μετὰ ταῦτα Ξενοφῶν μὲν ἐπραττε περὶ πλοίων, ὅπως ὅτι τάχιστα διαβαῖεν. Ἐν δὲ τούτῳ ἀφικόμενος Ἀρίσταρχος, ὁ ἐκ Βυζαντίου ἀρμοστής, ἔχων δύο τριήρεις, πεπεισμένος ὑπὸ Φαρναβάζου, τοῖς τε ναυκλήροις ἀπεῖπε μὴ διάγειν, ἐλθών τε ἐπὶ τὸ στράτευμα τοῖς στρατιώταις εἶπε μὴ περαιωῦσθαι εἰς τὴν Ἀσίαν.

13. Ὁ δὲ Ξενοφῶν ἔλεγεν ὅτι «Ἀναξίβιος ἐκέλευσε, καὶ ἐμὲ πρὸς τοῦτο ἐπεμψεν ἐνθάδε», πάλιν δὲ Ἀρίσταρχος ἔλεξεν, «Ἀναξίβιος μὲν τοίνυν οὐκέτι ναύαρχος, ἐγὼ δὲ τῇδε ἀρμοστής· εἰ δέ τινα ὑμῶν λήψομαι ἐν τῇ θαλάττῃ, καταδύσω». Ταῦτ' εἰπὼν φέρετο εἰς τὸ τεῖχος. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ μεταπέμπεται τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς τοῦ στρατεύματος.

14. Ἡδη δὲ ὄντων πρὸς τῷ τείχει, ἐξαγγέλλει τις τῷ Ξενοφῶντι ὅτι εἰ εἴσεισι, συλληφθήσεται καὶ ἦ αὐτοῦ τι πείσεται ἦ καὶ Φαρναβάζῳ παραδοθήσεται. Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα τοὺς μὲν προπέμπεται, αὐτὸς δὲ εἶπεν ὅτι θῆσαι τι βούλοιτο.

15. Καὶ ἀπελθὼν ἐθύετο, εἰ παρεῖν αὐτῷ οἱ θεοὶ πειρᾶσθαι πρὸς Σεύθην ἄγειν τὸ στράτευμα. Ἐώρα γὰρ οὕτε διαβαίνειν ἀσφαλὲς ὄν, τριήρεις ἔχοντος τοῦ κωλύσοντος, οὕτ' ἐπὶ Χερρόνησον ἐλθὼν κατακλεισθῆναι ἐβούλετο καὶ τὸ στράτευμα ἐν πολλῇ σπάνει πάντων γενέσθαι, ἐνθα πείθεσθαι μὲν ἀνάγκη τῷ ἐκεῖ ἀρμοστῷ, τῶν δὲ ἐπιτηδείων οὔδεν ἔμελλεν ἔξειν τὸ στράτευμα.

16. Καὶ ὁ μὲν ἀμφὶ ταῦτ' εἶχεν οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ ἥκοντες παρὰ τοῦ Ἀριστάρχου ἀπίγγελλον ὅτι Ψηφιοποιῆθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νῦν μὲν ἀπιέναι σφᾶς κελεύει, τῆς δείλης δὲ ἥκειν· ἔνθα καὶ δήλη μᾶλλον ἐδόκει ἡ ἐπιβουλή.

17. Ὁ οὖν Ξενοφῶν, ἐπεὶ ἐδόκει τὰ ιερὰ καλὰ εἶναι αὐτῷ καὶ τῷ στρατεύματι ἀσφαλῶς πρὸς Σεύθην ἔναι, παραλαβὼν Πολυκράτην τὸν Ἀθηναῖον λοχαγὸν καὶ παρὰ τῶν στρατηγῶν ἑκάστου ἄνδρα, πλὴν παρὰ Νέωνος, φῶντος ἐπίστευεν, φῆχετο τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὸ Σεύθου στράτευμα ἔξήρκοντα στάδια.

18. Ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν αὐτοῦ, ἐπιτυγχάνει πυροῖς ἐρήμοις. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὤφετο μετακεχωρηκέναι ποι τὸν Σεύθην· ἐπεὶ δὲ θορύβου τε ἥσθετο καὶ σημαινόντων ἀλλήλοις τῶν περὶ Σεύθην, κατέμαθεν ὅτι τούτου ἔνεκα τὰ πυρὰ κεκαυμένα εἴη τῷ Σεύθῃ πρὸ τῶν νυκτοφυλάκων, δπως οἱ μὲν φύλακες μὴ δρῶντο ἐν τῷ σκότει ὅντες μήτε δόποι μήτε δπον εἰεν, οἱ δὲ προσιόντες μὴ λανθάνοιεν, ἀλλὰ διὰ τὸ φῶς καταφανεῖς εἰεν.

19-20. Ἐπεὶ δὲ ἥσθετο, προπέμπει τὸν ἐρυηνέα, ὃν ἐτύγχανεν ἔχων, καὶ εἰπεῖν κελεύει Σεύθη ὅτι Ξενόφῶν πάρεστι βουλόμενος συγγενέσθαι αὐτῷ. Οἱ δὲ ἥροντο εἰ ὁ Ἀθηναῖος ὁ ἀπὸ τοῦ στρατεύματος. Ἐπειδὴ δὲ ἐφη οὗτος εἴναι, ἀναπηδήσαντες ἐδίωκον· καὶ δλίγον ὕστερον παρῆσαν πελτασταὶ ὅσον διακόσιοι, καὶ παραλαβόντες Ξενοφῶντα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἥγον πρὸς Σεύθην.

21. Ὁ δ' ἦν ἐν τύρσει μάλα φυλαττόμενος, καὶ ἵπποι περὶ αὐτὴν κύκλῳ ἐγκεχαλινωμένοι· διὰ γὰρ τὸν φόρβον τὰς μὲν ἡμέρας ἔχίλου τοὺς ἵππους, τὰς δὲ νύκτας ἐγκεχαλινωμένοις ἐφυλάττετο.

22. Ἐλέγετο γὰρ καὶ πρόσθεν Τήρης ὁ τούτου πρόγονος ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ πολὺ ἔχων στράτευμα ὑπὸ τούτων τῶν ἀνδρῶν πολλοὺς ἀπόλεσαι καὶ τὰ σκευοφύρα ἀφαιρεθῆναι· ἦσαν δὲ οὗτοι Θυνοί, πάντων λεγό-
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μενοι εἶναι μάλιστα νυκτὸς πολεμιώτατοι.

23. Ἐπει δ' ἐγγὺς ἦσαν, ἐκέλευσε εἰσελθεῖν Ξενοφῶντα ἔχοντα δύο, οὓς βούλοιτο. Ἐπειδὴ δ' ἐνδον ἦσαν, ἡσπάζοντο μὲν πρῶτον ἄλλήλους καὶ κατὰ τὸν Θράκιον νόμον κέρατα οἴνου προύπινον· παρῆν δὲ καὶ Μηδοσάδης τῷ Σεύθῃ, δσπερ ἐπρέσβευεν αὐτῷ πάντοσε.

24. Ἐπειτα δὲ Ξενοφῶν ἥρχετο λέγειν, «ἔπειμψας πρὸς ἐμέ, ὁ Σεύθη, εἰς Καλχηδόνα πρῶτον Μηδοσάδην τουτονί, δεόμενός μου συμπροθυμηθῆναι διαβῆναι τὸ στράτευμα ἐκ τῆς Ἀσίας, καὶ ὑπισχνούμενός μοι, εἰ ταῦτα πράξαιμι, εὖ ποίησειν, ὃς ἔφη Μηδοσάδης οὗτος».

25. Ταῦτα εἰπὼν ἐπήρχετο τὸν Μηδοσάδην, εἰ ἀληθῆ ταῦτα εἴη. Ὁ δ' ἔφη. «Ἄνθις ἥλθε Μηδοσάδης οὗτος, ἐπεὶ ἐγὼ διέβην πάλιν ἐπὶ τὸ στράτευμα ἐκ Παρίου, ὑπισχνούμενος, εἰ ἀγάγοιμι τὸ στράτευμα πρὸς σέ, τᾶλλα τέ σοι φίλῳ με χρήσεσθαι καὶ ἀδελφῷ καὶ τὰ παρὰ θαλάττη μοι χωρία, ὃν σὺ κρατεῖς, ἔσεσθαι παρὰ σοῦ».

26. Ἐπὶ τούτοις πάλιν ἥρχετο τὸν Μηδοσάδην, εἰ ἔλεγε ταῦτα. Ὁ δὲ συνέφη καὶ ταῦτα. «Ἴθι νυν», ἔφη, «ἀφῆγησαι τούτῳ, τί σοι ἀπεκρινάμην ἐν Καλχηδόνι πρῶτον.»

27. «Ἀπεκρίνω δτι τὸ στράτευμα διαβήσοιτο εἰς Βυζάντιον καὶ οὐδὲν τούτου ἔνεκα δέοι τελεῖν οὕτε σοὶ οὔτε ἄλλῳ· αὐτὸς δέ, ἐπεὶ διαβαίης, ἀπιέναι ἔφησθα· καὶ ἐγένετο οὗτος, δσπερ σὺ ἔλεγες».

28. «Τί γὰρ ἔλεγον», ἔφη, «δτε κατὰ Σηλυβρίαν ἀφίκου»; «Οὐκ ἔφησθα οἶόν τε εἶναι, ἄλλ' εἰς Πέρινθον ἐλθόντας διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν».

29. «Νῦν τοίνυν», ἔφη ὁ Ξενοφῶν, «πάρειμι καὶ ἐγὼ καὶ οὗτος Φρυνίσκος, εἰς τῶν στρατηγῶν, καὶ Πολυκράτης οὗτος, εἰς τῶν λογαγῶν, καὶ ἔξω εἰσὶν ἀπὸ τῶν Ψηφιοποιηθῆκε απὸ τὸ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στρατηγῶν δὲ πιστότατος ἐκάστῳ πλὴν Νέωνος τοῦ Λα-
κωνικοῦ».

30. «Εἰ οὖν βούλει πιστοτέρους εἶναι τὴν πρᾶξιν, καὶ
ἐκείνους κάλεσαι. Τὰ δὲ ὅπλα, σὺ ἐλθὼν εἰπέ, ὃ Πολύ-
χροτες, ὅτι ἐγὼ κελεύω καταλιπεῖν καὶ αὐτὸς ἐκεῖ κατα-
λιπὼν τὴν μάχαιραν εἰσιθι».

31. 'Ακούσας ταῦτα δὲ Σεύθης εἶπεν ὅτι οὐδενὶ ἀν-
ἀπιστήσειεν 'Αθηναίων καὶ γάρ ὅτι συγγενεῖς εἴεν εἰδέ-
ναι καὶ φίλους εὔνους ἔφη νομίζειν. Μετὰ ταῦτα δ' ἐπεὶ
εἰσῆλθον οὓς ἔδει, πρῶτον Ξενοφῶν ἐπήρετο Σεύθην,
ὅτι δέοιτο χρῆσθαι τῇ στρατιᾷ.

32-33. 'Ο δὲ εἶπεν ὡδε· «Μαισάδης ἦν πατήρ μοι,
ἐκείνου δὲ ἦν ἡ ἀρχὴ Μελανδῖται καὶ Θυνοὶ καὶ Τρανί-
ψαι. Ἐκ ταύτης οὖν τῆς χώρας, ἐπεὶ τὰ Ὁδρυσῶν πράγ-
ματα ἐνόσισεν, ἐκπεσὼν δὲ πατήρ, αὐτὸς μὲν ἀποθνή-
σκει νόσῳ, ἐγὼ δὲ ἐξετράφην ὁρφανὸς παρὰ Μηδόνῳ
τῷ νῦν βασιλεῖ. Ἐπεὶ δὲ νεανίσκος ἐγενόμην, οὐκ ἐδυ-
νάμην ζῆν εἰς ἀλλοτρίαν τράπεζαν ἀποβλέπων· καὶ ἐκα-
θεζόμην ἐνδίφριος αὐτῷ ἵκετης δοῦναί μοι δόποσους δυ-
νατὸς εἴη ἄνδρας, δπως καὶ τοὺς ἐκβαλόντας ἡμᾶς, εἴ τι
δυναίμην, κακὸν ποιοίην καὶ ζῷην μὴ εἰς τὴν ἐκείνου
τράπεζαν ἀποβλέπων δύσπερ κύων».

34. «Ἐκ τούτου μοὶ δίδωσι τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς
ἴπους, οὓς ὑμεῖς ὅψεσθε, ἐπειδὰν ἡμέρα γένηται. Καὶ
νῦν ἐγὼ ζῶ τούτους ἔχων, ληζόμενος τὴν ἐμαυτοῦ πα-
τρῷαν χώραν. Εἰ δέ μοι ὑμεῖς παραγένοισθε, οἷμαι ἀν-
σὺν τοῖς θεοῖς ὁρδίως ἀπολαβεῖν τὴν ἀρχήν. Ταῦτ' ἐστίν,
δὲ ἐγὼ ὑμῶν δέοιμαι».

35-36. «Τί ἀν οὗν», ἔφη δὲ Ξενοφῶν, «σύ δύναιο, εἰ
ξέλθοιμεν, τῇ τε στρατιᾷ διδόναι καὶ τοῖς λοχαγοῖς καὶ
τοῖς στρατηγοῖς λέξον, ἵνα οὗτοι ἀπαγγέλλωσιν». 'Ο δ'
τοῖς στρατηγοῖς λέξον, ἵνα οὗτοι ἀπαγγέλλωσιν». 'Ο δ'

ὑπέσχετο τῷ μὲν στρατιώτῃ κυζικηνόν, τῷ δὲ λοχαγῷ διμοιρίαν, τῷ δὲ στρατηγῷ τετραμοιρίαν, καὶ γῆν ὅπόσην ἄν βιούλωνται καὶ ζεύγη καὶ χωρίον ἐπὶ θαλάττῃ τετειχισμένον.

37. «Ἐὰν δέ», ἔφη ὁ Ξενοφῶν, «ταῦτα πειρώμενοι μὴ διαπράξωμεν, ἀλλά τις φόβος ἀπὸ Λακεδαιμονίων ἦ, δέξῃ εἰς τὴν σεαυτοῦ, ἐάν τις ἀπιέναι βιούληται παρὰ σέ»;

38. Ὁ δ' εἶπε, «καὶ ἀδελφούς γε ποιήσομαι καὶ ἐνδιφρίους καὶ κοινωνοὺς ἀπάντων, ὃν ἄν δυνώμεθα πτᾶσθαι. Σοὶ δέ, ὁ Ξενοφῶν, καὶ θυγατέρα δώσω, καὶ εἴ τις σοὶ ἔστι θυγάτηρ, ώνήσομαι Θρακίῳ νόμῳ· καὶ Βισάνθην οἰκησιν δώσω, ὅπερ ἐμοὶ κάλλιστον χωρίον ἔστιν τῶν ἐπὶ θαλάττῃ».

ΚΕΦΑΛΙΟΝ Γ'

Oi "Ελληνες ἔρχονται πρὸς τὸν Σεύθην ἐπὶ μισθῷ. Ὁ Σεύθης μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπιτίθεται κατὰ τῶν ἔχθρῶν ἀπροσδοκήτως. Ἀπάγει πλουσίαν λείαν.

1. Ἀκούσαντες ταῦτα καὶ δεξιὰς δόντες καὶ λαβόντες ἀπήλαυνον· καὶ πρὸ ἡμέρας ἐγένοντο ἐπὶ στρατοπέδῳ καὶ ἀπήγγειλαν ἕκαστοι τοῖς πέμψασιν.

2. Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, ὁ μὲν Ἀρίσταρχος πάλιν ἐκάλει τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγούς· τοῖς δ' ἔδοξε τὴν μὲν πρὸς Ἀρίσταρχον ὅδὸν ἔᾶσαι, τὸ δὲ στράτευμα συγκαλέσαι. Καὶ συνῆλθον πάντες πλὴν οἱ Νέωνος· οὗτοι δὲ ἀπεῖχον ὡς δέκα στάδια.

3. Ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἀναστὰς Ξενοφῶν εἶπε τάδε· Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

«ἄνδρες, διαπλεῖν μέν, ἐνθα βουλόμεθα, Ἀρίσταρχος τριήρεις ἔχων κωλύει, ὥστε εἰς πλοῖα οὐκ ἀσφαλὲς ἐμβαίνειν· οὗτος δὲ αὐτὸς κελεύει εἰς Χερρόνησον βίᾳ διὰ τοῦ ιεροῦ ὅρους πορεύεσθαι, ἦν δὲ κρατήσαντες τούτου ἐκεῖσε ἐλθωμεν, οὕτε πωλήσειν ἔτι ὑμᾶς φησιν, ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ, οὕτε ἐξαπατήσεσθαι ἔτι ὑμᾶς, ἀλλὰ λήψεσθαι μισθόν, οὕτε περιόψεσθαι ἔτι, ὥσπερ νυνί, δεομένους τῶν ἐπιτήδειών».

4. «Οὗτος μὲν ταῦτα λέγει· Σεύθης δέ φησιν, ἂν πρὸς ἐκεῖνον ἵητε, εῦ ποιήσειν ὑμᾶς. Νῦν οὖν σκέψασθε, πότερον ἐνθάδε μένοντες τοῦτο βουλεύεσθε, ἢ εἰς τὰ ἐπιτήδεια ἐπανελθόντες».

5. «Ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ, ἐπεὶ ἐνθάδε οὕτε ἀργύριον ἔχομεν, ὥστε ἀγοράζειν, οὕτε ἀνευ ἀργυρίου ἔδσι λαμβάνειν, ἐπανελθόντας εἰς τὰς κώμας, διθεν οἱ ἱττους ἔδσι λαμβάνειν, ἐκεῖ ἔχοντας τὰ ἐπιτήδεια ἀκούοντας, ὅτι τις ἡμῶν δεῖται, αἰρεῖσθαι, ὅτι ἀν ἡμῖν δοκῆ κράτιστον εἶναι».

6. «Καὶ ὅτῳ», ἔφη, «ταῦτα δοκεῖ, ἀράτω τὴν χεῖρα». Ἀνέτειναν ἀπαντες. «Ἀπιόντες τοίνυν», ἔφη, «συσκευάζεσθε, καὶ ἐπειδὴν παραγγέλῃ τις, ἐπεσθε τῷ ἡγουμένῳ».

7. Μετὰ ταῦτα Ξενοφῶν μὲν ἡγεῖτο, οἱ δὲ εἶποντο. Προϊόντων δὲ καὶ παρ' Ἀριστάρχου ἄγγελοι ἐπειθον ἀποτρέπεσθαι· οἱ δὲ οὐχ ὑπήκουον. Ἐπεὶ δ' ὅσον τριάκοντα σταδίους προεληλύθεσαν, ἀπαντᾷ Σεύθης. Καὶ δ Ξενοφῶν ἴδων αὐτόν, προσελάσαι ἐκάλευσεν, δπως, δτι πλείστων ἀκουόντων εἶποι αὐτῷ, ἃ ἐδόκει συμφέρειν.

8. Ἐπεὶ δὲ προσῆλθεν, εἶπε Ξενοφῶν, «ἡμεῖς πορευόμεθα, δπου μέλλει ἔξειν τὸ στράτευμα τροφήν· ἐκεῖ δ' ἀκούοντες καὶ σοῦ καὶ τῶν τοῦ Λακωνικοῦ αἰρησόμεθα, ἃ ἀν κράτιστα δοκῆ εἶναι. Ἡν οὖν ἡμῖν ἡγήσῃ, δπου Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πλεῖστά ἔστιν ἐπιτήδεια, ὑπὸ σοῦ νομιοῦμεν ξενῆσθαι».

9. Καὶ ὁ Σεύθης ἔφη, «ἀλλὰ οἶδα κώμας πολλὰς ἀνθρώπους καὶ πάντα ἔχούσας τὰ ἐπιτήδεια, ἀπεχούσας ἡμῶν, δσον διελθόντες ἀν ἡδέως ἀριστῷητε». «Ἡγοῦ τοίνυν», ἔφη ὁ Ξενοφῶν.

10. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο εἰς αὐτὰς τῆς δεῖλης, συνῆλθον οἱ στρατιῶται, καὶ εἶπε Σεύθης τοιάδε· «ἔγώ, ὦ ἄνδρες, δέομαι ὑμῶν στρατεύεσθαι σὺν ἐμοί, καὶ ὑπηργοῦμαι ὑμῖν δώσειν τοῖς στρατιώταις κυζικηνόν, λοχαγοῖς δὲ καὶ στρατηγοῖς τὰ νομιζόμενα ἔξω δὲ τούτων τὸν ἄξιον τιμήσω. Σιτία δὲ καὶ ποτὰ ὕσπερ καὶ νῦν, ἐκ τῆς χώρας λαμβάνοντες ἔξετε· δόποσα δὲ ἀνάσκηται, ἀξιώσω αὐτὸς ἔχειν, ἵνα ταῦτα διατιθέμενος ὑμῖν τὸν μισθὸν πορίζω».

11-12. «Καὶ τὰ φεύγοντα καὶ ἀποδιδράσκοντα ἡμεῖς ἴκανοι ἐσόμεθα διώκειν καὶ μαστεύειν· ἀν δέ τις ἀνθιστῆται, σὺν ὑμῖν πειρασόμεθα χειροῦσθαι». Ἐπήρετο ὁ Ξενοφῶν, «πόσον δὲ ἀπὸ θαλάττης ἀξιώσεις συνέπεσθαι σοι τὸ στράτευμα;» Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, «οὐδαμῇ πλεῖστον ἐπτὰ ἡμερῶν, μεῖον δὲ πολλαχῆ».

13. Μετὰ ταῦτα ἐδίδοτο λέγειν τῷ βουλομένῳ· καὶ ἔλεγον πολλοὶ κατὰ ταῦτα, ὅτι παντὸς ἄξια λέγοι Σεύθης· χειμῶν γὰρ εἴη καὶ οὕτε οἰκαδε ἀποπλεῖν τῷ τοῦτο βουλομένῳ δυνατὸν εἴη, διαγενέσθαι τε ἐν φιλίᾳ οὐχ οἶόν τε, εἰ δέοι ὕνουμένους ζῆν, ἐν δὲ τῇ πολεμίᾳ διατρίβειν καὶ τρέφεσθαι ἀσφαλέστερον μετὰ Σεύθους ἢ μόνους. Ὁντων δὲ ἀγαθῶν τοσούτων, εἰ μισθὸν προσλήψοιντο, εὔρημα ἐδόκει εἶναι.

14. Ἐπὶ τούτοις εἶπεν ὁ Ξενοφῶν, Εἴ τις ἀντιλέγει, λεγέτω· εἰ δὲ μή, ἐπιψηφιῶ ταῦτα. Ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς ἀντέψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λεγεν, ἐπεψήφισε, καὶ ἔδοξε ταῦτα. Εὐθὺς δὲ Σεύθη εἶπεν, δτὶ συστρατεύσοιντο αὐτῷ.

15. Μετὰ τοῦτο οἱ μὲν ἄλλοι κατὰ τάξεις ἐσκήνησαν, στρατηγοὺς δὲ καὶ λοχαγοὺς ἐπὶ δεῖπνον Σεύθης ἐκάλεσε.

21. Ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθον ἐπὶ τὸ δεῖπνον τῶν τε Θρακῶν οἱ κράτιστοι τῶν παρόντων καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ εἴ τις πρεσβεία παρῆν ἀπὸ πόλεως, τὸ δεῖπνον μὲν ἦν καθημένοις κύκλῳ· ἐπειτα δὲ τρίποδες εἰσηγέχθησαν πᾶσιν· οὗτοι δ' ἦσαν κρεῶν μεστοὶ νενεμημένων, καὶ ἄρτοι ζυμῖται μεγάλοι προσπεπονημένοι ἦσαν πρὸ τοῖς κρέασι.

22. Μάλιστα δ' αἱ τράπεζαι κατὰ τοὺς ἔνενος ἀεὶ ἐτίθεντο· νόμος γὰρ ἦν. Καὶ πρῶτος τοῦτο ἐποίει Σεύθης, ἀνελόμενος τοὺς ἑαυτῷ παρακειμένους ἄρτους διέκλια κατὰ μικρὸν καὶ ἐρρίπτει, οἷς αὐτῷ ἐδόκει, καὶ τὰ κρέα διασάνθετα, ὅσον μόνον γεύσασθαι ἑαυτῷ καταλιπόν.

23. Καὶ οἱ ἄλλοι δὲ κατὰ ταῦτα ἐποίουν, καθ' οὓς αἱ τράπεζαι ἔκειντο. Ἀρκάς δέ τις Ἀρύστας ὄνομα, φαγεῖν δεινός, τὸ μὲν διαρριπτεῖν εἴα χαίρειν, λαβὼν δὲ εἰς τὴν χεῖρα ὅσον τριχοίνικον ἄρτον καὶ κρέα θέμενος ἐπὶ τὰ γόνατα ἐδείπνει.

24.—25. Κέρατα δὲ οἴνου περιέφερον, καὶ πάντες ἐδέχοντο· δὲ δ' Ἀρύστας, ἐπεὶ παρ' αὐτὸν φέρων τὸ κέρας δὲ οἰνοχόος ἦκεν, εἶπεν ἴδων τὸν Ξενοφῶντα οὐκέτι δειπνοῦντα, «ἔκείνῳ», ἔφη, «δός» σχολάζει γὰρ ἥδη, ἐγὼ δὲ οὐδέπω». Ἀκούσας Σεύθης τὴν φωνὴν ἥρώτα τὸν οἰνοχόον, τί λέγει. Ο δὲ οἰνοχόος εἶπεν· ἐλληνίζειν γὰρ ἡ πίστατο. Ἐνταῦθα μὲν δὴ γέλως ἐγένετο.

34. Ὡψηφιθηΐθηκε επότο Ινοπούστο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ληνες καὶ εἶπον ὅτι ὡρα νυκτοφύλακας καθιστάναι καὶ σύνθημα παραδιδόναι. Καὶ Σεύθην ἐκέλευον παραγγεῖλαι, ὅπως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ στρατόπεδα μηδεὶς τῶν Θρακῶν εἴσεισι νυκτός· «οὗτοί τε γὰρ πολέμιοι Θράκες καὶ ὑμεῖς οἵ φίλοι».

35. ‘Ος δ’ ἔξῆσαν, συνανέστη ὁ Σεύθης. Ἐξελθὼν δ’ εἶπεν, αὐτοὺς τοὺς στρατηγοὺς ἀποκαλέσας, «ὦ ἄνδρες, οἱ πολέμιοι ἡμῶν οὐκ ἵσασί πω τὴν ἡμετέραν συμμαχίαν· ἦν οὖν ἔλθωμεν ἐπ’ αὐτοὺς, πρὸν φυλάξασθαι, ὥστε μὴ ληφθῆναι ἡ παρασκευάσασθαι, ὥστε ἀμύνασθαι, μάλιστ’ ἀν λάβοιμεν καὶ ἀνθρώπους καὶ χρήματα».

36. Συνεπήνουν ταῦτα οἱ στρατηγοὶ καὶ ἡγεῖσθαι ἐκέλευον. ‘Ο δ’ εἶπε, «παρασκευασάμενοι ἀναμένετε· ἐγὼ δὲ, διπόταν καιρὸς ἦ, ἥξω πρὸς ὑμᾶς καὶ τοὺς πελταστὰς καὶ ὑμᾶς ἀναλαβὼν ἡγήσομαι σὺν τοῖς ἵπποις».

37. Καὶ ὁ Ξενοφῶν εἶπε, «σκέψαι τοίνυν, εἴπερ νυκτὸς πορευσόμεθα, εἰ δὲ Ἑλληνικὸς νόμος πάλιον ἔχει· μεθ’ ἡμέραν μὲν γὰρ ἐν ταῖς πορείαις ἡγεῖται τοῦ στρατεύματος, διποτὸν ἀν ἀεὶ πρὸς τὴν χώραν συμφέρῃ, ἐάν τε διπλιτικὸν ἐάν τε πελταστικὸν ἐάν τε ἵππικόν· νύκτῳ δὲ νόμος τοῖς Ἑλλησιν ἡγεῖσθαι ἐστι τὸ βραδύτατον».

38. «Οὕτω γὰρ ἥκιστα διασπᾶται τὰ στρατεύματα καὶ ἥκιστα λανθάνουσιν ἀποδιδράσκοντες ἀλλήλους· οἱ δὲ διασπασθέντες πολλάκις καὶ περιπίπτουσιν ἀλλήλοις καὶ ἀγνοοῦντες κακῶς ποιοῦσι καὶ πάσχουσιν».

39. Εἶπεν οὖν Σεύθης, «δόρθως λέγετε καὶ ἐγὼ τῷ νόμῳ τῷ ὑμετέρῳ πείσομαι. Καὶ ὑμῖν μὲν ἡγεμόνας δώσω τῶν πρεσβυτάτων τοὺς ἐμπειροτάτους τῆς χώρας, αὐτὸς δὲ ἐφέψημαι τελευταῖος τοὺς ἵππους ἔχων· ταχὺ γὰρ πρῶτος, ἀν δέη, παρέσομαι». Σύνθημα δὲ εἶπον Ἀθηναίαν. Ταῦτα εἰπόντες ἀνεπαύοντο.

40. Ἡνίκα δ' ἦν ἀμφὶ μέσας νύκτας, παρῇν Σεύθης ἔχων τοὺς ἵππους τεθωρακισμένους καὶ τοὺς πελταστὰς σὺν τοῖς ὅπλοις. Καὶ ἐπεὶ παρέδωκε τοὺς ἡγεμόνας, οἱ μὲν ὅπλῖται ἥγοῦντο, οἱ δὲ πελτασταὶ εἶποντο, οἱ δ' ἵππεῖς ωπισθοφυλάκουν.

41. Ἐπεὶ δ' ἡμέρα ἦν, δ Σεύθης παρήλαυνεν εἰς τὸ πρόσθεν καὶ ἐπήνεσε τὸν Ἑλληνικὸν νόμον. Πολλάκις γὰρ ἔφη νύκτῳ αὐτὸς καὶ σὺν δλίγοις πορευόμενος ἀποσπαθῆναι σὺν τοῖς ἵπποις ἀπὸ τῶν πεζῶν «νῦν δ', ὅσπερ δεῖ, ἀμφόι πάντες ἀμα τῇ ἡμέρᾳ φαινόμεθα. Ἀλλὰ ὑμεῖς μὲν περιμένετε αὐτοῦ καὶ ἀναπαύεσθε, ἐγὼ δὲ σκεψάμενός τι ἥξω.» Ταῦτ' εἰπὼν ἤλαυνε δι' ὁρους ὁδόν τινα λαβών.

42-43. Ἐπεὶ δ' ἀφίκετο εἰς χιόνα πολλήν, ἐσκέψατο, εἰ εἴη ἵχνη ἀνθρώπων ἢ πρόσω προσέμενα ἢ ἐναντία. Ἐπεὶ δὲ ἀτριβῇ ἔώρα τὴν ὁδόν, ἤκε ταχὺ πάλιν καὶ ἔλεγεν, «ἄνδρες, καλῶς ἔσται, ἦν θεός θέληγ· τοὺς γὰρ ἀνθρώπους λήσομεν ἐπιπεσόντες. Ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἡγήσομαι τοῖς ἵπποις, δπως, ἀν τινα ἴδωμεν, μὴ διαφυγῶν σημήνῃ τοῖς πολεμίοις· ὑμεῖς δ' ἐπεσθε· κἄν λειφθῆτε, τῷ στίβῳ τῶν ἵππων ἐπεσθε. Ὅπερβάντες δὲ τὰ ὅρη ἥξομεν εἰς κώμας πολλάς τε καὶ εὐδαίμονας».

44. Ἡνίκα δ' ἦν μέσον ἡμέρας, ἥδη τε ἦν ἐπὶ τοῖς ἄκροις καὶ κατιδῶν τὰς κώμας ἤκεν ἐλαύνων πρὸς τοὺς ὅπλῖτας καὶ ἔλεγεν, «ἀφήσω ἥδη καταθεῖν τοὺς μὲν ἵππους εἰς τὸ πεδίον, τοὺς δὲ πελταστὰς ἐπὶ τὰς κώμας. Ἀλλ' ἐπεσθε ως ἀν δύνησθε τάχιστα, δπως ἐάν τις ὑφίστηται, ἀλέξησθε».

45. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Ξενοφῶν κατέβη ἀπὸ τοῦ ἵππου. Καὶ ὃς ἥρετο, «τί καταβαίνεις, ἐπεὶ σπεύδειν δεῖ?; «Οίδα», ἔφη, «ὅτι οὐκ ἔμοι ἅρπαγον δέῃ· οἱ δὲ ὅπλῖται θᾶττας», ἔφη, «Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸν δραμοῦνται καὶ ἥδιον, ἐὰν καὶ ἐγὼ πεζὸς ἡγῶμαι».

46. Μετὰ ταῦτα ὤχετο, καὶ Τιμασίων μετ' αὐτοῦ ἔχων ἵππεας τετταράκοντα τῶν Ἐλλήνων· Ξενοφῶν δὲ παρηγγύησε τοὺς εἰς τριάκοντα ἔτη παριέναι ἀπὸ τῶν λόγων εὔξώνους. Καὶ αὐτὸς μὲν ἐτρόχαζε τούτους ἔχων, Κλεάνωρ δὲ ἡγεῖτο τῶν ἄλλων Ἐλλήνων.

47. Ἐπεὶ δὲ ἐν ταῖς κώμαις ἦσαν, Σεύθης ἔχων δύον τριάκοντα ἵππεας προσελάσας εἶπε, «τάδε, δή, ὁ Ξενοφῶν, ἢ σοὶ ἔλεγον· ἔχονται οἱ ἀνθρωποι ἀλλὰ γὰρ ἔρημοι οἱ ἵππεις οἴχονται μοι ἄλλος ἄλλῃ διώκων, καὶ δέδοικα, μὴ συστάντες ἀνθρόποι που κακόν τι ἐργάσωνται οἱ πολέμοι. Δεῖ δὲ καὶ ἐν ταῖς κώμαις καταμένειν τινὰς ἡμῶν· μεσταὶ γάρ εἰσιν ἀνθρώπων».

48. «Ἄλλ᾽ ἐγὼ μέν», ἔφη ὁ Ξενοφῶν, «σὺν οἷς ἔχω τὰ ἄκρα καταλήψομαι· σὺ δὲ Κλεάνωρα κέλευε διὰ τοῦ πεδίου παρατεῖναι τὴν φάλαγγα παρὰ τὰς κώμας». Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐποίησαν, συνηλίσθησαν ἀνδράποδα μὲν ὡς χίλια, βόες δὲ δισχίλιοι, πρόβατα ἄλλα μύρια. Τότε μὲν δὴ αὐτοῦ ηὐλίσθησαν.

Κεφαλ. 4ο ν.—Μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν ταύτην ὁ Σεύθης καὶ οἱ Ἐλληνες ἐστρατοπέδευσαν εἰς τὰς κατὰ τὴν πεδιάδα τῶν Θυνῶν κώμας. Οἱ δὲ κάτοικοι κατέφευγον εἰς τὰ ὅρη. Ὁ Σεύθης ἡπείλησεν αὐτὸνς ὅτι, ἂν δὲν καταβῶσιν εἰς τὰς κώμας θὰ κατακαύσῃ αὐτάς· τοτε κατέβησαν μὲν οἱ γέροντες τὰ παιδία καὶ αἱ γυναικες, ἀλλ᾽ οἱ νεώτεροι παρέμειναν εἰς τὰς κατὰ τοὺς πρόποδας κώμας. Καὶ ἐγένοντο μὲν διαπραγματεύσεις, ἀλλ᾽ οἱ Θυνοὶ δολίως φερόμενοι ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κώμης δύον διέμενεν δ. Ξενοφῶν, εἰς τὴν δύολαν καὶ ἐνέβαλον πῦρ· ἀλλὰ ταχέως ἀπεκρούσθησαν καὶ ἐξηγαγκάσθησαν τὰ συνομολογήσουν εργήνην καὶ ὑποταγήν.

Κεφαλ. 5ο ν.—Ἐκ τῆς χώρας τῶν Θυνῶν ὑπερβάντες τὰ ὅρη οἱ περὶ τὸν Σεύθην καὶ οἱ Ἐλληνες ἤλθον εἰς τὸ Λέλτα τῆς Θράκης, ὅπου ἐγεννήθησαν δυσαρέσκειαι μεταξὺ Ἐλλήνων καὶ Σεύθων ἔνεκα καταρατήσεως μέρους τοῦ ὄφελομένου εἰς τὸν "Ἐλληνας μισθοῦ. Τῇ ἐπεμβάσει τοῦ Ξενοφῶντος αἱ δυσαρέσκειαι δ.ελύθησαν καὶ συνεξεστράτευσαν ἐναντίον τῆς πρὸς βορρᾶν παρὰ τὸν Πόντον χώρας. Ὅπο-

τάξιντες δὲ ταύτην ἐπινέρχονται καὶ στρατοπεδεύοντα παρὰ τὴν Σηλυ-
βρίαν. Καὶ ἐνταῦθα νέαι δυσαρέσκειαι ἐγεννήθησαν, διότι δὲ Σεύθης
μὴ χρειαζόμενος πλέον τοὺς "Ελληνας" ἔπειτα παρέχων εἰς αὐτοὺς
μισθόν.

Κεφαλ. 6 ον καὶ 7 ον. — ^{τὸ} Εν τῷ μεταξὺ ἀνέλαβον οἱ Σπαρ-
τιᾶται νὰ βοηθήσουν τὰς ἐν Μ. Ἀσίᾳ ἑλληνικὰς πόλεις ἐναντίον τοῦ
Τισσαφέροντος καὶ ἐπιμεψαν εἰς "Ἐφεσον τὸν στρατηγὸν Θίβρωνα. Ἀλλ᾽
οὗτος μὴ ἔχων ἴκανάς δυνάμεις, ἐπειψε δύο ἄνδρας εἰς τὴν Θράκην
ἴνα προσκυλέσοντας τοὺς "Ελληνας τοῦ Κύρου καὶ ὑπηρετήσωσιν ὡς μι-
σθιοφόροι τοῦ Θίβρωνος. Οἱ στρατιῶται μετὰ χαρᾶς ἥκουσαν τὰς προ-
τάσεις τῶν Δακεδαιμονίων καὶ παρεσκευάζοντο νὰ διαβῶσιν εἰς τὴν
Ἀσίαν. Ο δὲ Ξενοφῶν, ἐνῷ ήτοι μάζετο νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα
του, παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν ἐν τῷ στρατῷ φίλων του παρέμεινεν μέχρις
οὗ παραδώσῃ τὸ στράτευμα εἰς τὸν Θίβρωνα.

Κεφαλ. 8 ον. — ^{τὸ} Απὸ τῆς Θράκης διέβη τὸ στράτευμα εἰς τὴν
Δάμαφαν καὶ ἐκεῖθεν ἐπορεύθη εἰς Πέργαμον. ^{τὸ} Ενταῦθα ἤλθε καὶ
δὲ Θίβρων, δοτις παρέλαβε τὸ στράτευμα. ^{τὸ} Αλλ᾽ ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ καὶ
δὲ Ξενοφῶν ἀπεφάσισε νὰ παραμινῇ ἐν τῷ στρατεύματι τοῦ Θίβρωνος,
πιθανῶς ὡς προϊστάμενος τῶν Κυρείων, διότι καταδικασθεὶς ἐν
Αθήναις εἰς ἔξορίαν δὲν ἤδύνατο νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκεῖ.

Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

1. Ὁ Ξενοφῶν ἦτο εἰς τῶν σπουδαιωτέρων συγγραφέων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἐξησ δὲ περίπου ἀπὸ τοῦ 430 μέχοι τοῦ 355 πρὸ Χριστοῦ. Ἡτο Ἀθηναῖος, νιὸς τοῦ Γρύλλου καὶ τῆς Διοδώρας. Ἐπειδὴ δὲ οἱ γορεῖς του ἥσαν εὔποροι καὶ ἀριστοκρατικοί, ἀνετράφη καὶ ἔξεπαιδεύθη μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας, ἐκ παιδιᾶς δὲ ἡλικίας ἔγινε μαθητής τοῦ φιλοσόφου Σωκράτους.

Ἐπλησίαζεν δὲ Ξενοφῶν τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὅτε δὲ Κῦρος, δὲ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξου, ἡτοιμάζετο νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ ἀδελφοῦ, ἵνα ἀρπάσῃ παρ' αὐτοῦ τὴν βασιλείαν.

Ο Κῦρος γνωρίζων τὴν ἀρδείαν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰς ἄλλας πολεμικὰς αὐτῶν ἀρετάς, ἐστρατολόγησε δεκακισχιλίους Ἐλληνας, ἵνα χρησιμοποιήσῃ αὐτοὺς μετὰ τοῦ ἐξ ἐκατὸν χιλιάδων βαρβαρικοῦ στρατοῦ του κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην.

Μεταξὺ τῶν στρατηγῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος ἦτο καὶ δὲ Πρόξενος δὲ Βοιωτός, παιδικὸς φίλος τοῦ Ξενοφῶντος. Οὗτος λοιπὸν εὐρισκόμενος εἰς Σάρδεις πλησίον τοῦ Κύρου ἔγραψε πρὸς τὸν Ξενοφῶντα νὰ ἔλθῃ ἐκεῖ, ἵνα συστήσῃ αὐτὸν εἰς τὸν Κῦρον, δὲ δοῖος ἦτο ἀριστος φίλος. Ὁ Ξενοφῶν προθύμως ὑπῆκουσεν εἰς τὴν προτροπὴν τοῦ φίλου του καὶ ἔσπευσε νὰ μεταβῇ εἰς Σάρδεις· ἔφθασε δὲ ἐκεῖ, ὅτε δὲ ο Κῦρος ἔμελλε νὰ ἐκκινήσῃ ἐναρτίον τοῦ ἀδελφοῦ (τῶ 401).

Ο Πρόξενος δὲν ἔγνώριζεν δτι ἡ ἐκστρατεία ἡτοιμάζετο ἐναρτίον τοῦ Ἀρταξέρξου· διότι δὲ Κῦρος ἀπέκρυψε τοῦτο, ἔλεγε δὲ δτι ἡ ἐκστρατεία ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἐναρτίον τῶν Πισιδῶν, λαοῦ τινὸς τῆς Μ. Ἀσίας. Λιὰ τοῦ δὲ Πρόξενος, ἀφοῦ συνέστησε τὸν Ξενοφῶντα εἰς τὸν Κῦρον, προέτρεψεν αὐτὸν νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ἐκστρατείαν· καὶ δὲ ο Κῦρος δὲ ἐπίσης προέτρεπεν αὐτὸν εἰς τοῦτο.

Ο Ξενοφῶν νέος πλήρης ὁώμης, φιλομαθείας καὶ τόλμης δὲν ἐδίστασε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν προτροπὴν ταύτην.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

2. Ἐφοῦ δὲ εἰς τὴν παρὰ τὰ Κούναξα μάχην ἐφονεύθη ὁ Κῦρος, δλίγον δὲ κατόπιν οἱ Ἑλληνες στρατηγοὶ συλληφθέντες διὰ δόλου ἐφονεύθησαν καὶ αὐτοί, δὲ Ξενοφῶν ἔξελέχθη στρατηγός, ἀν καὶ παρηκολούθει τὴν ἐκστρατείαν ώς ἰδιώτης. Ἐν τούτοις διηγύθυνε τὴν ἐπάνοδον τῶν Ἑλλήνων μετὰ θαυμαστῆς συνέσεως καὶ ἀταραξίας.

"Οτε ἐφθασεν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ τὴν Θράκην, μετὰ πολλὰς ἐκεῖ περιπετείας, ἐπεισε τοὺς διασωθέντας Ἑλληνας, ἐξ χιλιάδας περίπου, νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν στρατιὰν τῶν Σπαρτιατῶν, οἱ δποῖοι τότε ἐμάχοντο ἐν Μικρῷ Ασίᾳ, ὑπὸ τὸν Θίβρωνα καὶ ἀρχὰς καὶ κατόπιν ὑπὸ τὸν βασιλέα Ἀγησίλαον, πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν αὐτόθι Ἑλληνικῶν πόλεων. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ξενοφῶν μετέσχε τῆς ἐκστρατείας ταύτης καὶ μάλιστα ώς σύμβουλος τοῦ Ἀγησίλαου.

Κατόπιν δέ, ὅτε δὲ Ἀγησίλαος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἥκολούθησεν αὐτὸν ὁ Ξενοφῶν, δὲν ἀπεχωρίσθη δὲ αὐτοῦ οὐδὲ διε οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπολέμησαν ἐν Κορωνείᾳ (ιψ 394) καὶ τῶν Ἀθηναίων, οἱ δποῖοι τότε συνεμάχοντι μετὰ τῶν Θηβαίων.

"Ἐγενα τῆς πράξεώς του ταύτης οἱ Ἀθηναῖοι κατεδίκασαν αὐτὸν εἰς ἔξοριαν καὶ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἐδήμευσαν. Ἄλλοι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀμείβοντες αὐτὸν διὰ τὰς πρὸς αὐτοὺς ὑπηρεσίας ἐδωκαν εἰς αὐτὸν κτῆμα παρὰ τὸν Σκιλλοῦντα τῆς Ἡλιδος, ἐνθα ἔζησεν ἡσύχως ἐπὶ εἶκοσι καὶ πλέον ἔτη.

"Ἐνταῦθα ενδισκόμενος δὲ Ξενοφῶν συνέγραψε τὴν ἴστορίαν τῆς ἐκστρατείας τοῦ Κύρου ἐναπτίον τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ τὰς περιπετείας τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα, Ἡ ἴστορία δὲ αὕτη φέρει τὸν τίτλον Κύρου Ἀνάβασις. Ἐνταῦθα ἐπίσης ἔγραψε καὶ τὰ λοιπὰ συγγράμματά του.

Μετὰ τὴν ἐν Λευκτροῖς μάχην (ιψ 371), καθ' ἥν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐνικήθησαν ὑπὸ τῶν Θηβαίων, δὲ Ξενοφῶν ἔξεδιωκθη ἀπὸ τοῦ κτῆματός του ὑπὸ τῶν Ἡλείων, οἱ δποῖοι ἤσαν σύμμαχοι τῶν Θηβαίων, καὶ μετὰ δυσκολίας σωθεὶς κατέφυγεν εἰς τὴν Κόρινθον, ὅπου διέμεινε μέχρι τοῦ θανάτου του.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

§ 5.

ἡγίκα==δτε. ἀμφὶ νὴν τελευταίαν φυλακῆν==περὶ τὸ τελευταῖον τριτημόριον τῆς νυκτός. ἐλείπετο τῆς νυκτὸς δσον... διελθεῖν=ὑπελείπετο, ἔμενε, ἀπὸ τὴν νύκτα τόσον διάστημα (τόση ὥρα) ὥστε... νὰ περάσουν. σποταῖος διέρχομαι τὸ πεδίον = περγῷ τὴν πεδιάδα ἐνῷ ἀκόμη εἶναι σκότος. τηγικαῦτα=τότε. ἀπὸ παραγγέλσεως = διὰ προφορικῆς δικταγῆς. πρὸς τὸ δροῦ=εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ δροῦς.

§ 6

ἔνθα· χρονικῶς. δὴ=λοιπὸν. ἡγοῦμαι τοῦ στρατεύματος = δῆγῷ τὸ στράτευμα, προπορεύομαι. τὸ ἀμφ' αὐτὸν=τὸ ὅπ' αὐτὸν τμῆμα τοῦ στρατεύματος. εἴπετο· ἔπομαι.=ἀκολούθῳ. σὺν τοῖς δπισθιοφύλαξιν δπλίταις=ἔχων τοὺς δπλίτας τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν δπισθιοφυλακήν. μή τις... ἐκ τοῦ δπισθεν ἐπίσποιτο=μήπως κανεὶς ἐπιτεθῇ ἐκ τῶν δπισθεγεν ἐπίσποιτο, ἀδρ. τοῦ ἐφέπομαι=ἀκολούθῳ (ἐχθρικῶς). ἀνω πορευομένων· ἐνν. τῶν Ἑλλήνων=δταν θὰ ἐπορεύοντο πρὸς τὰ ἄνω.

πορευομένων· περιεμένομεν πορευομένοις διὰ νὰ συμφωνήσουμε τὸ ἐπίσποιτο ως ἀντικείμενον αὐτοῦ.

§ 7.

ἐπὶ... τὸ ἀκρον ἀναβαίνει=φθάνει εἰς τὴν κορυφήν. πρὸν τινας ἀλσθέσθαι τῶν πολεμίων=προτοῦ κανεὶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν τοὺς ἐννοήσῃ. ὑφηγεῖτο=ἡγεῖτο=ἐπροπορεύετο. ἀεὶ τὸ ὑπερβάλλον τοῦ στρατεύματος· τὸ ἀεὶ ἀναφέρεται εἰς τὸ ὑπερβάλλον = τὸ μέρος τοῦ στρατεύματος τὸ δποτὸν κάθε φορὰ ἔφθανεν εἰς τὴν κορυφήν. εἰς τὰς κώμας· ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοῦ ἐφείπετο καὶ ἀπὸ τοῦ ὑφηγεῖτο.

ἄγκη καὶ μυχοὶ τῶν δρέων εἶναι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα· δηλαδὴ τὰ καλλιεργήσιμα καὶ κατοικήσιμα μέρη τῶν δρέων, τὰ δποῖα, ὡς εἰκός, εἶναι κοτλα καὶ ὑπήγειρα· θίεν ἐρμηγευτέον: αἱ κοιλάδες τῶν δρέων.

§ 8.

ἔχοντες καὶ γυναικας καὶ παιδας=μαζὶ μὲ τὰς γυναικάς των καὶ τὰ παιδιά των. τὰ ἐπιτήδεια=τὰ τρόφιμα. ἦν λαμβάνειν=ῆν τοῖς Ἐλλησι λαμβάρειν=ῆτο δυνατὸν εἰς τοὺς Ἐλληνας νὰ λάδουν. ἥσαν... κατεσκευασμέναι=ῆσαν ἐσκευασμέναι =κατηρτισμέναι, ή, ἐφωδιασμέναι. χαλκώμασι παμπόλλοις= μὲ πάρο πολλὰ χάλκινα σκεύη (εἴτε πρὸς στολισμὸν εἴτε πρὸς χρῆσιν). οὐδὲν φέρω=οὐδὲν λαμβάνω. ὑποφειδόμενοι εἴπως ἔθελησειαν=δοκιμάζοντες (τοιουτορόπως) ιὔπιως θελήσουν. διεύναι· ἀπαρφ. τοῦ δίημι=ἀφίνω τινὰ νὰ περάσῃ. δπον τις ἐπιτυγχάνοι=δπουδήποτε ἔκαστος εὑρίσκε. καλούντων· ἐνν. τῶν Ἐλλήνων. οὔτε ἄλλο φιλικὸν οὐδὲν ἐποίουν=οὔτε τίποτε ἄλλο φιλικὸν ἔκαμψαν.

ὑποφειδομαι=διὰ τῆς φειδοῦς (ταύτης) δοκιμάζω, φάνομαι φειδωλὸς εἰς τι διὰ νὰ δοκιμάσω.

§ 10.

ἡδη σκοταῖοι=ὅτε πλέον είχε γίνει σκότος. ἡ ἀνάβασις αὐτοῖς ἔγένετο καὶ κατάβασις=διήρκεσεν ἡ ἀνάβασις αὐτῶν εἰς τὴν κορυφὴν καὶ ἡ κατάβασις εἰς τὰς κώμας. τοξεύμασι=μὲ βέλη. δλίγοι δύτες=ἷν καὶ ἥσκη δλίγοι. ἐξ ἀπροσδοκήτου =χωρὶς νὰ τὸ περιμένουν, αλφιδίως. αὐτοῖς ἐπέπεσε τὸ Ἐλληνικὸν=εἰσέθαλον εἰς τὴν χώραν των οἱ Ἐλληνες.

§ 11.

ει... συνελέγησαν=ἔὰν ἥθελον συναθροισθῇ, ἢ, ἔὰν συνηθοῖτο. ἔκινδύνευσεν ἀν=ἥθελε κινδυγεύσει, ἢ, θὰ ἔκινδύγευε. διαφθαρῆναι· διαφθείρομαι=καταστρέφομαι. πολὺ τοῦ στρατεύματος=μέγα μέρος τοῦ στρατεύματος. οὔτως... ηὐλίσθησαν=τοιουτορόπως ἐπέρασκη.

συνεώρων ἀλλήλους=ἔθλεποντο ἀναμεταξύ των (οὐχὶ βεζίως πρὸς λεπτομερεστέραν τινὰ συγεννόσιν, ἀλλ᾽ ἀπλῶς δηλοῦντες εἰς ἀλλήλους τὴν εἰς τὸ δρος ἀπομάκρυνσίν των).

§ 12—14.

συνελθοῦσι τοῖς στρατηγοῖς... ἔδοξε πορεύεσθαι=ὅτε συνῆλθον (εἰς σύσκεψιν) οἱ στρατηγοὶ ἀπεφάσισαν... νὰ πορευθοῦν. τὰ δυνατώτατα=τὰ πιὸ γερά. καὶ... ἀφεῖναι (ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοῦ ἔδοξε)=καὶ... νὰ ἀφήσουν ἐλεύθερο. νεωστὶ αἰχμάλωτα=πρὸ δλίγου χρόνου αἰχμαλωτισθέντες. ἀνδράποδα=αἰχμάλωτοι χρησιμοποιούμενοι ὡς δοῦλοι. σχολαῖος=βραδύς. οἱ ἐπὶ τούτοις δύντες=οἱ ἐπιστατοῦντες ταῦτα. ἀπόμαχος=ὁ μὴ λαμβάνων μέρος εἰς τὴν μάχην. Μετάφρασις: «διότι βραδεῖαν ἔκαμψαν τὴν πορείαν τὰ ὑποζύγια καὶ οἱ αἰχμάλωτοι, ἐπειδὴ ἦσαν πολλοί, πολλοί δὲ ἦσαν καὶ οἱ ἀπόμαχοι οἱ ἐπιστατοῦντες ταῦτα, καὶ (πλὴν τούτου) διπλάσια τρόφιμα ἔπρεπε νὰ λαμβάνωνται καὶ νὰ μεταφέρωνται, ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι ἦσαν πολλοί.» (διορθωτέα ἐν τῷ κειμένῳ ἡ στέξις: πολλοὶ δέ, οἱ ἐπὶ τούτοις δύντες, ἀπόμαχοι ἦσαν,) δόξαν· μετκ. αἰτιατ. πτώσεως οὐδ. γένους ἀορ. τοῦ ῥήματος δοκεῖ· δόξαν τοῦτα=δοξάντων τούτων=ἄφοι ταῦτα ἀπεφάσισθησαν. οὐρανοῖς οὐτα ποιεῖν=διὰ κήρυκος παραγγέλλω τοιουτοτρόπως νὰ πράξουν. ποιεῖν· ὑποκ. ἐννοεῖται οἱ ἀρμόδιοι, οἱ ἔχοντες τὴν ἐπιστασίαν τῶν ὑποζυγίων καὶ τῶν αἰχμαλώτων, ἢ, οἱ δπωσδήποτε χρησιμοποιοῦντες αἰχμαλώτους.

σχολαῖαν γὰρ διὰ οὗτος ἀνήκει εἰς τὸ ἐποίουν, εἰς τὸ ἦσαν καὶ εἰς τὸ ἔδει· διὰ τῶν προτάσεων τούτων δικαιολογεῖται ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν ὑποζυγίων καὶ τῶν αἰχμαλώτων. πολλῶν τῶν ἀνθρώπων δύντων· διὰ τοῦ πληθ. ἀνθρωποι ἐνταῦθα νοεῖται ὁ ὑπηρετικὸς δχλος, εἰς τὸν δποτον βεδαίως συγκατελέγοντο καὶ τὰ ἀνδράποδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

§ 1—2.

ἐκ δὲ τούτων=ἀπὸ τῶν κωμῶν τούτων. εἰς Ταόχους=εἰς τὴν χώραν τῶν Ταόχων. τὰ ἐπιτήδεια ἐπιλείπει=λείπουν τὰ τρόφιμα. εἶχον ἀνακενομισμένοι =εἰχον μεταφέρει. χωρίον =τόπος. ὁ πόλιν μὲν οὐκ εἶχεν οὐδὲ οἰκίας =δπου πόλις μὲν δὲν οὐπήρχε οὔτε σπίτια. αὐτόσε=εἰς αὐτὸν τὸν τόπον. συνεληλυθότες παρακ. τοῦ συνέρχομαι. πρός τοῦτο προσβάλλω=κάμνω ἐπιθεσιν κατὰ τούτου. εὑθὺς ἥκων=εὑθὺς έτε ήλθε. ἡ πρώτη τάξις=τὸ πρώτον (σταλέν) τάγμα. ἀποκάμνω=κουράζομαι. προσῆγει παρακ. τοῦ προσέρχομαι. οὐ γὰρ ἦν· ενν. τοῖς "Ελλησι=διότι δὲν ἦτο δυνατὸν εἰς τοὺς "Ελληνας. περιστῆναι=ἀόρ. τοῦ περιίσταμαι=περικυκλώνω. ἀνθρό-οις περιστῆναι=ὅλοι μαζὶ γὰ τὸ περικυκλώσουν. ἀπότομον=ἀπόκρημνον, βραχώδες.

§ 3.

ἐπειδὴ... ἐνταῦθα δὴ=δτε... τότε ἀνριθῶς. εἰς καλὸν. ἐνν. χρόνον=εἰς κατάλληλον περίστασιν. τὸ χωρίον αἰρετέον =δ τόπος πρέπει νὰ κυριεύθῃ. ληψθεθα· λαμβάνω τὸ χωρίον=καταληκτικάνω, γίνομαι κύριος τοῦ χωρίου.

§ 4.

κοινῇ=διοδοῦ, μαζὶ. τὸ τὸ κωλῦον εἴη=ποῖον εἶναι ἐκεῖνο τὸ διποτὸν ἐμποδίζει. εἰσελθεῖν=γὰ περάσῃ (κανεὶς). μία αὐτῇ πάροδός ἔστιν, ἢν δρᾶς=μία πάροδός ἔστιν, αὕτη ἢν δρᾶς. ταύτῃ· ἐνν. τῇ παρόδῳ. πάροδος=πέρασμα. ὑπέρ ταύτης τῆς ὑπερεκόύσης πέτρας=περάνω τούτου τοῦ ἐξέχοντος βράχου. δς δ' ἀν καταληφθῇ· ἐνν. διό τῶν κυλιομέρων λίθων=ὅποις δὲ κτυπηθῇ (ἀπὸ τοὺς κυλιομένους λίθους). οὗτοι διατίθεται=εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν καταντῷ. καὶ σκέλη καὶ πλευράς (προσδιορ. τοῦ κατάτου τι, ἀναφέρ. εἰς τὸ ἀνθρώπους)=καὶ εἰς τὰ σκέλη καὶ εἰς τὰς πλευράς. σκέλος=ἄπας δ ποὺς ἀπὸ τοῦ λοχίου μέχρι τοῦ ἄκρου ποδός.

§ 5—6.

ἀναλώσωσιν· ἀόρ. τοῦ ἀγαλίσκω=δαπαγῶ, ἔξαντλῶ. ἄλλο τι ἡ οὐδὲν κωλύει παριέναι; =ἄρα γε κωλύει ἄλλο τι παριέναι; =ἄράγε μᾶς ἐμποδίζει τίποτε ἄλλον καὶ περάσωμεν; ἐκτοῦ ἐναντίου. ἐνν. ἡμῖν=ἀπένχνται ἡμῶν. δλίγους τούτους ἀνθρώπους =τούτους τοὺς δλίγους ἀνθρώπους. ὅσον πλέθρον=περίπου ἐν πλέθρῳ. δασὺ πίτυσι... μεγάλαις=πυκνὸν ἀπὸ πεῦκα μεγάλα. πίτυς (ἡ)=εἰδος πεύκης. διαλειπούσαις=χωρισμένα τὸ ἔγκα ἀπὸ τὸ ἄλλο. διαλείπω=ἀφίνω ἐν τῷ μεταξὺ διάστημα. ἀνθ' ὃν ἐστημότες=ὅπισθεν τῶν δποίων εὑρισκόμενοι. ἵσταμαι ἀντὶ τυος =στένω ὅπισθέν τυος. φερομένων=καταφερομένων=ὅπιτομένων. οὖν ἡδη=λοιπὸν τώρα πλέον. τὸ λοιπὸν... γίγνεται ὃς ἡμίπλεθρον=ὑπολείπεται διάστημα ἡμίσεος περίπου πλέθρου. λωφῶ (-άω)=παύω. παραδραμεῖν· ἀόρ. τοῦ παρατρέζω=περγῶ τρέχων.

δασὺ πίτυσι διαλειπούσαις· διὰ μὲν τοῦ διαλειπούσαις δὴ λοιποὶ δτι μεταξὺ τῶν πιτύων ὑπῆρχε διάστημά τι, διὰ δὲ τοῦ δασὺ δηλοῦται δτι τὸ διάστημα τοῦτο ἦτο βραχύτατον, ὥστε ἀκινδύνως καὶ τρέχωσιν ἀπὸ μιᾶς πίτυος εἰς ἄλλην. πλέθρον· μονὰς μήκους 31 μέτρων.

§ 7.

προϊέναι· ἀπαρφ. τοῦ προέρχομαι=προχωρῶ αὐτὸν... τὸ δέον (γενέσθαι) εἴη=αὐτὸν (ἀκριβῶς) εἶναι ποσ πρέπει νὰ γίνῃ. ἔφη· δηλ. δ Ξενοφῶν. πορευώμεθα=Ἄς πορευθῶμεν. ἔνθεν=ἐκεῖ ὁπόθεν. ἡμῖν... ἔσται=θὰ εἶναι δυνατὸν εἰς ἡμᾶς. μικρόν τι παραδαμεῖν=δλίγον διάστημα καὶ διατρέξωμεν. καὶ ἀπελθεῖν δάδιον (ἔσται)=καὶ δπόθεν εῦκολον θὰ εἶναι νὰ γυρίσωμε.

§ 8—9.

ἔντευθεν=χρονικῶς. τούτους ἡ ἡγεμονία ἦν=οὗτος ἡγεμόνευεν, οὗτος ἦτο ἀρχηγός. τῶν δπισθοφυλάκων λοχαγῶν=τῶν λοχαγῶν τῆς δπισθοφυλακῆς. μετὰ τούτου· δηλ. τοῦ Καλλιμάχου. ὑπῆλθον ὑπὸ τὰ δένδρα=ἐπροχώρησαν προφυλαττόμενοι ὁπισθεν τῶν δένδρων. ἀνθρώποι=ἄνδρες. καθ' ἓνα=ἔνας ἔνας χωριστά. φυλάττομαι=προφυλάττομαι. καὶ ἄλλοι δὲ=

καὶ ἄλλοι ἀκόμη. ἐφέστασαν (ὑπερσ. τοῦ ἐφίσταμαι)=εἰχον σταθῆ. ἐν τοῖς δένδροις=μεταξὺ τῶν δένδρων. ἐστάναι. παρκα. τοῦ ἵσταμαι. πλέον ἢ τὸν ἔνα λόχον=περισσότεροι ἀπὸ τὸν λόχον τοῦ Καλλιμάχου.

§ 10.

μηχανῶμαι τι=κάρινω ἔνα στρατήγημα, ἔνα τέχνασμα. προτρέχω=προχωρῶ. ὑφ' ᾧ=ἢ πισθεν τοῦ δποίου. ἐπεὶ... φέροιντο=δσάνις ἐφρίπτοντο. ἀναχάξω = δπισθοχωρῶ. εὐ-πετῶς=ἢ τα πεταχτά. προδρομή = προχώρησις (ἀπόπειρα πρὸς προχώρησιν). ἀναλίσκομαι=δαπανῶμαι.

§ 11.

τὸν Καλλίμαχον ἢ ἐποίει=ἄ ἐποίει Καλλίμαχος. καὶ τὸ στράτευμα πᾶν θεώμενον=καὶ ὅτι δὲν τὸ στράτευμα παρετήρει· ἔνν. ἢ ἐποίει Καλλίμαχος. δείσας· ἀόρ. τοῦ δέδοικα=φοδοῦμαι. μὴ οὐ πρῶτος παραδράμη=μήπως δὲν φθάσῃ πρῶτος. παρακαλῶ=προτρέπω, παρακινῶ. ἐταῖροι=φίλοι. χωρεῖ αὐτός=προχωρεῖ, μόνος. παρέρχομαι πάντας=ξεπεργῷ δλους.

§ 12.

ώς δρᾶ αὐτόν=καθὼς τὸν διέπει. παριόντα· μετκ. τοῦ παρέρχομαι=προχωρῶ. ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τῆς ἵτνος=ἐπι-λαμβάνεται τῆς ἵτνος αὐτοῦ=τὸν πιάνει ἀπὸ τὸ ἄκρον τῆς ἀσπίδος (δηλ. τὸν συγκρατεῖ, τὸν ἀναχαίτιζει, κρατηθεῖς ἀπὸ τὴν ἄκρην τῆς ἀσπίδος του.) παραθέω=τρέχων ξεπεργῷ. ἀντιποιοῦμαι δρετῆς=δικφιλονικῷ τὰ πρωτεῖα τῆς γενναιότητος. ἀνταγωνίζομαι=ἀμιλλῶμαι. ἐρίζοντες=ἀνταγωνίζομεροι. αἰδῶ=κυριεύω. ώς... ἀπαξ=εὐθὺς ώς. πέτρος=λίθος. ἡνέχθη· ἀόρ. τοῦ φέρομαι.

§ 13 — 14.

ἐπικαταρριπτῶ ἐμαντόν=βίπτομαι ὁ ἴδιος. ἐπιλαμβάνεται. ἔνν. αὐτοῦ=τὸ πιάνει. ώς κωλύσων=διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. ἐπισπῶμαι τινα=παρασύρω τινά. φέροντο κατὰ τῶν πετρῶν φερόμενοι=ἀμέσως κατεκρημνίσθησαν. ἐντεῦθεν=ἔνεκα τούτου, δηλ. τοῦ κατακρημνισμοῦ αὐτῶν. λαμβάνομαι=συλλαμβάνομαι.

§ 15.

διὰ Χαλύβων=διὰ τῆς χώρας τῶν Χαλύβων. ἀλημος=γενναῖος. ὃν διῆλθον=τούτων τῶν λαῶν, δισαγ τὴν χώραν διῆλθον. ἥσαν παρατ. τοῦ ἔρχομαι εἰς κεῖρας ἔρχομαι=συμπλέκομαι. ἥτρον=τὸ ὑπογάστριον. πτέρουγες=τὰ κατώτατα μέρη τοῦ θώρακος, τὰ καλύπτοντα τὸ ὑπογάστριον. σπάρτα πυκνά=σχοινιὰ πολλά. ἐστραμμένα=πλεγμένα (μεταξύ των).

§ 16.

ξυήλη = μαχαίριον δρεπανοειδὲς. δσον ξυήλην = ίσον κατὰ μέγεθος μὲ ξυήλην. πρατῶ τινος=γίνομαι κύριός τινος συλλαμβάνω τινά. ἔχοντες=ένν. αὐτάς. ἐπορεύοντο εἰς τὸν παρατατ. τούτον ἀγήκει δ προηγούμενος σύγδεσμος ἄν. μετάφρ: «... καὶ εἰς τὴν ζώνην μαχαίριον, ίσον περίπου μὲ ξυήλην Δακωνικήν, διὰ τοῦ δποίου ἔσφαξον ἐκείνους, τοὺς δποίους ἥθελον δυνηθῆ νὰ συλλάδουν, καὶ, ἀφοι ἥθελον ἀποκόψει (ἢ ἀπέκοπτον) τὰς κεφαλὰς, ἔχοντες αὐτὰς (κάθε φορὰν) ἐπορεύοντα». δψεσθαι· μελλ. τοῦ δρῶ. δπότε... ἔμελλον=δσάκις ἐπρόκειτο. ὡς πεντεκαίδεκα=περίπου δεκαπέντε.

δόρυ... μίαν λόγχην ἔχον· δηλ. ἔχον μόνον τὴν κατὰ τὸ πρόσθιον μέρος σιδηρᾶν αἰχμήν, διότι κανονικῶς τὸ δόρυ είχε καὶ δπισθεν σιδηρᾶν αἰχμήν, ἵνα διὰ ταύτης ἐμπηγγύεται εἰς τὸ ἔδαφος· ἢ δεινέρρα αὕτη αἰχμὴ ἐλεγετο στύραξ ἢ σανφωτήρ.

§ 17.

ἐνέμενον ἐν τοῖς πολίσμασιν=ἔμενον ἐντὸς τῶν πόλεων. ἐπει... παρέλθοιεν=δσάκις περγοῦσαν. ἀεὶ μαχούμενοι=πάντοτε ἔτοιμοι πρὸς μάχην. ἐν τοῖς δχυροῖς=εἰς τοὺς ἀπροσβλήτους τόπους. ἀνακενομισμένοι ἥσαν=εἰχον μετακομίσει.

§ 18—19.

ἐπιστίξομαι=λαμβάνω τρόφιμα. διῆλθον σταθμοὺς... πρὸς πόλιν=ἐπορεύθησαν σταθμούς... καὶ ἔφθασαν πλησίον πόλεως... ἐκ ταύτης ἐνν. τῆς πόλεως. διὰ τῆς ἕαυτῶν πολεμίας χώρας=διὰ τῆς πολεμίας πρὸς αὐτούς (δηλ. τοὺς κατοίκους τῆς Γυμνιάδος) χώρας, ἥτοι διὰ τῆς χώρας τῶν ἔχθρῶν αὐτῶν.

§ 20—21.

πέντε ἡμερῶν=ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, τεθνάναι ἐπηγγείλατο=εἰπεν ὅτι θὰ ἐδέχετο γὰρ ἀποθάνῃ. ἐπειδὴ=ὅτε. ἐμβάλλω=εἰσδάλλω, εἰσέρχομαι. παρεκελεύετο· ἐνν. τοὺς Ἑλλήνας· παρεκελεύομαι τινα=προτρέπω τινά. αἴθω=καίω. φῆ καὶ=ἐκ τούτου ἀκριβῶς. ἔλθοι=ἥλθεν. οὐ τῆς τῶν Ἑλλήνων εὐνοίας· ἐνν. ἐνεκα (ἀναγκ. αἵτιον)=οὐχὶ ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τοὺς Ἑλλήνας.

§ 22.

γίγνομαι ἐπὶ τοῦ δρους=φθάνω εἰς τὸ ὄρος. φήμησαν· ἀσρ. τοῦ οἴομαι=νομίζω. ἔμπροσθεν ἀλλούς· δηλ. πλὴν τῶν δπισθεν ἐπιτιθεμένων. εἶποντο γὰρ· ἐνν. ἐπιτιθέμενοι. καὶ αὐτῶν... τινὰς=καὶ μερικοὺς ἐξ αὐτῶν (τῶν δπισθεν ἐπιτιθεμένων). ζωγρῶ (-έω)=συλλαμβάνω. ἐνέδραν ποιοῦμαι=ἐνεδρεύω. καὶ ἔλαβον=καὶ ἐκυρίευσαν. γέρρα... ωμοβόεια=ἀσπίδας ἀπὸ ἀκατέργαστα δέρματα. δασεῖται βόες=πυκνόμαλλα δέρματα (βοῶν). γέρρα ωμοβόεια δασεῖτην βοῶν=ἀσπίδας ἐξ ἀκατεργάστων δερμάτων πυκνομάλλων βοῶν.

§ 23—24.

ἡ βοὴ πλείων τε ἐγίγνετο καὶ ἐγγύτερον=ἐγίνετο μεγαλυτέρα καὶ ἀπὸ πλησιέστερον τόπου (ἥρχετο). οἱ δὲ ἐπιόντες =οἱ ἀδικιόπως προσερχόμενοι. θέω δρόμῳ=τρέχω γρήγορχ, τρέχω πολύ. ἐπὶ τοὺς δεὶ βοῶντας=πρὸς τοὺς ἀκαταπαύστως χρυγάζοντας. δσῳ δὴ πλείους ἐγίγνοντο=δσον βέδαικ περισσότεροι ἐγίνοντο. ἐδόκει δὴ... τῷ Ξενοφῶντι· τὸ δὴ=τότε πλέον. μετέξδν τι εἶναι=δτι κάτι σπουδαιότερον τοῦ συνήθους συμβαίνει. ἀναλαμβάνω τοὺς ἵππεας=λαμβάνω ὑπὸ τὰς δικτυγάδας μου τοὺς ἵππεις. παραβοηθῶ=σπείδω πρὸς τοὺς βοήθειαν καὶ τάχα δὴ=καὶ ἀμέσως. παρεγγυῶ=προτρέπω τινά. καὶ παρεγγυώντων· ἐνν. τοὺς ἔτι πορευομένους καὶ μήπω ἀφικομένους ἐπὶ τὸ ἄκρον, (δηλ. προέτρεπον αὐτοὺς γὰρ ἔλθουν ταχέως διὰ νὰ ἴδοιν τὴν θάλασσαν). ἐνθα δὴ=τότε λοιπόν. ἔλαυνονται οἱ ἵπποι=προτρέπονται, παρωθοῦνται δι' ἐπιφωνήσεων ἢ μικστιγώσεων ἢ κεντρισμοῦ γὰρ βαδίσουν ταχέως· μεταφραστέον «καὶ τὰ ὑποζύγια καὶ οἱ ἵπποι ἐπιέζοντο γὰρ βαδίσουν γρήγορα».

§ 25—26.

περιέβαλλον ἀλλήλους· ἐνν. οἱ στρατιῶται=ἐνηγκαλίζοντο δ ἔνας τὸν ἄλλον, ἀνόμη δὲ καὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς λοχαγούς. ἔξαπίνης=ἔξαρφα. δτον δὴ παρεγγυήσαντος=δταν ἡἀποιος (ἄγνωστος, ἀσημιος) προέτρεψε. κοιλωνὸς=ὑψωμα, σωρὸς λοφο-ειδῆς. ὁμοβόεια δέρματα Ⅰ. § 22. καὶ δ ἥγεμον· ἐνν. τῆς δ-δοῦ. πατατέμνω τὰ γέρρα=κυτακόπιτω τὰς ἀσπίδας (καὶ οὕτω παθιστῷ αὐτὰς ἀχρήστους). διακελεύομαι=προτρέπω.

§ 27.

ἀποπέμπω=ἀφίνω νὰ φύγῃ. ἀπὸ κοινοῦ=ἀπὸ τῶν κοινῶν λαφύρων. φιάλη=εἰδος ποτηρίου. σκευή =ἐνδυμασία. οὗ σκηνήσονσι=ὅπου ἔμελλον γὰ πατασκηνώσουν. τὴν δδὸν ήν πορεύσονται=τὴν δδὸν διὰ τῆς δποίας ἔμελλον γὰ πορευθοῦν. φχετο ἀπιών=ἀμέσως ἔφυγεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 8ον

§ 1—2

δ ποταμὸς δρῖζει τὴν χώραν=... χωρίζει τὴν χώραν· δρίζει ταύτην καὶ ἐκείνην τὴν χώραν=θεωρεῖται σύνορον ταύτης καὶ ἐκείνης τῆς χώρας. ὑπὲρ δεξιῶν=πρὸς τὰ δεξιά. χωρίον ολ-ον χαλεπώτατον (τὸ οἷον ἐπιτείνει τὸ χαλεπώτατον)=τέπον (δ-ρος) παρὰ πολὺ δυσκολοδιάδατον. ἐξ ἀριστερᾶς=πρὸς τὰ ἀρι-στερά. ἐμβάλλω (ἐπὶ ποταμῶν)=χύνομαι. δ δρῖζων· ἐνν. πο-ταμὸς. ήν δ'οὔτος δασύς· δηλ. πατὰ τὰς ὅχθες· δασύς=πατά-φυτος. δένδρεσι· ἀντὶ δένδροις. προσέρχομαι=πληγαίαζω.

§ 3.

κατ' αντιπέραν=εἰς τὴν ἀπέναντι ὅχθην. διάβασις=τὸ μέρος δπου διαδαίγεται δ ποταμὸς (εἴτε διὰ τὸ πλάτος αὔτοῦ, δ-πότε διαδαίνεται πεζῇ, εἴτε διὰ τὴν μικρὰν ἀπόστασιν τῶν ὅχ-θῶν, δπότε διαδαίνεται διὰ γεφύρας). ἔξικνοῦμαι=φθάνω. γάρ· αἰτιολογεῖται τὸ «λίθους εἰς τὸν ποταμὸν ἔρριπτον», δηλ. οἱ βιπτόμενοι κατ' αὐτῶν λίθοι ἐπιπτον εἰς τὸν ποταμόν, διότι δὲν ἔφθανον μέχρις αὐτῶν. οὐδέν=διόλου.

§ 4.

^τΑθήνησι δεδούλευκα=πήρες δοῦλος εἰς τὰς ^τΑθήνας. γιγνώσκω τὴν φωνήν τινος=γνωρίζω τὴν γλῶσσάν τινος. ἐρωτήσαντος=ὅταν τοὺς ἡρώτησεν. ἀντιτετάχαται=ἀντιτεταγμένοι εἰσί. τι^τ αἰτ.=διὰ τί. χρήξω=ἔχω ἀνάγκην, θέλω.

§ 6—7

ὅτι καὶ υμεῖς=διότι καὶ σεῖς. κακῶς ποιῶ τὴν χώραν=βλάπτω τὴν χώραν. ἐκεῖνοι=οἱ Μάκρωνες. εἰ^τ ἐρωτ.=ἄρά γε. δοւεν ἀν=θὰ ἡσαν πρόθυμοι νὰ δώσουν.... δίδωμι τὰ πιστά=δίδω ἐγγυήσεις, ἢτοι δρκους, διμήρους κ.τ.λ. οἱ δ^ο ἔφασαν· δηλ. οἱ ^τΕλληνες. ταῦτα γὰρ ἔφασαν· δηλ. καὶ οἱ Μάκρωνες καὶ οἱ ^τΕλληνες. ἐπιμαρτύρομαι θεούς=ἐπικαλοῦμαι τοὺς θεοὺς μάρτυρας (τῶν ὑποσχέσεών μου).

§ 8.

συνεξέκοπτον=μαζὶ μὲ τοὺς ^τΕλληνας ἐξερρίζωνταν. τὴν δδὸν δδοποιῶ=κατασκευάζω δρόμον. διαβιβῶντες· διαβιβῶ· μελλ. τοῦ διαβιβάζω=κάμψω τινὰ νὰ περάσῃ· ως διαβιβῶντες=διὰ νὰ διευκολύνουν τὴν διάδοσιν. ἐν μέσῳ ἀναμεμειγμένοι τοῖς ^τΕλλησι=ἀνακατωμένοι μαζὶ μὲ τοὺς ^τΕλληνας. οἵαν ἐδύναντο=δπως ἡμιποροῦσαν. παρήγαγον=ῆγαγον, ἄγω=δδηγῶ. ἔως....κατέστησαν=ἔως ὅτου ἔφερκν. ἐπὶ τὰ Κόλχων δρια=εἰς τὰ σύνορα τῆς χώρας τῶν Κόλχων.

§ 9.

ἀντιπαρατάσσομαι φάλαγγα· φάλαγξ λέγεται τὸ σύνηθες εἶδος τῆς παρατάξεως εἰς μακρὰς γραμμὰς ἐπαλλήλας· καὶ ἡ μὲν κατὰ μέτωπον γραμμὴ λέγεται μῆκος τῆς φάλαγγος, ἡ δὲ κατὰ πλάγιον βάθος τῆς φάλαγγος (τοῦ λόχου ἡ τῆς τάξεως). ως οὔτες ἀξοντες=μὲ τὸν σκοπὸν τοιουτορόπως νὰ προχωρήσουν. δπως ἀγωνιοῦνται=πῶς θὰ ἀγωνισθοῦν. ως κάλλιστα δσον τὸ δυνατὸν καλύτερα.

§ 14.

δρθιοι λόχοι· πᾶν στρατιωτικὸν τάγμα, δταν ἔχει βάθος πλέον τοῦ μήκους λέγεται δρθιον· π. χ. δρθία φάλαγξ, δρθιος λόχος, δρθία τάξις. οὗτοι εἰσιν οὓς δρᾶτε καλπ.: μεταφραστέον Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

«μόνοι αὐτοὶ, τοὺς δποίους βλέπετε, εἰναι ἀκόμη ἐμπόδιον εἰς ἡ-
μᾶς». τὸ μὴ ἥδη εἶναι (αἰτιατ. πτώσεως)=εἰς τὸ νὰ μὴ εὑρισκώ-
μεθοῦ τώρα. πάλαι=πρὸ πολλοῦ. ἥν πως δυνώμεθα=ἐὰν δ-
πωδήποτε μπορέσωμε. καὶ ὡμούς δεῖ καταφαγεῖν· τοῦτο λέ-
γει δὲ Εενοφῶν καθ' ὑπερβολὴν.

§ 15.

ἐν ταῖς χώραις· ἐνν. ταῖς ἁαυτῶν. γίγνομαι ἐν τῇ (ἐμαυ-
τοῦ) χώρᾳ=ἔρχομαι εἰς τὴν θέσιν μου. ἔγενοντο λόχοι....
ἀμφὶ τοὺς δγδοήκοντα=ἀριθμηθέντες οἱ λόχοι εύρεθησαν πε-
που δγδοήκοντα. δ δὲ λόχος ἔκαστος=δ δὲ ἀριθμὸς ἐκάστου
λόχου. εἰς τοὺς ἔκατόν· ἐνν. ἔγενετο· μεταφραστέον: «ἀριθμη-
θέντες οἱ μὲν λόχοι τῶν δπλιτῶν εύρεθησαν περίπου δγδοήκον-
τα, οἱ δὲ ἀνδρες ἐκάστου λόχου περίπου ἐκατόν. τριχῇ ἐποιή-
σαντο=εἰς τρίχα τμῆματα διαιρέσαντες παρέταξαν. τοὺς μὲν
τοῦ εὐωνύμου ἔξω=τοὺς μὲν ἐποιήσαντο ἔξω τοῦ εὐωνύμου.
τοὺς δὲ τοῦ δεξιοῦ· ἐνν. ἔξω. σχεδὸν ἔξακοσίους ἐκάστους
=περίπου ἔξακοσίους εἰς κάθε τμῆμα.

§ 16—17.

παρηγγύησαν. ἐνν. ἀλλήλους=προέτρεψαν δ ἔνας τὸν ἄλ-
λον. εὔχεσθαι=νὰ προσευχηθοῦν, νὰ κάμουν τάξιμο. παια-
νίζω=ψάλλω τὸν παιᾶν· παιὰν=ὕμνος εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, συν-
ήθως ἐπινίκιος, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς μάχης σωτήριος, ὃς ἐνταῦθα.
τῆς τῶν πολεμίων φάλαγγος ἔξω=ἀπώτερον, εἰς μακροτέραν
ἀπόστασιν ἀπὸ τὰ ἄκρα τῆς παρατάξεως τῶν πολεμίων (ἴνα οὕτω
περιεκυλώσουν τοὺς ἔχθρούς). γενόμενοι = τοποθετηθέντες.
ἀντιπαραθέοντες=ἐκτεινόμενοι καὶ αὐτοὶ (ἴνα δηλ. ἀποφύγωσι
τὴν κύκλωσιν). διεσπάσθησαν=διέκοψαν τὴν συνοχήν των.

§ 18—19.

φεύγειν=ὅτι ἔφευγον οἱ πολέμιοι. ἀνακραγόντες· ἀόρ, τοῦ
κράζω=κραυγάζω. ούκετι ἔστησαν=δὲν ἔστημάτησαν πλέον
(οἱ πολέμιοι δηλ. κατ' ἀρχὰς μὲν ἔδραμον πρὸς τὰ πλάγια διὰ
νὰ ἔξισωθῶσι πρὸς τὸ μέτωπον τῶν Ἐλλήνων, ἀλλὰ ἐπειτα κατα-
ληφθέντες ὅπδο φόδου ἐτράπησαν εἰς φυγὴν οἱ μὲν πρὸς τὰ δεξιά
οἱ δὲ πρὸς τὰ ἀριστερά). ἀλλὰ φυγῇ=ἄλλὰ φεύγοντες. ἀλλος

ἄλλη ἐτράπετο=ἄλλος πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν ἐτράπη.

§ 20—21

καὶ τὰ μὲν ἄλλα=καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ ἄλλα. οὐδὲν δέ, τι καὶ ἔθαύμασσαν=τίποτε ὀλως διόλου δὲν ἔθαύμασσαν. τὰ δὲ συμήνη· ἐνν. τῶν μελισσῶν. κηρίον=κηρήθρα. ἀφρων γίγνομαι=μωραίνω, χάνω τὸ λογικόν μου. ἥμουν· ἔμω (ἐώ)=ξεργω. κάτω διεχώρει αὐτοῖς=κατελαμβάνοντο ἀπὸ διάρροιαν. ἐδηδοκότες· παρακ. τοῦ ἐσθίω=τρώγω. μεθύουσιν· μετχ.=πρὸς μεθυσμένους. οἱ δὲ πολύ· ἐνν. ἐδηδοκότες. ἀποθνήσκουσιν· μετχ., ἐνν. ἐφύκεσσαν=ψύχοιαζαν πρὸς ἀποθνήσκοντας. ἔκειντο· ἐνν. χαμαί. ὁσπερ τροπῆς γεγενημένης=ώσαν νὰ εἰχον τραπῇ εἰς φυγήν, ώσαν νὰ εύρισκοντο ἐν καταπτώσει κατόπιν ἥττης. ἀμφὶ τὴν αὐτήν πως ὥραν=τὴν αὐτήν περίπου ὥραν. ἀναφρονῶ=ἀγνακτῶ τὸ λογικόν μου, ἔρχομαι εἰς τὰ λογικά μου. ὁσπερ ἐκ φαρμακοποσίας=ώσαν νὰ εἰχον πίει πρότερον φάρμακον καθαρικὸν ἢ ναρκωτικόν.

Τοιοῦτον μέλι, δποῖον τὸ ἀναφερόμενον ὑπὸ τοῦ Θενοφῶντος, ἀναφέρουσι καὶ νεώτεροι περιηγηταὶ κατὰ τοὺς τόπους ἐκείνους· προέρχεται ἐκ φυτῶν τῶν δποίων τὰ ἄνθη περιέχουσι καθαρικὰς καὶ μεθυστικὰς οὐσίας· ἐκαλεῖτο δὲ ὑπὸ τῶν παλαιοτέρων μανόμενον μέλι.

§ 22—24

ἐν ταῖς τῶν Κόχλων κώμαις· δηλ. εἰς κώμας κατοικουμένας ὑπὸ Κόχλων. λήζομαι τὴν χώραν=λεηλατῶ τὴν χώραν. ξένια=δώρα ξενίας. ἄλφιτα=κρίθινα ἄλευρα. συνδιαπράττομαι ὑπέρ τινος=διαπραγματεύομαι ὑπέρ τινος, φροντίζω ὑπέρ τινος. ἥλθον=έκομίσθησαν.

§ 25.

τὴν θυσίαν παρασκευάζομαι=έτοιμάζω τὴν θυσίαν. εὔχομαι=ὑπόσχομαι. ἀποθύω τῷ Διὶ σωτῆρια=θυσιάζω (τὴν δφειλομένην θυσίαν) εἰς τὸν Δία διὰ τὴν σωτηρίαν. (ἀποθύω) Ἡρακλεῖ ἡγεμόδυνα= (θυσιάζω) εἰς τὸν Ἡρακλέα διὰ τὴν δδηγίαν. ἔνθαπερ ἐσκήνουν = δπου εἰχον στρατοπεδεύσει. εἴλοντο· ἀδρ. τοῦ αἰροῦμαι=ἰκλέγω. ἔφυγε.... οἴκοθεν=έξωρίσθη ἐκ τῆς πατρόδος του. παῖς ὅν=ὅτε ἦτο παῖς. κατα-

κανών· ἀόρ. τοῦ κατακαίνω=φονεύω. ἄκων=χωρίς νὰ θέλῃ. ἔνηλη πατάξις=τραχυματίσας διὰ μαχαίρας. δρόμου ἐπιμεληθῆναι=νὰ δρίσῃ τόπον κατάλληλον διὰ τρέξιμο (διὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ δρόμου). τοῦ ἀγῶνος προστατῶ=εἰμι προστάμενος τοῦ ἀγῶνος, διευθύνω τὸν ἀγῶνα.

τὴν θυσίαν, ἣν εὔξαντο, παρεσκευάζοντο· μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν νέων στρατηγῶν εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ύπὸ τοῦ Τισαχέρενους δολοφονηθέντων ηὐχήθησαν οἱ Ἑλληνες (3, 2, 9) εἰς τὸν Δίκα διὰ θὰ θυσιάσουν σωτήρια εὐθὺς ὡς φθάσουν εἰς τὴν πρώτην φιλικὴν πόλιν. γυμνικοὶ ἀγῶνες ἦσαν πλὴν τοῦ δρόμου, ἡ πάλη, τὸ ἀλμυχ, δ δίσκος, τὸ ἀκόντιον καὶ ἡ πυγμὴ ἀντιδιαστέλλονται δὲ ἀπὸ τῶν ἵππικῶν καὶ τῶν μουσικῶν ἀγώνων.

§ 26.

ὅπου τὸν δρόμον πεποιηκάς εἴη=έκει ὅπου εἶχε ἑτοιμάσῃ τὸ στάδιον. δεῖξας. ἐνν. τὸν τόπον. ἐστηκάς τυγχάνω=κατὰ τύχην ενδισκομικι. κάλλιστος=καταλληλότατος. τρέχειν δύπον ἀν τις βούληται=νὰ τρέχῃ κανεὶς διουδήποτε θέλει. ἐν σκληρῷ καὶ δασεῖ οὔτως=ἐν οὕτῳ σκληρῷ καὶ δασεῖ τόπῳ. δασὺς τόπος=σύδενδρος τόπος. μᾶλλον τι ἀνιάσεται δ καταπεσών=θὰ πονέσῃ κᾶπως περισσότερον δποιος πέσῃ.

τὰ δέοματα παρέδοσαν τῷ Δρακοντίῳ· δηλον διὰ ἵγα ταῦτα χρησιμεύσωσιν ὡς ἀθλα τῶν νικητῶν.

§ 27—28

ἀγωνίζομαι στάδιον=ἀγωνίζομαι εἰς ἀγώνισμα δρόμου ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας μέχρι τοῦ τέρματος. τῶν αἰχμαλώτων οἱ πλεῖστοι=οἱ περισσότεροι (ἥσαν) ἀπὸ τοὺς αἰχμαλώτους. δόλιχος· ἐνν. δρόμος=δρόμος μακρός. παγκράτιον=ἀγῶν πάλης ἄμπα καὶ πυγμῆς. καλὴ θέα=δρακῶν θέαμα. κατέβησαν=ἔλασον μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα. οἱ ἐταῖροι=οἱ στρατιῶται. φιλονικία=ἄμιλλα.

ἔθεον δὲ καὶ οἱ ἵπποι=ἔγινε δὲ καὶ ἵππικὸς ἀγών. κατὰ τοῦ πρανοῦς=πρὸς τὴν κατωφέρειαν. πρανῆς =κατωφερής. ἔλασαντας· ἐνν. ὡς ὑποκείμ. τοὺς ἵππεῖς· ἔλαύνω τὸν ἵππον=κάμην τὸν ἵππον νὰ τρέξῃ. ἐν τῇ θαλάττῃ=παρὰ τὴν θάλασ-

σαν. ὑποστρέψω πάλιν=γυρίζω δπίσω. βωμὸς = δ τόπος ἔνθα ἔγινε ἡ θυσία.=ἀγειν· ἐνν. ἀντικ. τοὺς ἵππους. οἱ πολλοὶ δηλ. τῶν ἵππων. παλινδοῦμαι=κυλίωμαι. πρὸς τὸ ἴσχυρός δρυῖον= πρὸς τὴν μεγάλην ἀνωφέρειαν. βάδην=μὲ βῆμα, βραδέως. παρακέλευσις=ἐπιφύλησις προτροπῆς, παρορμήσεως. Μεταφραστέον: «καὶ ἐπρεπε (οἱ ἵππεῖς) ἀφοῦ τοὺς κάμους (τοὺς ἵππους) νὰ τρέξουν πρὸς τὴν κατωφέρειαν, ἀφοῦ εἰς τὴν θάλασσαν στρέψουν δπίσω, νὰ (τοὺς) διδηγήσουν ἀνω πρὸς τὸν βωμόν.

ΒΙΒΛΙΟΝ Ε'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

§ 2.

ἐκ τούτου=μετὰ ταῦτα. συνελθόντες· ἐνν. εἰς ἐκκλησίαν. λέγω ὅδε = διμιλῶ ὡς ἑξῆς. ἀπειρηκα· παρακ. τοῦ ἀπαγορεύω=ἀποκάμψω. ἥδη=τώρχ πλέον. φυλακὴ=φρουρά· φυλακὰς φυλάττω=φρουρῶ. ἐν τάξει ἵππων=πορευόμενος ἐν παρατάξει. παύομαι τούτων τῶν πόνων=ἡσυχάζω ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς κόπους. ἐκταθείς· ἀόρ. τοῦ ἐκτείνομαι=ξαπλώνομαι.

ἐν τάξει ἵππων· δηλ. τεταγμένος εἰς ὡρισμένην θέσιν, φέρων τὸ βάρος τῶν ὅπλων καὶ ἔτοιμος πρὸς μάχην. ὁσπερ Ὁδυσσεύς τοῦ Ὁδυσσεάως αἱ ταλαιπωρίαι ἔληξαν, δτε ἔφθασεν εἰς τὴν νῆσον τῶν Φαιάκων· ἐκεῖθεν ἔξαπλωμένος εἰς τὸ πλοῖον καὶ κοιμώμενος ἔφθασεν εἰς τὴν Ἱθάκην.

§ 3—4.

ἀνεῳδύβησαν=μετὰ θορύδου, θορυδωδῶς, εἶπον. εὗ λέγω =καλῶς λέγω, δρθὴν γνώμην λέγω. οἱ παριόντες· ἐνν. ἐπὶ τὸ βῆμα=οἱ παρουσιαζόμενοι νὰ διμιλήσουν. ναυαρχῶν δὲ καὶ τυγχάνει=εἰγκι δὲ καὶ ναύαρχος. οἴμαι ἀν ἐλθεῖν=οἴμαι δτι ἐλθομι ἀν=γομίζω δτι θὰ ἐλθω. τριήρεις=πολεμικὰ πλοῖα. πλοῖα=μεταγωγικὰ πλοῖα. τὰ ἡμᾶς ἀξοντα· ἐνν. εἰς τὴν Ἐλλάδα. ἔστι=ἔστε, ἐπίρρ. ἔστι ἀν ἐλθω=ἔως δτου ἐλθω. ἥσθησαν. ἥδομαι=εὔχα-Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ριστοῦμαι. ψηφίζομαι πλεῖν αὐτὸν=ἀποφασίζω νὰ πλεύσῃ οὗτος. ὡς τάχιστα=ἀμέσως.

Αναξίβιος οὗτος ἦτο ναύαρχος τοῦ Σπαρτιατικοῦ στόλου, δστις τότε ἐναυλόχει ἐν Βυζαντίῳ.

§ 5—7.

Ἐπὶ πλοῖα στέλλομαι=μεταβαίνω διὰ νὰ νὰ φέρω πλοῖα. μονὴ=διαμονή· ἐν τῇ μονῇ=κατὰ τὴν διαμονήν. ἐκ τῆς πολεμίας· ἐνν. χώρας. ἀγορὰ ἴκανὴ=ἀρκετὰ τρόφιμα πρὸς ἀγοράν. οὔτε... εὑπορία=οὔτε ἀρκετὰ μέσα. δτου ὠνησόμεθα=ἰὲ τὰ δποῖα θὰ ἀγοράζωμεν. εἰμι δλίγοις τισλ=ἐκτὸς εἰς δλίγους τινάς. πορεύομαι ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια=πορεύομαι διὰ νὰ λάθω τρόφιμα. σὺν προνομαῖς=διὰ προνομῶν=διὰ συντεταγμένων ἐπιδρομῶν. ἄλλως=ἀσκόπως, ἀπρομελετήτως· ἄλλως δὲ μὴ πλανᾶσθε=καὶ νὰ μὴ περιφέρεσθε ἀπρομελετήτως. Τὰ ἀπαρέμφατα λαμβάνειν, πλανᾶσθαι καὶ ἐπιμλεῖσθαι ἔξαρτωνται ἀπὸ τοῦ δοκεῖ μοι=μοῦ φαίνεται καλόν. ἔδοξε ταῦτα=ἀπεφασίσθησαν ταῦτα.

§ 8.

ἔτι τοίνυν=ἀκόμη δέ. γάρ=βέναια. ἐκπορεύομαι ἐπὶ λείαν=ἐξέρχομαι, βγαίνω ἔξω (ἀπὸ τὸν τόπον, ὅπου μένω) πρὸς λαφυραγγίαν. βέλτιστον=ώφελιμώτατον. ἡμῖν εἰπεῖν τὸν μέλλοντα ἐξιέναι=δ μέλλων νὰ ἐξέλθῃ νὰ εἴπῃ εἰς ἡμᾶς (τοὺς στρατηγοὺς) τοῦτο (ὅτι δηλ. μέλλει νὰ ἐξέλθῃ). φράξειν δὲ καὶ δποι· ἐνν. μέλλει ἐξιέναι=γὰν λέγῃ δὲ καὶ εἰς ποῖον μέρος πρόκειται νὰ ἐξέλθῃ. εἰδῶμεν· ὑποτ. τοῦ οἰδα=γνωρίζω. καὶ (ἴνα) συμπαρασκευάζωμεν, ἔάν τι δέη=καὶ ἵνα ἐτοιμάζωμεν δ, τι χρειασθῇ. καὶ βοηθῆσαί τι καιρὸς ἥ=καὶ ἀν εἰναι περίστασις (ἀνάγκη) νὰ βοηθήσωμεν κάποιοις. εἰδῶμεν· ἵνα εἰδῶμεν. δποι δεήσει βοηθεῖν=ποσ πρέπει νὰ στείλωμεν τὴν βοήθειαν. ἔάν τις ἐγχειρῆ ποι· ἐνν. ἐξιέναι ἐπὶ λείαν· ἐγχειρῶ=ἐπιχειρῶ, σκοπεύω. συμβουλεύωμεν· ἵνα συμβουλεύωμεν· πειρῶματι εἰδέναι=φροντίζω νὰ μάθω. τὴν δύναμιν, ἐφ[°] οὓς ἀν λωσιν=τὴν δύναμιν τούτων ἐναντίον δποιωνδήποτε ἐξέλθουν.

§ 9.

ἔννοῶ=βάλλω εἰς τὸν γοῦν μου, συλλογίζομαι. σχολὴ (ἔστι)

τοῖς πολεμίοις=ζχουν εύκαιραν οἱ πολέμιοι. λήξεσθαι· ἐνν.
ἡμᾶς=θηρῶν ἡμᾶς=νὰ μᾶς κυνηγοῦν. ἐπιβουλεύω τινὶ=σχε-
διάζω κακὰ ἐναντίον τινός. ζχω τὰ ἐκείνων=κατέχω τὰ ἰδι-
κὰ τῶν. ὑπερομάθηνται ἡμῶν=εἰγκι οὐστρατοπεδευμένοι ὑψη-
λότερα ἥπερ ἡμᾶς. φυλακά... περὶ τὸ στρατόπεδον εἶναι=
φρουραὶ πέριξ τοῦ στρατοπέδου νὰ ἐγκαθιδρυθοῦν. κατὰ μέρος
=κατὰ τρίματα, ἐναλλάξ. σκοπῶ=παρατηρῶ, προσέχω. ἥτ-
τον ἀν δύναιντο=ἥττον δυνήσονται. θηρῶ=κυνηγῶ, κατα-
διώκω.

λήξεσθαι—ἐπιβουλεύειν—θηρῶν λέγονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς ση-
μασίας. δηλοῦται δι’ αὐτῶν ἡ ἄμυνα καὶ αἱ ἀντεχοικήσεις τῶν
ἐγχωρίων κατὰ τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι διήρπαζον τὴν χώ-
ραν τῶν.

§ 10.

καὶ τάδε δρᾶτε=καὶ τὰ ἔξης κοιτάχτε, συλλογισθήτε. δτε
ἥξει πτλ.=δτι ἥξει Χειρίσοφος ἄγων ἵκανὰ πλοῖα. οὐδὲν ἀν
ἔδει, ὃν μέλλω λέγειν=οὐδὲν ἀν ἔδει τούτων, ὃ μέλλω λέγειν=
δὲν θά υπῆρχε διόλου ἀνάγκη τούτων, ὃςα μέλλω νὰ εἴπω. συμ-
παρασκευάζω (καθὰ καὶ ἀνωτέρω)=παρασκευάζω=έτοιμάζω,
προμηθεύομαι. αὐτόθεν = αὐτοῦ = ἔδω, δπου εὑρισκόμεθα.
ὑπαρχόντων ἐνθάδε· ἐνν. πλοίων, ἀφθονωτέροις· ἐνν. πλοίοις.
τοῖς ἐνθάδε=τοῖς ἐνθάδε παρασκευασθησομένοις.

§ 11.

παραπλέω=πλέω πλησίον τῆς ἀκτῆς. μακρὰ πλοῖα=εἰ-
δος πολεμικῶν πλοίων. κατάγω=δηγῶ εἰς τὸν λιμένα (τὰ
διὰ τῆς βίκης συλλαμβανόμενα πλοῖα). παραλύομαι τὰ πηδά-
λια=ἀφαιρῶ τὰ πηδάλια. κομιδὴ=μεταφορά, τὰ μέσα τῆς
μεταφορᾶς. ίσως ἀν οὐκ ἀπορήσαιμεν κομιδῆς οἵας δεόμεθα=
ίσως δὲν θὰ μᾶς λείψουν τὰ μέσα, τῶν δποίων ἔχομεν ἀνάγκην.

§ 12.

εἰ εἰκός· ἐστι = ἀν εἶναι δίκαιον. ἀπὸ κοινοῦ=ἀπὸ
τῶν κοινῶν λαφύρων ἢ χρημάτων. οὓς ἀν καταγάγωμεν=
ἐκείνους, τοὺς δποίους (διὰ τῆς βίκης) θὰ δηγήσωμεν ἔδω. συν-
τίθεμαι ναῦσθλον=συμφωνῶ γαύλον. δπως ὠφελοῦντες καὶ

ῳφελῶνται=ἴνα, ἀφοῦ ὠφελοῦν, καὶ ὠφεληθῶσιν.

§ 13.

ἢν ἄρα καὶ ταῦτα ἡμῶν μὴ ἐκπεραίνηται, ὥστε ἀρκεῖν πλοῖα=ἄν τυχὸν καὶ ταῦτα δὲν κατορθωθοῦν ὑφ' ἡμῶν, ὥστε δηλ. νὰ ἔχωμεν ἀρκετὰ πλοῖα. αἱ οἰκοῦσαι πόλεις=αἱ περιοι-κοῦσαι πόλεις. ἐντέλλομαι τινι=παραγγέλω εἰς τινα. τὰς δόδοις... δόδοιοι εἰν=νὰ διορθώσουν τοὺς ἀρόμους. ἀς ἀκούο-μεν=περὶ τῶν ὅποιων μανθάνομεν. δύσπορος=δύσβατος.

§ 14.

ἀνένδραγον· τοῦ ἀνακράζω=κρυγάζω, μετὰ κρυγῆς λέγω τι. ἔγνω· τοῦ γιγνώσκω=ἔγνοι, ἀντιλαμβάνομαι. ἐπιψηφίζω τι=θέτω εἰς ψηφοφορίαν. εὔπορος=εὐκολοδιάθατος. ἀπαλ-λάξονται=θὰ ἀπομακρυγθοῦν, θὰ φύγουν (οἱ "Ελληνες").

§ 15.

πεντηκόντορος· εἶδος πολεμικοῦ πλοίου μὲ πεντήκοντα κώ-πας. ἐπέστησαν· ἀόρ., ἐφίστημι τῇ νηὶ Δέξιππον=διορίζω κυβερνήτην τοῦ πλοίου τὸν Δέξιππον. ἀποδρᾶς ὥχετο=ἐδρα-πέτευσε, ἔψυγε γρυφίως. οὗτος μὲν οὖν=ἄλλος ὅμως οὗτος, παρὰ Σεύθη· ἐνν. ὥν. πολυπραγμονῶ=ἀγαμειγνύομαι εἰς τινος.

§ 16.

ἐπεστάθη· τοῦ ἐφίσταμαι τῇ νηὶ (παθητ. τοῦ ἀνωτέρω ἐφί-στημι)=διορίζομαι κυβερνήτης τοῦ πλοίου. λαμβάνοι=ἐλάχι-δι, συνελάμβικε. τὰ ἀγώγιμα=τὰ φορτία. εἰ τι ἦγον=ητιδήποτε ἐκόμιζον. ἔξαιροῦμαι· βγάνω ἔξω, ξεφορτώγω. καθίστημι φύλακας=τοποθετῶ φύλακας. δπως σᾶ εἴη=διὰ νὰ διαφυλάξτωνται. παραγωγὴ=παράπλους, πλοῖς παρὰ τὴν ταραχίαν. τοῖς πλοίοις ἔχρήσαντο εἰς παραγωγὴν=τὰ πλοῖα ιετεχειρίσθησαν πρὸς συλλογὴν λείας ἐπιτιθέμενοι κατὰ τῶν αρχαλίων τοῦ Πόντου.

§ 17.

ἔξῆσαν· παρατ. τοῦ ἔξέρχομαι. ἐπὶ λείαν=πρὸς ἀρπαγὴν κφύρων. τὸν ἔαυτοῦ λόχον καὶ ἄλλον=τὸν ἰδικόν λόχον

καὶ ἔνα ἄλλον. χωρίον χαλεπὸν=τόπος δυσπόρθητος, δυσκολοκυρίευτος

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

§ 1—3.

οὔτε... ἦν λαμβάνειν ἔτι=οὔτε ἥτο πλέον δυνατὸν νὰ λαμβάνουν. ἀπιτέον εἶναι=ὅτι δεῖ ἀπιέραι. οἱ ὑπὲρ τὰ τετταράκοντα ἔτη[·] ἔνν. γεγονότες=οἱ ἔχοντες ἥλικαν μεγαλυτέραν τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν. δσα μὴ ἀνάγκη ἦν ἔχειν[·] ἔνν. μεθ' ἔαυτῶν. τούτων ἐπιμελεῖσθαι[·] δηλ. τῶν εἰσδιβασθέντων ἀγδρῶν, γυναικῶν κ.λ., καὶ ἐν γένει τῆς κατὰ θάλασσαν δδοῦ. τριταῖοι=τὴν τρίτην ἡμέραν, ἥτοι μετὰ δύο ἡμέρας. ἔξετασις σὺν τοῖς δπλοῖς ἔγινετο καὶ ἀριθμὸς=ἔγινε ἐπιθεώρησις καὶ ἀριθμησις τῶν ἐνόπλων. καὶ ἐγένοντο=καὶ εὑρέθησαν. καὶ εἴ τις νόσῳ=καὶ ίσως δλίγοι ἐκ νόσου.

οἱ ἐν τοῖς δπλοῖς στρατιῶται εἶναι πάντες οἱ δπωαδήποτε φέροντες δπλα, ἥτοι δπλῖται καὶ ψιλοί, διαστέλλονται δὲ ἀπὸ τῶν σκευοφορούντων, ἥτοι τοῦ ὑπηρετικοῦ δχλου ἀγδρῶν καὶ γυναικῶν.

§ 4.

διαλαμβάνω=μοιράζω. τὸ ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων γενόμενον ἀργύριον=τὰ ἀπὸ τῆς πωλήσεως τῶν αἰχμαλώτων εἰσπραχθέντα χρήματα[·] ἡ δεκάτη=τὸ δέκατον μέρος. ἔξειλον[·] ἀορ. τοῦ ἔξαιρο=ξεχωρίζω, βγάνω στὴ μπάντα. καὶ τὴν δεκάτην... διέλαβον οἱ στρατηγοὶ κ.τ.λ. συνεπτυγμένη ἔκφρασις ἀντὶ καὶ τὴν δεκάτην... διαλαβόντες (δγομ. ἀπολ.) οἱ στρατηγοί, τὸ ἔαυτοῦ μέρος ἔκαστος ἔλαβε φυλάττων τοῖς θεοῖς=καὶ τὸ δέκατον μέρος... ἀφοῦ ἐμοίρασαν οἱ στρατηγοί, ἔλαβεν ἔκαστος τὸ μερίδιόν του διὰ τὸ διαφυλάξῃ χάριν τῶν θεῶν (δηλ. νὰ τὸ προσφέρῃ ἐν καιρῷ εἰς τούς θεούς, Ἀρτέμιδα καὶ Ἀπόλλωγα).

§ 5.

τὸ... τοῦ Ἀπόλλωνος=τὸ διὰ τὸν Ἀπόλλωνα δρισθὲν με-

ρῆιον. ἀνάθημα ποιησάμενος=ἀφος ἐφρόντισε νὰ κατα-
σκευασθῇ ἀνάθημα· ἀνάθημα τεχνούργημά τι, τὸ δποῖον ἀφιε-
ροῦστο εἰς θεόν. ἀνατέθημι=ἀφιερώνω. θησαυρός=θησαυ-
ροφυλάκιον.

δ ἐν Δελφοῖς τῶν Ἀθηναίων θησαυρός πολλαὶ τῶν Ἑλ-
ληγικῶν πόλεων εἶχον ἐν Δελφοῖς ἔδιον ἑκάστη οἰκοδόμημα, εἰς
τὸ δποῖον ἐφυλάττοντο τὰ ἀγαθήματα εἴτε αὐτῶν τῶν πόλεων
εἴτε τὰ τῶν ἔδιωτῶν.

§ 6.

τὸ δὲ τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Ἐφεσίας· ἐνν. μέρος· ἀπήρει...
τὴν εἰς Βοιωτοὺς δδὸν=ἀπήρχετο... μεταβαίνων εἰς τὴν Βοι-
ωτίαν. νεωκόρος=δ φροντίζων διὰ τὸν ναόν. δτι... ἐδόκει=
διότι ἐνόμιζε. πινδυνεύσων... λέναι=δτι μεταβαίνει διὰ νὰ κιν-
δυγεύσῃ, δτι πρόκειται νὰ κινδυγεύσῃ. ἐπιστέλλω=παραγγέλ-
λω. ἀποδοῦναι· ἀόρ. τοῦ ἀποδίδωμε=δίδω δπίσω. ήν δέ τι
πάθη· ἐὰν δὲ πάθη κακόν τι, δηλ. ἐὰν ἀποθάνῃ. ἀναθεῖναι
ἀόρ. τοῦ ἀνατίθημι. ποιησάμενον τῇ Ἀρτέμιδι=ἀφος κατα-
σκευάσει χάριν τῆς Ἀρτέμιδος. χαρίζομαι τῷ θεῷ=κάμινον κάτι
ἀρεστὸν εἰς τὸν θεόν. δτι οἷοιτο χαριεῖσθαι τῇ θεῷ=δτι γομί-
ζει δτι θὰ εἶναι ἀρεστὸν εἰς τὴν θεάν.

§ 7.

φεύγω=ειμαι ἐξόριστος. θεωρῶ=ειμαι θεατής. παρα-
καταθήκη=δτι ἐμπιστεύεται τις εἰς ἄλλον, εἴτε πολύτιμον
πρᾶγμα εἴτε χρήματα. λαβών· ἐνν. τὴν παρακαταθήκην. χω-
ρίον=τόπος, ἔκτασις γῆς. ἀνεῖλεν· ἀναιρῶ=χρησμοδοτῶ.
δ θεός· δηλ. δ Ἀπόλλων διὰ τοῦ ἐν Δελφοῖς μαντείου.

§ 8.

ἔτυχε διαρρέων=διέρρεε. νεώς=ναός. παραρρέω=ρέω
πλησίον. κόγχαι=κογχύλια. θήρα=κυνήγιον (ὅπου δύναται
τις νὰ κυνηγήσῃ). πάντων δπόσα... θηρία = πάντων (τῶν)
θηρίων δπόσα. ἔστιν ἀγρευόμενα = ἀγρεύεται=κυνηγοῦνται.

§ 9.

ἀπὸ τοῦ ιεροῦ ἀργυρίου=μὲ τὰ ιερὰ χρήματα. καὶ τὸ

λοιπὸν=καὶ τοῦ λοιποῦ, καὶ εἰς τὸ ἔξης. **δεκατεύω** τὰ ὀραῖα=ἀποχωρίζω τὸ δέκατον μέρος ἐκ τῶν ἑκάστοτε προϊόντων. **τὰ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ὀραῖα**=τὰ ἑκάστοτε (εἰς πᾶσαν ἐποχὴν) προϊόντα τῆς καλλιεργουμένης ἐκτάσεως. **οἱ πρόσχωροι**=οἱ πλησίον κατοικοῦντες. **οἱ σκηνοῦντες (-έοντες)**=οἱ συμποσιάζοντες. **ἄλφιτα**=κρίθινα ἄλευρχ. **τραγήματα**=ἐπιδόρπια, συνήθως χλωραὶ ή ἔνηραι διπλαῖ (συκα, κάρυα κ.τ.λ.). **ἡ ιερὰ νομὴ**=ἡ ιερὰ βοσκὴ καὶ μετωγυμικῶς τὰ βοσκήματα τὰ ἀγήκοντα εἰς τὸ ιερὸν τῆς Ἀρτέμιδος. **λάχος**=μερίδιον· καὶ τῶν θυμούμενων ἀπὸ τῆς ιερᾶς νομῆς λάχος=καὶ μερίδιον ἀπὸ τὰ θυσιαζόμενα βοσκήματα τοῦ ιεροῦ ποιμνίου. **καὶ τῶν θηρευομένων δέ**· ἐννο λάχος.

§ 10.

θήραν ποιοῦμαι=θηρῶ, κυνηγῶ, εἰς τὴν ἔορτὴν=κατὰ τὴν ἔορτήν. **καὶ οἱ τῶν ἄλλων πολιτῶν** ἐνν. παῖδες. **οἱ δὲ βουλόμενοι καὶ ἀνδρες**=δοῖοι δὲ ἥθελον καὶ ἀνδρες ἀκόμη. **συνθηρῶ**=κυνηγῶ μαζῇ. **ἄλλοκομαι**=συλλαμβάνομαι. **Φοιλό-** **δρος μεταξὺ Ἀρκαδίας καὶ Ἡλιδίου.** **σῦς**=ἄγριος χοῖρος. **δορ-** **νάς**=ζαρκάδι.

§ 11.

ἔστι δὲ ἡ χώρα· ἐνν. αὕτη=κεῖται δὲ ἡ χώρα αὕτη. **ἡ . . . πορεύονται**=ἐπὶ τῆς ὁδοῦ διὰ τῆς δοποίας πορεύονται (οἱ ἀνθρωποί). **ώς εἴκοσι στάδιοι ἀπὸ τοῦ ἐν Ὁλυμπίᾳ Διός ιεροῦ**=εἴκοσι περίπου σταδίους μακρὰν τοῦ ιεροῦ τοῦ ἐν Ὁλ. Διός. **ιερόν**=δ ναὸς τοῦ θεοῦ καὶ τὸ περὶ αὐτὸν ἄλσος ή οἰαδήποτε περὶ τὸν ναὸν περιοχή. **λειμῶν**=λιθάδι. **μεστὸς**=πλήρης. **εὐωχοῦμαι**=ἀφθόνως τρώγω.

§ 12.

τρωκτὰ=διπλαῖ κοιν. φροῦτα. **ὠραῖα**=ὅσα φέρουσιν αἱ ὄραι, οἱ καρποὶ ἑκάστης ἐποχῆς. **ὅσα ἔστι τρωκτὰ ὠραῖα**=ὅσαι διπλαῖ ὑπάρχουν εἰς κάθε ἐποχήν. **δένδρων . . . δσα**· εἰναι βραχυλογικὴ ἔκφρασις, ἀγτὶ δένδρων τοσούτων διπλαῖ, δσαι εἰσὶν ὠραῖαι (πάσης ἐποχῆς). **δ δὲ ναὸς . . . τῷ ἐν Ἐφέσῳ εἴκασται**=είγαι δμοιος μὲ τὸν ναὸν τὸν ἐν Ἐφέσῳ=ώς μικρὸς με-

γάλω=δοσον δύναται νὰ δμοιάζῃ μικρὸς μὲ μεγάλον. ἔδανον =ξύλινον ἄγαλμα. ξοικεν ὡς κυπαρίττινον χρυσῷ δύνται τῷ ἐν Ἐφέσῳ=δμοιάζει δοσον εἶναι δυνατὸν νὰ δμοιάζῃ κυπαρίσινον ἄγαλμα πρὸς τὸ ἐν Ἐφέσῳ, τὸ δποτὸν εἶναι χρυσοῦν.

§ 13.

Ιερὸς δ χῶρος τῆς Ἀρτέμιδος = ιερὸς τῆς Ἀρτέμιδος ἔστιν δ χῶρος δδε=αὐτὸς ἐδῶ δ τόπος εἶναι ιερὸν αὐτῆμα τῆς Ἀρτέμιδος. τὸν ἔχοντα καὶ καρπούμενον· ἐνν. τὸν χῶρον=δ ἔχων καὶ καρπούμενος τὸν χῶρον. καταθύειν=καταθνέτω. ἐκάστου ἔτους=κάθε χρόνο. ἐκ δὲ τοῦ περιττοῦ=ἐκ δὲ τοῦ περισσεύματος. ἐπισκευάζειν=ἐπισκευαζέτω. τῇ θεῷ μελήσει=ἡ θεὰ θὰ φροντίσῃ, ητοι ἡ θεὰ θὰ τιμωρήσῃ αὐτόν.

ΒΙΒΛΙΟΝ Σ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

§ 1.

ἐκ τούτου=μετὰ ταῦτα. ἐν τῇ διατριβῇ· ἐνν. τῇ ἐν Κοτύρωις=δοσον καιρὸν ἔμειναν εἰς τὰ Κοτύρωρα, κατὰ τὴν ἐν Κοτύρωις διαμονήν των. ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς=ἀγοράζοντες τὰ τρόφιμα. λήζομαι=ἀρπάζω. Παφλαγονία· χώρα τῆς Μ. Ἀσίας εἰς τὰ παράλια τοῦ Πόντου μεταξὺ Κολχίδος καὶ Βιθυνίας. κλωπεύω=ληστεύω. εὖ μάλα=μάλα εὖ=πολὺ δεξιῶς. ἀποσκεδάννυμαι=διασκορπίζομαι, ἀπομακρύνομαι. τῆς νυκτὸς=ἐν καιρῷ νυκτός. πρόσω=πόρρω· ἐνν. τοῦ στρατοπέδου. κακουργῶ=βλάπτω. πολεμικάτατα=πολεμιώτατα· πολεμίως ἔχω τινὶ=εἰμαι ἔχθρός τινος. ἐκ τούτων=ἔνεκα τούτων.

§ 2—3

ἐτύγχανε... ἀρχων=ἡτο ἄρχων. παρὰ τοὺς Ἑλληνας=πρὸς τοὺς Ἑλληνας. ἔχοντας ἵππους καὶ καλὰς στολὰς=ἔφιππους καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐγδεδυμένους. λέγοντας=οἵτινες ἔλεγον. δτι... ἔτοιμος εἴη=δτι προθύμως θὰ ἔδεχετο. ἐπὶ ἔτια δέχομαι τινα=φιλοξενῶ τινα, κάμινω τροχέζι εἰς τινα. παρακαλῶ=προσκαλῶ. οὓς ἔδόκουν δικαιοτάτους εἶναι=οὓς

εδόκουν δικαιότατον εἶναι παρακαλεῖσθαι=δσους ἐνόμιζον δτι
ἡτο δικαιότατον νὰ προσκληθοῦν.

§ 4.

ἰερεῖον=τὸ πρὸς θυσίαν προωρισμένον σφάγιον. βοῦς τῶν
αἰχμαλώτων καὶ ἄλλα ιερεῖα=βοῦς καὶ ἄλλα ιερεῖα τῶν αἰχ-
λώτων=... ἀπὸ τὰ αἰχμάλωτα, δηλ. ἀπὸ τὰ συλληφθέντα διὰ
πολέμου η̄ ἐπιδρομῶν. εὐωχία=συμπόσιον* εὐωχίαν ἀρκοῦ-
σαν παρέχω=έτοιμάζω συμπόσιον πλούσιον.= ἐν σκίμποσι.
δνοιμ. δ σκίμποντος (τοῦ σκίμποδος)=χαμηλὴ κλίνη. κεράτινα
ποτήρια=κέρκτα βοῶν χρησιμοποιούμενα ὡς ποτήρια, ἐντυγχά-
νω τινὶ=εὑρίσκω τι.

κατακείμενοι ἐν σκίμποσιν ἔδειπνουν* οἱ ἀρχαῖοι "Ελλη-
νες εἰς τὰ συμπόσια ἔτρωγον κατακεκιμένοι ἐπὶ χαμηλῶν κλι-
νῶν οὕτως ὥστε στηριζόμενοι διὰ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος νὰ
λαμβάνουν διὰ τῆς δεξιᾶς τὰ ἔδειματα ἀπὸ τῆς παρακειμένης
τραπέζης.

πρὸς αὐλὸν δρχοῦμαι=χορεύω σύμφωνα μὲ τὴν αὐλησιν.
σὺν τοῖς δπλοις=ἔνοπλοι. ἀλλομαι=πηδῶ. κούφως=έλα-
φρά. ταῖς μαχαίραις ἔχρωντο=έκρατοσαν τὰ μαχαίρια γυ-
μνὰ (ὅπως δηλ. τὰ μεταχειρίζονται κατὰ τὴν συμπλοκήν). παῖω
=κτυπῶ, τραυματίζω. ὡς πᾶσιν ἔδόκει=καθὼς ἐνόμιζον δλοι.
τεχνικῶς πως=μὲ κάποιαν τέχνην (ἥστε δηλ. νὰ νομισθῇ φυ-
σικὴ ἡ πτῶσις, ἐπελθοῦσα κατ' ἀκολουθίαν τοῦ τραύματος).

ἐπεὶ δὲ σπονδαὶ τε ἔγένοντο καὶ ἐπαιάνισαν* σπονδαὶ εἰς
τὰ συμπόσια ἥσχαν ἡ πόσις ὀλίγου ἀκράτου εἶναι πρὸς τιμὴν τοῦ
ἀγαθοῦ δαίμονος (τῆς καλῆς τύχης). τοῦτο ἐγίνετο δτε ἀφηροῦν-
το αἱ τράπεζαι· τότε δὲ οἱ φιλοπόται ἐτρέποντο εἰς τὸν πότον.
ἐπαιάνισαν=ἔψαλαν τὰ παιᾶνα· παιάν=ῦμνος εἰς τὸν Ἀπόλ-
λωνα ὡς ἀποτρόπαιον παντὸς κακοῦ. Μεταφραστέον «ἄφοῦ δὲ
ἔρρρησαν δλίγον ἀκρατον οἴνον πρὸς τιμὴν τοῦ ἀγαθοῦ δαίμο-
νος καὶ ἔψαλαν τὸν παιᾶνα...»

§ 6.

ἀνέκραγον (τοῦ ἀρακράζω)=ἔφώγαξαν δυνατά. καὶ δ μὲν

=καὶ οὗτος μὲν (δῆλος δικητής). σκυλεύω=ἀφαιρῶ τὰ δπλα τοῦ νεκροῦ. ἦν δὲ οὐδὲν πεπονθώς=ἄλλα τίποτε δὲν εἶχε πάθει.

§ 7-8

καρπαῖα: εἶδος χοροῦ. τὴν καρπαίαν καλουμένην=τὸν χορὸν τὸν δνομαζόμενον καρπαίαν. ἐν τοῖς δπλοῖς=μὲ τὰ δπλα· δῆλος χρησιμοποιοῦντες τὰ δπλα ώς ἐν μάχῃ. δ τρόπος τῆς δρχῆσεως ἦν· ἐνν. δδε=ἐχόρευον κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. δ μὲν=οὗτος μέν, δ ἔνχε. παρατίθεμαι τὰ δπλα=θέτω τὰ δπλα κάπου πλησίον. ζευγηλατῶ=δδηγῷ τοὺς βοῦς (ζεῦγος βοῶν) σύροντας τὸ ἀροτρόν, κοιν. ζευγαρίζω. πυκνᾶ=συγκά. ώς φοβούμενος=διέστι τάχα φοβεῖται, σὸν νὰ φοβῇται. προΐδηται· προειδόμην, τοῦ προορῶμαι=ἀντιλαμβάνομαι, ἔννοι. ἀπαντῶ=ἀντεπεξέρχομαι. ἐν δυθμῷ πρὸς τὸν αὐλδν=μὲ δυθμὸν συμφώνως πρὸς τὴν αὐλησιν. δήσας· ἀόρ. τοῦ δῶ (δέω)=δένω. καὶ τὸ ζεῦγος δῆλος αὐτόν τε καὶ τὸ ζεῦγος. καὶ δ ζευγηλάτης τὸν ληστήν· ἐνν. δήσας ἀπάγει. δπίσω τῷ χεῖρε δεδεμένον=με τὰ χέρια δεμένη δπίσω. ἐλαύνει=ζευγηλατεῖ (ἐξακολουθεῖ δῆλος νὰ ἀροτριᾷ ἔχων τὸν ληστήν ἔζευγμένον παρὰ τοὺς βοῦς).

§ 9-10.

εἰσῆλθεν=προσῆλθε, παρουσιάσθη (διὰ νὰ χορεύσῃ). ἐν ἐκατέρᾳ τῇ χειρὶ ἔχων=κρατῶν "ς τὸ ἔνα του καὶ "ς τὸ ἄλλο του χέρι. πέλτη=εἶδος μικρᾶς ἀσπίδος εἰς σχῆμα ἡμισελήνου. τοτὲ μέν... τοτὲ δὲ=ἄλλοτε μέν... ἄλλοτε δέ. μιμούμενος· ἐνν. κινήσεις=παριστάνων κινήσεις. ώς δύο ἀντιτατομένων=ώσαν νὰ ἥσαν δύο οἱ ἀντίπαλοι. ώς πρὸς ἔνα· ἐνν. δντα=ώσαν νὰ ἥτο ἔνχε δ ἀντίπαλος. δινοῦμαι=ταχέως περιστρέφομαι εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. ἔξεκυβίστα (τοῦ ἔκκυβιστῶ)=στηριζόμεμνος εἰς τὰς πέλτας, τὰς δποίας ἐκράτει εἰς τὰς χειράς του, ἔστρεψε τοὺς πόδας ἀγω, διέγραψε δι' αὐτῶν κύκλον καὶ πάλιν ἵστατο εἰς τοὺς πόδας του, δῆλος. ἐκαμνε τοῦμπες χωρὶς ἡ κεφαλὴ νὰ ἐγγίσῃ τὸ ἔδαφος. ὅστε δψιν καλὴν φαίνεσθαι=ώστε τοῦτο (δ τοιοῦτος χορὸς) ὠραῖον θέαμα παρεῖχεν. τὸ περσικὸν δρχοῦμαι=χορεύω τὸν περσικὸν χορόν. δικλάζω=κάρπτω τὰ γόνατα.

§ 11.

ζῆσαν ἐν δυνάμῃ αὐλούμενοι=ἐπροχώρησαν μὲ δυνάμενοι συμφώνως μὲ τὴν αὐλήσιν. ὕσπερ ἐν ταῖς πρόστιν τοὺς θεοὺς προσόδοις=καθὼς εἰς τὰς καθιερωμένας ποιμανὰς εἰς τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν. δεινὰ ποιοῦμαι=πολὺ θαυμάζω, ἐκπλήττομαι.

§ 12.

ἐπὶ τούτοις... ἐκπεπληγμένους αὐτοὺς=ὅτι αὐτοὶ (οἱ Παφλαγόνες) εἰχον ἐκπλαγῇ δι' αὐτὰ (διὰ τοὺς τοιούτους χορούς). πεπαμένον (τοῦ πάομαι)=κεκτημένον=ἔχοντα. δραχηστρὶς=χορεύτρια. εἰσάγει=παρουσιάζει (δ. Μυσός). ἐνσκευάζω=ἔνδυω, στολίζω. κοῦφος=έλαφρός. πυρρίχη=εἶδος χοροῦ ἐνοπλίου.

§ 13.

ἐνταῦθα=τότε. κρότος ἢν πολὺς=ἔγιναν πολλὰ χειροκροτήματα. ἥροντο· ἔρωτῶ. αὗται καὶ αἱ τρεψάμεναι εἴεν βασιλέα=οὐ μόνον συνεμάχοντο αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ αὗται εἴεν αἱ τρεψάμεναι βασιλέα. ἐτρεψάμην τινά· τοῦ τρέπομαι τινα=τρέπω κάποιον εἰς φυγήν.

§ 14.

προσάγω=δόηγῶ, παρουσιάζω. μήτε ἀδικεῖσθαι· ἐνν. ὑπ' αὐτῶν. ἔδόκει ἐνν. αὐτοῖς=ἐνόμιζαν. πλοῖα ἴκανα παρεῖναι=ὅτι εἰχον ἀρκετὰ πλοῖα. ἀναβάντες· τοῦ ἀναβαίνω=ἐπιβιβάζομαι. ἡμέραν καὶ νύκτα=μίαν ἡμέραν καὶ μίαν νύκτα. πνεῦμα καλὸν=ἄνεμος οὖρος.

§ 15.

τῇ ἄλλῃ=τὴν ἄλλην ἡμέραν· δρμίζομαι=προσορμίζομαι. Ἀρμήνη· ἐπίγειον τῆς Σινώπης. μέδιμνος=μονὰς χωρητικότητος στερεῶν, τεσσαράκοντα περίπου δικάδων (52,5 λτρ.). κεράμιον=μονὰς χωρητικότητος ύγρῶν, τριάκοντα περίπου δικάδων (39 λιτρῶν). τριήρη ἔχων=μὲ πολεμικὸν πλοῖον.

§ 16.

προσδοκῶ ἡκειν=νομίζω ὅτι ἔχει ἔλθει. ἀγοντά τι=κομίζων καὶ τι σπουδαῖον, σφίσιν=αὐτοῖς. ὅτι ἐπαινοίη αὐ-

τοὺς=ὅτι ἐπήγειρεν αὐτοὺς (δῆλον ὅτι διὰ τὴν γενναιότητα καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν ἀρετάς, διὰ τῶν δποίων κατώρθωσαν νὰ ὑπερβάλουν τοσαῦτα ἐμπόδια). μισθοφορὰν αὐτοῖς ἔσεσθαι=ὅτι θὰ προσληφθῶσιν ώς μισθοφόροι (ὅτι δηλ. θὰ ἔξεύρῃ εἰς αὐτοὺς μισθοφορικὴν ὑπηρεσίαν).

§ 17.

ως δὲ=ἐπειδὴ δέ. δοκῶ=νομίζω. τῆς Ἐλλάδος ἔγγυς γίγνομαι=πλησιάζω εἰς τὴν Ἐλλάδα. ἥδη=τώρχ εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν. εἰσήγειται με=μοι ἔρχεται σκέψις, σκέπτομαι. δπως ἀν... ἀφίκωνται=πως θὰ φθάσουν. καὶ ἔχοντές τι=ἔχοντες καὶ τι (ἄξιόλογον χρηματικὸν ποσόν).

§ 18.

εἰ ἔλοιντο=ἄν ἥθελον ἐκλέξει. μάλλον ἀν... δύνασθαι τὸν ἔνα=εὔκολώτερον θὰ ἥδύλκτο δ εἰς. χρῶμαι τῷ στρατεύματι =διοικῶ, χρησιμοποιῶ τὸ στρατεύματα. ἢ πολυναρχίας οὐσης =παρὰ ἐὰν πολλοὶ συγχρόνως ἀρχωσι. εἰ τι δέοι=ἔάν παρουσιασθῇ καμμία ἀνάγκη. λανθάνω=μένω ἀποκριτήρητος, ἐνεργῶ τι κρυφῶς. μᾶλλον ἀν κρύπτεσθαι=εὔκολώτερον θὰ ἔκρυπτοντο. φθάνω=προφθάνω. ἥτετον ἀν ύστεροιζον=δλιγότερον θὰ ἔδραδυνον. οὐ δεῖ λόγων πρὸς ἀλλήλους=δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ συζητήσουν μεταξύ των. τὸ δόξαν τῷ ἐντ=τὸ ἀποφασισθὲν ὑπὸ τοῦ ἐνός. περαίνεσθαι ἀν=(ὅτι) θὰ ἔξετελεῖτο. ἐκ τῆς νικώσης· ἐνν. γνώμης=κατὰ πλειονοψηφίαν.

Τὰ ἀπαρέμφατα τὰ δύνασθαι, κρύπτεσθαι, δεῖν καὶ περαίνεσθαι μετὰ τοῦ ἀν ἔξαρτωνται ἀπὸ τοῦ ἡγήσαντο. ἐκ τῆς νικώσης (γνώμης)· οἱ μύριοι ἀπετέλουν πολιτείαν πλάνητα· περὶ πάντων τῶν ζητημάτων συνήρχοντο εἰς ἐκκλησίαν, ως εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν πατρίδας, καὶ ἀπεφάσιζον μετὰ προηγουμένην συζήτησιν.

§ 19.

ἐτράποντο (τρέπομαι)=κατηγυθύνθησαν (ἔκλινε ἡ γνώμη των) οὕτω γιγνώσκει=οὕτω φρονεῖ, ταύτην τὴν γνώμην ἔχει. εὔνοιαν ἐνδείκνυμαι=ἐπιδεικνύω, κάμινω ἐπίδειξιν ἰδιαιτέρας (πρὸς αὐτὸν) ἀγάπης. ἔπειθεν=προσεπάθει νὰ πεισῃ. ὑποστῆναι· ὑφίσταμαι τὴν ἀρχὴν=ἀναλαμβάνω τὴν ἀρχήν.

§ 20.

τῇ μὲν = ἐπὶ τῇ μιὰ μεριά. νομίζων καὶ τὴν τιμὴν κτλ. = διέτι εὐόμιζεν διει τοιουτοτρόπως καὶ υπόληψιν μεγαλυτέρους ἀποκτῷ ἀπέναντι τῶν φίλων του καὶ εἰς τὴν πατρόδα τὸ διονομά του μεγαλυτερού (ἐντιμότερον) θὰ φθάσῃ (ἀηλ. ή περὶ αὐτοῦ φήμη θὰ φθάσῃ μεγαλειστέρους καὶ σεμνοτέρου). τυχόν δὲ = ἵσως δέ. ἂν αἴτιος . . . γενέσθαι = (διει) ἥθελε γίνει αἴτιος.

§ 21.

ἐνθυμήματα = σκέψεις, στοχασμοί. ἐπῆρεν· ἐπαίρω τινὰ = παρκατινῶ τινα. αὐτοκράτωρ ἀρχων = ἀρχων ἔχων πᾶσαν ἔξουσίαν. δπότε δ' αὖ ἐνθυμοῖτο = δσάκις δὲ πάλιν διελογίζετο. ἀδηλον· ἐνν. ἐστὶ (ἢ εἰη). δπη = δπως (τροπ. ἐπίρρ.). δπη τὸ μέλλον ἔξει = πῶς θὰ ἀποδῃ τὸ μέλλον. ή προειργασμένη δόξα = ή ἀποκτηθεῖσα καλὴ φήμη. ἀποβάλλω = γάνω. ἀποροῦμαι = διστάξω, δὲν ἥξεύρω τὶνα κάμω.

§ 22.

διακρίνω = ἀποφασίζω. δνακοινῶ (= δω) τοῖς θεοῖς = συμβουλεύομαι τοὺς θεούς, ζητῶ τὴν γνώμην τῶν θεῶν. παρίσταμαι δύο ιερεῖα = διατάσσω νὰ φέρουν δύο σφάγια.

§ 24.

διαφανῶς = δλοφάνερα. σημαίνει δ θεὸς = δεικνύει, συμβουλεύει δ θεός. προσδέομαι τῆς ἀρχῆς = ἐπιζητῶ τὴν ἀρχήν, τὴν ἀρχηγίαν. εἰ αἰροῖντο· ἐνν. αὐτὸν οἱ στρατιῶται = ἐὰν ἥθελον ἔχλεξει αὐτὸν οἱ στρατιώται.

§ 25.

τοῦτο ἔδοξε = τοῦτο ἀπεφασίσθη. προβάλλομαι τινα = προτείνω τινά· ἐπιψηφίζω = θέτω τὸ ζήτημα εἰς ψηφοφορίαν, προτείνω τὴν ἐκλογήν.

§ 26.

ἥδομαι = εὐχαριστοῦμαι. εἶπερ ἀνθρωπός εἰμι = ἐπείπερ ἄνθρωπός εἰμι = ἀφοῦ βέδαις εἰμαι ἀνθρωπός. καὶ χάριν ἔχω.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής 6

ἔνν. ὑμῖν=καὶ σᾶς δφείλω εὐγνωμοσύνην. δουναι μοι τοὺς θεοὺς=νὰ μὲ βοηθήσουν οἱ θεοὶ.

§ 31.

ώς πάνυ εἰδῆτε=διὰ νὰ βεβαιωθῆτε. δμνύω ὑμῖν θεοὺς πάντας καὶ πάσας=σᾶς δρκίζομαι εἰς ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ εἰς ὅλας τὰς θεάς. ἦ μήν... ἐθυόμην=δτι ἦ μήν... ἐθυόμην (διὰ νὰ ἔξαρτηθῇ ἀπὸ τοῦ δμνύω)=δτι ἀληθῶς ἐθυσίασα. βέλτιον* ἀντὶ τοῦ ἀγαθὸν ἢ καλόν· εἰ βέλτιον εἴη κτλ.=Ἐν θὰ ἦτο ὠφέλιμον καὶ σὲ σᾶς νὰ μοῦ ἀναθέσετε αὐτὴν τὴν ἀρχὴν καὶ σὲ μένα νὰ τὴν ἀναλάδω. καὶ μοι οἱ θεοὶ... ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐσήμηναν=καὶ εἰς ἐμὲ οἱ θεοὶ διὰ τῶν θυσιῶν ἔδειξαν. οὔτως... ὁστε καὶ ἰδιώτην ἀν γνῶναι=τόσον φανερὰ ὥστε καὶ ἀνθρωπος ποῦ δὲν γνωρίζει ἀπ' αὐτὰ (=ἰδιώτης) νὰ καταλάδῃ. ἀπέχομαι τινος=ἀπομακρύνομαι ἀπὸ κάτι, δὲν ἀναλαμβάνω τι.

§ 32—33.

παρελθών· ἔνν. ἐπὶ τὸ βῆμα=ἀνελθὼν εἰς τὸ βῆμα. στασιάζω=διαμφισθῆτω τὴν ἀρχήν, θέλω γὰ λάθω ἐγὼ τὴν ἀρχήν. εἰ ἄλλον εἴλεσθε=ἐὰν γέθελατε ἐκλέξει ἄλλον. ως... ἀναξόμενοι=ψεις εἰ μέλλομεν ἀνάξεσθαι=ώσαν νὰ πρόκειται νά... ἀνάγομαι=χποπλέω. ἐὰν πλοῦς η=ἐὰν ὁ καιρὸς είναι κατάληλος διὰ ταξίδι, ἐὰν είναι καλὸς καιρός. ἐκεῖσε... κατασχεῖν=εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος νὰ προσορμισθῶμεν, τὰ δ' ἄλλα=ώς πρὸς δὲ τὰ ἄλλα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

§ 1.

ἔχω ἀμφὶ τὰ ἐμαυτοῦ=ἀσχολοῦμαι μὲ τὰ πράγματά μου. ἀπάγομαι=ἀπομακρύνω. (Διορθωτέον ἐν τῷ κειμένῳ ἀπήγοντο ἀγτὶ ἀπήγαγον). οἰκέται=οὐ μόνον οἱ ὑπηρέται, ἀλλὰ καὶ δλόκηρος ἢ οἰκογένεια. δποι εδύναντο προσωτάτω =δσον γηποροῦσσιν μακρύτερα. προσμένω=περιμένω. ως ήζοντα=ἐλπίζοντες δτι θὰ ἔλθῃ. ἐκάστης ἡμέρας=κάθε ἡμέρα. (Διορθωτέον ἐν τῷ κειμένῳ δ' ἐκάστης ἀντὶ δι' ἐκάστης...)

ἀνδράποδα = οἱ δοῦλοι. φέρομαι τι = κομίζω τι. ἀδεῶς = ἀφόβως, ἀλιγδύγως.

§ 2.

δπότε καταμένοι = δσάκις ἔμενε (καὶ δὲν ἐξήρχετο πρὸς λα-
φυρχγωγίν). ἐξῆν ἐνν. τῷ βουλομένῳ ἔναι. ἐξιόντες... ἐξε-
οι εξέρχομαι ἐπὶ λείαν = ἐξέρχομαι πρὸς λαφυρχγωγίαν. χω-
ρὶς ἀπελθὼν = χωριστὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο σιράτευμα πορευθεῖς.

δημόσιον ἔδοξεν εἶναι· δὲν ἡδύνατο δηλ. νὰ τὸ κρατήσῃ
ώς τιδίαν περιουσίαν, ἀλλ᾽ ὥφειλε νὰ τὸ καταθέσῃ εἰς τὰ κοινὰ
πρὸς διανομὴν λάφυρα.

§ 3

καὶ γὰρ = διότι πρὸς τούτοις. ἀγοραί... ἀφικνοῦντο =
τρόφιμα ἐκομίζοντο. κατάγω = προσεγγίζω εἰς τὴν ἀκτήν.
ἀκούω = τινθάνω. οἰκίζεται πόλις = ἐδρύεται ἀποικία.

§ 4

πολίζω τὸ χωρίον = ἐδρύω, κτίζω πόλιν εἰς τὸν τόπον. ἀπε-
δείκνυεν αὐτοὺς τοῖς στρατιώταις = ἐπαρουσίαζεν αὐτοὺς εἰς
τοὺς στρατιώτας· διενοφῶν δηλ. διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὑπέδαλεν
εἰς τοὺς στρατιώτας τὸ ζήτημα τοῦτο πρὸς ἐξέτασιν νομίζων,
φαίνεται, τοῦτο ὡς δυνατὸν καὶ φέλιμον.

§ 5.

ἐν τούτῳ = ἐν τῷ μεταξύ. Κλέανδρος· ὁ Δακεδαιμόνιος ἀρ-
μοστὴς τοῦ Βυζαντίου. πλοῖον δηλ. μεταγωγικόν, οὐχὶ πολε-
μικόν. καὶ... τινὲς οἰχόμενοι ἄλλοσε = τινὲς δὲ ἀπελθόντες
χωριστὰ εἰς ἄλλο μέρος. εἰς τὸ δρός· ἐπεξήγησις τοῦ ἄλλοσε.

δκνᾶ = φοδοῦμαι. μὴ ἀφαιρεθεῖεν· ἐνν. ὡς δημόσια δητα
= μήπως τοὺς τὰ πάρουν (ώς κοινὰ λάφυρα). τῷ Δεξιππῷ λέ-
γουσιν· ἐνν. τὸ πρᾶγμα = ἀναφέρουν τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν Δέ-
ξιππον. ἀπέδρα· ἀποδιδράσκω = δραπετεύω. δς ἀπέδρα =
(ἐκείνον) δ ὅποις ἐδραπέτευσεν. σφίσιν = αὐτοῖς.

§ 6.

ἀπελαύνω = ἀπομακρύνω, ἀποδιώχω. οἱ περιεστῶτες = οἱ
ἐκεῖ εὑρισκόμενοι. τὸν ἀρπάζοντα ἀγειν πρὸς αὐτὸν = νὰ δη-
γήσουν τὸν ἀρπάζοντα πρὸς αὐτόν.

§ 7.

καὶ δέ μέν· δῆλος ὁ Δέξιππος. λαβὼν ἦγέ τινα=συλλαβώι τινα ἥγεν αὐτόν. περιτυχών· ἐνν. αὐτοῖς, δῆλος τῷ Δεξίππῳ καὶ τῷ ἀπαγορένῳ. ἀφαιρεῖται· ἐνν. τὸν ἀπαγόμενον. καὶ γὰρ =διότι πράγματι. ἦν αὐτῷ . . . λοχίτης=ἡτο στρωτιώτης τοῦ λόχου του. βάλλειν τὸν Δέξιππον· ἐνν. λίθοις=νὰ λιθοβολήσουν τὸν Δέξιππον. ἀνακαλοῦντες τὸν προδότην=φωνάζοντες προδότη! — προδότη! τριηρεῖται=οἱ γαῦται τῶν τριήρων.

§ 8.

κατακωλύω=ἐμποδίζω καταβάλλων πᾶσαν προσπάθειαν. δτι οὐδὲν εἴη πρᾶγμα= δτι δὲν πρόκειται περὶ σπουδαίου πράγματος. τὸ δόγμα=ἡ ἀπόφασις (ἰ. § 2)

§ 9.

ἀνερεθίζομαι=ἐρεθίζομαι. καὶ αὐτὸς=καὶ ὁ Ἰδιος. ἀχθεσθεῖς· ἀστρ. τοῦ ἀχθομαί=στενοχωροῦμαι, ἀγανκωτῷ. δτι=διότι. ως πολεμίους· ἐνν. δυτας. ἀρχω=ἔχω τὴν ἥγεμονίαν.

§ 10.

ἐνταῦθα=τότε. πονηρὸν=κακόν, δύσκολον. ἐδέοντο· ἐνν. τοῦ Κλεάνδρου=καὶ παρεκάλουν τὸν Κλέανδρον. οὐκ ἀν ἄλλως ἔφη γενέσθαι=ἔφη δτι οὐκ ἀν γένοιτο ἄλλως=εἰπεν δτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ διαφορετικά. εἰμὴ=ἐκτὸς ἐάν. ἐκδώσει μέλλ. τοῦ ἐκδίδωμι τινα=συλλαμβάνω τινὰ καὶ τὸν παραδίδω. ἀρξαντα· ἀρχω=πρῶτος κάμινω ἀρχήν. ἀφελόμενος· ἀστρ. τοῦ ἀφαιροῦμαι=ἀφαιρῶ.

§ 11.

ἥν δέ, δν ἐξήτει, Ἀγασίας=ἥν δὲ ὁ Ἀγασίας, δν ἐξήτει Κλέανδρος. διὰ τέλους=πάντοτε. φίλος· ἐνν. δν. ἐξ οὗ=ἐγεκα τούτῳ δέ, δι' αὐτὸν τὸν λόγον. ἐντεῦθεν=ἐξ αἰτίας αὐτῶν. ἐπειδὴ ἀπορίᾳ ἥν=ἐπειδὴ εὑρίσκοντο εἰς ἀπορίαν. συνηγαγον· ἐνν. εἰς ἐκκλησίαν. παρ' ὀλίγον ποιοῦμαί τινα=δλίγον ὑπολογίζω τινά. οὐκ ἐδόκει φαῦλον εἶναι· ἐνν. τὸ πρᾶγμα=ἐνόριτεν δτι δὲν πρόκειται περὶ πράγματος ἀξίου περιφρονήσεως(=φαύλου).

§ 12.

εἰ... Κλέανδρος ἀπεισιν=ἐὰν δὲ Κλέανδρος ἀπέλθῃ. οὕτως
ἔχω τὴν γνώμην=τοιαύτην ἔχω γνώμην, τοιαῦτα φρονῶ. ἥμιν=
πρὸς βλάστην μας. τῆς δὲ Ἑλλάδος... προεστήκασιν=εἰναι δὲ
ἥγεμόνες τῆς Ἑλλάδος. ἵνανοὶ δέ εἰσι καὶ εἰς ἔκαστος Λακε-
δαιμονίων... διαπράττεσθαι=ἵνανοὶ δέ εἰσι Λακεδαιμόνιοι,
καὶ (=ἀκόμη καὶ) εἰς ἔκαστος αὐτῶν, ὅτι βούλονται διαπράττε-
σθαι ἐν ταῖς πόλεσιν=εἰναι δὲ ἵνανοὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι (οὐ μό-
νον ὡς κράτος), ἀλλὰ καὶ εἰς ἔκαστος ἐξ αὐτῶν (ὡς ἀτομα) νὰ κά-
μινουν εἰς τὰς (Ἑλληνικὰς) πόλεις ὅτι θέλουν.

§ 13.

ἀποκλείω τινὰ τοῦ Βυζαντίου=δὲν ἐπιτρέπω εἰς τινὰ νὰ
εἰσέλθῃ εἰς τὸ Βυζάντιον. ἀπιστῶ τινι=δὲν ὑπακούω εἰς τινα.
ῶς ἀπιστοῦντας Λακεδαιμονίους καὶ ἀνόμους δντας=διότι τά-
χα δὲν ὑποτασσόμεθα εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ δὲν ὑπακούο-
μεν εἰς νύμους. οὗτος δ λόγος=αὐτὴν ἡ φύμη. ἥξει ἐνν. τὸ
εἰ=ἐὰν φθάσῃ. καὶ γὰρ ἐν τῇ γῇ... καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ=
διότι καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν.

§ 14

οὕτε δυοῖν' ἐνν. ἔνεκα. ἥμᾶς τοὺς ἄλλους τῆς Ἑλλάδος
ἀπέχεσθαι=ἥμετες οἱ ἄλλοι νὰ ἀποκλεισθῶμεν τῇς Ἑλλάδος
(=τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπανόρθου). πειστέον=δεῖ πείθεσθαι=
πρέπει νὰ ὑπακούσωμεν. ὅτι ἀν κελεύωσι=εἰς δ, τιδύποτε μᾶς
διατάξουν. δθεν ἐσμὲν=ἄπο τὰς δποίκις καταγόμεθα.

§ 15.

καὶ γὰρ=διότι ἀληθῶς. ἀκούω Δέξιππον λέγειν=μανθά-
νω δτι δ Δέξιππος λέγει. οὐκ ἀν ἐποίησεν=δὲν θὰ ἔκαμψε.
ει μὴ ἔγω αὐτὸν ἔκέλευσα=ἐὰν ἔγω δὲν τὸν διέτασσα. ἀπο-
λύω τινὰ τῆς αἰτίας=ἀπαλλάσσω τινὰ τῆς κατηγορίας. ἐμέ τι
τούτων αἴτιον εἶναι τὸ τι εἰναι προσδιορισμὸς τοῦ κατά τι=
δτι ἔγω εἰμαι διόλου (ἢ κατά τι) αἴτιος τούτων. ἔξαρχω· πε-
ριεμένομεν ἐξηρξα=ἔκαμψα ἀρχὴν πρώτος. ἄλλου τινὸς βιαίου·
ἔνν. πράγματος=ἄλλης τινὸς βιαίας πράξεως. τῆς ἐσχάτης

δίκης=τῆς ἐσχάτης καταδίκης. ἀξιος εἶναι=ὅτι εἰμαι ἀξιος. ἔξαρταται ἀπὸ του καταδικάζω ἐμαυτόν. καὶ υφέξω τὴν δίκην=καὶ θὰ ἐποστῶ τὴν καταδίκην· ὑπέκω δίκην=παρέχω ἵκανοποίησιν.

§ 16.

αἴτιῶμαί τινα=κατηγορῶ τινα. εἰ τινα ἄλλον αἴτιαται· ὑποκ. δ Κλέανδρος. ἔαυτὸν παρασχεῖν=νὰ παρουσιάσῃ τὸν ἔαυτόν του, νὰ παρουσιασθῇ μόνος του (δ γομιζόμενος ὑπὸ του Κλεάνδρου αἴτιος). κρίναι=διὰ νὰ τὸν κρίνῃ. ἀπολύομαι τῆς αἰτίας=ἀπαλλάσσομαι τῆς κατηγορίας. ὡς δὲ νῦν ἔχει ἐνν. τὸ πρᾶγμα=δπως δὲ τώρα νομιζόμεθα, δηλ. θεωρούμενοι ἀνυπότακτοι καὶ ἄνομοι. οἱόμενοι=καίπερ οἱόμενοι=ἐνῷ νομίζομεν. ἐπαίνου καὶ τιμῆς τυγχάνω=ἐπαινοῦμαι καὶ τιμῶμαι. ἀντὶ δὲ τούτων=ἀντὶ τούτων. χαλεπὸν εἰ . . . οὐδὲ δμοιοι τοῖς ἄλλοις ἐσδμεθα=εἰναι βαρὺ ἐάν . . . οὐδὲ δμοιοι μὲ τοὺς ἄλλους "Ελληνας δὲν θεωρηθῶμεν. εἴργομαι ἐκ τῶν πόλεων=ἀποκλειομαι ἐκ τῶν πόλεων, ἐμποδίζομαι νὰ εἰσέλθω εἰς τὰς πόλεις. Όμαλωτέρω μετάφρασις ἐπιτυγχάνεται, ἀν παραλειφθῇ τὸ χαλεπὸν εἰ: «καθὼς δὲ τώρα ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἐνῷ νομίζομεν δτι εἰς τὴν "Ελλάδα καὶ θὰ ἐπαινεθῶμεν καὶ θὰ τιμηθῶμεν, ἀντὶ τούτων (δηλ. ἀντὶ τοῦ ἐπαίνου καὶ τῆς τιμῆς) οὕτε δμοιοι μὲ τοὺς ἄλλους ("Ελληνας) δὲν θὰ θεωρηθῶμεν, ἀλλὰ κτλ.».

§ 17.

ἡ μήν=ἀληθῶς, πράγματι. μήτε με Ξενοφδντα κελεῦσαι . . . μήτε ἄλλον ύμδων μηδένα=ὅτι μήτε Ξενοφῶν μὲ διέταξε μήτε ἄλλος κανεὶς ἀπὸ σᾶς. ἀφελέσθαι· ἀφαιροῦμαι τὸν ἀνδρα=πατέρων τὸν ἀνθρωπὸν. δν ύμεῖς ἐπίστασθε ύμᾶς προδόντα=τὸν δποῖον σεῖς γνωρίζετε δτι σᾶς ἐπρόδωσε. δεινὸν ἔδοξεν· ἐνν. ἐμοὶ=μιοῦ ἐφάνη δτι εἰναι φοβερόν. δμολογῶ=τὸ δμολογῶ, τὸ παραδέχομαι.

§ 18.

μὴ ἐκδῶτε με· ἐκδίδωμι τινα=παραδίδω τινά. ἐγὼ ἐμαυτὸν . . . παρασχήσω· ἵδε § 16: ἔαυτὸν παρασχεῖν. κρίναντι· ἐνν. μέ=ἀφοι μὲ διαάση. δ.τι δν βούληται ποιῆσαι· ἔξαρ-

ταῖται ἀπὸ τοῦ παρασχῆσω^τ ἵδε § 16: κρῖναι. μήτε πολεμεῖτε Δακεδαιμονίοις σῷζοισθέτε . . . =μὴ γίνεσθε ἔχθροι τῶν Δακεδαιμονίων, ἀλλ’ εἰθε νὰ σωθῆτε (νὰ φθάσετε). συμπέψατε μέντοι μοι . . . πρὸς Κλέανδρον=στελλατε δὲ πρὸς τὸν Κλέανδρον μαζὶ μὲνένα. ὅμων αὐτῶν=ἀπὸ σᾶς τοὺς ἵδιους^τ ἔλόμενοι=ἀφοῦ ἐκλέξετε. οἵτινες . . . καὶ λέξουσιν . . . καὶ πράξουσι=ἐκείνους οἱ ὅποιοι καὶ θὰ εἴπουν καὶ θὰ ἐνεργήσουν.

§ 19.

Ἐδωκεν ἡ στρατιὰ . . . λέναι=ἐπέτρεψεν ἡ στρατιὰ νὰ ὑπάγῃ (δὲ Ἀγασίας). προελόμενον οὓς τινας βούλοιτο=ἀφοῦ ἐκλέξῃ δποιούς ηθελε. δ ἀφαιρεθεὶς ἀνήρ=δ ἐλευθερωθεὶς, ἵδε § 7.

§ 20.

καὶ ἐκέλευσέ σε=καὶ κελεύει σε=σὲ προτρέπει, σοῦ παρέχει τὸ δικαίωμα. αἰτιᾷ^τ ὑποκ’ σύ. κρίναντα σὲ αὐτὸν=ἀφοῦ τοὺς κρίνεις σὺ δὲ ἴδιος. χρῆσθαι δ, τι ἀν βούλη=νὰ τοὺς μεταχειρισθῆς δπως θέλεις. δέξιοῦσσι^τ ὑποκ. ἡ στρατιὰ (ώς περιληπτικὸν)=ἔχει τὴν ἀξίωσιν δ στρατός. τούτους . . . παρασχεῖν σοι ξαντοὺς=οὗτοι νὰ παρουσιασθοῦν εἰς σὲ μόνοι των. εἰς κρίσιν=διὰ νὰ κριθοῦν. πάρεσμέν σοι=εἴμεθα παρόντες χάριν σοῦ, ἵδον ήμετες εἴμεθα ἐδῶ. εἴτε δὲλλον τινά^τ ἐνν. αἰτιᾷ. οὐδεῖς . . . ἀπέσται=κάνεις δὲν θὰ ἀπουσιάσῃ, κανεῖς δὲν θὰ λείψῃ.

δστις ἀν ἥμιν ἐθέλῃ πείθεσθαι=(ἐλευθέρως) ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ὑπακούουν εἰς ἥμας.

§ 21.

δ ἀφελόμενος Δεξιππον . . . τοῦτον τὸν ἀνδρα^τ ἐλευθέρα μετάφρ.=δ ἐλευθερώσας ἀπὸ τὰς χειρας τοῦ Δεξιππον τοῦτον τὸν ἄνδρα. καὶ παίειν κελεύσας Δέξιππον=καὶ δ διατάξεις νὰ κτυπήσουν τὸν Δέξιππον.

§ 22.

ἀνὴρ ἀγαθὸς=γενναῖος. Δέξιππον δὲ οἶδα αἰρεθέντα . . . =διὰ δὲ τὸν Δέξιππον ἥξεύρω ὅτι ἔξελέχθη . . . ἀρχω τῆς πεντηκόρου=εἴμαι κυβερνήτης τῆς πεντηκοντάρου. ἦς γῆτησάμεθα=ἐκείνης, ἦν γῆτησάμεθα. ἐφ’ φτε= μὲ τὸν σκοπόν. ὡς σῷζοιςεθα=διὰ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν πατρίδα. καὶ ἀποδράντα

καὶ προδόντα=καὶ δτι ἐδραπέτευσε καὶ ἐπρόδωσε.

§ 23.

κακοὶ δοκοῦμεν εἶναι διὰ τοῦτον=κακοὶ νομιζόμεθα δτι εἴμεθα ἐξ αἰτίας τούτου. αὐτοί τε=καὶ ήμετοι οἱ ίδιοι. τὸ ἐπὶ τούτῳ=δον ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτόν. ἀπολάλαμεν^ν τοῦ ἀπόλλυμα=χάνομιαι. ἀποδον εἴη=ἀπορον ἥν=ήτο ἀδύνατον. πεζῆ ἀπιόντας=ἐὰν ἐπορευόμεθα διὰ Ἑράκ. σώζομαι εἰς τὴν Ἐλλάδα=ἐπανέρχομαι εἰς τὴν Ἐλλάδα.

§ 24.

τοῦτον οὖν τοιοῦτον δντα=ἐπειδὴ λοιπὸν αὐτὸς τέτοιος γῆτο. ἀφειλόμην^ν ἐνν. τὸν ἀγόμενον ἀνδρα=ἡλευθέρωσα τὸν ἄνδρα. τῶν παρὰ σοῦ=τῶν παρὰ σοὶ δντων=τῶν ίδικῶν σου ἀνθρώπων. ἵσθι^ν τοῦ οἰδα=γνωρίζω. οὐδὲν διν τούτων ἐποίησα=τίποτε ἀπ^τ αὐτὰ δὲν θὰ ἔκαμψη. νόμιζε... ἀνδρα ἀγαθὸν ἀποκτείνων=ἔχε τὴν ίδέαν δτι φονεύεις ἄνδρα γενναῖον. δι^τ ἀνδρα δειλὸν καὶ πονηρὸν=ἐξ αἰτίας ἀνθρώπου δειλοῦ καὶ πονηροῦ.

§ 25.

οὐ μέντοι ἔφη νομίζειν... χρῆναι=ἄλλο^ν δημως εἰπεν δτι νομίζει δτι δὲν ἐπρεπε. βίᾳ=βιαίως, χωρὶς νὰ δικασθῇ. πάσχειν=παθεῖν, κριθέντα=κροσ δικασθῇ. τῆς δικης τυγχάνω=τὴν ἀρμόζουσαν τιμωρίαν λαμβάνω.

§ 26.

ἀπιτε^ν τοῦ ἀπέρχομαι. τόνδε τὸν ἀνδρα^ν δηλ. τὸν Ἀγασίαν. πάρεστε πρὸς τὴν κρίσιν=γὰ ἔλθετε, νὰ παρουσιασθῆτε εἰς τὴν κρίσιν.

§ 27.

εἰ καὶ οἴη με... ἀγεσθαι=ἀν καὶ νομίζῃς δτι ἐγὼ συνελήφθην (ὑπὸ τοῦ Δεξιπποῦ). ἀδικοῦντα^ν μτχ. αἰτιελ. ἀδικῶ τι=κάλινω κάποιο ἀδίκημα. οὔτε ἐπαιον οὐδένα οὔτε ἔβαλλον= (δημως ἐγὼ) οὔτε ἐκτύπησα κανένα οὔτε ἐλιθοδόλησα. δόγμα= ἀπόφασις. εἴτις... ίδια λήζοιτο=ἐὰν κανεὶς ίδιαιτέρως συλλάδη λάφυρα.

§ 28.

ἐκ τούτου=ἔνεκα τούτου. λαβὼν=συλλαβών. φθέγ-
γομαι=βγάνω φωνήν, δηλ. ἀλλ' αὐτός ὅηλ. ὁ Δέξιππος
τὸ μέρος=τὸ ἀνήκον εἰς αὐτὸν μέρος, τὸ μερίδιόν του. δια-
σφέω=διαφυλάττω. ἔργα=συμφωνία, ἵδε § 27: δόγμα. τὰ
χρήματα=τὰ πράγματα, ὅηλ. τὰ πρόβατα. συναίτιος=συγ-
χατηγορούμενος (ὅπως δηλ. καὶ ὁ Ἀγασίας).

§ 29.

ἐκ τούτου προσδιορ. τοῦ χρόνου. ἀριστῶ (ἀω)=προγευ-
ματίζω. παραιτοῦμαι περὶ τινος=ζητῶ χάριν ὑπέρ τινος.

§ 30.

οἱ ἔδοκον ἐπιτήδειοι εἶναι=δοι ἐνομίζοντο ὅτι ἦσαν κατάλ-
ληλοι. δέομαι τινος=παρακαλῶ τινα. κατὰ πάντα τρόπον
=μὲ κάθε τρόπον. ἀφεῖναι τοῦ ἀφίημι τινα=ἀφίνω τινὰ ἐλεύ-
θερον. τὰ δυνδρε=τοὺς δύο ἀνδρας, ὅηλ. τὸν Ἀγασίαν καὶ τὸν
ὑπὸ αὐτοῦ ἐλευθερωθέντα.

§ 31.

ὑφεῖτο· ὑφείμην, ἀδρ. τοῦ ὑφίεμαι τινι=ἐπιτρέπω εἰς τινα.
αἰτοῦμαι τινά τι=ζητῶ παρά τινός τι. δέονται ἐνν. σοῦ=σὲ
παρακαλοῦν. σφίσι=χύτοις. κατακαίνω=φονεύω. μοχθῶ
περὶ τὴν στρατιάν=κοπιάζω χάριν τοῦ στρατοῦ.

§ 32

ταῦτα δέ σου τυχόντες=ἄν ἐπιτύχουν τὴν χάριν ταύτην ἐκ
μέρους σου. ἀντὶ τούτων=εἰς ἀνταμοιβήν. ἔλεως είμι=φιλ-
νομικι εὐμενής. ἐπιδείκνυμι τινι=ἀποδεικνύω εἰς τινα. κό-
σμιος=εὔτακτος, τακτικός.

§ 33.

δέομαι τινός τι=ζητῶ παρά τινός τι. παραγενόμενον καὶ
δρεῖντα ἕαντα=ἀφοῦ ἔλθης καὶ γίνῃς ἀρχηγὸς αὐτῶν. πετ-
ραν λαμβάνω τινός=δοκιμάζω τινα. καὶ σφῶν τῶν ἄλλων=
καὶ αὐτῶν τῶν ἄλλων=καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν. οἷος ἔκα-
στος ἔστιν=ποίας λογῆς ἀνθρωπος εἶναι ἔκαστος. τὴν ἀξίαν.
ἔγγ. τιμὴν=τὴν ἀριόζουσαν ἐκτίμησιν. νεῖμαι τοῦ νέμω=
ἀπονέμω.

§ 34.

ναὶ τῷ σιδῶ=ναὶ μὰ τοὺς δύο θεούς. ταχύ τοι= γρήγορα
νεόσιώς. καὶ αὐτὸς παρέσομαι=καὶ δὲ διστάσως θὰ ἔλθω.
ἡν οἱ θεοὶ παραδιδῶσιν = ἡν οἱ θεοὶ διδῶσιν = ἂν οἱ θεοὶ¹
ἐπιτρέψουν. ἐξηγοῦμαι εἰς τὴν Ἐλλάδα=δόηγῷ εἰς τὴν Ἐλ-
λάδα. πολὺ . . . ἀντίοι εἰσὶν=πολὺ διαφορετικοὶ εἰναι. η̄ οὖς=
ἀπὸ ἑκείνους τοὺς δποίους. περὶ ὑμῶν ἐνίων=περὶ ἐνίων υ-
μῶν=περὶ τινῶν ἔξ οὐδὲν. ὡς τὸ στράτευμα ἀφίστατε ἀπὸ Λ.
=δτι τάχα παρακινεῖτε τὸ στράτευμα νὰ ἀποσταθῆσῃ ἀπὸ τοὺς Λ.

ναὶ τὴν σιδῶ= γοῦνται οἱ Διόσκουροι, ητοι δὲ Κάστωρ καὶ δὲ
Πολυδεύκης· εἰναι δὲ συγήθης δρκος τῶν Λακεδαιμονίων. Κατὰ
τὴν δωρικὴν διάλεκτον, τὴν δποίαν ἐλάλουν οἱ Λακεδαιμόνιοι, δ
θεὸς λέγεται σιδῶ.

§ 35.

ἐκ τούτου· χρονικῶς. οἱ μὲν=ούτοι μέν. θύομαι ἐπὶ τῇ
πορείᾳ=θυσιάζω διὰ τὴν πορείαν. συνῆντον σύνειμι τινι=συ-
ναναστρέφομαι τινα. συμβάλλονται ξενίαν = ἀναγνωρίζουσιν
ἀλλήλους φίλους ἐκ ξενίας. αὐτούς δηλ. τοὺς στρατιώτας. τὸ
παραγγελλόμενον=τὸ διατασσόμενον, τὰς διαταγάς. εὐτά-
κτως=τακτικῶς, καλῶς. καὶ ἔτι μᾶλλον=ἀκόμη περισσότερον.

§ 36.

μέντοι· σύγδ. ἀντιθετικός. οὐ γίγνεται τὰ ιερὰ=τὰ ἐκ τῆς
θυσίας μαντικὰ σημεῖα δὲν εἰναι εὔνοϊκά. οὐ τελέθει τὰ ιερὰ
=οὐ γίγνεται τὰ ιερά. ἐξάγω=δόηγῷ οἶω (ώς στρατηγός).
δέδοται=ἔχει δοθῆ, ἔχει ἐπιτραπῆ (ὑπὸ τῶν θεῶν). ἐκκομίσαι
=ἐξαγαγεῖν. ἐκεῖσε· δηλ. εἰς τὸ Βυζάντιον.

§ 37.

ἔδοξε τοῖς στρατιώταις δοῦναι αὐτῷ . . . δὲ δεξάμενος
πάλιν αὐτοῖς ἀπέδωκε· φαίνεται δτι ἐνταῦθα πρόκειται περὶ
εἰκονικῆς πράξεως δηλούσης τὴν ἀμοιβαίνην ἐμπιστοσύνην καὶ
εὔνοιαν. διαθέμενοι διατίθεμαι τὸν σῖτον=πωλῶ τὸν σῖτον.
ἥσαν συγκεκομισμένοι = εἰχον συναθροίσει. ειλήφεσαν =
εἰχον λαφυραγωγήσει. διὰ τῶν Βιθυνῶν=διὰ τῆς χώρας τῶν
Βιθυνῶν.

§ 38.

τὴν δρόμην δδὸν=τὴν κατ' εὐθεῖαν (πρὸς τὴν Χρυσόπολιν) ἀγούσαν δδόν. εἰς τὴν φιλίαν ἐνν. χώραν. τοῦμπαλιν ὑποστρέψθω=γιρίζω πίσω. ἐλθεῖν μίαν ἡμέραν καὶ νύκτα=νὰ βαδίσουν δρόμον ἐν ταῖς ἡμερονυκτίοις. ἐκταῖοι=τὴν ἔκτην ἡμέραν, ἦτοι μετὰ πέντε ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως. λαφυροπωλῶ=πωλῶ λάφυρα.

ΒΙΒΛΙΟΝ Ζ'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

§ 2—3.

ἐκ τούτου=χρονικῶς. μή... στρατεύηται=μήπως ἐκστρατεύσῃ. ἐπὶ τὴν αὐτοῦ· ἐνν. χώραν. δέομαι=παρκαλῶ. διαβιβάξω τὸ στράτευμα=ἐνεργῶ ὥστε νὰ διαβῇ τὸ στράτευμα. ἐκ τῆς Ἀσίας· ἐνν. εἰς τὴν Εὐρώπην. δσα δέοι=δσων δέοι αὐτῷ=δσων εἰχεν ἀνάγκην (δ Ἀναξίδιος), δσα ἐχρειάζετο (γὰ τοσ κάμη δ Φαρνάδ). εἰ διαβαῖεν· ἐνν. εἰς τὴν Εὐρώπην· μεσθιοφορὰν ἔσεσθαι τοῖς στρατιώταις=θὰ προσληφθῶσιν ὑπὸ αὐτοῦ ὡς μισθοφόροι (ἱ. 6, 1, § 16).

§ 4.

ἀπαλλάττομαι ἀπὸ τῆς στρατιᾶς=ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τοῦ στρατοῦ. ἥδη=τώρα πλέον. ἀποπλεῖν· ἐνν. οἶκαδε, εἰς τὰς Ἀθήνας. συνδιαβάντα· ἐνν. σὺν τῷ στρατεύματι=ἀφοῦ περάσῃ μαζὶ μὲ τὸ στράτευμα· ἐπειτα οὕτως· τὸ οὕτως εἶναι περιττόν. ἀπαλλάττεσθαι=νὰ ἀπομακρυνθῇ.

§ 5—6

κελεύω=προτρέπω, παρακινῶ. συμπροθυμοῦμαι δπως διαβῇ τὸ στράτευμα=φροντίζω καὶ ἐγὼ νὰ περάσῃ τὸ στράτευμα. ταῦτα συμπροθυμηθέντι=ἔὰν καταβάλῃ τὴν φροντίδα ταύτην (ἢ ἔὰν κατορθώσῃ τοῦτο). μεταμελήσει· τοῦ μεταμέλει μοι=μεταγοῦ.

τελῶ τινι=πληρώγω εἰς τινα· μηδὲν τελείτω μήτε ἐμοὶ μήτε

—τίποτε νὰ μὴ πληρώσῃ μήτε εἰς ἐμὲ μήτε εἰς ἄλλον κανένα. οἱ ἐπικαλόιοι δντες=οἱ ἀριθμοὶ (οἱ ἀσκοῦντες ἐπιθολὴν εἰς τὸν στρατὸν εἴτε ἀξιωματικοὶ εἴτε ἄλλοι τινές). προσφερέσθω· προσφέρομαι πρός τινα=φέρομαι πρός τινα. ὡς ἀν αὐτῷ δοκῇ =δπως νομίζει καλόν.

§ 7.

κηρύττω=διὰ κήρυκος διατάσσω. ἔξιέναι: ἐνν. τῆς πόλεως. ὡς ἀποπέμψων τε καὶ ἀμα ἀριθμήσων=διότι τάχα ἔμελλε νὰ τοὺς στείλῃ εἰς τὰς πατρίδας των καὶ... ἀριθμὸν ποιῶ=κάμνω ἀριθμησιν, ἀριθμῷ. ἐνταῦθα¹ χρονικῶς. ἀχθομαι δτι=ἀγανακτῶ διότι. ἐπισιτίζομαι εἰς τὴν πορείαν=προμηθεύομαι τρόφιμα διὰ τὴν πορείαν. καὶ δκηρῶς συνεσκευάζομαι=έτοιμάζω τὰς ἀποσκευάς μου, ἔτοιμάζομαι.

§ 8.

Κλεάνδρῳ... ξένος γεγενημένος=ἐπειδὴ εἶχε συγδεθῆ μὲ τὸν Κλέανδρον διὰ φιλίας (ἴδε βιβλ. 6, κεφ. 6, § 35: ξενίαν συνεβάλλοντο). ἀσπάζομαι τινα (ἐπὶ ἀπερχομένου)=ἀποχαιρετίζω τινά· ησπάζετο αὐτὸν=γῆθελε νὰ τὸν ἀποχαιρετίσῃ. ὡς ἀποπλευσόμενος=διότι ἔμελλε νὰ ἀποπλεύσῃ. ήδη=ἀμέσως. εἰ δὲ μὴ=ἄλλως. αἰτίαν ἔχω=κατηγοροῦμαι. νῦν... ήδη² τὸ ήδη φαίνεται περιττόν. αἰτιῶμαί τινα=κατηγορῶ τινα. ἔξέρπω=ἀποσύρομαι.

§ 9.

ἄλλο³ αἰτιος μὲν ἔγωγε οὐκ εἰμὶ τούτου=ἄλλα τοῦ πράγματος τούτου αἰτιος ἔγω βέβαια δὲν εἰμαι· δ σύνδεσμος μὲν ἐνταῦθα εἰναι βεβαιωτικός. ἐπισιτισμοῦ δέομαι=ἔχω ἀνάγκην προμηθειῶν (τροφίμων). ἀθυμῶ πρὸς τὴν ἔξοδον=δὲν ἔχω δρεξινὰ νὰ ἔξελθω.

§ 10.

ὡς συμπορευσόμενον=μὲ τὴν ἵδειν δτι θὰ πορευθῆς μαζὶ τους. ἔξω γίγνομαι=ἔξέρχομαι. τότε ἀπαλλάττεσθαι=τότε νὰ ἀποσυρθῆς, νὰ ἀγνωμάτησῃς. διαπράττομαι τι=τακτοποιῶ τι.

§ 11.

δ δὲ=ἐκεῖνος δὲ (δ Ἀναξίδιος). τὴν ταχίστην· ἐπιρρηματικῶς=τάχιστα. καὶ προσανειπεῖν=καὶ πρὸς τούτοις νὰ κηρύξουν· τοῦ ρήματος προσαναγορεύω. δς ἀν μὴ παρῆ=δποιος δὲν παρουσιασθῇ. αὐτὸς αὐτὸν αἰτιάσεται=δ ἕδιος θὰ κατηγορήσῃ τὸν ἔκυρον του (εἰδος ἀπειλῆς· δηλ. δ ἕδιος θὰ είναι αἴτιος τῆς τιμωρίας τὴν ὅποιαν θὰ ὑποστῇ).

§ 12.

καὶ ἀρδην πάντες=ἐντελῶς δλοι. εἰστήκει=εἰχε σταθῇ, τοποθετηθῇ. συγκλείω τὰς πύλας=κλείω καλῶς τὰς πύλας. τὸν μοχλὸν ἐμβαλῶν· δ μοχλὸς ἡτο ἔύλον λιχυρὸν τοποθετούμενον δπισθεν τῆς πύλης ἐγκαρσίως ἀπὸ τοῦ ἔνδεις παραστάτου μέχρι τοῦ ἄλλου ἐπὶ σταθερῶν ἐκατέρωθεν σημείων καὶ οὕτω ἐμποδίζον τὸ ἄνοιγμα. ἐμβαλῶν, ἐμβαλῶ· τοῦ ἐμβάλλω.

§ 13.

αὐτόθι=εἰς τὰς κώμας ταύτας. Κυνίσκος ἡμῖν μισθοδοτήσει=δ Κυνίσκος θὰ σᾶς προσλάβῃ ως μισθοφόρους (δηλ. στρατιώτας ἐπὶ μισθῷ.)

Ο Κυνίσκος οὗτος εἶναι Λάκων στρατηγός, ὃστις ἐν Χερρονήσῳ ἐπολέμει κατὰ τῶν Θρακῶν.

§ 14.

ἐπακούω=ἀκούω μακρόθεν. πυνθάνομαι περὶ τινος=ἐρωτῶ περὶ τινος. πολέμιος εἴη ἢ φίλος· δηλ τῶν Λατεδαιμονίων. διὰ τοῦ ἱεροῦ δρους=ὑπερβάλλοντες τὸ ἱερὸν δρος. πορεύεσθαι εἰς Χερρόνησον. κύκλω· δηλ. παρακάμπτοντες τὸ ἱερὸν δρος.

ἐπακούσαντες δέ τινες τῶν στρατιωτῶν ταῦτα· παραλείπεται ἡ ἀπόδοσις «διαγγέλλουσιν εἰς τὸ στράτευμα». ἢ καὶ τῶν λοχαγῶν τις· δ ὁ ποτὸς βέβαια ὑπῆρξεν αὐτήκοος τῶν λόγων τοῦ Ἀναξίδιου, διότι καὶ τοὺς λοχαγοὺς μετὰ τῶν στρατηγῶν εἰχε καλέσει δ Ἀναξίδιος· δσοι δὲ τῶν στρατιωτῶν ἥκουσαν τυχὸν τοὺς λόγους τοῦ Ἀναξίδιου, μακρόθεν ἴστάμενοι καὶ τρόπον τινὰ ώτακουστοῦντες ἥκουσαν αὐτούς. Ἱερὸν δρος· ἔξετείνετο ἀπὸ τῆς Ἡρακλείας μέχρι Χερρονήσου.

§ 15.

ταῦτα διελέγοντο· ἐγγ. ὁ Ἀναξίδιος καὶ οἱ στρατηγοὶ=περὶ τούτων συνωμίλουν. θέω δρόμῳ=τρέχῳ γρήγορα, ὡς... εἰσιόντες=μὲ τὸν σκοπὸν νὰ εἰσέλθουν. εἰς τὸ τεῖχος=ἐντὸς τοῦ τείχους, δηλ. εἰς τὴν πόλιν.

§ 16.

κόπτω τὰς πύλας=κτυπῶ τὰς πύλας (διὰ νὰ ἀνοίξουν). ἐκβάλλομαι εἰς τὸν πολεμίους=ἐκδιώκομαι ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὴν χώραν τῶν ἐχθρῶν. κατασχίζω τὰς πύλας=διαρρηγύω, συντρίβω τὰς πύλας.

§ 17.

καὶ παρὰ τὴν χηλὴν ὑπερβαίνουσιν εἰς τὴν πόλιν=καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς χηλῆς περγοῦν εἰς τὴν πόλιν. χηλὴ λέγεται βραχίων γῆς εἰσερχόμενος εἰς τὴν θάλασσαν· ἐνταῦθα πρόκειται περὶ βραχίονος ἐκ μεγάλων λιθών, ἐπὶ τοῦ ὅποιου κατέληγε τὸ τεῖχος· φαίνεται δὲ ὅτι ἡτο δυγκτὸν εἰς ἐπιδεξίους τινὰς ἡ εἰσοδος εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς χηλῆς. ὡς δρῶσι=μόλις βλέπουν. τὰ ἐπὶ ταῖς πύλαις πράγματα=τὰ συμδαίνοντα εἰς τὰς πύλας. διακόπτω τὰ κλεῖθρα=θραύω τὰ κλεῖθρα. κλεῖθρα=οἱ μοχλοί. ἀναπετάννυμι τὰς πύλας=ἀνοίγω τὰς πύλας. εἰσπίπτω=εἰσερμῶ.

§ 18.

ἀνήκεστα κακὰ=ἀθεράπευτα, ἀνεπανόρθωτα κακά. ἔθει-τοῦ θέω=τρέχω· ἔθει καὶ συνεισπίπτει... σὺν τῷ ὄχλῳ=τρέχει καὶ ὅρμῃ μαζὶ μὲ τὸν ὄχλον. ὄχλος=τὸ ὑπηρετικὸν πλῆθος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ὅπλοφοροῦντας.

§ 19.

ἔνδον=εἰς τὰ σπίτια των. ἔξω· ἐγγ. φεύγοντι. καθέλκω τὰς τριήρεις=σύρω τὰ πλοῖα ἐκ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν θάλασσαν. ὡς ἐν ταῖς τριήρεσι σφόδραινο=διὰ νὰ σωθῶσιν ἐντὸς αὐτῶν. ἀπολωλέναι· παρακ. τοῦ ἀπόλληνμαι=χάνομαι, καταστρέφομαι. ἔαλωκνίας· παρακ. τοῦ ἀλίσκομαι=κυριεύομαι. ὡς ἔαλωκνίας τῆς πόλεως=διότι, ὡς ἐπίστευον, ἡ πόλις εἶχε κυριευθῇ. ἀκρα=ἄκροπολις. ἀποφεύγω=καταφεύγω.

§ 20.

καταδραμών· τοῦ κατατρέχω=τρέχω, σπεύδω. ἐν ἀλιευτικῷ πλοίῳ περιέπλει εἰς τὴν ἀκρόπολιν=περιπλεύσας μὲν ἀλιευτικὸν πλοῖον εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν· (φαίνεται δτὶ ήτο εὔκολώτερον εἰς αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀκρόπολιν διὰ πύλης τινὸς παρὰ τὴν θάλασσαν κειμένης παρὰ δι' ἄλλης δόο). μεταπέμπομαι=προσκαλῶ. σχεῖν τοὺς ἀνδρας=νὰ συγκρατήσουν, νὰ ἀναχαιτίσουν τοὺς ἀνδρας (δηλ. τοὺς Κυρείους).

§ 21.

προσπίπτουσιν αὐτῷ=τρέχουν πρὸς αὐτόν. νῦν σοι ἔξεστιν=τώρα εἶναι δυνατὸν εἰς σέ, τώρα εἶναι περίστασις. ἀνδρὶ γενέσθαι=νὰ φανῇς σπουδαῖος ἄνθρωπος. τοσούτους=τόσον πολλούς. νῦν δὲ . . . σύ τε ἡμᾶς δνήσαις καὶ ἡμεῖς σὲ μέγαν ποιήσαιμεν=τώρα καὶ σὺ δύνασαι νὰ μᾶς ὠφελήσῃς καὶ ἡμεῖς νὰ σὲ ἀναδείξωμεν σπουδαῖον. εἰ βούλοιο=ἄνθηλγήσῃς. δνήσαις· ὥνησα, ἀόρ τοῦ δνίνημι=ὠφελῶ.

§ 22.

θέσθε· ἀόρ., τίθεμαι τὰ δπλα ἐν τάξει=παρατάσσομαι ἔνοπλος, μὲ τὰ δπλα μου. παρεγγυῶ=διατάσσω, προτρέπω (δηλ. νὰ λάδουν τὰ δπλα καὶ νὰ παραταχθοῦν).

§ 23.

αὐτοὶ ὑφ^ο ἔαυτῶν=μόνοι των, οἰκειοθελῶς (ἄνευ ἐπιθολῆς τῶν ἀξιωματικῶν). εἰς δκτῷ ἐγένοντο=εἰς δκτῷ σειρὰς παρετάχθησαν. ἐπὶ τὸ κέρας ἐκάτερον=καὶ εἰς τὸ ἔνα κέρας καὶ εἰς τὸ ἄλλο. παρεδεδραμήκεσαν· ὅπερ. τοῦ παρατρέχω=προστρέχω, σπεύδω.

§ 24.

τὸ δὲ χωρίον ἔστιν οἶον κάλλιστον ἐκτάξασθαι=δὲ τόπος οὗτος εἶναι καταλληλότατος πρὸς παράταξιν· οἶον κάλλιστον· τὸ οἶον ἐπιτείνει τὸ κάλλιστον, δπως καὶ τὸ ώς ἦδη: ὡς κάλλιστον, δτὶ κάλλιστον. τὸ Θράκιον καλούμενον· μετάφρασον ἐλευθέρως=καλεῖται δὲ Θράκιος. ἐκείτο τὰ δπλα=εἰχον παραταχθῆ (διότι κατὰ τὴν ἔνοπλον παράταξιν ἐκαστος στρατι-

ώτης τὰ δπλα κατέθετε ἔμπροσθέν του). **κατηρεμίζομαι**=γίνομαι γρεμός, καταπραύνομαι.

§ 25.

δεινὰ πάσχειν=ἀδικεῖσθαι. **ἔξαπατώμενοι**=μὲ τὸ νὰ ἔξαπατᾶσθε (ὑπὸ τῶν Λακεδαιμιονίων). **θαυμάζω**=παραξενεύομαι, ἐκπλήττομαι. **χαρίζομαι** τῷ θυμῷ=ὑποχωρῶ εἰς τὴν δργήν, δὲν συγκρυτῶ τὴν δργήν μου. **ἔξαπάτη**=ἀπάτη. **τιμωροῦμαι** τινα τῆς **ἔξαπάτης**=ἐκδικοῦμαι, τιμωρῶ τινα διὰ τὴν ἀπάτην. **τὴν οὐδὲν αιτίαν**=ἡ δονία δὲν εἶγαι διόλου ὑπαίτιος. **ἔνθυμοῦμαι**=λαμβάνω ὑπὸ ὅψιν μου, ἀνχλογίζομαι. **Δ** **ἔσται** **ἔντεῦθεν**=τὶ θὰ συμβῇ κατόπιν.

§ 26.

ἀποδεδειγμένοι=ἀναμφισθήτοι φανεροί. **οὗος** δ πόλεμος δν γένοιτο=πῶς θὰ ἀποδῇ δ πόλεμος οὗτος. **πάρεστιν** ἐνν. **ἡμῖν**=εἰναι δυνατὸν εἰς ἡμᾶς. **εἰκάζω**=συμπεραίνω. **ἔργακότας καὶ ἀναμνησθέντας**=ἐπειδὴ ἔχομεν ἵδει καὶ ἐὰν ἐγθυμηθῶμεν. **τὰ νῦν δὴ γεγενημένα**=δσα πρὸ δλίγου ἔγιναν. **νῦν δὴ**=πρὸ δλίγου.

§ 27.

ἔρχομαι εἰς τὸν πόλεμον=ἀρχίζω τὸν πόλεμον. **νεώρια**=τόποι έστεγασμένοι παρὰ τὴν θάλασσαν, δπου ἀναβιβάζόμενα τὰ πλοῖα ἐφυλάττοντο. **ὑπαρχόντων δὲ**=καὶ ὑπαρχόντων=καὶ ἐνῷ ὑπῆρχον (συνδέεται μετὰ τοῦ ἀνωτέρω ἔχοντες τριήρεις). **ἐν τῇ πόλει**=ἐν τῇ Ἀκροπόλει (δπου ὑπῆρχε τὸ ταμεῖον). **τὰ ἔνδημα**=πρόσοδοι εἰσπραττόμεναι ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀττικῆς, ητοι ἐκ τοῦ λιμένος, ἐκ τῶν δημοσίων κτημάτων, ἐκ τῶν μεταλλείων τοῦ Λαυρείου, ἀπὸ τῶν μετοίκων κ. ἄ. **ὑπερορία**=ἡ ἔξω τῶν δρίων τῆς Ἀττικῆς χώρα, ἀλλ' εἰς τὸ ιράτος τῶν Ἀθηναίων ὑπηγμένη. **οὐ μεῖον** οὐχὶ δλιγάτερα. **ἄρχοντες δὲ . . . καὶ ἔχοντες**=ἐνῷ δὲ εἰμεθα κύριοι . . . καὶ κατείχομεν. **καταπολεμοῦμαι**=καταβάλλομαι διὰ πολέμου, νικῶμαι.

§ 28.

τι δν οἱόμεθα παθεῖν τὸ ἀνήκει εἰς τὸ παθεῖν=τὶ οἱόμεθα δι πάθοιμεν ἀν=τὶ νομίζομεν δτι θὰ πάθωμεν. **Δακε-**

δαιμονίους μὲν . . . υπαρχόντων, Ἀθηναίων δέ . . . προσγενημένων=ὅταν ἀφ' ἐνὸς μὲν μὲ τοὺς Δακεδομονίους καὶ οἱ παλαιοὶ τῶν σύμμαχοι υπάρχουν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀκόμη καὶ δοῖς μὲ ἔκεινους (τοὺς Ἀθηναῖους) τότε ἡσαν σύμμαχοι δλοι ἔχουν προστεθῆ. Τισσαφέρνους δὲ . . . δύντων=ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲ Τισσαφένης καὶ δλοι οἱ ἄλλοι βάρδαροι εἶναι ἔχθροι μας. πολεμιωτάτου δὲ αὐτοῦ τοῦ ἀνω βασιλέως=μεγαλύτερος δὲ ἔχθρὸς (ἀπὸ δλους) αὐτὸς δ βασιλεύς. δ ἀνω βασιλεύς, οὗτως ἐλέγετο δ βασιλεύς τῶν Περσῶν, καθὼς καὶ μέγας βασιλεύς· ή καὶ ἀπλῶς βασιλεύς. ἀφαιροῦμαι τινὰ τὴν ἀρχὴν=ἀφαιρῷ παρά τιτος τὴν ἀρχήν. τούτων δὴ πάντων δμοῦ δύντων=ὅταν λοιπὸν δλοι αὐτοὶ συγχρόγως εἶναι ἔχθροι μας. ἀν ἡμᾶς περιγενέσθαι=ὅτι ἡμεῖς περιγενούμεθα ἂν (τούτων)=ὅτι ἡμεῖς θὰ τοὺς γινήσωμεν.

§ 29.

μαίνομαι=εἰμαι ἀφρων, ἀνόητος. ἀπολώμεθα· αἰσχρῶς ἀπόλλυμαι=χάνομαι μὲ τρόπον ἐπονεῖδιστον. πολέμιοι δύτες =γινόμενοι ἔχθροι. πάντες· δηλ. οἱ ἡμέτεροι φίλοι καὶ οἰκεῖοι.

καὶ δικαίως· ἐνν. στρατεύσονται. κατασχεῖν=νὰ καταλάθωμεν (ὦς κύριοι αὐτῆς). κρατῶ=νικῶ. ἔξαλαπάξομεν· ἐνν. τὸ ἀνωτέρω εἰ· ἔξαλαπάζω=έκπορθῶ, διαρπάζω.

§ 30.

μυρίας· μυρίαι=ἀναρθρίθμητοι. κατὰ γῆς· εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς, βαθὺὰ εἰς τὴν γῆν. γειέσθαι=καταδῦναι=νὰ χωθῶ. πρὸν ταῦτα ἐπιδεῖν ὑφ' ὑμῶν γενόμενα=πρὸ τοῦ νὰ ἴδω νὰ γίνουν ἀπὸ σᾶς αὐτὰ ποῦ σκέπτεσθε. καὶ ὑμῖν δὲ συμβουλεύω . . . πειρᾶσθαι. προεστηκότες· οἱ προεστηκότες ή προεστῶτες=οἱ ἀρχοντες. τῶν δικαίων τυγχάνω=εὑρίσκω τὸ δίκαιον μου. ταῦτα=τυγχάρειν τῶν δικαίων. ἡμᾶς δεῖ . . . μὴ στέρεσθαι (μετάφρασις ἔλευθέρω)=πρέπει ἡμεῖς νὰ προσπαθήσωμεν, ἔστω καὶ ἀδικούμενοι, νὰ μὴ στερηθῶμεν βέβαια τῆς Ἑλλάδος.

§ 31.

μοὶ δοκεῖ=μοῦ φαίνεται καλόν. πέμψαντας· ἐνν. πρέσβεις =ἀφοῦ στελλωμεν πρέσβεις. παρεληλύθαμεν· παρέρχομαι εἰς

τὴν πόλιν=εἰςέρχομαι εἰς τὴν πόλιν. οὐδὲν βίαιον ποιήσοντες=οὐχὶ διὰ νὰ πράξωμεν βίαια ἔργα. (διορθωτέον ἐν τῷ κειμένῳ ποιήσοντες ἀντὶ ποιήσαντες) ἀλλ᾽ ἦν μὲν δυνάμεθα . . . εὐδίσκεσθαι = ἀλλ᾽ εὐδησόμενοι παρ' ὑμῶν, ἦν δυνάμεθα, ἀγαθόν τι=ἀλλὰ διὰ γὰρ λάθωμεν ἀπὸ σᾶς κἄποιαν βιήθειαν, ἣν εἶναι δυνατόν. ἀλλὰ δηλώσοντες=ἀλλὰ τούλαχιστον διὰ γὰρ σᾶς ἀποδεῖξωμεν. πειθόμενοι=διότι ἐπιθυμοῦμεν γὰρ ὑπακούωμεν. ἐξερχόμεθα· ἐνεστ. μὲ σημασίαν μέλλοντος=θὰ ἐξέλθωμεν.

§ 32.

ταῦτα ἔδοξε=ἀπεφασίσθησαν ταῦτα. ἔροῦντα· ἔρω=θὰ εἴπω. ὄχοντο=ἀπῆλθον, τοῦ οἴχομαι=ἔχω ἀπέλθει.

§ 33.

ἔτι καθημένων τῶν στρατιωτῶν=ἐνῷ ἀκόμη οἱ στρατιώται ἡσαν συνηθροισμένοι. οὐ φεύγων=χωρὶς γὰρ εἶναι ἔξοριστοι. περιήγειρ.=παρατ. περιέρχομαι τὴν Ἑλλάδα=περιφέρομαι εἰς τὴν Ἑλλάδα. στρατηγιῶ=ἐπιθυμῶ γὰρ γίνω στρατηγός. καὶ ἐπαγγελλόμενος=καὶ τοῦτο τὸ ἔργον ἐπαγγελλόμενος. εἰ τις . . . στρατηγοῦ δέοιτο=ἄν τις ἔχειάζετο στρατηγόν. καὶ τότε=τότε λοιπόν. Δέλτα· χώρα τῆς Θράκης μεταξὺ Βουζαντίου καὶ Σκλημυδησσοῦ. πολλὰ κάγαθά=πολλὰ καὶ καλά.

μόλωσιν· ὑποτακτ. τοῦ ἔμοιον=ἡλθον. ἔστε δ' ἀν μόλωσιν. ἐνν. εἰς τὸ Δέλτα=μέχρις δτου φθάσουν εἰς τὸ Δέλτα. παρέξειν (παρέχω)=δτι θὰ παρέχῃ. εἰς ἀφθονίαν=ἀφθόνως. ποτὰ=οἶνος.

§ 34—35

ἀκούοντοι. . . τοῖς στρατιώταις· περιεμένομεν ὁρίσυμπλήρωμα ἔδοξε δέχεσθαι τὸν Κοιρατάδαν. τὰ παρὰ Ἀναξιβίου ἀπαγγελλόμενα=τὴν ἀπάντησιν τοῦ Ἀναξιβίου. τὰ οἴκοι τέλη=οἱ ἐν τῇ πατρίδι ἀρχοντες (οἱ ἔφοροι). βουλεύομαι περί τινος=σκέπτομαι περὶ τινος. δτι δύναιτο ἀγαθόν· ἐνν. ποιῆσαι=τὶ καλὸν ἡμπορεῖ γὰρ τοὺς κάμη. συντίθεμαι τινι=συμφωνῶ ὑπόσχομαι εἰς τινα. εἰς τὴν ὑστεραίαν=τὴν ὑστεραίαν. παρέσεσθαι=

ὅτι (χωρὶς ἄλλο) θὰ ἔλθῃ. τῇ στρατιᾷ=χάριν τοῦ στρατοῦ.

§ 36.

ἀλῷ· ἀόρ. τοῦ ἀλίσκομαι=συλλαμβάνομαι. πεπράσεται· τετελ. μέλλων τοῦ πιπράσκομαι=πωλοῦμαι· ὅτι πεπράσεται=ὅτι ἀμέσως θὰ πωληθῇ (ώς ἀνδράποδον).

§ 37.

ἄλφιτα=κρίθινα ἄλευρα. καὶ σκορδόδων ἀνήρ· ἐγγ. φέρων. ως ἐπὶ δάσμευσιν=πρὸς διαγομῆν (μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν).

§ 38.

μεταπέμπομαι τινα=προσκαλῶ τινα. διαπράττω ὅπως=ἐνεργῶ ὥστε γὰρ . . .

§ 39.

ἔφη . . . ἡκειν=εἰπεν ὅτι ἦλθε. μάλα μόλις· προσδιορίζει τὸ διαπραξάμενος=ἀφοῦ μὲ μεγάλην δυσκολίαν τὸ κατώρθωσε (δηλ. γὰρ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν Θεοφῶντα τὸ εἰσάλθη εἰς τὸ Βυζάντιον).

λέγειν γὰρ Ἀναξίβιον (ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοῦ ἔφη)=διότι ἔλεγεν δὲ Ἀναξίδιος. ἐπιτελεῖόν ἔστι=εἶναι φρόνιμον. στασιάζουσι=εἶναι διηγημένοι εἰς κόμματα. πονηροὶ εἰσὶ πρὸς ἀλλήλους=διάκεινται ἐχθρικῶς μεταξύ των. εἰ μέλλοις σὺν αὐτῷ ἐκπλεῖν=ἐὰν πρόκειται γὰρ ἀποπλεύσῃς μαζὶ μὲ αὐτὸν (δηλ, τὸν Ἀναξίδιον, δ δποτος ἔμελλε γὰρ παραδώσῃ τὴν ἀρχήν).

§ 40—41

ἀσπάζομαι τινα=ἀποχαιρετίζω τινά. καλλιερῶ=ἐπιτυγχάνω καλὰς θυσίας. διαμετρῶ=μοιράζω. εἰστήκει=ἔστεκαν. ως θύσων=διὰ γὰρ θυσίαση. ως οὐχ ἡγησόμενον· μετχ. αἰτιολ. ἥγοῦμαι τῇ στρατιᾷ=γίνομαι ἀρχηγὸς τῆς στρατιᾶς. τὰ ἐπιτήδεια = τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα. διαμετροῦμαι = διαμοιράζομαι. ἐνέδει· πολλῶν ἐνδεῖ μοι=ἔχω ἀνάγκην πολλῶν ἀκόμη. ὥστε . . . γενέσθαι ἐκάστω τῶν στρατιωτῶν σῖτον ἡμέρας=ώστε γὰρ λάδη ἐκαστος στρατιώτης τροφὴν μιᾶς ἡμέρας. ἀναλαμβάνω τι=πατίρων δπίσω. ἀπειπών· ἀπαγορεύω τὴν στρατηγίαν=παραιτοῦμαι ἀπὸ τὴν στρατηγίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

§ 1.

ἐπιμένω ἐπὶ τῇ στρατιᾷ=παραμένω εἰς τὸν στρατόν. προ-
ελθόντες· προέρχομαι=προχωρῶ. κατὰ Βυζάντιον=πλη-
σίον τοῦ Βυζαντίου.

§ 2.

στασιάζω=διχογγωμονῶ, δὲν συμφωνῶ. ἄγω ἀμετό.=πο-
ρεύομαι. ἔπειθε=ἔπεισε. εἰς Χερρόνησον· ἐγγ. ἄγειν. ολό-
μενος· μετκ. αἵτιολ. γίγνομαι ὑπὸ Λακεδαιμονίοις=ἔρχο-
μαι ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν Λακεδαιμονίων. προεστάναι· προέ-
στηνα, προίσταμαι· προεστάναι ἀν=προεστηκὼς ἀν εἴη=θὰ ἐ-
γίνετο στρατηγός. πέραν=ἀπέναντι. ἀν... κατελθεῖν=ὅτι
κατέλθοι ἀν=θτι θὰ ἐπανήρχετο. ταῦτα· ἐγγ. τῷ Τιμασίωνι
ἥτοι οἶκαδε κατελθεῖν.

εἰς ὑπὸ Λακεδαιμονίοις γένοιντο· δέ Νέων ἐννοεῖ ὅτι ἐλ-
θόντες εἰς Χερρόνησον θὰ ὑπηρετήσουν ὑπὸ τὸν Λάκωνα Κυνί-
σκον, περὶ τοῦ δποίου ἐμάθομεν ἀγωτέρω κεφ. 1, § 13.

§ 3.

διατρίβεται δ χρόνος=παρέρχεται δ καιρός. ἀποδίδομαι
τὰ δπλα=πωλῶ τὰ δπλα. κατὰ τοὺς χώρους=κατὰ τοὺς ἀ-
γρούς, δηλ. εἰς τὰς Θρακικὰς κώμιας (διορθωτέον ἐν τῷ κειμένῳ
κατὰ τοὺς χώρους ἀντὶ παρὰ τοὺς χώρους). ἀπέπλεον· ἐγγ. οἶκαδε.
εἰς τὰς πόλεις κατεμείγνυντο=ἀνεμιγγύοντο εἰς τὰς πόλεις.
ἀκούω τι=μανθάνω τι. διαφθειρόμενον τὸ στράτευμα· ἔπε-
ξῆγησις τοῦ ταῦτα=δηλ. δτι τὸ στράτευμα διαλύεται. τούτων
γὰρ γιγνομένων=διότι μὲ τὸ νὰ γίνωνται αὐτά. μάλιστα=πά-
ρα πολύ. χαρίζομαι τινι=γίνομαι εὐχάριστος εἰς τινα.

§ 5-6.

διάδοχος Κλεάνδρω=διάδοχος τοῦ Κλεάνδρου. δσον
οὐ... ἥδη=μετ' ὀλίγον. παρείη=ἔρχεται, καταφθάνει. ἐπι-
στέλλω=παραγγέλω. ὑπολειμμένους=ὑπολειφθέντας. ἀπο-
δόσθαι· ἀσρ. τοῦ ἀποδίδομαι=πωλῶ. ἔπειράκει. ὑπερσ. τοῦ
πιπράσκω=πωλῶ, κάμνω=καθεινῶ. οἰκτίρω=εὺσπλαγχνίσ-

μιας. ἀναγκάζων· ἐνν. τοὺς Βυζαντίους. οἰκίᾳ δέχομαι=δέχομαι εἰς τὸ σπίτι μου. ἐπεὶ ἥλθε τάχιστα=εὐθὺς ώς ἥλθε. ἀπέδοτο=ἐπώλησε.

§ 7.

παραπλεύσας=πλεύσας. Πάριον πόλις τῆς Μυσίας παρὰ τὴν Προποντίδα, μεταξὺ Κυζίκου καὶ Λαμψάκου. πέμπει παρὰ Φαρνάβαζον=πέμπει ἄγθρωπον πρὸς τὸν Φαρνάβαζον, εἰδοποιεῖ τὸν Φαρνάβαζον. τὰ συγκείμενα=τὰ συμφωνηθέντα ὁ Ἀναξίδιος δηλ. παλεῖ τὸν Φαρνάβαζον νὰ ἔκτελέσῃ, ὅσα ὑπεσχέθη (ἰ. κεφ. 1, § 2). αἰσθάνομαι Ἀρίσταρχον ἡκοντα=μανθάνω ὅτι ἥλθεν ὁ Ἀρίσταρχος. ἀμελῶ τινος=ἀδιαφορῶ διὰ κᾶποιον. διαπράττομαι πρός τινα=διαπραγματεύομαι πρός τινα.

§ 8.

ἐκ τούτου· αἰτιολογικῶς. πάση τέχνη καὶ μηχανῆ πλεῦσαι=μὲ κάθε τρόπον νὰ πλεύσῃ, νὰ μεταβῇ. ως τάχιστα=ὅσον τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα. συνέχω τὸ στράτευμα=συγκρατῶ τὸ στράτευμα (δὲν ἀφίνω σύτὸν νὰ διαλυθῇ). — ως δν πλείστους δύνηται=ὅσον ἥμπορεῖ περισσοτέρους. παραγαγόντα=ἀγαγόντα=ἀφοῦ τοὺς δῦνηγήσῃ. Πέρινθος· Θρακικὴ πόλις παρὰ τὴν Προποντίδα, ἡ πατόπιν Ἡράκλεια δημοκρατεῖσα. διὰ τάχιστα=ως τάχιστα. τριάντορον· ἐν. ναῦν=πλοιοῖν μὲ τριάκοντα κώπας. ἐπιστολήν· ἐνν. πρὸς τοὺς Περινθίους. προπέμψαι=πέμψαι. τοῖς ἵπποις=μὲ τοὺς ἀναγκαῖους ἵππους (διὰ τὴν μετάδοσιν).

§ 9.

δ μὲν Ξενοφῶν διαπλεύσας· δῆλον ὅτι εἰς τὴν Πέρινθον, δπόθεν τοῖς ἵπποις ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸ στράτευμα· δ Ξενοφῶν δηλ. ἀπὸ τὸ Πάριον, ὅπου εὑρίσκετο μετὰ τοῦ Ἀναξίδιου, ἐπλεύσεν εἰς τὴν Πέρινθον, δπόθεν μετὰ ἵππέων ώς δῦνηγῶν τῆς δύος καὶ φυλάκων αὐτοῦ ἔφθασεν εἰς τὰς περὶ τὸ Βυζάντιον κώμας, ὅπου εὑρίσκετο τὸ στράτευμα. ἥδεως=προθύμως. ἀσμενος=μετὰ χαρᾶς. ως διαβησόμενοι=μὲ τὸν σκοπὸν νὰ περάσουν.

§ 10.

ἀκούσας ἥκοντα· ἐνν. τὸν Ξενοφῶντα=ὅτε ἔμαθεν ὅτι δὲ Ξενοφῶν ἤλθεν. ἐδεῖτο· ἐνν. αὐτοῦ=τὸν παρεκάλει. δὲ τι δέρετο λέγων πείσειν=πᾶν δὲ τι ἐνόμιζεν ὅτι λέγων εἰς αὐτὸν θὰ τὸν πείσῃ. οὐδέν... τούτων οἶόν τε εἴη... γενέσθαι=τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνη.

§ 11.

ἀποσπῶ=ἀποσπῶμαι, ἀποσύρομαι. χωρὶς=χωριστά. ἐν τῷ αὐτῷ· ἐνν. τόπῳ.

οἱ δὲ "Ελληνες—Νέων μὲν—τὸ δὲ ἄλλο στράτευμα· εἰδος δημοκρατικῆς ἀπολύτου· Ⅲ. ἡμέτερα Ὑπομνήματα σελ. 27.

§ 12.

πράττω περὶ πλοίων=φροντίζω νὰ εῦρω πλοῖα. πεπει-
σμένος ὑπὸ Φαρναβάζου=πεισθεὶς (Ι. ἀνωτέρω § 7). ναύκλη-
ρος=διάριος τοῦ πλοίου. ἀπεῖπε· ἀόρ. τοῦ ἀπαγορεύω. διά-
γειν=διαβιβάζειν (§ 8). περαιοῦμαι εἰς τὴν Ἀσίαν=διαβαί-
νω, περγῶ εἰς τὴν Ἀσίαν.

§ 13.

ἐκέλευσε· ἐνν. διαβιβάζειν. τῇδε=ἐνθάδε, δηλ. καὶ ἐν Ηε-
ρίνθῳ (οὐ μόνον ἐν Βυζαντίῳ). εἰ τινα... λήψομαι=ἄν συλ-
λάθω κακένα. καταδύσω=θὰ τὸν πνίξω. εἰς τὸ τεῖχος· δηλ.
εἰς τὸ Βυζάντιον.

§ 14.

πρὸς τῷ τείχει=πλησίον τοῦ τείχους. εἰ εἴσεισι· μέλλ.
τοῦ εἰσέρχομαι. αὐτοῦ=έκει, δηλ. ἐν Βυζαντίῳ. πεισεται.
μελλ. τοῦ πάσχω· τὶ πείσεται=κάτι σπουδαῖον θὰ πάθῃ, δηλ.
θὰ φονευθῇ. τοὺς μὲν=τοὺς μὲν ἄλλους (στρατηγοὺς καὶ λο-
χαγούς). προπέμπεται=στέλλει ἐμπρός. θῦσαι τι=νὰ προσ-
φέρῃ κάποιαν θυσίαν.

§ 15.

παρεῖεν· εύκτ. τοῦ παρῆκα· ἀόρ. τοῦ παρίημι=ἐπιτρέπω.
πειρᾶσθαι ἀγειν=νὰ προσπαθήσῃ νὰ δοηγήσῃ. οὐτ... ἐβού-
λετο κατακλεισθῆναι. ἐν πολλῇ σπάνει πάντων γίγνομαι=
ἔχω μεγάλην ἔλλειψιν ἀπὸ δλα. ἐνθα... ἀνάγκη· ἐνν. ἦν.

πείθεσθαι... τῷ ἐκεῖ ἀρμοστῇ=νὰ ὑποταχθοῦν εἰς τὸν ἐκεῖ ἀρμοστὴν (τὸν Κυρίσκον). τῶν δὲ ἐπιτηδείων οὐδὲν ἔμελλεν ἔξειν...=τίποτε δὲ ἀπὸ τὰ τρόφιμα δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἔχῃ τὸ στράτευμα.

§ 16.

ἀμφὶ ταῦτ' εἶχεν=κύτῳ ἐσκέπτετο. ἥκοντες=ἐλθόντες. σφᾶς=κύτους. τῆς δείλης=τὸ δειλινόν.=ἥκειν=ἐπικνελθεῖν. ἔνθα=ἐκ τούτου. δήλη μᾶλλον=φανερωτέρα.

§ 17.

αὐτῷ καὶ τῷ στρατεύματι=καὶ ὡς πρὸς αὐτὸν καὶ ὡς πρὸς τὸ στράτευμα. ἀσφαλῶς... λέναι=νὰ μεταβοῦν ἀσφαλῶς. καὶ παρὰ τῶν στρατηγῶν ἐκάστου ἄνδρα=καὶ ἄνδρα παρ' ἐκάστου τῶν στρατηγῶν. φῶντας· δηλ. στρατηγός. πιστεύω τινὶ=ἔχω ἐμπιστοσύνην εἰς τινα. τῆς νυκτὸς=τὴν γύντα. ἔξήκοντα στάδια· ἐνν. μακράν.

§ 18.

ἔγγυς ἦσαν· ὑποκ. δὲ Ξενοφῶν καὶ οἱ στρατιώται (τοὺς δπολούς εἰχε μαζὶ του). αὐτοῦ=τοῦ Σεύθου. ἐπιτυγχάνει· ὑποκ. δὲ Ξενοφῶν. πυροῖς ἐρήμους· ἐνν. ἀρθρώπων, φωτὶς χωρὶς νὰ ὑπάρχουν ἀνθρώποι ἐκεῖ. μεταχωρῶ που=μεταβαίνω εἰς ἄλλον τινὰ τόπον, ἀλλάσσω τόπον. αλσθάνομαι φορύβου=ἄκοιωθόρυθον. καὶ... τῶν περὶ Σεύθην σημαινόντων ἀλλήλοις· ἔξαρτάται ἀπὸ τοῦ ἥσθετο· σημαίνουσιν ἀλλήλοις=συγεννοοῦνται μεταξύ των (διὰ σημείων). καταμανθάνω=ἐννοώ καλῶς. δτι... τὰ πυρὰ κεναυμένα εἴη τῷ Σεύθῃ=δτι οἱ φωτὶς εἰχον ἀναφθῆ ὑπὸ τοῦ Σεύθου (δηλ. κατὰ διαταγὴν τοῦ Σεύθου). πρὸ τῶν νυκτοφυλάκων=ἔμπροσθεν τῶν νυκτοφυλάκων. δπως... μὴ δρῶντο... μήτε δπόσοι μήτε δπον εἰεν=διὰ νὰ μὴ φαίνωνται κ.τ.λ. μὴ λανθάνοιεν=δπως μὴ λανθάροιεν· λανθάρω=διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος, κρύπτομαι. ἀλλὰ... εἰεν=ἀλλὰ δπως εἰεν. διὰ τὸ φῶς=ἔνεκα τοῦ φωτὸς (τοῦ ἐκ τῶν πυρῶν).

§ 19—20

ἐπει δὲ ἥσθετο=δταν δὲ ἥκουσε (τὸν θόρυθον καὶ τοὺς

νυκτοφύλακας (§ 18). δτι Ξενοφῶν πάρεστι=δτι δ Ξενοφῶν εἰναι ἐδῶ. βουλόμενος· μετχ. αἴτιολογική συγγέννοματι τινι =συναντῶμαι μὲ κάποιον. εἰ δ Ἀθηναῖος=εἰ Ξενοφῶν δ Ἀθηναῖος. δ ἀπὸ τοῦ στρατεύματος=δ ὑπηρετῶν εἰς τὸν στρατόν. ἐπειδή· χρονικῶς. ἔφη· ὅποι. δ Ξενοφῶν. οὗτος εἰναι=δτι αὐτὸς εἰναι. ἀναπηδήσαντες· ἐνν. ἐπὶ τοὺς Ἰππους. ἐδίωκον=ἐσπευσαν πρὸς τὸν Σεύθην. παρῆσαν=παρουσιάσθησαν. δσον διακόσιοι=περίπου διακόσιοι. ἦγον=ἡγαγον=ώδηγησαν.

§ 21.

τύρσις,—εως (ἥ)=πύργος. φυλάττομαι=προφυλάττομαι. ἐγκεχαλινωμένοι=χαλιγωμένοι (δηλ. καθ' ὅλα ἔτοιμοι καὶ μὲ τὸν χαλιγόν). τὰς μὲν ἡμέρας . . . τὰς δὲ νύκτας=κατὰ πᾶσαν μὲν ἡμέραν . . . κατὰ πᾶσαν δὲ νύκταν. χιλῶ (-όω) τοὺς Ἰππους=παρέχω τροφὴν εἰς τὸν Ἰππους. ἐγκεχαλινωμένοις ἐφυλάττετο=ἐπροφυλάσσετο ἔχων τοὺς Ἰππους χαλιγωμένους.

§ 22.

πρόσθεν=εἰς παλαιοτέραν ἐποχήν. ἔχων=ἢν καὶ εἶχε. ὑπὸ τούτων τῶν ἀνδρῶν=ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν γειτονικῶν χωρῶν (τρόπον τινὰ διηγούμενος δεικνύει τὰς χώρας). πολλούς· ἐνν. ἄνδρας. τὰ σκευοφόρα· ἐνν. κτήνη=τὰς ὑποζύγια.

καὶ τὰ σκευοφόρα ἀφαιρεθῆναι=καὶ (δτι) τὰ σκευοφόρα τοῦ γριπακού. Θυνοί· λαὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Θράκης· ἡ δὲ χώρα αὐτῶν Θυνιάς ἐξετείνετο ἀπὸ τῆς Ἀπολλωνίας μέχρι τῆς Σαλμονίδησος. λεγόμενοι εἰναι . . . πολεμικῶτατοι πάντων. μάλιστα νυκτὸς=πρὸ πάντων ἐν καιρῷ νυκτός. πολεμικὸς=δ ἵκκνὸς πρὸς πόλεμον, ἐμπειροπόλεμος.

§ 23.

ἐκέλευσεν· ἐνν. δ Σεύθης. εἰσελθεῖν· ἐνν. εἰς τὴν τύρσιν. ἡσπάζοντο=ἡσπάσαντο. ἀσπάζονται ἀλλήλους=χαιρετίζονται. κέρατα οἴνου προύπινον=ἔκκριμα προπόσεις μὲ κέρατα πλήρη οἴνου. παρῆν . . . τῷ Σεύθῃ=ἡτο μαζὶ μὲ τὸν Σεύθην. πρεσβεύω=μεταβαίνω ὡς πρέσβοις. αὐτῷ=χάριν αὐτοῦ. πάντοσε=εἰς κάθε τόπον (δηλ. διουδήποτε ἐστέλλετο).

§ 24.

εἰς Καλχηδόνα πρῶτον ἵ. κεφ. 1, § 5. *τούτοις οὗτοισι=δδε=αὐτὸς ἐδῶ. συμπροθυμοῦμαι διαβῆναι τὸ στράτευμα=φροντίζω γὰρ διαδῆ τὸ στράτευμα. εἰ ταῦτα πράξαιμι=ἐὰν κατορθώσω ταῦτα. ταῦτα=γὰρ διαδῆ ὁ στρατός. εὖ ποιῶ τινα=εὑργετῷ τινα, ἀμείβω τινα.*

§ 25.

οὐδὲ ἔφη ἐνν. ἀληθῆ ταῦτα εἶναι. αὕτης ἡλθε Μηδοσάδης (ἵ. § 10). *ἔμε κρήσεσθαι=ὅτι ἐγὼ χρήσομαι χρῶμαί τινι φίλῳ καὶ ἀδελφῷ=θεωρῶ τινα φίλον καὶ ἀδελφόν. καὶ μοι... ἔσεσθαι παρὰ σοῦ=καὶ ὅτι θὰ λάδω παρὰ σοῦ. τὰ παρὰ τῇ θαλάττῃ... χωρία ὡν σὺ κρατεῖς. κρατῶ τινος=εἴμαι κύριός τιγος.*

§ 26.

ἐπὶ τούτοις=κατόπιν. σύμφημι=συμφωνῶ, παραδέχομαι. ίθι προστακτ. τοῦ ἔρχομαι. νύν, καὶ μὲ ἔγκλισιν τοῦ τόνου νυν=λοιπόν. ἀφήγησαι προστακτ. ἀορ. τοῦ ἀφηγοῦμαι=διηγοῦμαι. ίθι νυν ἀφήγησαι=ἔλα λοιπόν διηγήσου.

§ 27.

οὐδὲν... τελεῖν τελῶ τινι=πληρώνω εἰς τινα. αὐτὸς δὲ... ἀπιέναι ἔφησθα=ἔφησθα δὲ αὐτὸς ἀπιέναι=εἰπες δὲ ὅτι ὁ ίδιος θὰ φύγῃς. ἐπεὶ διαβαίης=ἀφοῦ διαδῆς.

§ 28.

τί γὰρ=τί λοιπόν. κατὰ Σηλυβρίαν=πλησίον τῆς Σηλυβρίας (ὅπου εὑρίσκετο τὸ στράτευμα). οὐκ ἔφησθα οἶόν τε εἶναι=ἔφησθα οὐχ οἶόν τε εἶναι. ἀλλ' εἰς Πέρινθον ἐλθόντας διαβαίνειν=ἀλλὰ χρῆναι εἰς Πέρινθον ἐλθόντας διαβαίνειν=ἀλλ' ὅτι πρέπει, ἀφοῦ ἔλθετε εἰς τὴν Πέρινθον, γὰρ περάσετε.

§ 29.

πάρειμι=εἴμαι ἐδῶ, ἔχω ἔλθει. καὶ οὗτος Φρυνίσκος=καὶ δ Φρυνίσκος οὗτος. ἀπὸ τῶν στρατηγῶν=ἐκ μέρους τῶν στρατηγῶν. Δακωνικὸς=Δακεδαιμόνιος.

§ 30.

πιστοτέρα ἡ πρᾶξις=ἀσφαλεστέρα ἡ διαπραγμάτευσις (δηλ. μὴ παρέχουσα δύσπισταν τινά). κάλεσαι=κάλεσον. τὰ δὲ σπλα σὺ ἐλθὼν εἰπὲ κ. τ. λ.=σὺ δέ, ὃ Πολύκρατες, ἐλθὼν εἰπέ, διτὶ ἔγώ κελεύω καταλιπεῖν τὰ ὅπλα. ἐλθὼν ἐνν. ἔξω=ἀφοῦ μεταδῆς ἔξω (ὅπου ἦσαν οἱ ἄλλοι μετὰ τοῦ Εενοφῶντος στρατιῶται) (i. § 23). καὶ αὐτὸς=καὶ σὺ δὲ ἵδιος. εἰσιθε (προστακ. τοῦ εἰσέρχομαι)=εἰσελθε.

§ 31.

οὐδενὶ ἀν ἀπιστήσειεν=οὐδενὶ ἀπιστήσει=εἰς οὐδένα θὰ φανῇ δύσπιστος. καὶ γὰρ . . . ἔφη εἰδέναι διτὶ συγγενεῖς εἰεν κ. τ. λ.=διότι βεβαίως εἰπεν διτὶ ἥξεύρει διτὶ εἰγαι συγγενεῖς καὶ (ἔνεκα τούτου) διτὶ νομίζει (αὐτοὺς) φίλους εὑμενεῖς (ποῦ θέλουν τὸ καλό του). οὓς ἔδει=ἔκεινοι οὓς ἔδει εἰσελθεῖν. διτε δέοιτο χρῆσθαι τῇ στρατιᾷ=εἰς τί εἰχεν ἀνάγκην νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸν στρατόν.

§ 32—33.

ἔκεινον δὲ ἦν ἀρχὴ Μελανδῆται κ. τ. λ.=τῆς ἵδιας του δὲ ἐπικρατείας ἦτο ἡ χώρα τῶν Μελανδετῶν καὶ τῶν Θυγῶν καὶ τῶν Τρχνιψῶν. ἐκ ταύτης τῆς χώρας . . . ἐκπεσὼν=ἐκδιωχθείς. ἐπει τὰ τῶν Ὀδρυσῶν πράγματα ἐνόσησε=δτε τὸ πράτος τῶν Ὀδρυσῶν διεσπάζθη (ἔνεκα ἐσωτερικῶν στάσεων). ἐκτρέφομαι=ἀγατρέφομαι, μεγαλώνω. τῷ νῦν βασιλεῖ· ἐνν. τῶν Ὀδρυσῶν. εἰς ἀλλοτρίαν τράπεξαν ἀποβλέπω=προσέχω εἰς ξένην τράπεζαν, ζῶ μὲ ξένας δαπάνας. ἐκαθεξόμην ἐνδιφριος αὐτῷ ἱκέτης=ἐκάθισα ἐπὶ δίφρου παρὰ τὴν τράπεζαν αὐτοῦ διὰ νὰ ζητήσω παρ' αὐτοῦ κάτι. δπόσους δυνατὸς εἴη ἀνδρας=ὅσους ἀνδρας ἥμποροῦσε (νὰ μοι δώσῃ). δυνατὸς εἴη =δύναιτο. δπως . . . κακὸν ποιοίην=διὰ νὰ βλάψω. εἴ τι δυνατόν=δ, τι μπορῶ.

ἐκαθεξόμην ἐνδιφριος αὐτῷ ἱκέτης κατὰ τὰ ἔθιμα τῶν Θρακῶν ἐκάθιθτό τις ἐπὶ δίφρου παρὰ τὴν τράπεζαν τοῦ οἰκοδεσπότου καὶ οὕτω ζητῶν τι παρ' αὐτοῦ ἐπετύγχανεν.

§ 34.

ἐκ τούτου=λοιπόν. ζῶ τούτους ἔχων=ζῶ μετὰ τούτων.

λήξομαι=λεηλατῶ. παραγέννοματ τινι=ἔρχομαι πρός τινα. οἶμαι δν . . . ἀπολαβεῖν τὴν ἀρχὴν=νομίζω δτι θὰ λάθω δπίσω τὴν βασιλείαν. ἀ ἐγὼ ὑμῶν δέομαι=ὅσα ἐγὼ χρειάζομαι ἀπὸ σᾶς· δέομαι τινός τι=χρειάζομαι, ζητῶ παρά τινός τι.

§ 35—36.

τι δν . . . σὺ δύναιο . . . διδόναι=τί θὰ ἥμποροῦσες νὰ δύσῃς. τῷ στρατιώτῃ . . . τῷ λοχαγῷ . . . τῷ στρατηγῷ=ἐκάστῳ στρατιώτῃ, ἐκάστῳ λοχαγῷ, ἐκάστῳ στρατηγῷ. κυνικηνόν· ἐνν. τοῦ μηνός· κυζικηνός=νόμισμα ἵσης ἀξίας μὲ τὸν δαρεικόν. διμοιρίαν=διπλάσιον, ἢτοι δύο κυζικηνούς. τετραμοιρίαν=τετραπλάσιον, ἢτοι τέσσαρας κυζικηνούς. ζεύγη· ἐνν. βοῶν ἀροτήρων.

§ 37.

πειρῶμαί τι=ἐπιχειρῶ τι. ἔὰν μή . . . διαπράξωμεν=ἔὰν δὲν τὰ φέρωμεν εἰς πέρας, ἔὰν δὲν ἐπιτύχωμεν τὸν σκοπόν μας.

ἀλλά τις φόβος ἀπὸ τῶν. *Λακεδαιμονίων* ἦ=ἀλλὰ ὑπάρξη κινδυνός τις ἐκ μέρους τῶν Λακεδαιμονίων, δηλ. ἔὰν μᾶς ἐμποδίσουν οἱ Λακεδαιμόνιοι. δέξῃ· ὅποι. σύ· μέλλ. τοῦ δέχομαι. εἰς τὴν σαυτοῦ· ἐνν. χώραν. παρὰ σὲ=πρὸς σέ, εἰς τὴν χώραν σου.

§ 38.

ποιοῦμαί τινα ἀδελφὸν=κάμινω τινὰ ἀδελφόν μου, θεωρῶ τινα ἀδελφόν μου. ἐνδίφροιος=διμοτράπεζος. κοινωνός=μέτοχος, σύντροφος. δώσω=ἐνν. γυναῖκα, ἢτοι νόμιμον σύζυγον· δμοίως νοεῖται καὶ εἰς τὸ ὄρησουμαι. Θρακίῳ νόμῳ=κατὰ τὰ ἔθυμα τῶν Θρακῶν. *Βισάνθη*· πόλις τῆς Θράκης παρὰ τὴν Προποντίδα, ἡ σημερινὴ Ραιδεστός. οἴκησιν=πρὸς ἐγκατάστασιν, διὰ νὰ κατοικήσῃ. δπερ ἐμοὶ κάλλιστον χωρίον ἔστι τῶν ἐπὶ θαλλάτῃ=ἡ δποίκι εἶναι δ ὥραιότερός μου τόπος ἐκ τῶν παρὰ τὴν θάλασσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

§ 1.

δεξιάν δίδωμι καὶ λαμβάνω=συμπλέκω τὴν δεξιάν μου χεῖρα μετὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἄλλου τινος· δεξιὰς δόντες καὶ λαβόντες=ἄφοις ἔδωσαν χέρι αἱμοιδιάτως. ἀπελαύνω=ἀπέρχοιται. γίγνομαι ἐπὶ στρατοπέδῳ=φθάγω εἰς τὸ στρατόπεδον. ἔκαστοι τοῖς πέμψασιν=ἔκαστος στρατιώτης εἰς τὸν στρατηγόν, ὁ δοποῖς τὸν ἔστειλεν (ἴ. ἀνωτέρῳ κεφ. 2, § 17 καὶ 29).

§ 2.

δοιεῖ μοι=μοῦ φαίνεται καλόν. τὴν πρὸς τὸν Ἀρίσταρχον δδὸν ἔᾶσαι=νὰ μὴ μεταδοῦν πρὸς τὸν Ἀρίσταρχον. ἀπέχω=εἴμαι μακράν.

Ἀρίσταρχος πάλιν ἔκαλει· ί. ἀνωτέρῳ κεφ. 2, § 13. πλὴν οἱ Νέωνος· ί. ἀνωτέρῳ κεφ. 2, § 11.

§ 3.

διαπλεῖν=διαβαίνειν=νὰ περάσωμεν. ἔνθα=ἔκειτο ὅπου. οὐκ ἀσφαλέσ· ἐνν. ἐστίν. οὗτος δὲ αὐτὸς=αὐτὸς δ Ἰδιος. βίᾳ=βίαιῶς, δηλ. μαχομένους πρὸς τοὺς τυχὸν κωλύσοντας. διὰ τοῦ ἑρῷου δροῦς=ὑπερβάλλοντας τὸ ἑρῷον δροῖς. κρατήσαντες τούτου=ἄφοις γίνωμεν κύριοι τούτου. ἔκεισε=δηλ. εἰς τὴν Χερσόνησον. ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ· ί. κεφ. 2, § 6. οὔτε ἔξαπατήσεσθαι ἔτι ὑμᾶς=οὕτε (ὅτι) θὰ ἔξαπατηθῆτε πλέον σεῖς· πβ. § 34—36. περιόψεσθαι· μέλλ. τοῦ περιοψῶ=ἀδιαφορῶ, παραμελῶ· οὔτε περιόψεσθαι ἔτι· ὑποκείμ. δ Ἀρίσταρχος=οὕτε (ὅτι) θὰ ἀδιαφορήσῃ πλέον δ Ἀρίσταρχος διὰ σᾶς. δεομένους τῶν ἐπιτηδείων=ἐὰν λάθετε ἀνάγκην τροφῆμαν.

§ 4.

φησὶν . . . εὖ ποιήσειν ὑμᾶς=λέγει ὅτι θὰ σᾶς κάμη καλόν, θὰ σᾶς ὠφελήσῃ. πότερον=νὰ θὰ κάμετε. τοῦτο βουλεύσεσθε=θὰ σκεφθῆτε περὶ τούτου. ἔνθάδε μένοντες· ἔνθάδε=ἐν Περίνθῳ. εἰς τὰ ἐπιτήδεια=ἔκειτο ὅπου ὑπάρχουν ἐπιτήδεια. δηλ. εἰς τὰς παρὰ τὸ Βυζάντιον κώμας· (ί. κεφ. 2 § 1).

§ 5.

οὕτε... ἔῶσι· ἐγγ. οἱ Δακαιιδαιμόνιοι. οἱ ἥττους=οἱ ἀσθενέστεροι, οἱ μὴ δυγάμενοι· νὰ ἀντιτάξουν ἄμυναν. ἀκούοντας=ἀφοῦ ἀκούσωμεν. δὲ τις ἡμῶν δεῖται=εἰς τὶ μᾶς χρειάζεται ἐκάτερος· τίς=ἐκάτερος, δηλ. δὲ Σεύθης καὶ δὲ Ἀρισταρχος. αἰρεῖσθαι=ἔλεσθαι=γὰ ἐκλέζωμεν. κράτιστον=τὸ συμφορώτερον.

§ 6.

δτῷ ταῦτα δοκεῖ=ὅποις παραδέχεται αὐτά. ἀράτῳ· ἀόρ. τοῦ αἴρω=σηκώνω. ἀνέτειναν· ἀνατείνω=σηκώνω, ὑψώνω. ἀπιόντες· ἐγγ. ἔκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ τάξιν. συσκευάζομαι=ἔτοιμάζω τὰ πράγματά μου. ἐπειδὰν παραγγέλλῃ τις=ὅταν σᾶς διετάξουν. τὸ ἥγονόμενον· ἐγγ. τοῦ στρατεύματος=τὸ προπορευόμενον τιμῆμα τοῦ στρατεύματος.

§ 7.

ἥγονται=προηγοῦμαι. προϊόντων· προέρχομαι=προχωρῶ, πορεύομαι. ἐπειθον=προσεπάθουν γὰ τοὺς πείσουν. ἀποτρέπομαι=γυρίζω πίσω. δσον τριάκοντα=περίπου τριάκοντα. ἀπαντᾷ· ἐγγ. αὐτοῖς=τοὺς συγχντῷ. προσελάσαι· προσελαύνω=πλησιάζω. δπως... εἴποι· ἐγγ. δὲ Σεύθης. αὐτῷ· δηλ. τῷ Εενοφῶντι. δτι πλείστων ἀκούονταν=εἰς ἐπήκοον δσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρων (στρατιωτῶν). ἀ ἐδόκει συμφέρειν· ἐγγ. αὐτοῖς=δσα ἐνόμιζεν δτι εἶναι ωφέλιμα εἰς αὐτούς.

§ 8.

ὅπου=ἐκεῖσε ὅπου. μέλλει ἔξειν=ἔξει=θὰ λάδη, θὰ εὔρη. ἀκούοντες=ἀκούσαντες. τῶν τοῦ Δακωνικοῦ = τῶν παρ' Ἀριστάρχου ἀγγέλων. ἀ...δν δοκῇ· ἐγγ. ἡμῖν. ἥγονται τινι=δόηγῷ τινα. ὑπὸ σοῦ... ἔεντζεσθαι=δτι φιλοξενούμεθα ὑπὸ σοῦ.

§ 9.

πολλὰς ἀθρόας=πολλὰς δμοῦ, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. δσον=τοσοῦτον ὥστε=τόσον μόνον διάστημα ὥστε... διελθόντες=ἀφοῦ τὸ διαγύσετε, τὸ περάσετε. δν ἡδέως ἀριστώητε=θὰ προγευματίσετε μὲ δρεξιν.

§ 10.

τῆς δείλης=τὸ δειλινόν. τοιάδε=τὸ ἔξης περίπου. δέομαι ὑμῶν=ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ σᾶς, σᾶς χρειάζομαι. ὑπηρευτοῦμαι . . . δώσειν. ὑμῖν . . . τοῖς στρατιώταις=εἰς ἔκκαστον ἀπὸ σᾶς τοὺς στρατιώτας. τὰ νομιξόμενα=τὰ συνηθισμένα, δηλ. τὴν συνήθη ἀναλογίαν, ἵ. κεφ. 2, § 36. ὁ ἀξιος· ἐνν. τιμῆς, βραβείων. τιμῶ=βραβεύω. δπόσα δ' ἀν ἀλίσκηται· ἐνν. ὑφ' ὑμῶν=δσκῆπτρε δὲ κυριεύονται ἀπὸ σᾶς. ἀξιώσω αὐτὸς ἔχειν=θὰ ἔχω τὴν ἀξίωσιν γὰ τὸ ἔχω ἔγω. διατίθεμαι τι=πωλῶ τι. πορέζω ὑμῖν τὸν μισθόν=παρέχω εἰς σᾶς τὸν μισθόν.

§ 11—12.

τὰ φεύγοντα καὶ ἀποδιδράσκοντα· ἐνν. κτήνη ἢ ἀνδράποδα. διώκω=καταδιώκω. μαστεύω = ἀναζητῶ. χειροῦμαί τινα=γιοτάσσω τινά, συλλαμβάνω. πόσσον ἀπὸ θαλάττης=πόσσον διάστημα ἀπὸ τῆς θαλάσσης, δηλ. τῆς Προποντίδος. οὐδαμῆ=οὐδαμοῦ=εἰς κακὴν μέρος. πολλαχῆ=πολλαχοῦ=εἰς πολλὰ μέρη. πλεῖστον (ἐπίρρ.)=περισσότερον. μεῖον (ἐπίρρ.)=δλιγάτερον.

§ 13.

δίδοται λέγειν=ἐπιτρέπεται γὰ διμιλήσῃ. δ βουλόμενος=δποιος θέλει. κατὰ ταῦτα=δμοίως. παντὸς ἀξια=παντὸς λόγου ἀξια=ἀξιόλογα, εὔλογα. διαγέγνομαι ἐν φιλίᾳ=διατρίῳ, διαμένω εἰς φιλικὴν χώραν. οὐχ οἶόν τε· ἐνν. εἴη=δὲν ἦτο δυνατόν. εἰ δέοι ὀνουμένους ζῆν=ἐὰν πρέπη γὰ ζώσιν ἀγοράζοντες τὰ τρόφιμα. διατρίβειν καὶ τρέφεσθαι . . . μετὰ Σεύθους ἀσφαλέστερον (ἐνν. εἴη) ἢ διατρίβειν καὶ τρέφεσθαι μόνους. εἰ μισθὸν προσλήψοιντο=ἐὰν πρὸς τούτοις καὶ μισθὸν λάδουν. εὔρημα=ὑπροσδόκητον κέρδος.

§ 14.

ἐπὶ τούτοις=ἰετὰ ταῦτα. ἀντιλέγω=ἔχω ἄλλην γνώμην. ἐπιψηφίζω ταῦτα=θέτω τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς ψηφοφορίαν. ἔδοξε ταῦτα=ἢ πεφασίσθησαν ταῦτα. συστρατεύομαι τινὶ=ἐκστρατεύω μαζὶ μὲ κάποιον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

§ 15.

σκηνῶ (-έω)=εὐωχοῦμαι, γευιατίζω· κατὰ τάξεις ἐσκήνη-
σαν=ἐγευμάτισαν χωριστὰ ἐκάστη τάξις.

§ 21.

οἱ κράτιστοι τῶν παρόντων=οἱ ἴσχυρότατοι ἐκ τῶν παρευ-
ρισκομένων. καὶ εἴ τις πρεσβεία παρῆν ἀπὸ πόλεως=καὶ δ-
σοι ἀπεσταλμένοις ἀπὸ πόλιν τινα εὑρίσκοντο ἐκεῖ· πρεσβεία=
οἱ πρέσδεις, οἱ ἀπεσταλμένοι. τὸ δεῖπνον ἦν καθημένοις κύ-
κλω=τὸ δεῖπνον ἐγίνετο εἰς αὐτοὺς καθημένους κυκλικῶς.
τρίποδες=τραπέζια μὲ τρεῖς πόδας. οὗτοι δέ· δηλ. οἱ τρίπο-
δες, τὰ τραπέζια. μεστός=πλήρης. κρεῶν νενεμημένων=ἀ-
πὸ κρέατα κομιματικαμένα. ἄρτος ξυμίτης=ἄρτος ἔνξυμος,
ἀνεβατὸς ψωμί. προσπεπερονημένοι πρὸς τοῖς κρέασιν=πε-
ρασμένοι εἰς δόξελὸν μαζὶ μὲ τὰ κρέατα. περονῶ (-άω)=περ-
νῶ, καρφώγω εἰς περόνην, δηλ. εἰς δόξελόν.

§ 22.

αἱ τράπεζαι· δηλ. οἱ τρίποδες. μάλιστα:.. κατὰ τοὺς
ξένους ἐτίθεντο=ἰδίᾳ πρὸς τὸ μέρος τῶν ξένων ἐτοποθετοῦντο.
νόμος γὰρ ἦν=διότι ἡτο ἔθιμον. καὶ πρῶτος τοῦτο ἐποίει
Σεύθης=καὶ πρῶτος δ Σεύθης ἔκαμνε τὸ ἔξῆς. ἀνελόμενος.
ἀόρ. τοῦ ἀραιοῦμαι=σηκώνω, παίρνω. διέκλα· διακλῶ (-άω)=
κόπτω. κατὰ μικρόν=εἰς μικρὰ τειτάχια. ἐργάπτει· ὁπτιῶ
(-έω)=βίπτω, διασκορπίζω. οἷς αὐτῷ ἐδόκει=εἰς δσους ἐνό-
μισε καλόν. καταλιπὼν ἑαυτῷ=ἀφήσας διὰ τὸν ἑαυτόν του.
δσον μόνον γεύσασθαι=τοσαῦτα ὥστε μόνον γὰρ γευθῆ.

§ 23.

καὶ οἱ ἄλλοι... καθ' οὓς αἱ τράπεζαι ἔκειντο=καὶ οἱ ἄλλοι
πρὸς τὸ μέρος τῶν δποίων εἰχον τοποθετηθῆντες αἱ τράπεζαι. κα-
τὰ ταντά=δμοιώς. φαγεῖν δεινός=φοδερός φαγῆσ. εἴλα χαί-
ρειν τὸ διαρριπτεῖν=οὐ διερρίπτει=δὲν προσέφερεν εἰς τοὺς
ἄλλους (ἐπὸ τῶν ἔμπροσθέν του) κειμένων κρεάτων καὶ ἄρτων)
ἔῶ χαίρειν=ἀφίνω γὰρ πάγης τὸ καλό, ἀδικφορῶ. δσον τριχο-
νικον ἄρτον=ἄρτον περίπου τριῶν χοινίκων. δ χοῖνιξ ἰσο-
δυναμεῖ περίπου πρὸς μίαν λίτραν, ἥτοι 315 δράμια.

§ 24—25.

ἐπεὶ παρ' αὐτόν . . . ἦνε. Ιδὼν τὸν Ξενοφῶντα οὐκέτι δειπνοῦντα=ἀφοῦ εἰδεῖ τὸν Ξενοφῶντα γὰρ μὴ δειπνῆ πλέον. σχολάζω=μένω ἀργός, δὲν κάμνω τίποτε. οὐδέποτε ἐνν. σχολάζω=δὲν ἀδειάζω ἀκόμη. ἐλληνίζω=ὅμιλος Ἕλληνιστή. ἐνταῦθα=τότε.

§ 34.

ῶς δὲ ἦν ἥλιος ἐπὶ δυσμαῖς=κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἥλιου. ὕδατα· ἐνν. ἐπτί. νυκτοφύλακας καθιστάναι καὶ σύνθημα παραδιδόναι=γὰρ διορίσουν νυκτοφύλακας καὶ παραδώσουν εἰς αὐτοὺς σύνθημα. παραγγέλλω=διατάσσω. δπως . . . μηδεὶς . . . εἶσεισι=ικαίεις γὰρ μὴ εἰσέλθῃ. οἵ τε γὰρ πολέμιοι Θρᾷκες καὶ νῦνεῖς οἱ φίλοι=διότι καὶ οἱ ἔχθροι Θρᾷκες εἰναι καὶ οεῖς οἱ φίλοι μας ἐπίσης Θρᾷκες εἰσθε (ἐπομένως ἡ ἀναγνώρισις κατὰ τὴν γύνακα δὲν εἰναι εὔκολος).

§ 35.

ῶς=ὅτε. συνανέστη δ Σεύθης=ἐσηκώθη ἐπίσης καὶ δ Σεύθης. αὐτοὺς τοὺς στρατηγούς=μόγους τοὺς στρατηγούς. ἀποκαλῶ=ἐνταῦθα σημιτάγει καλῶ ίδιαιτέρως. οὐκ ἵσαστι πω=δὲν γνωρίζουν ἀκόμη. πρὸν φυλάξασθαι ὥστε μὴ ληφθῆναι =προτοῦ γὰρ προφυλαχθοῦν διὰ γὰρ μὴ συλληφθοῦν. ἢ (πρὸν) παρασκευάσασθαι ὥστε ἀμύνασθαι=ἢ προτοῦ ἑτοιμασθοῦν διὰ γὰρ ἀμυνθοῦν. μάλιστα ἀν λάβοιμεν=τότε μάλιστα θὰ συλλάσσωμεν. χεήματα=πράγματα, λάφυρα.

§ 36.

συνεπαινῶ ταῦτα=εἴμαι σύμφωνος εἰς αὐτά. τοὺς πελταστάς ἐνν. τοὺς ἐμούς. σὺν τοῖς Ἰπποῖς=ἔχων τὸ ἴππικόν.

§ 37.

σκέψαι· μέσ. ἀόρ. τοῦ σκοποῦμαι=ἔξετάζω, σκέπτομαι· σκέψαι . . . εἰ δ Ἑλληνικὸς νόμος κάλλιον ἔχει=σκέψου, κοίταξε μήπως ἡ Ἑλληνικὴ συνήθεια εἰναι δρθιστέρα. εἴπερ νυκτὸς πορευσόμεθα=έὰν βέδαια πρόκειται γὰρ πορευθῶμεν τὴν γύντα. μεθ' ἡμέραν=κατὰ τὴν ἡμέραν. πρὸς τὴν χώραν=σχετικῶς

μὲ τὸν τόπον. ἔάν τε—ἔάντε—εἴτε—εἴτε. νύκτωρ=κατὰ τὴν νύκτα νόμος . . . ἔστι=συγήθεια ὑπάρχει. ἡγεῖσθαι . . . τὸ βραδύτατον=νὰ προηγήται τὸ βραδύτατον.

§ 38.

ἢκιστα διασπᾶται τὰ στρατεύματα=έλάχιστα διασπῶνται τὰ στρ., δὲν διασπῶνται τὰ στρατεύματα. ἢκιστα λανθάνουσι ἀποδιδράσκοντες ἀλλήλους=δὲν μένουν ἀπαρατήρητοι, διαν ἀπομακρύνωνται ἀναμεταξύ των. οἱ δὲ διασπασθέντες=ὅσοι δὲ διασπασθοῦν. περιπίπτουσιν ἀλλήλοις=πίπτει δ ἔνας ἐπάνω εἰς τὸν ἄλλον. ἀγνοοῦντες· ἔνν. ἀλλήλους=ἐπειδὴ δὲν ἥξεύρει δ ἔνας τὸν ἄλλον. κακῶς ποιοῦσι καὶ πάσχουσιν=κακῶς ποιοῦσιν ἀλλήλους καὶ κακῶς πάσχουσιν ὑπ' ἀλλήλων=βλάπτονται ἀναμεταξύ των.

§ 39.

ἡγεμόνας· ἔνν. τῆς δόδοι=δόδηγούς. οἱ ἔμπειρότατοι τῆς χώρας=ἐκεῖνοι οἱ δρόποι γνωρίζουν πολὺ καλὰ τὸν τόπον. αὐτός=δ Ἰδιος. τοὺς ἵππους ἔχων=μετὰ τοῦ ἵππικοῦ. πρῶτος . . . παρέσομαι=πρῶτος θὰ παρουσιασθῶ. σύνθημα δὲ εἶπον Ἀθηναίαν=ώς σύνθημα δὲ ὥρισαν τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ δυνάματος Ἀθηναία. Ἀθηναία· παλαιότερος τύπος τοῦ δυνάματος Ἀθηνᾶ.

§ 40.

σὺν τοῖς ὅπλοις=ώπλισμένους.

§ 41.

Ἐπει ἡμέρα ἦν=ἀφοῦ ἔγινε ἡμέρα. παρελαύνω εἰς τὸ πρόσθεν=ἔφιππος μεταβαίνω εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος. πολλάκις . . . ἀποσπασθῆναι . . . ἀπὸ τῶν πεζῶν=δτι πολλάκις ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τῶν πεζῶν. σκεψάμενός τι=ἀφοῦ ἔξετάσω κάτι. ἤλαυνεν δι' ὁρους=ἔτρεχεν ἔφιππος εἰς τὸ ὅρος. δδόν τινα λαβών=ἀκολουθήσας κάποιον δρόμον.

§ 42—43.

ἔσκεψατο εἰ εἴη ἵχνη ἀνθρώπων=παρετήρησεν ἀν ὑπάρχουν ἵχνη ἀγθρώπων. πρόσσω ἡγούμενα ἦ ἐναντία=πρὸς τὰ ἔμπρός διευθυνόμενα ἦ ἀντιθέτως. ἀτριβής ἡ δδός=ἀπάτητος δ δρόμος. ἥκε . . . πάλιν= ἐπανῆλθεν. ἀτριβής δδός= ἀπά-

τητος δρόμος. καλῶς ἔσται=καλῶς θὰ ἀποθῶσι τὰ πράγματα, καλὰ θὰ πάγη ἡ δουλειά μας. τοὺς ἀνθρώπους λήσομεν ἐπιπεσόντες=θὰ ἐπιπέσωμεν ἐγαντίον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρατήρητοι· λανθάνω τινα=διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος, μένω ἀπαρατήρητος. ἥγοῦμαι τοῖς ἵπποις=προηγοῦμαι μὲ τὸ ἵππικόν. δπως . . . μὴ . . . σημήνῃ τοῖς πολεμίοις=δἰὰ νὰ μὴ ἀναγγελῇ (τὴν ἐπίθεσίν μας) εἰς τοὺς ἔχθρους. διαφυγών=ἀφοῦ διαφύγῃ. λειφθῆτε· λείπομαι = ὑπολείπομαι, μένω δπέσω. δστίβος τῶν ἵππων=τὰ πατήματα τῶν ἵππων.

§ 44.

ἥκεν ἐλαύνων=ἥλθε τρέχων ἔφιππος. ἀφήσω· ἀφίημι=ἐπιτρέπω, ἀπολύω, πέμπω. καταθεῖν=δἰὰ νὰ ἐπιδράμουν οἱ μὲν ἵππεῖς τὴν πεδιάδα. ὑφίσταμαι=ἀνθίσταμαι. ἀλέξω η ἀλέξομαι=ἀποκρούω.

§ 45.

καὶ δς· ἀρχαία δεικτικὴ ἀντωνυμία=καὶ οὗτος, καὶ ἐκεῖνος. ἐπει σπεύδειν δεῖ;=ἀφοῦ εἰναι ἀνάγκη νὰ σπεύδῃς; οὐκ ἔμοῦ μόνου δέη· ύποκ. σύ=δὲν χρειάζεσαι μόνον ἔμένα.

§ 46.

ῳχετο· ἐνν. δ Σεύθης. μετ' αὐτοῦ· δηλ. τοῦ Σεύθου. ἔχων ἵππεας . . . τῶν Ἐλλήνων=ἔχων ἵππεῖς Ἐλληνας. παρεγγυῶ (-άω)=διατάσσω. παριέναι ἀπὸ τῶν λόγων=νὰ προχωρήσουν ἐμπρὸς ἀπὸ τοὺς λόγους. τοὺς εἰς τριάκοντα ἔτη . . . εὐξώνους· τὸ εὐξώνους εἰναι κατηγορούμενον=οἱ ἔχοντες τριακονταετὴ περίπου ἡλικίαν (νὰ προχωρήσουν) ἐλαφρῶς ὥπλισμένοι, ἀφοῦ δηλ. ἀποβάλουν πᾶν δ, τι δύναται νὰ νομισθῇ ώς περιττόν. τροχάζω=τρέχω.

§ 47.

προσελαύνω=πλησιάζω. τάδε δή . . . ἃ σοι ἔλεγον=ἰδοὺ λοιπόν . . . δπως σοῦ τὰ ἔλεγα. ἔχονται οἱ ἀνθρώποι=αἱχμάλωτοι κρατοῦνται οἱ ἔχθροι. ἔρημοι οἱ ἵππεῖς=διεσκορπισμένοι οἱ ἵππεῖς. οἰχονται μοι=μοῦ ἔχουν προχωρήσει. ἀλλος ἄλλη=ἄλλος εἰς ἄλλον τόπον. συστάντες ἀθρόοι που . . . οἱ πολέμιοι=συναθροισθέντες καπόυ οἱ ἔχθροι. ἔργαζομαι τι

κακόν=κάμνω κάτι κακόν. μεσταλ... ἀνθρώπων δηλ. πολεμίων.

§ 48.

παρατείνω τὴν φάλαγγα=ἐκτείνω, ἀπλώνω τὴν παράταξιν.
συναλίξομαι=συγχθροίζομαι. πρόβατα ἀλλα μύρια=πλήν τούτων καὶ πρόβατα δεκακισχλικ. αὐλίξομαι=διανυκτερεύω.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

(Οἱ ἀριθμοὶ δηλοῦσι σελίδας)

- Αγασίας**,—ου· Στυμφάλιος, γενναῖος λοχαγὸς ὀπλιτῶν 6. 28. 30.
- Αγησίλαος** βασιλεὺς τῆς Σπάρτης ὁ δόποιος, ἀφοῦ ἔκαμεν πόλεμον κατὰ Περσῶν ἐν Μ. •**Ασία**, διέρη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἔξεστράτευσε κατὰ τῶν Βοιωτῶν 18.
- Αθηναία** ἀρχατκώτερον ὄνομα τῆς Ἀθηνᾶς 50.
- Αἰνείας**,-ου· Στυμφάλιος, λοχαγὸς 6.
- Αἰνιᾶνες** (δ **Αἰνιάν**) λαὸς Θεσσαλικὸς κατοικῶν παρὰ τὴν Οἰτην καὶ τὸν Σπερχειὸν ποταμὸν 22.
- Αἰσχίνης**. Ἀκαρνάν, ἀρχηγὸς τοῦ πελταστῶν 11.
- Αναξίβιος**. Σπαρτιάτης, ναύαρχος ἐν Βυζαντίῳ ἀνὴρ δόλιος καὶ δειλός 14. 23. 33 κ. ἑ. 39 κ. ἑ.
- Απόλλων**,—ωνος· ὁ ἐν Δελφοῖς Ἰδίᾳ λατρευόμενος θεὸς διὰ τὸ αὐτόθι περιφῆμον μαντείον 14.
- Αρίσταρχος** ἀρμοστὴς τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Βυζαντίῳ διαδεχθεὶς τὸν Κλέανδρον 40 κ. ἑ.
- Αριστώνυμος**. Μεθυδριεύς, ἀνδρεῖος λοχαγὸς τῶν ὀπλιτῶν 6.
- Αρκαδικόν**. τὸ Ἀρκαδικὸν στράτευμα, ἦτοι τὸ ἐξ Ἀρκάδων ἀποτελούμενον μέρος τοῦ στρατεύματος 11.
- Αρμήνη** λιμὴν τῆς Σινώπης.
- Αρπασος** ποταμὸς πηγάζων ἐκ τῆς χώρας τῶν Ταύχων καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον 7.
- Αρτεμις**,-ιδος· θεὰ τοῦ κυνηγίου περιφῆμος ναὸς αὐτῆς ἐν Ἐφέσῳ, δῆθεν ἐλέγετο Ἐφεσία Ἀρτεμις· εἰς αὐτὴν ἴδρυει ναὸν δ Ξενοφῶν ἐν Σελιγοῦντι 17 κ. ἑ.
- Αρύστας**,-α· Ἀρκάς, λοχαγός 49.
- Ασία** οὖτω λέγονται αἱ γνωσταὶ εἰς τοὺς ἀρχαῖους ἀσιατικαὶ χῶραι ἐν ἀντιθέσει εἴτε πρὸς τὴν Εὐρώπην καθόλου εἴτε πρὸς τὴν Ἑλλάδα 18. 33. 37. 40. 44.

- ²Ασιναῖος· τὸ ἐθνικὸν τῆς ³Ασίνης, πόλεως τῆς Δακωνικῆς 17, 39.
- ²Αχαιός· ἐνταῦθα σημαίνει τὸ ἐθνικὸν τῆς ³Αχαΐας, χώρας τῆς Πελοποννήσου 40.
- Βιθυνοί· λαὸς τῆς ³Ασίας κατοικῶν παρὰ τὴν Προποντίδα καὶ τὴν Ηόντον 32.
- Βισάριθη· πόλις τῆς Θράκης παρὰ τὴν Προποντίδα 46.
- Βοιωτοί· οἱ κάτοικοι τῆς Βοιωτίας 18.
- Βυζάντιον· πόλις παρὰ τὸν Βόσπορον μεγάλης σημασίας ἐμπορικῆς καὶ ναυτικῆς, ἡ νῦν Κωνσταντινούπολις 33, 34 37 40.
- Βυζάντιος· τὸ ἐθνικὸν τῆς πόλεως Βυζάντιον 39.
- Γυμνιάς,-άδος· πόλις τῶν Σκυθηγῶν, ἀγνωστος ἀλλοθεν 7.
- Δανδανεὺς-έως· τὸ ἐθνικὸν τῆς Τρωικῆς πόλεως Δαρδάνου παρὰ τὸν ³Ελλήσποντον 39.
- Δέλτα· χώρα τῆς Θράκης παρὰ τὸν Εὔξεινον Ηόντον μεταξὺ Βυζαντίου καὶ Σαλμυδησσοῦ 38.
- Δελφοί· πόλις τῶν Φωκέων ἐπὶ τῶν ὑπωρειῶν τοῦ Παρνασσοῦ παρὰ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, περίφημος διὰ τὸ αὐτόθι μαντεῖον καὶ τὸν ναὸν τοῦ ³Απόλλωνος 17.
- Δέξιππος· Δάκων ἐκ τῶν περιοίκων· ἡ βδελυρωτέρα φυσιογνωμία τῶν ³Ελλήγων τοῦ Κύρου 16, 27 κ.ἔ.
- Δρακόντιος· Σπαρτιάτης· τῶν ἐπισημοτέρων ἀνδρῶν, 12, 13.
- Δρίλαι· λαὸς ἀσιατικὸς κατοικῶν νοτίως τῆς Τραπεζούντος.
- ³Ελληνες· οἱ καθόλου Ἑλληνικὴν γλῶσσαν λαλοῦντες· λέγονται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τε τοὺς ἐν τῇ ³Ασίᾳ βαρδάρους καὶ πρὸς τοὺς ἐν τῇ ³Εὐρώπῃ ἀλλογλώσσους, οἷον πρὸς τοὺς Θράκας 28 κ.ἄ.
- ³Ελληνίς,-ίδος· θηλ. τοῦ ³Ελληνοῦ ³Ελληνίδες πόλεις=Ἑλληνικαὶ πόλεις 28.
- ³Ελλήσποντος· δι μεταξὺ Θράκης καὶ ³Ασίας πορθμός, δι συνδέων τὸ Αἰγαῖον μετὰ τῆς Προποντίδος· καὶ αἱ παρ' αὐτὸν πόλεις, αἱ τε Θρακικαὶ καὶ αἱ ³Ασιατικαὶ 41.
- ³Ετεονικος· Δάκων ἐν Βυζαντίῳ 35.
- Εὔξεινος Ηόντος· ἡ νῦν καλουμένη Μαύρη θάλασσα καὶ αἱ παρ' αὐτὴν χῶραι 12.
- Ἐνδρώπη· καθόλου αἱ ἐντεῦθεν τῆς ³Ασίας χῶραι 37.
- Ἐνδρύλοχος· ἀπὸ τὴν ³Αρκαδικὴν πόλιν Λουσοὺς· ἀνὴρ γενναῖος καὶ ἀξιώματος 6.
- ³Εφεσία ³Αρτεμις· ἀπὸ τοῦ τόπου δπου κατ' ἔξοχὴν λατρεύεται πᾶλ. ³Ισθμιος Ποσειδῶν, Λύκαιος Ζεύς 18. κ.ἔ.
- ³Εφεσος· πόλις τῆς ³Ιωνίας παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Καῦστρου. περίφημος διὰ τὸν αὐτόθι μεγαλοπρεπῆ ναὸν τῆς ³Ἀρτέμιδος 18 κ.ἔ.

Ζεύς, γεν. Αιός· προσηγορεύετο καὶ βασιλεὺς «Ζεὺς βασιλεὺς» ώς δέ μέγιστος τῶν θεῶν 24, καὶ σωτήρ, δθευ ἐθυσίαζον εἰς αὐτὸν σωτήρια 12.

Ηράκλεια. Ἐλληνικὴ πόλις τῆς Βιθυνίας παρὰ τὸν Εὔξεινον Πόντον 25.

Ηρακλῆς,-έους δέ γνωστὸς ἥρως τῶν Δωριέων ἐλατρεύετο ώς ἡγεμών, ἦτοι ὁδηγός, δθευ ἐθυσίαζον εἰς αὐτὸν ἡγεμόδουρα. Θήχης,—οὐ δρος τῶν Σκυθηγῶν οὐ μακρὸν τῆς Τραπεζοῦντος 8. Θούριος· ἐθνικὸν τῶν Θουρίων πόλεως τῆς κάτω Ἰταλίας. Θράκη· ή σήμερον καλουμένη Θράκη, ἔτι δὲ καὶ ή ἀντιπέραν χώρα τῆς Ἀσίας, ή ἄλλως Βιθυνία καλουμένη, ηδε οἱ κάτοικοι ἐκαλοῦντο Βιθυνοί Θράκες 16. 35.

Θράκιος,-α,-ον. Θρακικὸς-ή-όν 35. 46. Τὸ οὐδ. Θράκιον ώς οὐσιαστικόν, χώρος τις ἐπίπεδος καὶ ἐκτεταμένος ἐντὸς τοῦ Βυζαντίου. 36. 44.

Θυνοί λαὸς Θρακικῶν κατὰ τὴν Βόρειον Θράκην 43. 45.

Ιερὸν δρος: δρος τῆς Θράκης ἐκτεινόμενον ἀπὸ τῆς Ἡρακλείας μέχρι τῆς Χερρονήσου 35.

Ιερώνυμος: ἐξ Ἡλιδίου, εἰς τῶν λοχαγῶν τοῦ Προξένου 38.

Καλλίμαχος: ἐκ Παρρασίας τῆς Ἀρκαδίας, ἀνδρεῖος λοχαγὸς δπλιτῶν 5. 6.

Καλχηδών, -δρος· πόλις τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς παρὰ τὸν Βόσπορον, ἀπέναντι τοῦ Βυζαντίου 36. 44.

Καλχηδονία: ἡ περὶ τὴν Καλχηδόνα χώρα.

Καρδοῦχοι: ἀνδρεῖος λαός, συγγενῆς τῶν Μήδων καὶ τῶν Περσῶν, κατοικῶν χώραν δρεινὴν πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Τίγρητος, οἱ σήμερον Κοῦρδοι 2 κ.έ.

Κερασοῦς,-οῦντος (ἡ): πόλις τοῦ Εὔξεινου Πόντου ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς παραλίας, δυτικώτερον τῆς Τραπεζοῦντος 17.

Κλεαίνετος: λοχαγὸς φονευθεὶς παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα 16.

Κλέανδρος: Σπαρτιάτης ἀρμοστῆς ἐν Βυζαντίῳ, τὸν δποτον διεδέχθη δ Ἀρίσταρχος 26 κ.έ. 34 κ.έ. 39 κ.έ.

Κλεάνωρ,-ορος: ἐξ Ὀρχομενοῦ τῆς Ἀρκαδίας, δ πρεσβύτερος τῶν στρατηγῶν 11. 39. 52.

Κοιρατάδας,-α: Θηράτος, τυχοδιώκτης στρατηγὸς 36 κ.έ.

Κολχίς,-ίδος: χώρα εἰς τὸν νότιον μυχὸν τοῦ Εὔξεινου Πόντου 12. 17. Οἱ κάτοικος Κόλχος.

Κορύλας,-α: σάτραπης τῆς Παφλαγονίας 21.

Κοτύωρα (τά): πόλις τοῦ Εὔξεινου πόντου ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς παραλίας, δυτικώτερον τῆς Κερασοῦντος.

Κρῆτες: στρατιώται τοῦ Κύρου ἐκ Κρήτης φημιζόμενοι ώς ἐξαλρετοι τοξόται 13.

Κύζικος (ή). πόλις τῆς Προποντίδος ἐπὶ τοῦ Ισθμοῦ τῆς ὁμιληγό-
μου χερσονήσου τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς 40.

Κυνίσκος. Σπαρτιάτης στρατηγὸς ἐν Χερρονήσῳ 35.

Λάκων,-ωνος. δὲ κάτοικος τῆς Λακωνικῆς, Λακεδαιμόνιος 16.

Λακεδαιμων,-ονος (ή). ἡ μεταξὺ τοῦ Ταῦγέτου καὶ τοῦ Ηάρνω-
νος χώρα, Λακωνικὴ 18. 28.

Λέων,-οντος. στρατιώτης ἐν Θουρίων τῆς Κάτω Ἰταλίας 14.

Λουσιένς,-έως δὲ κάτοικος τῆς πόλεως Λουσιῶν τῆς Ἀρκαδίας 6.

Λύκιος. Ἀθηναῖος, ἀρχηγὸς τοῦ δλιγαρίθμου ἵππικου 8.

Λακεδαιμόνιοι. 1) οἱ κάτοικοι καθόλου τῆς Λακεδαιμονίου. 2) οἱ
Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ σύμμαχοι ὡς κράτος 36 κ.ἔ.

Μάγνητες (οἱ). λαός τῆς ἀνατολικῆς Θεσσαλίας 22.

Μαισάδης,-ον. βασιλεὺς τῶν Θρακῶν, πατὴρ τοῦ Σεύθου 45.

Μάκρωνες (οἱ). λαός πρὸς τὰ νοτιανατολικὰ τῆς Τραπεζούντος
9. 10.

Μαντινεῖς,-έων (δὲ *Μαντινεύς,-έως*). οἱ κάτοικοι τῆς Μαντινείας,
πόλεως τῆς Ἀρκαδίας 22.

Μεγάβυζος. δὲ γεωκόρος τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος 18.

Μελανδῖται (οἱ). λαός τις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Θράκης 45.

Μεθυδρεύς,-έως. δὲ κάτοικος τοῦ Μεθυδρίου τῆς Ἀρκαδίας 6.

Μήδοκος. βασιλεὺς τῶν Ὁδρυσῶν 45.

Μηδοσάδης,-ον. δὲ παρὰ τοῦ Σεύθου πρεσβεύων 33. 41. 44.

Μυσδός. δὲ κάτοικος τῆς Μυσίας, χώρας τῆς Μ. Ἀσίας ἀνατολι-
κῶς τῆς Αἰολίδος 22.

Νέων,-ωνος. ἔξι Ἀσίνης τῆς Λακεδαιμονίου, ὑποστράτηγος δια-
δεχθεὶς τὸν ἀποθανόντα Χειρίσσοφον 17, 39 κ.ἔ. 42.

Νίκανδρος. Δάκων φονεύσας τὸν Δέξιππον 16.

Ξανθικλῆς,-έους. ἔξι Ἀχαΐας, στρατηγὸς 40.

Οδρύσαι,-ῶν (δὲ *Οδρύσης-ον*). λαός τῆς Θράκης 45.

Οδυσσεύς,-έως. δὲ γνωστὸς δημητριαὶς ήρως, βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης 14.

Ολυμπία. τόπος τῆς Ἡλιδίου παρὰ τὸν Ἀλφειὸν ποταμόν,
ὅπου ἐτελοῦντο οἱ δλυμπιακοὶ ἀγῶνες 18. 19.

Οοχομένιος. δὲ κάτοικος τοῦ Ὁρχομενοῦ, πόλεως τῆς Ἀρκαδίας
11, 39.

Πάριον. πόλις τῆς Προποντίδος ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς παραλίᾳ ἀνα-
τολικώτερον τῆς Λαζιψάκου 44.

Παρράσιος. δὲ κάτοικος τῆς Παρρασίας, χώρας τῆς Ἀρκαδίας 5.

Παφλαγόνες (οἱ). οἱ κάτοικοι τῆς Παφλαγονίας, χώρας τῆς Μ.

Ἀσίας εἰς τὰ νότια παράλια τοῦ Εὔξενου Πόντου 21 κ.ἔ.

Πέρινθος (ή). πόλις τῆς Προποντίδος ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀκτῆς,
ἥ κατόπιν Ἡράκλεια. δὲ κάτοικος Περίνθιος 41 κ.ἔ.

Πολυκράτης,-οντος. Ἀθηναῖος λοχαγός, ἔμπιστος τοῦ Ξεγοφῶν-
τος 16. 43 κ.ἔ.

Πόντος· δὲ Εὔξεινος πόντος καὶ περιληπτικῶς αἱ κατὰ τὰ παράλια αὐτοῦ πόλεις 16. 23.

Πτῶλος· Δάκων, ναύαρχος ἐν Βυζαντίῳ, διάδοχος τοῦ Ἀναξιόου 41.

Σελιωῦς,-οῦντος (δ) μικρὸς ποταμὸς τῆς Ἰωνίας παρὰ τὴν Ἐφεσον καὶ ἔτερος παρὰ τὸν Σκιλλοῦντα τῆς Ἡλιδος 18.

Σεύθης,-ον ἡγεμών τῆς Θράκης 16. 33. 41 κ.έ. 46 κ.έ.

Σηλυβρία· πόλις τῆς Θράκης παρὰ τὴν Προποντίδα 44.

Σιρώπη· πόλις τοῦ Εὔξείνου Πόντου ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς, δυτικώτερον τῶν ἐκδολῶν τοῦ Ἀλυος ποταμοῦ 23.

Σιτάλκας,-ου ἄσμα καὶ χορὶς δνομιαζόμενος οὕτω ὅπε τῶν Θρακῶν ἀπὸ ἀρχαίου τινὸς βασιλέως Σιτάλκου εἴτε πρὸς τιμὴν αὐτοῦ εἴτε διὸ ἄλλον λόγον 22.

Σκιλλοῦς,-οῦντος χωρίον παρὰ τὴν Ὄλυμπίαν 18.

Σκυθηροί· ἔθνος πρὸς βορρᾶν τῆς Ἀρμενίας 7.

Σοφαινετος· ἐκ Στυμφάλου, πόλεως τῆς Ἀρκαδίας, στρατηγὸς ἐκ τῶν πρεσβυτάτων 17.

Σπαρτιάτης,-ου Σπαρτιάται ίδιᾳ ἐλέγοντο οἱ ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Δωριέων τῶν κατακτησάντων τὴν Δακωνικήν 12.

Τάοχοι· δρειγὸς ληστρικὸς λαὸς πρὸς βορρᾶν τῆς Ἀρμενίας, γειτονικὸς τῶν Σκυθηνῶν. 7.

Τήρης· πρόγονος τοῦ Σεύθου, βασιλεὺς τῶν Ὀδρυσῶν 43.

Τιμασίων,-ωνος· ἐκ Δαρδάνου πόλεως τῆς Τρῳάδος, στρατηγὸς ἐκ τῶν νεωτάτων 39. 40.

Τρανίψαι· λαὸς Θρακικὸς 45.

Τραπεζοῦς,-οῦντος. πόλις τοῦ Εὔξείνου πόντου ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Κόλχων, ἀποικία τῶν Σιγωπέων 9. 12. 27.

Φαργάβαζος· σατράπης τῆς Βιθυνίας δόλιος 33. 40. 42 κ.έ.

Φολόνη· δρός παρὰ τὸν Σκιλλοῦντα, μεταξὺ Ἡλιδος καὶ Ἀρκαδίας 18.

Φρυνίσκος· στρατηγὸς ἐξ Ἀχαΐας 44.

Χάλυβες· λαὸς κατοικῶν εἰς τὰ νοτιαγατολικὰ παράλια τοῦ Εὔξείνου Πόντου 7.

Χειρίσσοφος· Σπαρτιάτης, στρατηγὸς καὶ ἐπ' ὀλίγον χρόνον ἀρχιστράτηγος ἀποθνήσκει ἐκ πυρετοῦ 1 κ.έ. 14 κ.έ.

Χερρόνησος· (ἢ) ἡ Θρακικὴ χερσόνησος, τῆς δποίας τὰ νοτιαγατολικὰ παράλια μετὰ τῶν ἀσιατικῶν ἀποτελοῦσι τὸν Ἑλλήσποντον 35. 40. 42. 46.

Χρυσόπολις,-εως· πόλις παρὰ τὸν Βόσπορον ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς παραλίας, βορειότερον τῆς Καλχηδόνος 33.

ΔΙΟΡΘΩΤΕΑ

- σελ. 26, στιχ. 29 γρ. ἀπηγάγοντο ἀντὶ ἀπήγαγον.
αὐτόθι » 23 γρ. δὲ ἐκάστης ἀντὶ δι᾽ ἐκάστης.
σελ. 38 » 11 γρ. ποιήσοντες ἀντὶ ποιήσαντες.
αὐτόθι » 27 γρ. ἀπαγγελλόμενα ἀντὶ ἐπαγγελλόμενα.
σελ. 40 » 21 γρ. κατὰ τοὺς χώρους ἀντὶ παρὰ τοὺς χώρους
» 49 » 12 γρ. πρὸς τοῖς κρέασι ἀντὶ πρὸ τοῖς κρέασι.
» 51 » τελευταῖς γρ. μόρου ἀντὶ μόρον.

ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

- 1 - 5. Ελληνικὰ κράνη.
6. Θώρακες.
7. Κυνηγίδες.
8. Ασπίδες.
14. Επιταστής κρατῶν πέλτην
15. μετὰ τῆς αἰχμῆς εἰς τὸ ορυφήν καὶ τοῦ στα
 ηρὸς εἰς τὴν βάσιν μήκους 124 μέτρ.
16. τισών, μήκους 0,85—1,40
17. .
18. .
19. .
2. ρχαίρας, κοπίς.
2. εὶς ἀκινάκης.
22. μετὰ τῶν κεράτων καὶ τῆς γευρᾶς.
23. Λατερίτης.
24. Φκοστρα.
25. Φορέτας εἰς καὶ ξου.
26. Σφενδονήτης.
27. Σάλπιγξ.
28. Κέρας.
29. "Αξων καὶ τροχοὶ ἀριτατος δρεπάνηφόρου.
30. Ασσύριος ἄρχων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής



Πορεία τῶν Μυρίων

ΒΑΣ. ΦΑΒΗ ΚΑΙ ΜΙΧ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

- 1) Ἐλληνικὴ Χρηστομάθεια διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ Ἐλληνικοῦ Σχολείου, ἔκδοσις πέμπτη, μετερρυθμισμένη, ὑπὸ Βασ. Φάβη Ἐγκεκριμένη τὸ δεύτερον ἀπὸ τοῦ 1927 καὶ ἔξῆς.
- 2) Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασις, Βιβλ. Α', Β', Γ', Ἐκλογαί, διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ Ἐλληνικοῦ Σχολείου, ὑπὸ Βασ. Φάβη. Ἐγκεκριμένη ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἔξῆς.
- 3) Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασις, Βιβλ. Δ', Ε', Ζ' καὶ Ζ' Ἐκλογαί, διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ Ἐλληνικοῦ Σχολείου, ὑπὸ Βασ. Φάβη.
- Ἐγκεκριμένη ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἔξῆς.
- 4) Ξενοφῶντος Ἐλληνικά, Βιβλ. Ι' καὶ Δ' Ἐκλογαί, διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ Ἐλληνικοῦ Σχολείου, ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδον.
- Ἐγκεκριμένη ἀπὸ τοῦ 1927 καὶ ἔξῆς.
- 5) Γραμματικὴ τῆς Ἀρχαίας Ἐλληνικῆς Γλώσσης ὑπὸ Βασ. Φάβη, μετ' ἀσκήσεων ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδον, καθηγητοῦ διὰ τὰς τρεῖς τάξεις τοῦ Ἐλληνικοῦ Σχολείου.
- Ἐγκεκριμένη ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἔξῆς.
- 6) Ὑπομνήματα εἰς τὴν Ξενοφῶνος Κύρου Ἀνάβασιν, Βιβλ. Α', Β', Γ' χάριν τῶν διδασκόντων ὑπὸ Βασ. Φάβη.

ΤΙΠΟΣΕΧΩΣ

- 7) Ὑπομνήματα εἰς τὴν Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασιν, Βιβλ. Δ', Ε', Ζ' καὶ Ζ', καὶ εἰς τὰ Ξενοφῶντος Ἐλληνικά, Βιβλ. Γ' καὶ Δ', χάριν τῶν διδασκόντων ὑπὸ Βασ, Φάβη καὶ Μ. Μιχαλίδον.

